

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2025 m. birželio 10 d.
(OR. en)

6300/25

Tarpinstitucinė byla:
2024/0259 (NLE)

COEST 154
POLCOM 31

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Uzbekistano Respublikos
tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas

EUROPOS SĄJUNGOS BEI JOS VALSTYBIŲ NARIŲ
IR UZBEKISTANO RESPUBLIKOS
TVIRTESNĖS PARTNERYSTĖS IR BENDRADARBIAVIMO SUSITARIMAS

PREAMBULĖ

BELGIJOS KARALYSTĖ,

BULGARIJOS RESPUBLIKA,

ČEKIJOS RESPUBLIKA,

DANIJOS KARALYSTĖ,

VOKIETIJOS FEDERACINĖ RESPUBLIKA,

ESTIJOS RESPUBLIKA,

AIRIJA,

GRAIKIJOS RESPUBLIKA,

ISPANIJOS KARALYSTĖ,

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKA,

KROATIJOS RESPUBLIKA,

ITALIJOS RESPUBLIKA,

KIPRO RESPUBLIKA,

LATVIJOS RESPUBLIKA,

LIETUVOS RESPUBLIKA,

LIUKSEMBURGO DIDŽIOJI HERCOGYSTĖ,

VENGRIJA,

MALTOS RESPUBLIKA,

NYDERLANDŲ KARALYSTĖ,

AUSTRIJOS RESPUBLIKA,

LENKIJOS RESPUBLIKA,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKA,

RUMUNIJA,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKA,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKA,

SUOMIJOS RESPUBLIKA,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖ,

Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo Susitariančiosios Šalys
(toliau – valstybės narės)

ir

EUROPOS SĄJUNGA

ir UZBEKISTANO RESPUBLIKA,

toliau kartu – Šalys,

ATSIŽVELGDAMOS į savo glaudžius ryšius ir bendras vertybes,

ATSIŽVELGDAMOS į savo norą stiprinti abipusiškai naudingą bendradarbiavimą, kuris buvo pradėtas 1996 m. birželio 21 d. Florencijoje pasirašytu Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu, nustatančiu Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Uzbekistano Respublikos partnerystę,

ATSIŽVELGDAMOS į savo norą perkelti savo santykius į kitą lygmenį, kad būtų atsižvelgta į naujas politines bei ekonomines realijas ir partnerystės įgyvendinimo pažangą,

IŠREIKŠDAMOS bendrą norą visais lygmenimis tvirtinti, gilinti ir įvairinti savo bendradarbiavimą dvišaliais, regioniniais ir tarptautiniais abipusio intereso klausimais,

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS savo įsipareigojimą stiprinti žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių propagavimą, apsaugą ir įgyvendinimą, pagarbą demokratijos, teisinės valstybės ir gero valdymo principams,

PATVIRTINDAMOS savo įsipareigojimą laikytis Jungtinių Tautų Chartijoje (toliau – JT Chartija) 1948 m. gruodžio 10 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/217 (III) A priimtoje Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (toliau – ESBO), visų pirma 1975 m. rugpjūčio 1 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje priimtame Helsinkio baigiamajame akte (toliau – ESBO Helsinkio baigiamasis aktas), 1966 m. gruodžio 16 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 2200A (XXI) priimtame Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte ir 1966 m. gruodžio 16 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija 2200A (XXI) priimtame Tarptautiniame ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakte nustatytų principų, taip pat kitų tarptautinės teisės visuotinių principų bei normų,

PAKARTODAMOS savo įsipareigojimą aktyviai skatinti tarptautinę taiką bei saugumą ir užtikrinti veiksmingus daugiašalius santykius bei taikų ginčų sprendimą, visų pirma bendradarbiaujant JT ir ESBO,

ATSIŽVELGDAMOS į savo norą toliau plėtoti reguliarių politinį dialogą dvišaliais ir tarptautiniais abipusio intereso klausimais,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą laikytis tarptautinių įsipareigojimų kovoti su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą stiprinti bendradarbiavimą teisingumo, laisvės ir saugumo srityse, įskaitant kovą su korupcija,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą bendradarbiaujant prisidėti prie tvaraus politinio, socialinio ir ekonominio bei institucinio vystymosi,

ATSIŽVELGDAMOS į savo pasirengimą stiprinti tarpusavio ekonominius ryšius remiantis laisvosios rinkos ekonomikos principais ir sudaryti sąlygas plėsti dvišalius prekybos ir investicijų santykius bei abipusiškai naudingą junglumą,

REMDAMOS Uzbekistano Respublikos pasiekimus ir pastangas gerinti verslo aplinką, kovoti su korupcija, skatinti ekonomikos augimą ir užimtumą,

SKATINDAMOS Uzbekistano Respublikos įstojimą į Pasaulio prekybos organizaciją (toliau – PPO) ir skaidrų bei nediskriminacinį teisių ir pareigų įgyvendinimą PPO sistemoje, taip pat patvirtindamos Europos Sąjungos ketinimą teikti techninę pagalbą šiame procese, be kita ko, normų ir standartų sertifikavimo, intelektinės nuosavybės apsaugos teisės aktų ir teisėsaugos praktikos srityse,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą laikytis darnaus vystymosi principo ir bendradarbiauti siekiant tikslų, nustatytų JT darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m.,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą užtikrinti aplinkos tvarumą ir apsaugą, be kita ko, vykdant tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir įgyvendinant daugiašalius aplinkos susitarimus, kurių šalys jos yra, ir stiprindamos bendradarbiavimą visose klimato politikos srityse pagal 2015 m. gruodžio 12 d. priimtą Paryžiaus susitarimą pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (toliau – Paryžiaus susitarimas dėl klimato kaitos),

PRIPAŽINDAMOS, kad bet koks šio Susitarimo Šalių bendradarbiavimas taikaus branduolinės energijos naudojimo srityje reglamentuojamas 2003 m. spalio 6 d. Briuselyje pasirašytu Susitarimu dėl taikaus branduolinės energijos naudojimo tarp Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) ir Uzbekistano Respublikos Vyriausybės ir jam netaikomas šis Susitarimas,

ATSIŽVELGDAMOS į savo norą plėsti bendradarbiavimą ir mainus mokslo ir technologijų, inovacijų ir švietimo, kultūros ir sporto srityse,

ATSIŽVELGDAMOS į savo įsipareigojimą skatinti tarpvalstybinį ir regioninį bendradarbiavimą,

PAŽYMĖDAMOS, kad jeigu Šalys nuspręs, remdamosi šiuo Susitarimu, sudaryti konkrečius laisvės, saugumo ir teisingumo srities susitarimus, Europos Sąjunga sudarytus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) Trečiosios dalies V antraštinę dalį po šio Susitarimo įsigaliojimo, tų būsimų konkrečių susitarimų nuostatos nebūtų privalomos Airijai, nebent Europos Sąjunga kartu su Airija, atsižvelgdamos į savo ankstesnius dvišalius santykius, praneštų Kirgizijos Respublikai, kad Airijai tie būsimi konkretūs susitarimai tapo privalomi kaip Europos Sąjungos daliai pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėtą Protokolą Nr. 21 dėl Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės; taip pat pažymėdamos, kad bet kokios Europos Sąjungos paskesnės vidaus priemonės, priimtos pagal SESV Trečiosios dalies V antraštinę dalį šiam Susitarimui įgyvendinti, nebūtų privalomos Airijai, nebent ji pagal Protokolą Nr. 21 praneštų apie savo pageidavimą dalyvauti įgyvendinant tokias priemones arba su jomis sutikti; be to, pažymėdamos, kad tokiems būsimiems susitarimams arba paskesnėms Europos Sąjungos vidaus priemonėms būtų taikomas prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėtas Protokolas Nr. 22 dėl Danijos pozicijos,

SUSITARĖ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR BENDRIEJI PRINCIPAI

1 STRAIPSNIS

Tikslai

1. Šiuo Susitarimu nustatoma tvirtesnė Šalių partnerystė ir bendradarbiavimas remiantis bendromis vertybėmis, bendrais interesais ir užmoju stiprinti tarpusavio santykius visose jo taikymo srityse, siekiant abipusės naudos.
2. Ši partnerystė ir bendradarbiavimas yra Šalių tarpusavio procesas, kuriuo, didinant konvergenciją užsienio ir saugumo politikos atžvilgiu, palaikant veiksmingą politinį bei ekonominį bendradarbiavimą ir užtikrinant daugiašališkumą, prisidedama prie darnaus vystymosi, taikos, stabilumo ir saugumo.

2 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

1. Pagarba demokratijos principams ir žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms, visų pirma nustatytiems Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, JT Chartijoje, ESBO Helsinkio baigiamajame akte ir kituose susijusiuose tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose, kurių šalys jos yra, yra abiejų Šalių vidaus ir tarptautinės politikos pagrindas ir esminis šio Susitarimo elementas.

2. Šalys pakartoja savo įsipareigojimą laikytis tarptautinių darbo standartų pagal Tarptautinės darbo organizacijos (toliau – TDO) konvencijas, kurių šalys jos yra arba gali jomis tapti.
3. Šalys dar kartą patvirtina besilaikančios gero valdymo principų, įskaitant kovą su korupcija visais lygmenimis.
4. Šalys pakartoja savo įsipareigojimą laikytis laisvosios rinkos ekonomikos principų, skatinti darnų vystymąsi ir kovoti su klimato kaita.
5. Šalys įsipareigoja kovoti su įvairių formų tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu ir užtikrinti veiksmingą daugiašališkumą.
6. Šį Susitarimą Šalys įgyvendina remdamosi bendromis vertybėmis, lygiateisio dialogo, tarpusavio pasitikėjimo, pagarbos ir naudos, regioninio bendradarbiavimo ir veiksmingo daugiašališkumo principais ir savo tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma susijusių su jų naryste JT ir ESBO, laikymusi.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

POLITINIS DIALOGAS IR REFORMOS, BENDRADARBIAVIMAS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS SRITYJE

3 STRAIPSNIS

Politinio dialogo tikslai

Šalys plėtoja veiksmingą politinį dialogą visose abipusio intereso srityse, įskaitant užsienio bei saugumo politiką ir vidaus reformą. Politiniu dialogu siekiama:

- a) didinti politinio bendradarbiavimo veiksmingumą ir konvergenciją užsienio ir saugumo politikos srityje, taip pat skatinti, palaikyti ir stiprinti taiką ir veiksmingu daugiašališkumu grindžiamą regioninį ir tarptautinį stabilumą bei saugumą;
- b) stiprinti tvarų politinį, socialinį ir ekonominį bei institucinį vystymąsi;
- c) didinti pagarbą demokratijos, teisinės valstybės ir gero valdymo principams, žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms ir stiprinti bendradarbiavimą šiose srityse;
- d) plėtoti dialogą ir stiprinti bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje;
- e) skatinti taikų ginčų sprendimą ir teritorinio vientisumo, sienų neliečiamumo, suverenumo ir nepriklausomybės principų laikymąsi ir
- f) toliau gerinti regioninio bendradarbiavimo sąlygas.

4 STRAIPSNIS

Demokratija ir teisinė valstybė

Šalys intensyvina dialogą ir bendradarbiavimą siekdamos:

- a) užtikrinti pagarbą demokratijos principams ir teisinei valstybei, taip pat toliau stiprinti demokratinių institucijų stabilumą, veiksmingumą ir atskaitomybę;
- b) remti pastangas įgyvendinti teismų ir teisines reformas siekiant užtikrinti veiksmingą institucijų veikimą teisėsaugos ir teisingumo srityje, teisę kreiptis į teismą ir teisę į teisingą bylos nagrinėjimą, teismų sistemos nepriklausomumą, atskaitomybę ir veiksmingumą, taip pat stiprinti procesines apsaugos priemones baudžiamosiose bylose ir aukų bei liudytojų teises;
- c) skatinti e. valdymą ir vykdyti viešojo administravimo reformą, siekiant sukurti atskaitingą, veiksmingą ir skaidrią valdžią visais lygmenimis;
- d) padėti stiprinti rinkimų procesus ir rinkimus organizuojančių institucijų gebėjimus ir
- e) užtikrinti veiksmingą kovą su korupcija visais lygmenimis.

5 STRAIPSNIS

Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės

Šalys bendradarbiauja žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos srityje, intensyvina dialogą ir bendradarbiauja siekdamos:

- a) užtikrinti ir skatinti pagarbą žmogaus teisėms ir etninėms, religinėms ir kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų ir pažeidžiamų grupių, pavyzdžiui, asmenų su negalia, teisėms, taip pat kovoti su smurtu ir visų formų diskriminacija;
- b) užtikrinti ir skatinti vaikų apsaugą nuo smurto, išnaudojimo ir prievartos;
- c) užtikrinti žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, tiek pilietinių, tiek politinių, taip pat ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių, įskaitant saviraiškos ir žiniasklaidos laisvę, taikių susirinkimų ir asociacijų laisvę, laisvę nuo kankinimų ir netinkamo elgesio, taip pat religijos ar tikėjimo laisvę, apsaugą ir skatinimą;
- d) skatinti ekonomines, socialines ir kultūrines teises ir veiksmingą darbo standartų vykdymo užtikrinimą pagal TDO konvencijas, kurių šalys jos yra arba gali jomis tapti;
- e) panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites ir užtikrinti lyčių lygybę, įskaitant prasmingą moterų ir mergaičių dalyvavimą ir įgalėjimą;
- f) stiprinti nacionalines žmogaus teisių institucijas, be kita ko, užtikrinant jų prasmingą dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose ir

- g) stiprinti bendradarbiavimą Jungtinių Tautų žmogaus teisių organuose bei specialiųjų procedūrų sistemoje ir veiksmingai įgyvendinti jų rekomendacijas.

6 STRAIPSNIS

Pilietinė visuomenė

Šalys bendradarbiauja siekdamos stiprinti pilietinę visuomenę įgalinančią aplinką ir jos vaidmenį ekonominio, socialinio ir politinio atviros demokratinės visuomenės vystymosi procese, visų pirma:

- a) stiprindamos pilietinės visuomenės organizacijų gebėjimus, nepriklausomumą ir atskaitomybę;
- b) skatindamos pilietinės visuomenės dalyvavimą teisėkūros ir politikos formavimo procesuose, nustatydamos atvirą, skaidrą ir reguliarią valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės atstovų dialogą;
- c) stiprindamos visų Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos pilietinės visuomenės sektorių ryšius, keitimąsi informacija bei patirtimi ir
- d) užtikrindamos pilietinės visuomenės įsitraukimą į Šalių santykius, įskaitant šio Susitarimo įgyvendinimą.

7 STRAIPSNIS

Užsienio ir saugumo politika

1. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą laikytis universalių tarptautinės teisės principų ir normų, įskaitant įtvirtintus JT Chartijoje ir ESBO Helsinkio baigiamajame akte, *inter alia*: valstybių lygiateisiškumo, nuo suverenumo neatskiriamų teisių laikymosi; susilaikymo nuo grasinimų ar jėgos naudojimo; sienų neliečiamumo; valstybių teritorinio vientisumo; takaus ginčų sprendimo; nesikišimo į vidaus reikalus; pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, įskaitant minties, sąžinės, religijos ar tikėjimo laisvę; tautų lygiateisiškumo ir laisvo apsisprendimo; valstybių bendradarbiavimo ir pagal tarptautinę teisę prisiimtų įsipareigojimų vykdymo gera valia.
2. Šalys intensyviau plėtoja dialogą ir bendradarbiavimą užsienio ir saugumo politikos srityje, įskaitant saugumo ir gynybos politikos aspektus, ir visų pirma sprendžia konfliktų prevencijos ir geresnio bei veiksmingo krizių valdymo, rizikos mažinimo, kibernetinio saugumo, saugumo sektoriaus veiksmingo veikimo, regioninio stabilumo, nusiginklavimo, ginklų neplatavimo, ginklų kontrolės ir eksporto kontrolės klausimus.

8 STRAIPSNIS

Tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliantys sunkūs nusikaltimai

1. Šalys dar kartą patvirtina, kad asmenys, padarę visai tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančius sunkiausius nusikaltimus, neturi likti nenubausti ir kad veiksmingas jų baudžiamasis persekiojimas turi būti užtikrintas imantis priemonių nacionaliniu lygmeniu ir gerinant tarptautinį bendradarbiavimą.

2. Šalys laikosi požiūrio, kad Tarptautinio baudžiamojo teismo ir kitų daugiašalių struktūrų įsteigimas ir veikimas padeda skatinti tarptautinę taiką ir teisingumą. Šalys bendradarbiauja, be kita ko, palaikydamos dialogą šiuo klausimu.

3. Šalys bendradarbiauja palaikydamos dialogą genocido, nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų klausimais, pasinaudodamos taikytinomis dvišalėmis ir daugiašalėmis sistemomis.

9 STRAIPSNIS

Konfliktų prevencija ir krizių valdymas

Šalys bendradarbiauja konfliktų prevencijos ir krizių valdymo srityje, kad sukurtų taikos ir stabilumo aplinką.

10 STRAIPSNIS

Regioninis stabilumas ir taikus konfliktų sprendimas

1. Šalys intensyvina bendras pastangas, kad pagerintų tolesnio regioninio bendradarbiavimo sąlygas pagrindinėse srityse, kaip antai tvaraus tarpvalstybinių vandens išteklių, naudingųjų iškasenų ir energijos išteklių valdymo, sienų valdymo, kuriuo sudaromos palankesnės sąlygos teisėtiems tarpvalstybiniam asmenų ir prekių srautams, tvaraus junglumo, gerų kaimyninių santykių ir demokratinio bei darnaus vystymosi srityse, taip prisidėdamos prie stabilumo ir saugumo Vidurinėje Azijoje. Šalys deda pastangas siekdamas taikaus konfliktų sprendimo.

2. 1 dalyje nurodytos pastangos dedamos siekiant tikslo palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą, įtvirtinto JT Chartijoje, ESBO Helsinkio baigiamajame akte ir kituose atitinkamuose daugiašaliuose dokumentuose, kurių šalys yra Europos Sąjunga ir Uzbekistano Respublika.

11 STRAIPSNIS

Kova su masinio naikinimo ginklų platinimu

1. Šalys laikosi nuomonės, kad masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimas tiek valstybiniais, tiek nevalstybiniais subjektams yra viena iš didžiausių grėsmių tarptautiniam stabilumui ir saugumui.
2. Šalys bendradarbiauja ir prisideda prie kovos su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu, visapusiškai laikydamosi savo atitinkamų įsipareigojimų pagal tarptautines sutartis ir susitarimus dėl nusiginklavimo bei ginklų neplatinimo, taip pat kitus atitinkamus tarptautinės teisės aktus, kurių šalys jos yra, ir juos įgyvendindamos. Šalys susitaria, kad ši nuostata yra esminis šio Susitarimo elementas.
3. Be to, Šalys bendradarbiauja ir prisideda prie kovos su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu:
  - a) imdamosi veiksmų, kad būtų pasirašyti, ratifikuoti visi kiti atitinkami tarptautinės teisės aktai arba kad būtų atitinkamai prie jų prisijungta ir kad jie būtų visapusiškai įgyvendinti;
  - b) nustatydamos veiksmingą nacionalinės eksporto kontrolės sistemą, skirtą su masinio naikinimo ginklų susijusių prekių eksportui ir tranzitui kontroliuoti, įskaitant dvejopo naudojimo technologijų galutinės paskirties kontrolę, kad tos technologijos nebūtų naudojamos masinio naikinimo ginklams, ir numatydamos veiksmingas sankcijas už eksporto kontrolės pažeidimus.

4. Šalys užmezga nuolatinį dialogą, kuriuo papildomos ir įtvirtinamos šios nuostatos.

12 STRAIPSNIS

Šaulių ir lengvųjų ginklų ir įprastinių ginklų eksporto kontrolė

1. Šalys pripažįsta, kad neteisėta šaulių ir lengvųjų ginklų, įskaitant jų šaudmenis, gamyba, perdavimas, platinimas, perteklinis kaupimas, netinkama jų priežiūra, nepakankama atsargų apsauga ir nekontroliuojamas jų plitimas toliau kelia didelę grėsmę taikai ir tarptautiniam saugumui.
2. Šalys laikosi savo pareigų spręsti neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais, įskaitant šaudmenis, problemą pagal JT Saugumo Tarybos rezoliucijas, taip pat įsipareigojimų pagal 2001 m. liepos 20 d. priimtą JT veiksmų programą dėl neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais visų aspektų prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo bei tarptautines sutartis ir susitarimus, kurių šalys jos yra, ir tas pareigas bei įsipareigojimus visapusiškai įgyvendina.
3. Šalys pripažįsta įprastinių ginklų perdavimo vidaus kontrolės sistemų, atitinkančių esamus tarptautinius standartus, kurių šalys jos yra, svarbą. Šalys pripažįsta, kad tokią kontrolę svarbu vykdyti atsakingai, prisidedant prie taikos, saugumo ir stabilumo užtikrinimo tarptautiniu ir regioniniu lygmenimis, žmonių kančių mažinimo ir įprastinių ginklų nukreipimo neteisėtam naudojimui prevencijos.
4. Šalys skatina bendradarbiavimą ir koordinavimą, papildomumą ir bendrus veiksmus, kai deda pastangas reglamentuoti tarptautinę prekybą įprastiniais ginklais arba gerinti jos reglamentavimą ir užkirsti kelią neteisėtai prekybai ginklais, kovoti su ja ar ją panaikinti, be kita ko, palaikydamos nuolatinį dialogą.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

TEISINGUMAS, LAISVĖ IR SAUGUMAS

13 STRAIPSNIS

Asmens duomenų apsauga

1. Šalys pripažįsta, kad svarbu užtikrinti ir skatinti pagrindines teises į privatumą ir asmens duomenų apsaugą.
2. Šalys bendradarbiauja siekdamos užtikrinti 1 dalyje nurodytų teisių aukšto lygio apsaugą ir veiksmingą įgyvendinimą, be kita ko, teisėsaugos institucijose, kad būtų užkirstas kelias tarptautiniam terorizmui ir kitiems tarpvalstybiniais nusikaltimams ir su jais kovojama.
3. Šalys pripažįsta, kad asmens duomenų apsaugos užtikrinimas yra vienas iš pagrindinių veiksmų toliau plėtojant ekonominius ir prekybos santykius ir stiprinant piliečių pasitikėjimą skaitmenine ekonomika.
4. Šalių bendradarbiavimas apima praktinę pagalbą derinant jų atitinkamus asmens duomenų apsaugos srities teisės aktus, atsižvelgiant į Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktus bei standartus, įskaitant 1981 m. sausio 28 d. priimtą Europos Tarybos konvenciją dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu, ir 2001 m. lapkričio 8 d. priimtą Konvencijos dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu Papildomą protokolą dėl priežiūros institucijų ir valstybės sienas kertančių duomenų srautų, taip pat bendradarbiavimą užtikrinant duomenų apsaugos taisyklių taikymą.

14 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas migracijos, prieglobsčio ir sienų valdymo srityse

1. Šalys dar kartą patvirtina, kad svarbu palaikyti visapusišką dialogą visais su migracija susijusiais klausimais, įskaitant teisėtą migraciją, atsižvelgiant į Europos Sąjungos ir nacionalinę kompetenciją, pagrindines neteisėtos migracijos priežastis, tarptautinę apsaugą ir neteisėtos migracijos, neteisėto migrantų gabenimo ir prekybos žmonėmis prevenciją bei kovą su jais.
2. Bendradarbiavimas grindžiamas konkrečių poreikių vertinimu, atliekamu Šalims tarpusavyje konsultuojantis, ir vykdomas laikantis jų atitinkamų teisės aktų. Bendradarbiaujant visų pirma itin daug dėmesio skiriama:
  - a) pagrindinių neteisėtos migracijos priežasčių šalinimui;
  - b) nacionalinės teisės aktų ir praktikos tarptautinės apsaugos srityje rengimui ir įgyvendinimui laikantis visuotinių principų ir standartų ir užtikrinant, kad būtų laikomasi negrąžinimo principo;
  - c) 2016 m. rugsėjo 19 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/71/1 priimtos Niujorko deklaracijos dėl pabėgėlių ir migrantų svarbos pripažinimui ir tarptautinio bei regioninio bendradarbiavimo Jungtinių Tautų sistemoje ir atitinkamuose regioniniuose forumuose stiprinimui;
  - d) priėmimo taisyklėms ir priimtų asmenų teisėms bei statusui, vienodam požiūriui į teisėtai šalyje gyvenančius užsieniečius, jų integracijai, švietimui, mokymui ir kovos su rasizmu bei ksenofobija priemonėms;

- e) veiksmingos prevencinės kovos su neteisėta migracija, neteisėtu migrantų gabenimu ir prekyba žmonėmis politikos sukūrimui pagal 2001 m. sausio 8 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/55/25 priimtą Jungtinių Tautų konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą ir jos protokolus, kurie įsigaliojo Šalims, įskaitant klausimą, kaip kovoti su neteisėtai žmones gabenančių asmenų tinklais, išardyti nusikaltėlių tinklus, susijusius su prekyba žmonėmis, ir apsaugoti prekybos žmonėmis aukas;
- f) tokiems klausimams kaip organizavimas, mokymas, geriausia praktika ir kitos praktinės priemonės, skirtos su migracija, visų pirma neteisėta migracija, susijusioms problemoms spręsti, taip pat dokumentų saugumo, vizų politikos siekiant lengvinti piliečių judumą, sienų valdymo ir migracijos informacinių sistemų srityse, ir
- g) klausimams, susijusiems su teisėtų migrantų bei jų šeimos narių darbo veikla ir teisių apsauga pagal tarptautines normas.

15 STRAIPSNIS

Readmisija ir kova su neteisėta migracija

1. Bendradarbiaudamos neteisėtos migracijos prevencijos ir kovos su ja srityje, Šalys susitaria, kad:
  - a) Uzbekistano Respublika valstybės narės prašymu nepagrįstai nedelsdama priima visus savo piliečius, kurie neatitinka arba nebeatitinka galiojančių atvykimo į tos valstybės narės teritoriją, buvimo ar gyvenimo joje sąlygų;

- b) kiekviena valstybė narė Uzbekistano Respublikos prašymu nepagrįstai nedelsdama priima visus savo piliečius, kurie neatitinka arba nebeatitinka galiojančių atvykimo į Uzbekistano Respublikos teritoriją, buvimo ar gyvenimo joje sąlygų, ir
- c) valstybės narės ir Uzbekistano Respublika per trisdešimt dienų nuo prašančiosios Šalies readmisijos prašymo, parengto pagal 3 priede pateiktą pavyzdį, pateikimo, be kita ko, elektroninėmis priemonėmis, dienos šiuo tikslu išduoda savo piliečiams atitinkamus kelionės dokumentus (įskaitant, jei įmanoma, pilietybę įrodančius dokumentus).

Jei per šį terminą kelionės dokumentas neišduodamas, Šalys gali naudotis Europos kelionės dokumentu neteisėtai esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1953¹ priede arba panašiu Uzbekistano Respublikos kelionės dokumentu.

Jei grąžintinas asmuo neturi jokio dokumento ar kitų savo pilietybės įrodymų, susijusios valstybės narės arba Uzbekistano Respublikos kompetentingos diplomatinės ir konsulinės atstovybės Uzbekistano Respublikos arba susijusios valstybės narės prašymu visapusiškai bendradarbiauja siekdamos nustatyti šio asmens pilietybę.

---

¹ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1953 dėl Europos kelionės dokumento neteisėtai esantiems trečiųjų šalių piliečiams grąžinti nustatymo, kuriuo panaikinama 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rekomendacija (ES OL L 311, 2016 11 17, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj>).

2. Šalys gali svarstyti galimybę derėtis dėl:
  - a) Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos susitarimo dėl readmisijos, kuriuo reglamentuojamos konkrečios procedūros ir valstybių narių ir Uzbekistano Respublikos pareigos;
  - b) susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos piliečiams.

16 STRAIPSNIS

Kova su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu

1. Šalys bendradarbiauja siekdamos užkirsti kelią tam, kad jų finansų įstaigos, įpareigosios ne finansų įmonės ir tam tikrų profesijų atstovai būtų pasitelkiami pinigams plauti ar terorizmui finansuoti, bei veiksmingai su tuo kovoti.
2. Šiuo tikslu jos keičiasi informacija pagal atitinkamus savo teisės aktus ir bendradarbiauja siekdamos užtikrinti veiksmingą ir visapusišką Finansinių veiksmų darbo grupės (toliau – FATF) rekomendacijų ir kitų atitinkamų šioje srityje veikiančių tarptautinių organizacijų priimtų standartų įgyvendinimą. Šis bendradarbiavimas gali apimti, be kita ko, iš nusikalstamu būdu įgytų pajamų gauto turto arba lėšų nustatymą, atsekimą, areštavimą, konfiskavimą ir išieškojimą. Keisdamosi informacija Šalys naudoja saugius ir patikimus kanalus, pavyzdžiui, nurodytus Egmonto grupės finansinės žvalgybos padalinių chartijoje ir Egmonto grupės finansinės žvalgybos padalinių principuose dėl keitimosi informacija tarp finansinės žvalgybos padalinių.

17 STRAIPSNIS

Neteisėti narkotikai

1. Šalys bendradarbiauja siekdamos užtikrinti subalansuotą, faktais grindžiamą ir integruotą požiūrį į neteisėtus narkotikus ir naujas psichoaktyvias medžiagas.
2. Su narkotikais susijusia politika ir veiksmais siekiama stiprinti neteisėtų narkotikų prevencijos ir kovos su jais struktūras, mažinti neteisėtų narkotikų tiekimą, prekybą ir paklausą, šalinti neteisėtų narkotikų vartojimo padarinius sveikatai ir socialinius padarinius, siekiant sumažinti žalą. Šalys bendradarbiauja siekdamos užkirsti kelią cheminių medžiagų pirmtakų naudojimui neteisėtai narkotinių, psichotropinių ir naujų psichoaktyviųjų medžiagų gamybai.
3. Šalys susitaria dėl reikiamų bendradarbiavimo metodų 1 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti. Veiksmai grindžiami bendrai sutartais principais, išdėstytais JT narkotikų kontrolės konvencijose ir kituose tarptautiniuose susitarimuose, kurių šalys jos yra.

18 STRAIPSNIS

Kova su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija

1. Šalys bendradarbiauja kovos su organizuota arba kitokia nusikalstama ir neteisėta veikla, įskaitant tarptautinę, ir jos prevencijos srityse, spręsdamos, pvz., šiuos klausimus:
  - a) neteisėto migrantų gabenimo;
  - b) prekybos žmonėmis;

- c) šaunamųjų ginklų, įskaitant šaulių ir lengvuosius ginklus, kontrabandos ir neteisėtos prekybos jais;
- d) neteisėtų narkotikų, psichotropinių medžiagų ir pirmtakų kontrabandos ir prekybos jais;
- e) prekių kontrabandos ir neteisėtos prekybos jomis;
- f) neteisėtos ekonominės ir finansinės veiklos, kaip antai klastojimo, lygiagretaus importo ir intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo, mokestinio sukčiavimo ir sukčiavimo vykdant viešuosius pirkimus;
- g) tarptautinių paramos teikėjų finansuojamų projektų lėšų pasisavinimo;
- h) visų formų korupcijos tiek privačiajame, tiek viešajame sektoriuose;
- i) dokumentų klastojimo ir klaidinamos informacijos pateikimo ir
- j) kibernetinių nusikaltimų.

2. Šalys stiprina dvišalį, regioninį ir tarptautinį teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą. Šalys veiksmingai įgyvendina atitinkamus tarptautinius standartus, visų pirma įtvirtintus 2000 m. JT konvencijoje prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, priimtoje 2001 m. sausio 8 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/55/25, ir jos protokoluose, kurių šalys jos yra.

3. Šalys bendradarbiauja korupcijos prevencijos ir kovos su ja srityse, laikydamosi atitinkamų tarptautinių standartų, ypač įtvirtintų JT konvencijoje prieš korupciją, priimtoje 2003 m. spalio 31 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/58/4, ir pateiktose vertinimų pagal šią konvenciją rekomendacijose.

19 STRAIPSNIS

Kova su terorizmu

1. Šalys dar kartą patvirtina kovos su terorizmu ir jo prevencijos svarbą ir susitaria bendradarbiauti dvišaliu, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, siekdamos užkirsti kelią visų formų ir apraiškų terorizmui ir su juo kovoti.
2. Šalys susitaria, kad kovojant su terorizmu labai svarbu griežtai laikytis teisinės valstybės principo ir tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę, JT Chartijos principų ir visų atitinkamų tarptautinių kovos su terorizmu ir žmogaus teisių dokumentų, kurių šalys jos yra.
3. Šalys pabrėžia visuotinio visų atitinkamų JT sutarčių, susijusių su kova su terorizmu, ratifikavimo ir įgyvendinimo svarbą. Šalys susitaria skatinti dialogą dėl Bendrosios konvencijos dėl tarptautinio terorizmo projekto ir bendradarbiauti įgyvendinant Jungtinių Tautų pasaulinę kovos su terorizmu strategiją, priimtą 2006 m. rugsėjo 8 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucija A/RES/60/288, ir visas susijusias JT Saugumo Tarybos rezoliucijas.
4. Šalys dar kartą patvirtina, kad kovojant su terorizmu svarbu remtis teisėsauga ir teismais, ir susitaria bendradarbiauti terorizmo prevencijos ir kovos su terorizmu srityje, visų pirma:
  - a) keisdamosi informacija apie teroristų grupes ir asmenis bei jų rėmimo tinklus, laikydamosi tarptautinės ir nacionalinės teisės, *inter alia*, susijusios su duomenų ir privatumo apsauga;

- b) keisdamosi patirtimi, susijusia su terorizmo prevencija ir kova su juo, priemonėmis, metodais bei jų techniniais aspektais ir mokymu, laikydamosi taikytinos teisės;
- c) keisdamosi nuomonėmis apie radikalizaciją ir verbavimą, kaip kovoti su radikalizacija ir kaip skatinti deradikalizaciją bei rehabilitaciją;
- d) keisdamosi nuomonėmis ir patirtimi apie terorizmu įtariamų asmenų tarpvalstybinį judėjimą ir keliavimą bei terorizmo grėsmes;
- e) dalydamosi geriausios praktikos pavyzdžiais dėl žmogaus teisių apsaugos kovojant su terorizmu, visų pirma baudžiamojo proceso klausimais;
- f) užtikrindamos teroristinių nusikaltimų kriminalizavimą ir imdamosi kovos su terorizmo finansavimu priemonių, ir
- g) imdamosi cheminio, biologinio, radiologinio ir branduolinio terorizmo grėsmės šalinimo priemonių ir reikiamų priemonių, kuriomis būtų galima užkirsti kelią cheminių, biologinių, radiologinių ir branduolinių medžiagų įsigijimui, perdavimui bei naudojimui terorizmo reikmėms ir neteisėtiems veiksams, susijusiems su labai rizikingais cheminiais, biologiniais, radiologiniais ir branduoliniais įrenginiais.

5. Bendradarbiavimas grindžiamas atitinkamais esamais vertinimais ir vykdomas Šalims tarpusavyje konsultuojantis.

20 STRAIPSNIS

Teisminis bendradarbiavimas

1. Šalys stiprina esamą bendradarbiavimą savitarpio teisinės pagalbos ir ekstradicijos srityse, remdamosi tarptautiniais susitarimais, kurių šalys jos yra. Šalys stiprina esamus mechanizmus ir, kai tinkama, apsversto galimybę kurti naujus mechanizmus, siekdamas palengvinti tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje.
2. Šalys plėtoja teisminį bendradarbiavimą savitarpio teisinės pagalbos civilinėse, komercinėse ir baudžiamosiose bylose srityje, visų pirma derėdamosi dėl dvišalių susitarimų ir daugiašalių konvencijų dėl teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ir teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose daugiašalių konvencijų, įskaitant Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos konvencijas, juos sudarydamos ir įgyvendindamos.

21 STRAIPSNIS

Konsulinė apsauga

Uzbekistano Respublika sutinka, kad bet kurios valstybės narės, turinčios nuolatinę atstovybę Uzbekistano Respublikoje, diplomatinės ir konsulinės įstaigos gali teikti apsaugą bet kuriam valstybės narės, kuri neturi nuolatinės atstovybės Uzbekistano Respublikoje, faktiškai galinčios tuo atveju užtikrinti konsulinę apsaugą, piliečiui tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos tos valstybės narės piliečiams.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

PREKYBA IR SU PREKYBA SUSIJĘ KLAUSIMAI

1 SKYRIUS

HORIZONTALIOSIOS NUOSTATOS

22 STRAIPSNIS

Tikslai

Šios antraštinės dalies tikslai:

- a) plėsti, įvairinti ir lengvinti Šalių tarpusavio prekybą, pirmiausia taikant nuostatas dėl muitinės procedūrų ir prekybos lengvinimo, techninių prekybos kliūčių mažinimo, taip pat su sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėmis susijusių kliūčių mažinimo, kartu išsaugant kiekvienos Šalies teisę priimti teisės aktus, kuriais siekiama užtikrinti viešosios politikos tikslus;
- b) lengvinti Šalių tarpusavio prekybą paslaugomis ir investicijas, be kita ko, užtikrinant laisvą einamųjų mokėjimų pervedimą ir kapitalo judėjimo lengvinimą;
- c) veiksmingai ir abipusiškai atverti Šalių viešųjų pirkimų rinkas;

- d) skatinti inovacijas ir kūrybiškumą, užtikrinant tinkamą ir veiksmingą visų intelektualinės nuosavybės teisių apsaugą;
- e) skatinti sudaryti sąlygas, kuriomis stiprinama neiškraipyta konkurencija Šalių ekonominės veiklos srityje, ypač jų tarpusavio prekybos ir investicijų atžvilgiu;
- f) plėtoti tarptautinę prekybą prisidedant prie darnaus jos vystymosi ekonominiu, socialiniu ir aplinkos aspektais;
- g) sukurti veiksmingą, teisingą ir nuspėjamą ginčų išsprendimo mechanizmą, skirtą ginčams dėl šios antraštinės dalies aiškinimo ir taikymo spręsti.

23 STRAIPSNIS

Apibrėžtys

Šioje antraštinėje dalyje:

- a) Sutartis dėl žemės ūkio – Sutartis dėl žemės ūkio, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- b) Sutartis dėl importo licencijos išdavimo tvarkos – Sutartis dėl importo licencijos išdavimo tvarkos, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- c) Antidempingo susitarimas – Sutartis dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VI straipsnio įgyvendinimo, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;

- d) dienos – kalendorinės dienos, įskaitant savaitgalius ir šventines dienas;
- e) Energetikos chartijos sutartis – 1994 m. gruodžio 17 d. Lisabonoje priimta Energetikos chartijos sutartis;
- f) esamas – galiojantis šio Susitarimo įsigaliojimo dieną;
- g) GATT 1994 – 1994 m. Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos, įtrauktas į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- h) GATS – Bendrasis susitarimas dėl prekybos paslaugomis, įtrauktas į PPO steigimo sutarties 1B priedą;
- i) priemonė – bet kokia taikoma priemonė: įstatymas, kitas teisės aktas, taisyklė, procedūra, sprendimas, administracinis veiksmas arba kita¹;
- j) Šalies priemonės – priemonės, kurias nustato arba palieka galioti²:
  - i) centrinė, regiono ar vietos valdžia arba jos institucijos ir
  - ii) nevyriausybinių organizacijų, vykdančios centrines, regiono ar vietos valdžios arba jos institucijų perduotus įgaliojimus;
- k) asmuo – fizinis asmuo arba juridinis asmuo;

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad priemone taip pat gali būti laikomas ir neveikimas.

² Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad „Šalies priemonės“ apima j punkto i ir ii papunkčiuose išvardytų subjektų priemones, kurios nustatomos arba paliekamos galioti tiesiogiai arba netiesiogiai duodant nurodymus, vadovaujant šių priemonių atžvilgiu vykdomai kitų subjektų veiklai arba ją kontroliuojant.

- l) persvarstyta Kioto konvencija – 1973 m. gegužės 18 d. Kiote priimta Tarptautinė muitinės procedūrų supaprastinimo ir suderinimo konvencija;
- m) Susitarimas dėl apsaugos priemonių – Susitarimas dėl apsaugos priemonių, įtrauktas į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- n) SKP sutartis – Sutartis dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- o) SFP sutartis – Sutartis dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių taikymo, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- p) TPK sutartis – Sutartis dėl techninių prekybos kliūčių, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- q) trečioji šalis – šalis ar teritorija, nepatenkanti į šio Susitarimo geografinę taikymo sritį;
- r) Prekybos lengvinimo susitarimas – Susitarimas dėl prekybos lengvinimo, įtrauktas į PPO steigimo sutarties 1A priedą;
- s) TRIPS sutartis – Sutartis dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1C priedą;
- t) Vienos konvencija dėl tarptautinių sutarčių teisės – 1969 m. gegužės 23 d. Vienoje priimta Vienos konvencija dėl tarptautinių sutarčių teisės;

- u) Pasaulio muitinių organizacijos Arušos deklaracija – 1993 m. liepos 7 d. Arušoje (Tanzanija) priimta Muitinių bendradarbiavimo tarybos deklaracija dėl etikos muitų srityje;
- v) PPO steigimo sutartis – 1994 m. balandžio 15 d. Marakešo sutartis, kuria įsteigta Pasaulio prekybos organizacija;
- w) PPO – Pasaulio prekybos organizacija.

24 STRAIPSNIS

Ryšys su kitais tarptautiniais susitarimais

1. Šalys patvirtina savo teises ir pareigas viena kitos atžvilgiu pagal tarptautinius susitarimus, kurių šalys jos abi yra.
2. Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma reikalavimu, kad Šalis imtųsi veiksmų, kurie yra nesuderinami su jos pareigomis pagal PPO steigimo sutartį.

25 STRAIPSNIS

Nuorodos į įstatymus, kitus teisės aktus ir kitus susitarimus

1. Bet kuri šioje antraštinėje dalyje pateikta nuoroda į įstatymus ir kitus teisės aktus, daroma apskritai arba nurodant konkretų įstatymą, kitą teisės aktą arba direktyvą, jei nenurodyta kitaip, laikoma nuoroda į įstatymus ir kitus teisės aktus su pakeitimais.

2. Bet kuri šioje antraštinėje dalyje pateikta nuoroda į visą kito susitarimo arba teisinio dokumento tekstą ar jo dalį arba jų įtraukimas darant nuorodą laikomas, jei nenurodyta kitaip, apimančiu:

- a) susijusius priedus, protokolus, išnašas, aiškinamąsias pastabas, kitus paaiškinimus ir
- b) juos pakeičiančius susitarimus, kurių šalys jos yra, arba Šalims privalomus pakeitimus, išskyrus tuos atvejus, kai darant nuorodą patvirtinamos esamos teisės.

26 STRAIPSNIS

Teisė pareikšti ieškinį pagal vidaus teisę

Šalis nenumato teisės pareikšti ieškinį kitai Šaliai pagal savo teisę remiantis tuo, kad kitos Šalies priemonė yra nesuderinama su šiuo Susitarimu.

27 STRAIPSNIS

Konkrečios užduotys, kurias vykdo prekybos klausimams skirta sudėtimi veikianti Bendradarbiavimo taryba

1. Kai Bendradarbiavimo taryba vykdo jai pavestas su šia antraštine dalimi susijusias užduotis, ją sudaro Šalių atstovai, pagal atitinkamas Šalių teises sistemas atsakingi už su prekyba susijusius klausimus, arba jų paskirti asmenys.

2. Prekybos klausimams skirta sudėti veikianti Bendradarbiavimo taryba:
- a) turi įgaliojimus priimti sprendimus, kad, remiantis bendru sutarimu ir užbaigus Šalių teisės aktuose nustatytas atitinkamas vidaus procedūras, būtų galima iš dalies pakeisti:
    - i) 5-A, 5-B, 5-C ir 5-D priedus;
    - ii) 6 priedą;
    - iii) 7-A, 7-B ir 7-C priedus;
    - iv) 9-A priedą;
    - v) 14-A ir 14-B priedus;
    - vi) Protokolą dėl tarpusavio administracinės pagalbos muitinių veiklos srityje (toliau – Protokolas);
  - b) gali priimti sprendimus dėl šios antraštinės dalies aiškinimo;
  - c) be pagal šią antraštinę dalį įsteigtų pakomitečių gali įsteigti iš Šalių atstovų sudarytus pakomitečius ir pagal savo pačios kompetenciją priskirti jiems atsakomybę, įskaitant paskirtų funkcijų keitimą arba įsteigto pakomitečio išformavimą.

3. 2 dalies a punkte nurodyti pakeitimai patvirtinami Šalims pasikeitus diplomatinėmis notomis ir įsigalioja gavus paskutinę diplomatinę notą, nebent Šalys susitaria kitaip.
4. Prekybos klausimams skirta sudėtimi veikianti Bendradarbiavimo taryba sprendimus priima ir atitinkamas rekomendacijas teikia užbaigus atitinkamas Šalių vidaus procedūras, kaip numatyta jų teisės aktuose.
5. Jei Bendradarbiavimo tarybos posėdžiai nevyksta, 2 dalyje nurodyti sprendimai gali būti priimami pagal rašytinę procedūrą.

28 STRAIPSNIS

Konkrečios užduotys, kurias vykdo prekybos klausimams skirta sudėtimi veikiantis
Bendradarbiavimo komitetas

1. Kai Bendradarbiavimo komitetas vykdo šia antraštine dalimi jam pavestas užduotis, jį sudaro Šalių atstovai, atsakingi už su prekyba susijusius klausimus, arba jų paskirti asmenys.
2. Prekybos klausimams skirta sudėtimi veikiantis Bendradarbiavimo komitetas visų pirma atlieka šias užduotis:
  - a) padeda Bendradarbiavimo tarybai vykdyti su prekybos klausimais susijusias jos užduotis;

- b) stebi, ar tinkamai įgyvendinama ir taikoma ši antraštinė dalis; šiuo atžvilgiu, nedarant poveikio 14 skyriuje nustatytoms teisėms, bet kuri Šalis gali perduoti aptarti Bendradarbiavimo komitete bet kurį su šios antraštinės dalies taikymu arba aiškinimu susijusį klausimą;
  - c) prireikus prižiūri tolesnį šios antraštinės dalies plėtojimą ir vertina jos taikymo rezultatus;
  - d) ieško tinkamų būdų, kaip išvengti problemų, galinčių kilti šios antraštinės dalies taikymo srityse, ir jas spręsti, ir
  - e) prižiūri pagal šią antraštinę dalį įsteigtų pakomitečių darbą.
3. Vykdydamas užduotis pagal šio straipsnio 2 dalį, Bendradarbiavimo komitetas gali, jei nevyksta Bendradarbiavimo tarybos posėdžiai, teikti pasiūlymus dėl 27 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų pakeitimų priėmimo arba teikti 27 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytus išaiškinimus.
4. Prekybos klausimams skirta sudėtimi veikiantis Bendradarbiavimo komitetas sprendimus priima ir atitinkamas rekomendacijas teikia užbaigus atitinkamas Šalių vidaus procedūras, kaip nustatyta jų teisės aktuose.

29 STRAIPSNIS

Koordinatoriai

1. Kiekviena Šalis per 60 dienų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo paskiria šios antraštinės dalies koordinatorius ir perduoda viena kitai jų kontaktinius duomenis.

2. Koordinatoriai kartu parengia Bendradarbiavimo tarybos ir Bendradarbiavimo komiteto posėdžių darbotvarkes pagal šį skyrių, vykdo visus kitus reikiamus pasirengimo darbus ir atitinkamais atvejais imasi tolesnių veiksmų, susijusių su šių organų sprendimais.

30 STRAIPSNIS

Pakomitečiai

1. Pakomitečius sudaro Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos atstovai.
2. Pakomitečiai susirenka į pirmąjį posėdį per vienus metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos, o į vėlesnius posėdžius atitinkamu lygmeniu – kartą per metus arba Šalies ar Bendradarbiavimo komiteto prašymu. Posėdžiai taip pat gali būti rengiami nuotoliniu būdu naudojantis bet kuriomis Šalių turimomis technologinėmis priemonėmis. Posėdžiai, kuriuose dalyvaujama asmeniškai, rengiami pakaitomis Briuselyje ir Taškente.
3. Pakomitečiams bendrai pirmininkauja abiejų Šalių atstovai.

2 SKYRIUS

PREKYBA PREKĖMIS

31 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Jei šiame Susitarime nenumatyta kitaip, šis skyrius taikomas prekybai Šalies prekėmis.

32 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) konsuliniai formalumai – procedūra, kurią reikia atlikti norint gauti importuojančios Šalies konsulo, esančio eksportuojančios Šalies ar trečiojo asmens teritorijoje, sąskaitą faktūrą ar komercinės sąskaitos faktūros patvirtinimą, kilmės sertifikatą, manifestą, siuntėjo eksporto deklaraciją ar bet koki kitą su importuojama preke susijusį muitinės dokumentą;
- b) muitas – muitas arba bet kokios rūšies privalomasis mokėjimas, nustatytas importuojamai prekei arba dėl jos. Muitu nelaikomi:
  - i) privalomieji mokėjimai, lygiaverčiai vidaus mokesčiams, taikomiems pagal 34 straipsnį;

- ii) antidempingo muitai, specialios apsaugos muitai, kompensaciniai arba apsaugos muitai, taikomi atitinkamai pagal GATT 1994, Antidempingo susitarimą, Sutartį dėl žemės ūkio, SKP sutartį ar Susitarimą dėl apsaugos priemonių, ir
  - iii) rinkliavos ar kiti privalomieji mokėjimai, nustatyti importuojamoms prekėms arba dėl jų, kurie neviršija apytikslių suteiktų paslaugų išlaidų;
- c) eksporto licencijų išdavimo procedūra – administracinė procedūra, pagal kurią kaip išankstinė eksporto iš eksportuojančios Šalies muitų teritorijos sąlyga atitinkamai administracinei institucijai ar institucijoms turi būti pateiktas prašymas ar kiti dokumentai, išskyrus muitinio įforminimo tikslais paprastai reikalaujamus prašymus ir dokumentus;
- d) Šalies prekė – vidaus prekė, kaip suprantama pagal GATT 1994;
- e) Suderinta sistema arba SS – Pasaulio muitinių organizacijos parengta Suderinta prekių aprašymo ir kodavimo sistema, taip pat visos jos teisinės pastabos ir daliniai pakeitimai;
- f) importo licencijų išdavimo procedūra – administracinė procedūra, pagal kurią kaip išankstinė importo į importuojančios Šalies muitų teritoriją sąlyga atitinkamai administracinei institucijai ar institucijoms turi būti pateiktas prašymas ar kiti dokumentai, išskyrus muitinio įforminimo tikslais paprastai reikalaujamus prašymus ir dokumentus;

- g) remontas – su preke atliekama perdirbimo operacija, kuria siekiama pašalinti veikimo trūkumus ar materialinį pažeidimą, kad prekė atliktų savo pirminę funkciją, arba užtikrinti, kad ji atitiktų techninius jos naudojimo reikalavimus, ir be kurios tos prekės nebebūtų įmanoma įprastai naudoti pagal numatytą paskirtį; prie prekių remonto taip pat priskiriamas atkūrimas ir techninė priežiūra, tačiau nepriskiriamos operacijos ar perdirbimas:
- i) kuriais sunaikinamos esminės prekės charakteristikos arba sukuriamą nauja ar komerciškai skirtinga prekė;
  - ii) kuriais nebaigta prekė paverčiama pagaminta preke arba
  - iii) kurie naudojami prekės techninėms charakteristikoms pagerinti.

33 STRAIPSNIS

Didžiausio palankumo režimas

1. Kiekviena Šalis kitos Šalies prekėms taiko didžiausio palankumo režimą pagal GATT 1994 I straipsnį, kuris *mutatis mutandis* įtraukiamas į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
2. 1 dalis netaikoma kurios nors iš Šalių trečiosios šalies prekėms pagal GATT 1994 taikomam lengvatiniam režimui.

34 STRAIPSNIS

Nacionalinis vidaus apmokestinimo ir reglamentavimo režimas

1. Kiekviena Šalis kitos Šalies prekėms taiko nacionalinį režimą pagal GATT 1994 III straipsnį, įskaitant jo pastabas bei papildomas nuostatas. Tuo tikslu GATT 1994 III straipsnis ir jo pastabos bei papildomos nuostatos *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
2. Uzbekistano Respublikos atžvilgiu tabako gaminiams, alkoholiniams gėrimams ir baltajam cukrui be aromatinių ar dažųjų priedų šis straipsnis pradedamas taikyti praėjus dešimčiai metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos arba nuo tos dienos, kai Uzbekistano Respublika tampa PPO nare, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

35 STRAIPSNIS

Importo ir eksporto apribojimai

Nė viena Šalis nenustato arba nepalieka galioti draudimų ar apribojimų jokioms kitos Šalies importuojamoms prekėms arba kitos Šalies teritorijai skirtoms eksportuojamoms ar eksportuoti parduodamoms prekėms, išskyrus pagal GATT 1994 XI straipsnį, įskaitant jo pastabas bei papildomas nuostatas. Tuo tikslu GATT 1994 XI straipsnis ir jo pastabos bei papildomos nuostatos *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

36 STRAIPSNIS

Eksporto muitai, mokesčiai arba kiti privalomieji mokėjimai

1. Siekdamas plėtoti prekybos partnerystę ir sudaryti dar palankesnes sąlygas tarpusavio prekybos galimybėms, Šalys stengiasi į kitą Šalį eksportuojamoms prekėms arba dėl jų nenustatyti jokių naujų muitų, mokesčių ar kitokių privalomųjų mokėjimų arba į kitą Šalį eksportuojamoms prekėms nenustatyti jokių vidaus mokesčių ar kitų privalomųjų mokėjimų, didesnių, nei būtų nustatyti vidaus suvartojimui skirtoms panašioms prekėms, arba jokių kitų lygiaverčio poveikio priemonių.
2. Jei Šalis eksportui į kitą trečiąją šalį taiko palankesnę eksporto muitų, mokesčių ar kitų privalomųjų mokėjimų režimą, ta Šalis tą patį režimą taiko ir eksportui į kitą Šalį.
3. Išskirtinėmis aplinkybėmis Šalis kitai Šaliai gali taikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą priemonę. Tokią priemonę taikanti Šalis likus 60 dienų iki priemonės įsigaliojimo savo oficialioje interneto svetainėje paskelbia atitinkamą informaciją, įskaitant numatomą priemonės taikymo trukmę.

37 STRAIPSNIS

Dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolė

Šalys susitaria keisti informacija ir gerosios praktikos pavyzdžiais dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės srityje, siekdamas skatinti Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos bendradarbiavimą eksporto kontrolės srityje.

38 STRAIPSNIS

Rinkliavos ir formalumai

1. Rinkliavos ir kiti privalomieji mokėjimai, Šalies nustatyti kitos Šalies importuojamoms ar eksportuojamoms prekėms arba dėl jų, negali viršyti apytikslų suteiktų paslaugų išlaidų ir jais negali būti netiesiogiai teikiama apsauga vidaus prekėms arba fiskaliniais tikslais apmokestinamos importuojamos ar eksportuojamos prekės.
2. Kiekviena Šalis nedelsdama paskelbia visas jos taikomas su importu ar eksportu susijusias rinkliavas ir privalomuosius mokėjimus taip, kad valdžios institucijos, prekyautojai ir kiti suinteresuotieji asmenys galėtų su jais susipažinti.
3. Nė viena Šalis nereikalauja, kad dėl importuojamų kitos Šalies prekių būtų atliekami konsuliniai formalumai, taip pat nerenka susijusių rinkliavų ir privalomųjų mokėjimų.

39 STRAIPSNIS

Suremontuotos prekės

1. Nė viena Šalis muitų netaiko prekėms, nepriklausomai nuo jų kilmės, į Šalies muitų teritoriją pakartotinai įvežamoms po to, kai tos prekės iš jos muitų teritorijos į kitos Šalies muitų teritoriją buvo laikinai eksportuotos tam, kad būtų suremontuotos.

2. 1 dalis netaikoma su garantija į laisvosios prekybos zonas ar panašiu statusu importuotoms prekėms, kurios po to eksportuojamos remontuoti, tačiau vėliau su garantija į laisvosios prekybos zonas ar panašiu statusu nebėra reimportuojamos.

3. Nė viena Šalis netaiko muitų prekėms, nepriklausomai nuo jų kilmės, iš kitos Šalies muitų teritorijos laikinai importuojamoms remontuoti.

40 STRAIPSNIS

Prekių laikinasis įvežimas

Šalis laikinai įvežamoms kitos Šalies prekėms netaiko importo mokesčių ir muitų bet kokioje tai Šaliai privalomoje tarptautinėje konvencijoje dėl laikinojo prekių įvežimo nustatytais atvejais ir laikantis joje nustatytų procedūrų. Ši išimtis taikoma pagal kiekvienos Šalies teisės aktus.

41 STRAIPSNIS

Tranzitas

1. GATT 1994 V straipsnis įtraukiamas į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

2. Šalys imasi visų reikiamų priemonių, siekdamos palengvinti energetikos prekių tranzitą, laikydamosi tranzito laisvės principo ir Energetikos chartijos sutarties 7 straipsnio.

42 STRAIPSNIS

Prekių kilmės žymėjimas

1. Jei Uzbekistano Respublika reikalauja, kad iš Europos Sąjungos importuojamos prekės būtų pažymėtos kilmės ženklu, ji pripažįsta kilmės žymėjimą „Made in EU“ arba lygiavertį žymėjimą Uzbekistano Respublikos kilmės žymėjimo reikalavimus atitinkančia kalba ne mažiau palankiomis sąlygomis, nei taikomos valstybių narių kilmės ženklams.
2. Taikydama kilmės ženklą „Made in EU“, Uzbekistano Respublika Europos Sąjungą vertina kaip vieną teritoriją.

43 STRAIPSNIS

Importo licencijų išdavimo procedūros

1. Kiekviena Šalis visas importo licencijų išdavimo procedūras priima ir administruoja vadovaudamasi PPO sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos 1, 2 ir 3 straipsniais. Todėl Sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos 1, 2 ir 3 straipsniai *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

2. Licencijų išdavimo procedūrą nustatanti arba esamą licencijų išdavimo procedūrą keičianti Šalis apie tuos pakeitimus praneša kitai Šaliai per 90 dienų nuo paskelbimo. Pranešime pateikiama informacija, nurodyta Sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos 5 straipsnio 2 dalyje. Laikoma, kad Šalis laikosi šio straipsnio, jei apie atitinkamą importo licencijų išdavimo procedūrą arba jos pakeitimus praneša Importo licencijų išdavimo komitetui, numatytam Sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos 4 straipsnyje, įskaitant tos sutarties 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją. Uzbekistano Respublikai pareiga pranešti Importo licencijų išdavimo komitetui pradedama taikyti nuo dienos, kurią Uzbekistano Respublika taps PPO nare.
3. Šalies prašymu kita Šalis nedelsdama pateikia visą susijusią informaciją, įskaitant informaciją, nurodytą Sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos 5 straipsnio 2 dalyje, dėl kiekvienos importo licencijų išdavimo procedūros, kurią ji ketina nustatyti, nustatė ar palieka galioti, arba dėl esamų licencijų išdavimo procedūrų pakeitimų.

44 STRAIPSNIS

Eksporto licencijų išdavimo procedūros¹

1. Kiekviena Šalis apie kiekvieną naują eksporto licencijų išdavimo procedūrą arba esamų eksporto licencijų išdavimo procedūrų pakeitimus paskelbia taip, kad valdžios institucijos, prekyautojai ir kitos suinteresuotosios šalys galėtų su jais susipažinti. Apie juos skelbiama, kai tai praktiškai įmanoma, ne vėliau kaip likus 45 dienoms iki naujos eksporto licencijų išdavimo procedūros arba esamų eksporto licencijų išdavimo procedūrų pakeitimo įsigaliojimo ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip šios procedūros arba pakeitimo įsigaliojimo dieną.

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nė viena šio straipsnio nuostata nereikalaujama, kad Šalis suteiktų eksporto licenciją, arba netrukdoma Šaliai vykdyti savo pareigų ar įsipareigojimų pagal JT Saugumo Tarybos rezoliucijas ir daugiašalius neplatinimo režimus ir eksporto kontrolės susitarimus.

2. Skelbiant eksporto licencijų išdavimo procedūras pateikiama ši informacija:
- a) eksporto licencijų išdavimo procedūrų arba atliktų šių procedūrų pakeitimų tekstas;
  - b) prekės, kurioms taikoma kiekviena eksporto licencijų išdavimo procedūra;
  - c) kiekvienos procedūros atveju – prašymo išduoti eksporto licenciją teikimo proceso aprašymas ir visi kriterijai, kuriuos pareiškėjas turi atitikti, kad galėtų pateikti prašymą išduoti eksporto licenciją, pvz., veiklos licencijos turėjimas, investicijos sukūrimas ar išlaikymas arba tam tikra įsisteigimo forma veiklai Šalies teritorijoje vykdyti;
  - d) kontaktinis punktas ar punktai, į kuriuos suinteresuotieji asmenys gali kreiptis norėdami gauti daugiau informacijos apie eksporto licencijų išdavimo sąlygas;
  - e) administracinė institucija ar institucijos, kurioms reikia teikti prašymą ar kitus susijusius dokumentus;
  - f) priemonės arba priemonių, kurioms įgyvendinti skirta eksporto licencijų išdavimo procedūra, aprašymas;
  - g) laikotarpis, kuriuo galios kiekviena eksporto licencijų išdavimo procedūra, išskyrus atvejus, kai procedūra galios tol, kol bus paskelbta nauja informacija apie jos atšaukimą arba pakeitimą;
  - h) jei Šalis eksporto licencijų išdavimo procedūrą ketina naudoti eksporto kvotai administruoti – visas kvotos kiekis ir, jei taikytina, vertė, taip pat kvotos naudojimo pradžios ir pabaigos datos, ir

- i) visi atleidimo nuo reikalavimo gauti eksporto licenciją atvejai arba šio reikalavimo išimtys, prašymo taikyti atleidimą ar išimtis pateikimo tvarka ar informacija, kaip tuo atleidimu ar išimtimis naudotis, ir jų suteikimo kriterijai.

3. Per 30 dienų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos kiekviena Šalis kitai Šaliai praneša apie savo esamas eksporto licencijų išdavimo procedūras. Naują eksporto licencijų išdavimo procedūrą priimanti arba esamą eksporto licencijų išdavimo procedūrą keičianti Šalis praneša apie šią procedūrą arba pakeitimą kitai Šaliai per 90 dienų nuo paskelbimo. Pranešant nurodomas (-i) šaltinis (-iai), kuriame (-iuose) skelbiama pagal 2 dalį reikalaujama informacija, ir, kai tinkama, atitinkamas oficialios interneto svetainės adresas.

45 STRAIPSNIS

Prekyba branduolinėmis medžiagomis

Bendradarbiavimas prekybos branduolinėmis medžiagomis srityje reglamentuojamas 2003 m. spalio 6 d. Briuselyje priimtu Susitarimu dėl taikaus branduolinės energijos naudojimo tarp Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) ir Uzbekistano Respublikos Vyriausybės¹.

---

¹ ES OL L 269, 2003 10 21, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2003/744/oj.

3 SKYRIUS

PREKYBOS TEISIŲ GYNIMO PRIEMONĖS

46 STRAIPSNIS

Bendrosios nuostatos

1. Šie tekstai *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi:
  - a) GATT 1994 XIX straipsnis;
  - b) Susitarimas dėl apsaugos priemonių;
  - c) GATT 1994 VI straipsnis;
  - d) Antidempingo susitarimas ir
  - e) SKP sutartis.
2. Šio skyriaus nuostatoms netaikomas šio Susitarimo IV antraštinės dalies 14 skyrius.

47 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Šalys prekybos apsaugos priemonės (antidempingo, antisubsidijų ir daugiašales apsaugos priemonės) naudoja visapusiškai laikydamosi susijusių PPO reikalavimų ir remdamosi sąžininga ir skaidria sistema.

Daugiašalės apsaugos priemonės

2. Apsaugos priemonių tyrimą inicijuojanti Šalis apie tai praneša kitai Šaliai, jei pastaroji turi esminį ekonominį interesą.

3. Šio straipsnio tikslais Šalis laikoma turinčia esminį ekonominį interesą tada, kai ji per trejų metų laikotarpį iki apsaugos priemonių tyrimo inicijavimo dienos yra viena iš penkių didžiausių importuojamo produkto tiekėjų, vertinant pagal absoliutųjį kiekį arba pagal vertę.

4. Nepaisant 2, 3 ir 5 dalių, apsaugos priemonių tyrimą inicijuojanti ir apsaugos priemonės ketinanti taikyti Šalis, kitos Šalies prašymu:

- a) nedelsdama pateikia kitai Šaliai *ad hoc* rašytinį pranešimą su visa susijusia informacija, kuria remiantis inicijuojamas apsaugos priemonių tyrimas ir nustatomos apsaugos priemonės, įskaitant, kai aktualu, informaciją apie apsaugos priemonių tyrimo inicijavimą, preliminarį išvadą ir galutinį tyrimo išvadą ir
- b) pasiūlo kitai Šaliai galimybę konsultuotis.

5. Šalys, pasirinkdamos priemones pagal šį straipsnį, stengiasi teikti pirmenybę toms priemonėms, kurios mažiausiai trikdo dvišalę prekybą.

Antidempingo ir kompensacinės priemonės

6. Nedarydamos poveikio Antidempingo susitarimo 6.5 straipsniui ir SKP sutarties 12.4 straipsniui, Šalys iš karto po laikinųjų priemonių nustatymo ir prieš priimant galutinį sprendimą visapusiškai ir prasmingai atskleidžia visus esminius faktus ir aplinkybes, kuriais grindžiamas sprendimas taikyti priemones. Informacija atskleidžiama raštu, o suinteresuotosioms šalims suteikiama pakankamai laiko savo pastaboms dėl tokių esminių faktų ir aplinkybių pateikti.

7. Kiekvienai suinteresuotajai šaliai suteikiama galimybė būti išklausytai, kad per antidempingo ir antisubsidijų tyrimus galėtų pareikšti savo nuomonę, nebent tai nepagrįstai trukdytų laiku užbaigti tyrimus.

48 STRAIPSNIS

Atsižvelgimas į viešąjį interesą

Kai atliekami antidempingo ir kompensacinių muitų tyrimai, vidaus pramonė, vartotojai, naudotojai ir importuotojai turi teisę pateikti susijusią informaciją ir duomenis, kuriuos tyrimą atliekančios institucijos išnagrinės pagal atitinkamas vidaus procedūrines taisykles.

Mažesnio muto taisyklė

Jei Šalis nuspręstų nustatyti antidempingo muitą, toks muistas negali būti didesnis už dempingo skirtumą, tačiau, iš principo, už tą skirtumą jis gali būti mažesnis, jei tokio mažesnio muto pakaktų vidaus pramonei padarytai žalai pašalinti.

4 SKYRIUS

MUITINĖ

49 STRAIPSNIS

Muitinių bendradarbiavimas

1. Šalys stiprina bendradarbiavimą muitinės klausimų srityje, siekdamos užtikrinti skaidrią prekybos aplinką, lengvinti prekybą, didinti tiekimo grandinių saugumą, skatinti vartotojų saugą, užkirsti kelią prekių, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, srautams ir kovoti su kontrabanda bei kitais muitų teisės aktų pažeidimais.

2. Siekdamos įgyvendinti 1 dalyje nurodytus tikslus ir atsižvelgdamos į esamus išteklius, Šalys bendradarbiauja siekdamos, *inter alia*:

- a) tobulinti muitų teisės aktus ir derinti bei paprastinti muitinės procedūras, laikydamosi muitų ir prekybos lengvinimo srityje taikomų tarptautinių konvencijų ir standartų, įskaitant tuos, kuriuos yra parengusi Europos Sąjunga (įskaitant muitinės strategines direktyvas), PPO ir Pasaulio muitinių organizacija (visų pirma Persvarstyta Kioto konvenciją);
- b) nustatyti modernias muitinių sistemas, be kita ko, susijusias su moderniomis muitinio įforminimo technologijomis, įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų nuostatomis, automatine rizika pagrįsta analize ir kontrole, supaprastintomis prekių išleidimo procedūromis, tikrinimu po prekių išleidimo, skaidriu muitiniu įvertinimu ir muitinių bei įmonių partnerystės nuostatomis;
- c) skatinti laikytis aukščiausių sąžiningumo standartų muitinės srityje, ypač pasienyje, taikydamos priemonės, atitinkančias Pasaulio muitinių organizacijos Arušos deklaracijoje išdėstytus principus;
- d) keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, rengti mokymus ir teikti techninę paramą planavimui ir gebėjimų stiprinimui bei aukščiausių sąžiningumo standartų užtikrinimui;
- e) kai tinkama, keistis susijusia informacija ir duomenimis, laikydamosi Šalių taisyklių dėl informacijos konfidencialumo ir asmens duomenų apsaugos;
- f) įsitraukti į jų muitinių vykdomus suderintus muitinės veiksmus;

- g) kai aktualu ir tikslinga, susitarti dėl įgaliojimų ekonominės veiklos vykdytojų programų ir muitinio tikrinimo, įskaitant lygiavertes prekybos lengvinimo priemonės, tarpusavio pripažinimo;
- h) kai aktualu ir tinkama, išsiaiškinti atitinkamų muitinio tranzito sistemų junglumo galimybes.

50 STRAIPSNIS

Savitarpio administracinė pagalba

Šalys savitarpio administracinę pagalbą muitinių veiklos srityje viena kitai teikia pagal Protokolą.

51 STRAIPSNIS

Muitinis įvertinimas

Šalių tarpusavio prekybos muitinis prekių įvertinimas reglamentuojamas į PPO steigimo sutarties 1A priedą įtrauktu Susitarimu dėl GATT 1994 VII straipsnio įgyvendinimo, kuris *mutatis mutandis* įtraukiamas į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.

5 SKYRIUS

TECHNINĖS PREKYBOS KLIŪTYS

52 STRAIPSNIS

Tikslas

Šio skyriaus tikslas – lengvinti Šalių tarpusavio prekybą prekėmis užkertant kelią nereikalingoms prekybos kliūtims, jas nustatant ir šalinant.

53 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šis skyrius taikomas visų TPK sutartyje apibrėžtų standartų, techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų, galinčių daryti poveikį Šalių tarpusavio prekybai prekėmis, rengimui, priėmimui ir taikymui.
2. Nepaisant 1 dalies, šis skyrius netaikomas:
  - a) pirkimo specifikacijoms, kurias valdžios sektoriaus įstaigos parengia tokių įstaigų gamybos ar vartojimo poreikiams tenkinti, arba
  - b) SFP sutarties A priede apibrėžtomis sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėms, kurioms taikomas šio susitarimo 6 skyrius.

54 STRAIPSNIS

Ryšys su TPK sutartimi

1. TPK sutarties 2.1–2.8, 2.11, 2.12, 3.1, 3.4, 3.5, 4, 5.1–5.5, 5.8, 5.9, 6, 7.1, 7.4, 7.5, 8 ir 9 straipsniai bei 1–3 priedai įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
2. Uzbekistano Respublika per 5 metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo užbaigia savo standartizacijos sistemos suderinimo su TPK sutartimi procesą, visų pirma kiek tai susiję su Gerosios praktikos kodeksu, įskaitant TPK sutartyje nurodytą savanorišką standartų pobūdį.
3. Į šį Susitarimą įtrauktoje TPK sutartyje esančios nuorodos į šį Susitarimą atitinkamai laikomos nuorodomis į šį Susitarimą.
4. Į šį Susitarimą įtrauktose TPK sutarties nuostatose vartojamas sąvoka „narės“ reiškia šio Susitarimo Šalis.

55 STRAIPSNIS

Techniniai reglamentai

1. Kiekviena Šalis pagal savo atitinkamas taisykles ir procedūras atlieka planuojamų techninių reglamentų reglamentavimo poveikio vertinimą.

2. Kiekviena Šalis pagal TPK sutarties 2.2 straipsnį vertina turimas su reglamentavimu susijusias ir nesusijusias alternatyvas siūlomam techniniam reglamentui, kuriomis būtų galima pasiekti teisėtus Šalies tikslus.
3. Kiekviena Šalis savo rengiamus techninius reglamentus grindžia atitinkamais tarptautiniais standartais, nebent techninį reglamentą rengianti Šalis gali įrodyti, kad tokie tarptautiniai standartai būtų neveiksmingi ar netinkami siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti.
4. 5-A priede išvardytų organizacijų parengti tarptautiniai standartai laikomi atitinkamais tarptautiniais standartais, kaip tai suprantama TPK sutarties 2 ir 5 straipsniuose bei 3 priede, jeigu juos rengiant šios organizacijos laikėsi principų ir procedūrų, nustatytų PPO techninių prekybos kliūčių komiteto sprendime dėl tarptautinių standartų, gairių ir rekomendacijų, susijusių su TPK sutarties 2 ir 5 straipsniais bei 3 priedu, rengimo principų.
5. Bet kurios Šalies prašymu Bendradarbiavimo komitetas svarsto galimybę atnaujinti 5-A priedo sąrašą.
6. Jei Šalis rengdama savo techninius reglamentus nesirėmė tarptautiniais standartais, ji kitos Šalies prašymu nurodo visus esminius nukrypimus nuo atitinkamų tarptautinių standartų, paaiškina priežastis, kodėl tokie standartai laikyti netinkamais ar neveiksmingais tikslui pasiekti, ir pateikia šį vertinimą pagrindžiančius mokslinius ar techninius įrodymus.

7. Be TPK sutarties 2.3 ir 2.4 straipsnių, kiekviena Šalis peržiūri savo techninius reglamentus, kad jie kuo labiau derėtų su atitinkamais tarptautiniais standartais, *inter alia*, atsižvelgdama į visus naujausius atitinkamų tarptautinių standartų pokyčius ar į bet kokią aplinkybę, lėmusią nukrypimą nuo tų atitinkamų tarptautinių standartų, pasikeitimą.

8. Kiekviena Šalis, rengdama techninius reglamentus, galinčius daryti reikšmingą poveikį prekybai, pagal savo taisykles ir procedūras užtikrina, kad būtų nustatyta tvarka, pagal kurią Šalių asmenys galėtų dalyvauti viešų konsultacijų procese, išskyrus atvejus, kai staiga kyla ar gali kilti su sauga, sveikata, aplinkos apsauga arba nacionaliniu saugumu susijusių problemų. Kiekviena Šalis leidžia kitos Šalies asmenims dalyvauti tokiose konsultacijose ne mažiau palankiomis sąlygomis nei tos, kurios taikomos jos pačios asmenims, ir viešai skelbia konsultacijų proceso rezultatus.

56 STRAIPSNIS

Standartai

1. Siekdama standartus suderinti kuo platesniu mastu, kiekviena Šalis skatina jos teritorijoje veikiančias standartizacijos institucijas, taip pat regionines standartizacijos institucijas, kurių narė yra Šalis arba jos teritorijoje veikiančios standartizacijos institucijos:

- a) dalyvauti, kiek leidžia jų ištekliai, atitinkamų tarptautinių standartizacijos institucijų rengiamų tarptautinių standartų rengimo procese;
- b) rengiant savo standartus remtis atitinkamais tarptautiniais standartais, išskyrus atvejus, kai tokie tarptautiniai standartai būtų neveiksmingi ar netinkami, pavyzdžiui, dėl nepakankamo žmonių gyvybės ir sveikatos apsaugos lygio arba esminių klimato ar geografinių veiksnių arba esminių technologinių problemų;

- c) vengti, kad jų darbas dubliuotųsi ar sutaptų su tarptautinių standartizacijos institucijų darbu;
- d) reguliariai peržiūrėti nacionalinius ir regioninius standartus, kurie nėra pagrįsti atitinkamais tarptautiniais standartais, siekiant juos labiau suderinti su tokiais tarptautiniais standartais;
- e) bendradarbiauti su kitos Šalies atitinkamomis standartizacijos institucijomis tarptautinėje standartizavimo veikloje. Bendradarbiaujama gali būti tarptautinėse standartizacijos institucijose arba regioniniu lygmeniu ir
- f) skatinti dvišalį jų ir kitos Šalies standartizacijos institucijų bendradarbiavimą.

2. Šalys turėtų keistis informacija apie:

- a) tai, kaip jos naudoja standartus techniniams reglamentams pagrįsti, ir
- b) savo atitinkamus standartizacijos procesus ir apie tai, koku mastu rengdamos savo nacionalinius standartus remiasi tarptautiniais, regioniniais ar subregioniniais standartais.

3. Jei standartai tampa privalomi dėl jų arba jų nuorodos įtraukimo į techninio reglamento arba atitikties vertinimo procedūros projektą, vykdomos 59 straipsnyje nustatytos pareigos dėl skaidrumo.

57 STRAIPSNIS

Atitikties vertinimas

1. 55 straipsnio nuostatos dėl techninių reglamentų rengimo, priėmimo ir taikymo *mutatis mutandis* taikomos ir atitikties vertinimo procedūroms.
2. Jei Šalis atitikties vertinimo reikalauja kaip patvirtinimo, kad produktas atitinka techninį reglamentą, ji:
  - a) pasirenka atitikties vertinimo procedūras, kurios, remiantis rizikos vertinimu, yra proporcingos susijusiai rizikai;
  - b) kaip vieną iš galimybių įrodyti atitiktį techniniams reglamentams apsvarsto galimybę kaip atitikties garantiją naudoti tiekėjo atitikties deklaraciją, t. y. atitikties deklaraciją, kurią, prisiimdamas visą atsakomybę, išduoda gamintojas, netaikant privalomo trečiosios šalies vertinimo, ir
  - c) jei prašoma, kitai Šaliai teikia informaciją apie kriterijus, kuriais remiantis konkreitiems produktams parenkamos atitikties vertinimo procedūros.
3. Jei Šalis trečiojo asmens atliekamo atitikties vertinimo reikalauja kaip patvirtinimo, kad produktas atitinka techninį reglamentą, ir šios užduoties nėra paskyrusi valdžios institucijai, kaip nurodyta 5 dalyje, ji:
  - a) atitikties vertinimo įstaigoms vertinti pirmiausia naudoja akreditavimą;

- b) kuo geriau pasinaudoja tarptautiniais akreditavimo bei atitikties vertinimo standartais ir tarptautiniais susitarimais, prie kurių yra prisijungusios Šalių akreditacijos įstaigos, pvz., taikydama Tarptautinės bendradarbiavimo laboratorijų akreditavimo srityje organizacijos (ILAC) ir Tarptautinio akreditacijos forumo (IAF) mechanizmus;
  - c) prisijungia arba atitinkamai skatina savo atitikties vertinimo įstaigas prisijungti prie atitinkamų tarptautinių sutarčių ar susitarimų, kuriais siekiama suderinti arba lengvinti atitikties vertinimo rezultatų pripažinimą;
  - d) užtikrina, kad ekonominės veiklos vykdytojai turėtų galimybę rinktis iš atitikties vertinimo įstaigų, Šalies institucijų paskirtų tam tikram produktui ar produktų grupei;
  - e) užtikrina, kad atitikties vertinimo įstaigos būtų nepriklausomos nuo gamintojų, importuotojų ir ekonominės veiklos vykdytojų apskritai ir kad tarp akreditavimo įstaigų ir atitikties vertinimo įstaigų nekiltų interesų konfliktų;
  - f) leidžia atitikties vertinimo įstaigoms pasitelkti subrangovus, įskaitant esančius kitos Šalies teritorijoje, kad jie atliktų su atitikties vertinimu susijusius bandymus ar inspektavimus, ir
  - g) vienoje bendroje interneto svetainėje paskelbia įstaigų, kurias ji paskyrė tokiam atitikties vertinimui atlikti, sąrašą ir susijusią informaciją apie kiekvienos iš tokių įstaigų paskyrimo sritį.
4. 3 dalies nuostata neturėtų būti aiškinama kaip draudžianti Šaliai reikalauti, kad subrangovai atitiktų tuos pačius reikalavimus, kuriuos atitinka pati vertinimo įstaiga, atlikdama bandymus arba inspektavimus.

5. Nė viena šio straipsnio nuostata netrukdo Šaliai reikalauti, kad konkrečių produktų atitikties vertinimą atliktų jos nurodytos valdžios institucijos. Tokiais atvejais Šalis:

- a) rinkliavas už atitikties vertinimą apriboja iki apytikslių suteiktų paslaugų sąnaudų ir atitikties vertinimo pareiškėjo prašymu paaiškina, kaip bet kuri rinkliava, kurią ji nustato už tokį atitikties vertinimą, neviršija apytikslių suteiktų paslaugų išlaidų, ir
- b) viešai skelbia atitikties vertinimo rinkliavas.

6. Nepaisant 2–5 dalių, Šalys pripažįsta tiekėjo atitikties deklaraciją kaip atitikties esamiems techniniams reglamentams įrodymą 5-B priede nustatytoje srityse ir tame priede nustatytais sąlygomis.

58 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas techninių prekybos kliūčių srityje

1. Šalys stiprina bendradarbiavimą standartų, techninių reglamentų, metrologijos, rinkos priežiūros, akreditavimo ir atitikties vertinimo procedūrų srityse, kad geriau suprastų viena kitos atitinkamas sistemas ir palengvintų patekimą į savo atitinkamas rinkas. Šiuo tikslu Šalys siekia nustatyti ir plėtoti konkreitiems klausimams arba sektoriams tinkamus bendradarbiavimo reguliavimo srityje mechanizmus ir iniciatyvas, be kita ko:

- a) keisdamosi informacija ir patirtimi atitinkamų techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų rengimo ir taikymo srityje;

- b) ieškodamos galimybės suvienodinti arba suderinti techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras;
- c) skatindamos savo atitinkamų įstaigų, atsakingų už metrologiją, standartizavimą, atitikties vertinimą ir akreditavimą, bendradarbiavimą ir
- d) keisdamosi informacija apie pokyčius atitinkamuose su standartais, techniniais reglamentais, atitikties vertinimo procedūromis ir akreditavimu susijusiuose regioniniuose ir daugiašaliuose forumuose.

2. Siekdamos skatinti tarpusavio prekybą Šalys:

- a) stengiasi sumažinti tarpusavio skirtumus, susijusius su techniniais reglamentais, metrologija, standartizavimu, rinkos priežiūra, akreditavimu ir atitikties vertinimo procedūromis, be kita ko, skatindamos taikyti atitinkamas tarptautiniu mastu sutartas priemones;
- b) skatina pagal tarptautines taisykles naudotis akreditavimu kaip priemone atitikties vertinimo įstaigų techniniams gebėjimams ir veiklai vertinti ir
- c) skatina Uzbekistano Respublikos ir jos susijusių nacionalinių įstaigų dalyvavimą ir, kai įmanoma, narystę Europos ir tarptautinėse organizacijose, kurių veikla susijusi su standartais, atitikties vertinimu, akreditavimu, metrologija ir susijusiomis funkcijomis.

3. Šalys stengiasi nustatyti ir palaikyti procesą, kuriuo būtų galima palaipsniui suderinti Uzbekistano Respublikos techninius reglamentus, standartus ir atitikties vertinimo procedūras su Europos Sąjungos techniniais reglamentais, standartais ir atitikties vertinimo procedūromis.

4. Tose srityse, kuriose suderinimas pasiektas, Šalys gali svarstyti galimybę derėtis dėl susitarimų dėl pramonės produktų atitikties vertinimo ir pripažinimo.

59 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Rengdama techninius reglamentus, kurie galėtų turėti didelį poveikį prekybai, kiekviena Šalis leidžia kitai Šaliai bent 60 dienų nuo siūlomų techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų paskelbimo raštu pateikti pastabas, išskyrus atvejus, kai kyla arba gali kilti neatidėliotinai sprendinių saugos, sveikatos, aplinkos apsaugos ar nacionalinio saugumo problemų. Šalis palankiai apsvarsto pagrįstą prašymą pratęsti šį rašytinėms pastaboms teikti skirtą laikotarpį.

2. Jei Šalis dėl siūlomo techninio reglamento ar atitikties vertinimo procedūros gauna kitos Šalies rašytines pastabas, ji:

- a) jei kita Šalis to prašo, tas rašytines pastabas aptaria dalyvaujant jos kompetentingai reglamentavimo institucijai tuo metu, kai į tas pastabas dar galima atsižvelgti, ir
- b) ne vėliau kaip techninio reglamento arba atitikties vertinimo procedūros paskelbimo dieną raštu atsako į pastabas.

3. Kiekviena Šalis kitos Šalies prašymu pateikia jai informaciją apie savo priimto arba siūlomo priimti techninio reglamento ar atitikties vertinimo procedūros tikslus bei teisinį ir loginį pagrindą.

4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos priimti techniniai reglamentai ir atitikties vertinimo procedūros būtų paskelbti ir prieinami nemokamoje interneto svetainėje.
5. Kiekviena Šalis teikia informaciją apie techninio reglamento arba atitikties vertinimo procedūros priėmimą ir įsigaliojimą, taip pat priimtą galutinį tekstą.
6. Kiekviena Šalis nustato pagrįstą laikotarpį nuo techninių reglamentų paskelbimo iki jų įsigaliojimo, kad kitos Šalies ekonominės veiklos vykdytojai galėtų prisitaikyti. Sąvoka „pagrįstas laikotarpis“ reiškia ne trumpesnę kaip 6 mėnesių laikotarpį, nebent jis būtų neveiksminga priemonė siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti.

60 STRAIPSNIS

Žymėjimas ir ženklavimas

1. Kiekviena Šalis patvirtina, kad jos techniniuose reglamentuose, kurie *inter alia* apima žymėjimą ar ženklavimą arba yra specialiai skirti vien žymėjimui ar ženklavimui, bus laikomasi TPK sutarties 2.2 straipsnio principų.
2. Jei Šalis nustato privalomo produktų žymėjimo arba ženklavimo reikalavimą:
  - a) ji reikalauja pateikti tik tą informaciją, kuri yra aktuali produkto vartotojams ar naudotojams, arba informaciją, kuria nurodoma, kad produktas atitinka privalomus techninius reikalavimus;

- b) išskyrus atvejus, kai tai būtina atsižvelgiant į TPK sutarties 2.2 straipsnyje nurodytus teisėtus tikslus, kaip išankstinės produktų, kurie kitais atžvilgiais atitinka privalomus techninius reikalavimus, pateikimo jos rinkai sąlygos nereikalauja iš anksto patvirtinti, užregistruoti ar sertifikuoti produktų etiketes ar žymas, taip pat nerenka už tai jokių rinkliavų;
- c) jei ji reikalauja, kad ekonominės veiklos vykdytojai naudotų unikalų identifikacinį numerį, tokį numerį kitos Šalies ekonominės veiklos vykdytojams suteikia nepagrįstai nedelsdama ir laikydamasi nediskriminavimo principo;
- d) jei toliau išvardyti elementai neklaidina, nėra prieštaringi arba keliantys painiavą atsižvelgiant į informaciją, kurią prekių importo Šalis reikalauja pateikti, ta Šalis leidžia:
  - i) informaciją pateikti ne tik prekes importuojančios Šalies reikalaujama kalba, bet ir kitomis kalbomis;
  - ii) naudoti tarptautiniu mastu pripažintas nomenklatūras, piktogramas, simbolius arba grafinius vaizdus ir
  - iii) pateikti ne tik Šalies, importuojančios prekes, reikalaujamą, bet ir papildomą informaciją;
- e) ji sutinka, kad papildomas ženklavimas arba ženklavimo pataisymai būtų atliekami importo šalies muitinės sandėliuose ar kitose paskirtose vietose, nebent dėl visuomenės sveikatos ir saugos priežasčių tokio ženklavimo reikalaujama pagal Šalių teisės aktus, ir
- f) ji stengiasi leisti naudoti etiketes, kurias galima pritvirtinti prie esamų etikečių, arba žymėjimo ar ženklavimo informaciją, kuri pateikiama lydimuosiuose dokumentuose, o ne fiziškai pritvirtinama prie gaminio.

3. 2 dalies e punktas pradedamas taikyti iki Uzbekistano Respublikos įstojimo į PPO dienos.

61 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas ne maisto produktų rinkos priežiūros, saugos ir atitikties srityse

1. Šalys pripažįsta bendradarbiavimo ne maisto produktų rinkos priežiūros, saugos ir atitikties srityse svarbą siekiant lengvinti prekybą ir apsaugoti vartotojus bei kitus naudotojus, taip pat tarpusavio pasitikėjimo, grindžiamo dalijimusi informacija, stiprinimo svarbą.
2. Siekdama užtikrinti nepriklausomą ir nešališką rinkos priežiūros veikimą, Šalys užtikrina, kad:
  - a) rinkos priežiūros funkcijos būtų atskirtos nuo atitikties vertinimo funkcijų ir
  - b) nebūtų jokio intereso, kuris turėtų įtakos rinkos priežiūros institucijų nešališkumui vykdant savo ekonominės veiklos vykdytojų kontrolę ar priežiūrą.
3. Šalys gali bendradarbiauti ir keistis informacija ne maisto produktų rinkos priežiūros, saugos ir atitikties srityje, visų pirma dėl šių klausimų:
  - a) rinkos priežiūros ir vykdymo užtikrinimo veiklos ir priemonių;
  - b) rizikos vertinimo metodų ir gaminių bandymų;

- c) koordinuoto gaminių atšaukimo ar kitų panašių veiksmų;
- d) mokslinių, techninių ir reglamentavimo klausimų, siekiant gerinti ne maisto produktų saugą ir atitiktį;
- e) išskylančių naujų sveikatai ir saugai svarbių klausimų;
- f) su standartizacija susijusios veiklos ir
- g) pareigūnų mainų.

4. Europos Sąjunga gali teikti Uzbekistano Respublikai tam tikrą atrinktą informaciją apie vartojimo gaminius iš savo skubių pranešimų sistemos, nurodytus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/95/EB¹, arba nustatytos vėlesniame akte, o Uzbekistano Respublika gali teikti Europos Sąjungai atitinkamą informaciją apie ne maisto vartojimo gaminių saugą ir apie prevencines, ribojamąsias ir taisomąsias priemones, kurių imtasi dėl vartojimo gaminių, kaip nurodyta atitinkamuose Uzbekistano Respublikos teisės aktuose. Keitimasis informacija gali būti šių formų:

- a) *ad-hoc* keitimasis informacija, išskyrus asmens duomenis, tinkamai pagrįstais atvejais arba
- b) sistemingas keitimasis informacija, grindžiamas tvarka, kurią Bendradarbiavimo komitetas gali nustatyti 5-C priede.

---

¹ 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (ES OL L 11, 2002 1 15, p. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/95/oj>).

5. Bendradarbiavimo komitetas 5-D priede gali nustatyti tvarką dėl reguliaraus keitimosi, be kita ko, elektroninėmis priemonėmis, informacija apie priemones, kurių imtasi dėl reikalavimų neatitinkančių ne maisto produktų, išskyrus informaciją, kuriai taikoma 4 dalis.
6. Šalys pagal 3, 4 ir 5 dalis gautą informaciją naudoja tik vartotojų apsaugos, sveikatos, saugos arba aplinkos apsaugos tikslais.
7. Kiekviena Šalis pagal 3, 4 ir 5 dalis gautą informaciją laiko konfidencialia.
8. 4 ir 5 dalyse nurodytose tvarkose nurodomas informacijos, kuria turi būti keičiamasi, pobūdis, keitimosi ja sąlygos ir konfidencialumo bei taikomos asmens duomenų apsaugos taisyklės. Bendradarbiavimo komitetas turi įgaliojimus priimti sprendimus, kuriais nustatomos arba iš dalies keičiamos 5-C ir 5-D prieduose nustatytos tvarkos.
9. Šiame skyriuje terminas „rinkos priežiūra“ reiškia pagal Šalies procedūras valdžios institucijų, be kita ko, bendradarbiaujant su ekonominės veiklos vykdytojais, vykdomą veiklą ir taikomas priemones, kad ta Šalis galėtų stebėti arba spręsti gaminių atitikties jos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams arba jų saugos klausimus. Uzbekistano Respublikos atveju ekonominės veiklos vykdytojas reiškia gamintoją, įgaliotąjį atstovą, importuotoją arba pardavėją.

62 STRAIPSNIS

Techninės diskusijos ir konsultacijos

1. Kiekviena Šalis gali prašyti aptarti su kita Šalimi aptarti techninio reglamento ar atitikties vertinimo procedūros projektą ar pasiūlymą, kuris, Šalies nuomone, galėtų daryti reikšmingą neigiamą poveikį Šalių tarpusavio prekybai. Prašymas pateikiamas raštu ir jame nurodoma:
  - a) susijusi priemonė;
  - b) šio skyriaus nuostatos, su kuriomis susiję susirūpinimą keliantys klausimai, ir
  - c) prašymo priežastys, įskaitant susirūpinimą keliančių klausimų, kurių dėl priemonės iškilo prašančiajai Šaliai, aprašymą.
2. Šalis savo prašymą įteikia kitos Šalies TPK skyriaus koordinatoriui.
3. Bet kurios iš Šalių prašymu Šalys per 60 dienų nuo prašymo pateikimo dienos susitinka asmeniškai arba nuotoliu vaizdo ar telefoninėje konferencijoje, kad aptartų prašyme iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus, ir stengiasi juos išspręsti kuo greičiau. Jei prašančioji Šalis mano, kad klausimas skubus, ji gali prašyti, kad susitikimas įvyktų anksčiau. Tokiais atvejais atsakančioji Šalis palankiai apsvarsto tokį prašymą.
4. Šalis gali prašyti konsultacijų su kita Šalimi dėl bet kurio klausimo, susijusio su šiuo skyriumi, įteikdama rašytinį prašymą kitos Šalies TPK skyriaus koordinatoriui. Šalys visomis išgalėmis stengiasi klausimą išspręsti abipusiškai priimtiniu būdu.
5. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis Šalių teisėms ir pareigoms pagal 14 skyrį.

63 STRAIPSNIS

TPK skyriaus koordinatorius

1. Kiekviena Šalis paskiria TPK skyriaus koordinatorių ir praneša kitai Šaliai jo kontaktinius duomenis, taip pat apie visus tų duomenų pakeitimus. TPK skyriaus koordinatoriai bendradarbiauja siekdami palengvinti šio skyriaus įgyvendinimą ir Šalių bendradarbiavimą visais su TPK sutartimi susijusiais klausimais.
2. Kiekvienas TPK skyriaus koordinatorius vykdo šias funkcijas:
  - a) stebi, kaip įgyvendinamas ir administruojamas šis skyrius, įskaitant visus su techninių reglamentų, standartų ir atitikties vertinimo procedūrų rengimu, priėmimu, taikymu arba vykdymo užtikrinimu susijusius klausimus;
  - b) bendrauja su kitos Šalies TPK skyriaus koordinatoriumi dėl iniciatyvų, kurių Šalys imasi siekdamos stiprinti bendradarbiavimą standartų, techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų rengimo bei tobulinimo srityje;
  - c) atitinkamais atvejais organizuoja techninio pobūdžio diskusijas pagal 62 straipsnį ir
  - d) keičiasi informacija apie pokyčius nevyriausybinuose, regioniniuose ir daugiašaliuose forumuose, veikiančiuose standartų, techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų srityse.
3. TPK skyriaus koordinatoriai bendrauja vienas su kitu bet kuriuo sutartu jų funkcijoms vykdyti tinkamu būdu.

64 STRAIPSNIS

Pereinamasis laikotarpis

Uzbekistano Respublikai 55 straipsnio 3, 6 ir 7 dalys, 56 straipsnio 1 dalies b ir c punktai, 57 straipsnio 3 dalies b ir d punktai, 57 straipsnio 5 dalis ir 5-B priedas pradedami taikyti praėjus penkeriems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.

6 SKYRIUS

SANITARIJOS IR FITOSANITARIJOS KLAUSIMAI

65 STRAIPSNIS

Tikslai

Šio skyriaus tikslas – nustatyti Šalių tarpusavio prekybos principus, taikytinus PPO SFP sutartyje apibrėžtomis sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėms (toliau – SF priemonės), įskaitant gyvūnų ir augalų sveikatą bei maisto saugą, ir bendradarbiavimui gyvūnų gerovės, atsparumo antimikrobinėms medžiagoms ir tvarių maisto sistemų klausimais. Šiame skyriuje nustatytus principus Šalys taiko taip, kad būtų lengvinama prekyba ir nebūtų sukuriamas nepagrįstų kliūčių jų tarpusavio prekybai, kartu išlaikant kiekvienos Šalies žmonių, gyvūnų ar augalų gyvybės arba sveikatos apsaugos lygį.

66 STRAIPSNIS

Principai

1. Šalys užtikrina, kad SF priemonės būtų rengiamos ir taikomos laikantis proporcingumo, skaidrumo, nediskriminavimo bei mokslinio pagrindimo principų ir atsižvelgiant į tarptautinius standartus (1951 m. gruodžio 6 d. Romoje pasirašytą Tarptautinę augalų apsaugos konvenciją (toliau – IPPC), Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos (toliau – WOAH) ir Maisto kodekso komisijos (toliau – Maisto kodeksas) standartus).
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad dėl jos taikomų SF priemonių kitos Šalies teritorija, palyginti su tos Šalies teritorija, nebūtų šališkai ar nepagrįstai diskriminuojama, jei jose vyraujančios sąlygos yra vienodos ar panašios. SF priemonės negali būti taikomos taip, kad jomis būtų užslėptai ribojama Šalių tarpusavio prekyba.
3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad SF priemonės, procedūros arba kontrolė būtų tinkamai įgyvendinamos, o iš kitos Šalies kompetentingų institucijų gauti prašymai pateikti informaciją būtų nagrinėjami nepagrįstai nedelsiant ir dėl importuojamų produktų ne mažiau palankiai kaip dėl vidaus produktų.

67 STRAIPSNIS

Importo reikalavimai ir oficialūs SF sertifikatai

1. Kiekvienos Šalies importo reikalavimai grindžiami Maisto kodekso, WOAH ir IPPC principais bei atitinkamais jų standartais, nebent importo reikalavimai būtų paremti moksliniais duomenimis pagrįstu rizikos vertinimu, atliktu pagal SFP sutartyje nurodytas taikytinas tarptautines taisykles.
2. Importuojančios Šalies importo reikalavimai taikomi visai eksportuojančios Šalies teritorijai, kaip ir oficialūs SF sertifikatai, kurių gali būti reikalaujama Šalių tarpusavio prekyboje žemės ūkio produktais, tarp jų ir augalais bei augaliniais produktais, laikantis 69 straipsnio.
3. Šio skyriaus tikslais oficialūs SF sertifikatai apibrėžiami kaip eksportuojančios šalies išduoti dokumentai, kuriais užtikrinama, kad laikomasi išvardytų importo reikalavimų, nustatytų importuojančios šalies teisėje dėl produktų, su kuriais jie susiję.

68 STRAIPSNIS

Lygiavertiškumas

1. Jei eksportuojanti Šalis to prašo, o importuojanti Šalis, atliko įvertinimą, kurio rezultatas ją tenkina, Šalys, laikydamosi atitinkamų tarptautinių procedūrų, pripažįsta tam tikros priemonės ar priemonių grupės ar sistemų, taikomų apskritai arba sektoriui ar sektoriaus daliai, lygiavertiškumą.

2. Lygiavertiškumo pripažinimo tvarką nustato Bendradarbiavimo komitetas ir ji pateikiama 6 priede.

69 STRAIPSNIS

Su gyvūnų ir augalų sveikata susijusios priemonės

1. Šalys pripažįsta kenksmingaisiais organizmais ar liga neužkrėstų teritorijų ir nedidelio kenksmingųjų organizmų ar ligos paplitimo teritorijų statusą pagal SFP sutartį ir atitinkamus Maisto kodekso, WOAH ir IPPC standartus, gaires ar rekomendacijas.
2. Nustatydamos kenksmingaisiais organizmais ar liga neužkrėstas teritorijas ir nedidelio kenksmingųjų organizmų ar ligos paplitimo teritorijas, Šalys įvertina įvairius veiksnius, kaip antai geografinę padėtį, ekosistemas, epidemiologinę priežiūrą ir sanitarinės ar fitosanitarinės kontrolės tokiose teritorijose veiksmingumą.
3. Importuojanti Šalis sanitarijos ir fitosanitarijos priemonės, taikomas eksportuojančiai Šaliai, kurios teritorija yra užkrėsta kenksminguoju organizmu arba liga, grindžia eksportuojančios Šalies priimtu skirstymo į zonas sprendimu, jei importuojanti Šalis įsitikina, kad bus pasiektas tinkamas apsaugos lygis.

70 STRAIPSNIS

Patikros ir auditas

1. Importuojančios Šalies patikros ir auditas, atliekami eksportuojančios Šalies teritorijoje jos patikros ir sertifikavimo sistemoms įvertinti, vykdomi remiantis atitinkamais IPPC, WOAH ir Maisto kodekso standartais, gairėmis ir rekomendacijomis. Bet kuriuo metu gali būti atliekami konkrečių eksportuojančių įmonių ir gamintojų papildomi patikrinimai, kurie yra tikrinimo ir sertifikavimo sistemų audito dalis.
2. Jei importuojančią Šalį tenkina 1 dalyje nurodytų patikrų ir audito rezultatai ir ji turi tvarkomą patvirtintų įmonių ar objektų, kuriems leidžiama importuoti gyvūnus ar gyvūninius produktus, sąrašą, ji, jei eksportuojanti Šalis to prašo, eksportuojančios Šalies teritorijoje esančias įmones patvirtina be išankstinio patikrinimo, kartu su atitinkamomis garantijomis, nustatytomis importuojančios Šalies.
3. Kiekviena Šalis garantijas priima remdamasi:
  - a) kompetentingos institucijos įvertinimu ir jos pajėgumu kontroliuoti eksportuojančias įmones;
  - b) eksportuojančios Šalies kompetentingos institucijos rašytine garantija dėl importuojančios Šalies minimaliųjų reikalavimų laikymosi.

4. Kai įmanoma, importuojanti Šalis praneša kitai Šaliai apie reikalavimų neatitinkančią prekę ir neatitikties priežastį ir pateikia jai visą susijusią informaciją apie neatitikties priežastis.

5. Patikrų ir audito sąnaudas padengia patikras ir auditą atliekanti Šalis pagal savo vidaus procedūras.

71 STRAIPSNIS

Importuojamų produktų kontrolė ir mokesčiai

1. Jeigu atliekant importuojamų produktų kontrolę nustatoma, kad nesilaikoma atitinkamų importo reikalavimų, veiksmai, kurių imasi importuojanti Šalis, turi būti pagrįsti susijusios rizikos vertinimu ir jais prekyba negali būti ribojama daugiau, nei būtina importuojančią Šalį tenkinančiam sanitarinės ar fitosanitarinės apsaugos lygiui užtikrinti.

2. Kai įmanoma, importuojančios Šalies kompetentinga institucija praneša importuotojui arba jo atstovui apie reikalavimų neatitinkančią siuntą ir neatitikties priežastį ir suteikia jam galimybę prašyti peržiūrėti sprendimą. Jį peržiūredama importuojanti Šalis atsižvelgia į visą pateiktą aktualią informaciją.

3. Šalis gali rinkti kontrolės pasienyje rinkliavas. Tokių rinkliavų suma neturėtų būti didesnė negu būtina patirtoms išlaidoms padengti.

72 STRAIPSNIS

Keitimasis informacija ir bendradarbiavimas

1. Šalys aptaria esamas SF ir gyvūnų gerovės priemonės ir keičiasi atitinkama informacija apie jas ir aptaria tokių priemonių plėtojimą bei įgyvendinimą. Vykdamas tokias diskusijas ir keičiantis informacija atitinkamai atsižvelgiama į SFP sutartį ir IPPC, WOAH bei Maisto kodekso standartus, gaires ar rekomendacijas.
2. Šalys bendradarbiauja su maisto sauga, gyvūnų sveikata ir gerove, augalų sveikata ir atsparumu antimikrobinėms medžiagoms susijusiais klausimais, keisdamosi informacija, praktinėmis žiniomis ir patirtimi, kad sustiprintų pajėgumus šiose srityse. Toks bendradarbiavimas gali apimti techninę pagalbą. Ypač daug dėmesio skiriama gyvūnų ir augalų ligų aptikimui ir kontrolei bei rizikos analizės sistemų tobulinimui. Šiuo tikslu Bendradarbiavimo komitetas gali patvirtinti techninės pagalbos programą.
3. Gavusios kitos Šalies prašymą apsvarstyti sanitarijos ir fitosanitarijos klausimus arba kitus skubius su šiuo skyriumi susijusius klausimus, Šalys pradeda savalaikį dialogą. Bendradarbiavimo komitetas gali priimti šio dialogo vykdymo taisykles.
4. Bendravimui į šio skyriaus taikymo sritį patenkančiais klausimais Šalys paskiria kontaktinius punktus ir reguliariai atnauja informaciją apie juos.

73 STRAIPSNIS

Skaidrumas

Kiekviena Šalis:

- a) siekia užtikrinti prekybai taikomų SF priemonių, visų pirma kitos Šalies importuojamoms prekėms taikomų SF reikalavimų, skaidrumą;
- b) kitos Šalies prašymu nepagrįstai nedelsdama praneša apie reikalavimus, taikomus konkrečių produktų importui, ir nurodo, ar reikia rizikos vertinimo;
- c) nepagrįstai nedelsdama paštu, faksu arba e. paštu praneša kitos Šalies kontaktiniam punktui apie bet kokią su prekėmis, kuriomis tarpusavyje prekiauja Šalys, susijusį didelį arba reikšmingą pavojų žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatai, įskaitant visas su maisto produktais susijusias ekstremaliąsias situacijas.

7 SKYRIUS

INTELEKTINĖ NUOSAVYBĖ

1 SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

74 STRAIPSNIS

Tikslai

Šio skyriaus tikslai:

- a) lengvinti Šalių inovatyviųjų ir kūrybinių produktų ir paslaugų tarpusavio gamybą ir komercializaciją, taip prisidedant prie darnesnės ir įtraukesnės Šalių ekonomikos;
- b) lengvinti ir valdyti Šalių tarpusavio prekybą ir mažinti jos iškreipimus bei kliūtis ir
- c) užtikrinti tinkamą ir veiksmingą intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir gynimo lygį.

75 STRAIPSNIS

Pareigų pobūdis ir taikymo sritis

1. Šalys įgyvendina su intelektinės nuosavybės teisėmis susijusias tarptautines sutartis, kurių šalys jos yra. TRIPS sutartis, įtraukta į PPO steigimo sutarties 1C priedą, *mutatis mutandis* įtraukiama į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi. Šiuo skyriumi papildomos ir konkrečiai išdėstomos kiekvienos Šalies teisės ir pareigos pagal tarptautines intelektinės nuosavybės srities sutartis, kurių šalys jos yra.
2. Šiame skyriuje terminas „intelektinės nuosavybės teisės“ reiškia teises, apimančias visas intelektinės nuosavybės kategorijas, nurodytas šio skyriaus 78–120 straipsniuose ir TRIPS sutarties II dalies 1–7 skirsniuose.
3. Intelektinės nuosavybės teisių apsauga apima apsaugą nuo nesąžiningos konkurencijos, kaip nustatyta 1883 m. kovo 20 d. Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės saugojimo su pakeitimais, padarytais Stokholme 1967 m. liepos 14 d. (toliau – Paryžiaus konvencija), 10bis straipsnyje.
4. Šiuo skyriumi Šaliai neužkertamas kelias taikyti savo įstatymų nuostatų, kuriomis nustatomi aukštesni intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir gynimo standartai, jei jos yra suderinamos su šiuo skyriumi.

76 STRAIPSNIS

Teisių pasibaigimas

1. Kiekviena Šalis numato nacionalinį arba regioninį intelektinės nuosavybės teisių pasibaigimo režimą.
2. Autorių teisių ir gretutinių teisių srityje teisių pasibaigimas siejamas tik su viešu kūrinio originalų arba kitų saugomų objektų ar jų kopijų platinimu parduodant ar kitu būdu.

77 STRAIPSNIS

Nacionalinis režimas

1. Dėl intelektinės nuosavybės teisių, kurioms taikomas šis skyrius, kiekviena Šalis kitos Šalies nacionaliniams subjektams taiko režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ji taiko savo nacionaliniams subjektams dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos¹, laikydamasi išimčių, kurios jau nustatytos atitinkamai:
  - a) Paryžiaus konvencijoje;

---

¹ Šioje dalyje „apsauga“ taip pat apima dalykus, kurie turi įtakos intelektinės nuosavybės teisių buvimui, jų įgijimui, taikymo sričiai, tolesniam taikymui ir gynimui, taip pat dalykus, kurie turi įtakos intelektinės nuosavybės teisių naudojimui, konkrečiai aptariamam šiame skyriuje. Be to, šioje dalyje „apsauga“ taip pat apima priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią veiksmingų techninių priemonių ir su informacija apie teisių valdymą susijusių priemonių vengimui.

- b) Berno konvencijoje dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos (toliau – Berno konvencija), peržiūrėtoje 1971 m. liepos 24 d. Paryžiuje ir iš dalies pakeistoje 1979 m. rugsėjo 28 d.;
- c) 1961 m. spalio 26 d. Romoje priimtoje Tarptautinėje Romos konvencijoje dėl atlikėjų, fonogramų gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų apsaugos (toliau – Romos konvencija) arba
- d) 1989 m. gegužės 26 d. Vašingtone priimtoje Intelektinės nuosavybės sutartyje dėl integralinių mikroschemų.

Atlikėjų, fonogramų gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų atžvilgiu pirmoje pastraipoje nurodyta pareiga taikoma tik šiame Susitarime numatytų teisių atžvilgiu.

2. Taikydama savo teismines ir administracines procedūras Šalis gali pasinaudoti pagal 1 dalį leidžiamomis išimtimis, įskaitant reikalavimą, kad kitos Šalies nacionalinis subjektas nurodytą adresą dokumentams įteikti jos teritorijoje arba paskirtų atstovą jos teritorijoje, jei šios išimtys:

- a) yra būtinos siekiant užtikrinti atitiktį šiam skyriui neprieštaraujantiems Šalies įstatymams ar kitiems teisės aktams ir
- b) nėra taikomos taip, kad būtų užslėptai ribojama prekyba.

3. 1 dalis netaikoma procedūroms, nustatytoms remiant Pasaulinei intelektinės nuosavybės organizacijai (toliau – PINO) sudarytuose daugiašaliuose susitarimuose, susijusiuose su intelektinės nuosavybės teisių įgijimu arba išsaugojimu.

2 SKIRSNIS

INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ STANDARTAI

1 POSKIRSNIS

AUTORIŲ TEISĖS IR GRETUTINĖS TEISĖS

78 STRAIPSNIS

Tarptautiniai susitarimai

1. Kiekviena Šalis laikosi:
  - a) 1996 m. gruodžio 20 d. Ženevoje priimtos PINO autorių teisių sutarties (ATS);
  - b) 1996 m. gruodžio 20 d. Ženevoje priimtos PINO atlikimų ir fonogramų sutarties (AFS) ir
  - c) 2013 m. birželio 28 d. Marakeše priimtos Marakešo sutarties dėl geresnių sąlygų susipažinti su paskelbtais kūrinių sudarymo akliems, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalių turintiems asmenims.
2. Kiekviena Šalis deda visas pagrįstas pastangas ratifikuoti 2012 m. birželio 24 d. Pekine priimtą Pekino sutartį dėl audiovizualinių kūrinių atlikimo apsaugos arba prie jos prisijungti.

79 STRAIPSNIS

Autoriai

Kiekviena Šalis suteikia autoriams išimtinę teisę leisti arba drausti:

- a) tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma atgaminti visą jų kūrinių arba jo dalį;
- b) bet kuria forma viešai platinti (parduoti ar kitaip) jų kūrinių originalus arba kopijas;
- c) bet kokią jų kūrinių viešą skelbimą laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant kūrinių padarymą viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenė galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku, ir
- d) jų kūrinių originalų ar kopijų nuomą visuomenei komerciniais tikslais.

80 STRAIPSNIS

Atlikėjai

Kiekviena Šalis suteikia atlikėjams išimtinę teisę leisti arba drausti:

- a) įrašyti¹ jų atlikimą;

---

¹ Įrašymas – garsų ar jų išraiškos arba judesį perteikiančių vaizdų, su garsais ar jų išraiška arba be jų, įrašo, iš kurio su tam tikru prietaisu tuos vaizdus ir garsus galima pamatyti, išgirsti, atgaminti ar perduoti, darymas.

- b) tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma atgaminti visą jų atlikimo įrašą arba jo dalį;
- c) bet kuria forma viešai platinti (parduoti ar kitaip) jų atlikimo įrašus;
- d) atlikimo įrašus padaryti viešai prieinamus laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenė galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku;
- e) transliuoti belaidžio ryšio priemonėmis ir viešai skelbti jų atlikimą, išskyrus atvejus, kai toks atlikimas jau yra transliuojamas atlikimas arba kai jis gaunamas iš įrašo, ir
- f) jų atlikimo įrašų nuomą visuomenei komerciniais tikslais.

81 STRAIPSNIS

Fonogramų gamintojai

Kiekviena Šalis suteikia fonogramų gamintojams išimtinę teisę leisti arba drausti:

- a) tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma atgaminti visą jų fonogramą arba jos dalį;
- b) viešai platinti (parduoti ar kitaip) jų fonogramas, įskaitant kopijas;

- c) fonogramas padaryti viešai prieinamas laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenė galėtų jas pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku, ir
- d) jų fonogramų nuomą visuomenei komerciniais tikslais.

82 STRAIPSNIS

Transliuojančiosios organizacijos

Kiekviena Šalis suteikia transliuojančiosioms organizacijoms išimtinę teisę leisti arba drausti:

- a) įrašyti jų transliacijas, nepriklausomai nuo to, ar tos transliacijos perduotos laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant perdavimą kabeliniu ar palydoviniu ryšiu;
- b) tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai arba nuolat bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma atgaminti visus jų transliacijų įrašus arba jų dalį, nepriklausomai nuo to, ar tos transliacijos perduotos laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant perdavimą kabeliniu ar palydoviniu ryšiu;
- c) jų transliacijų įrašus, nepriklausomai nuo to, ar tos transliacijos perduotos laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, padaryti viešai prieinamus laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenė galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku;

- d) viešai platinti (parduoti ar kitaip) jų transliacijų įrašus, įskaitant jų kopijas, nepriklausomai nuo to, ar tos transliacijos perduotos laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant perdavimą kabeliniu ar palydoviniu ryšiu, ir
- e) retransliuoti jų transliacijas belaidžio ryšio priemonėmis, taip pat viešai skelbti jų transliacijas, jeigu tai daroma viešai prieinamose vietose už įėjimo mokestį.

83 STRAIPSNIS

Komerciniais tikslais išleistų fonogramų transliavimas ir viešas skelbimas

1. Kiekviena Šalis numato, kad atlikėjai ir fonogramų gamintojai turėtų teisę į vienkartinį teisingą užmokestį, mokamą naudotojo, jei komerciniais tikslais išleista fonograma arba tokia atgaminta fonograma naudojama transliavimui ar viešam skelbimui.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad 1 dalyje nurodytas vienkartinis teisingas užmokestis būtų padalytas atitinkamiems atlikėjams ir fonogramų gamintojams. Atlikėjams ir fonogramų gamintojams nesusitarus, kiekviena Šalis gali nustatyti tinkamo vienkartinio užmokesčio padalijimo atlikėjams ir fonogramų gamintojams sąlygas.

84 STRAIPSNIS

Apsaugos galiojimo terminas

1. Uzbekistano Respublikai šis straipsnis pradedamas taikyti praėjus trejiems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.
2. Kūrinio autoriaus teisės galioja visą autoriaus gyvenimą ir 70 metų po jo mirties, nepriklausomai nuo kūrinio teisėto viešo paskelbimo datos.
3. Muzikos kūrinio su žodžiais apsaugos galiojimo terminas baigiasi praėjus 70 metų nuo ilgiausiai išgyvenusio iš toliau nurodytų asmenų mirties, neatsižvelgiant į tai, ar tie asmenys nurodomi kaip bendraautoriai: žodžių autoriaus ir muzikos kūrinio kompozitoriaus, jei ir žodžiai, ir muzika buvo specialiai sukurti tam muzikos kūriniiui su žodžiais.
4. Bendraautorių kūrinio atveju, 1 dalyje nurodytas terminas skaičiuojamas nuo paskutinio bendraautoriaus mirties dienos.
5. Anonimiškai ar naudojant slapyvardį paskelbtų kūrinių apsaugos galiojimo terminas yra 70 metų nuo kūrinio teisėto viešo paskelbimo. Tačiau jei autoriaus pasirinktas slapyvardis nekelia abejonių dėl jo tapatybės arba jis savo tikrąjį vardą atskleidžia per pirmame sakinyje nurodytą laikotarpį, taikomas 1 dalyje nustatytas apsaugos galiojimo terminas.

6. Kinematografijos arba audiovizualinio kūrinio apsaugos galiojimo terminas baigiasi praėjus 70 metų nuo ilgiausiai išgyvenusio iš toliau išvardytų asmenų mirties, neatsižvelgiant į tai, ar tie asmenys nurodomi kaip bendraautoriai:

- a) pagrindinio režisieriaus;
- b) scenarijaus autoriaus;
- c) dialogų autoriaus ir
- d) muzikos, specialiai sukurtos kinematografijos ar audiovizualiniam kūriniiui, autoriaus.

7. Transliuojančiųjų organizacijų teisės nustoja galioti praėjus 50 metų nuo pirmojo transliacijos perdavimo nepriklausomai nuo to, ar ta transliacija perduota laidiniu ryšiu, ar oru, įskaitant perdavimą kabeliniu ir palydoviniu ryšiu.

8. Atlikėjų teisės nustoja galioti praėjus ne mažiau kaip 50 metų nuo atlikimo įrašymo dienos.

9. Fonogramų gamintojų teisės nustoja galioti praėjus ne mažiau kaip 50 metų nuo įrašo padarymo arba, jei fonograma tuo metu buvo teisėtai išleista, praėjus 70 metų nuo tokio išleidimo. Jei fonograma nebuvo teisėtai viešai išleista, bet per tą laikotarpį ji buvo teisėtai viešai paskelbta, apsaugos galiojimo terminas yra 70 metų nuo tokio paskelbimo. Kiekviena Šalis gali nustatyti veiksmingas priemones, siekdama užtikrinti, kad pelnas, gautas per 50 metų laikotarpį viršijančių 20 metų apsaugos laikotarpį, būtų sąžiningai padalijamas atlikėjams ir fonogramų gamintojams.

10. Šiame straipsnyje nustatyti terminai skaičiuojami nuo kitų metų po įvykio sausio 1 d.

11. Kiekviena Šalis gali nustatyti ilgesnius apsaugos taikymo terminus, nei numatyti šiame straipsnyje.

85 STRAIPSNIS

Teisė perparduoti

1. Grafikos ar plastinio meno kūrinio originalo autoriui kiekviena Šalis numato perpardavimo teisę, apibrėžiamą kaip neatšaukiama teisė, kurios negalima atsisakyti, net iš anksto, gauti autorinį atlyginimą pardavimo kainos, gautos už kiekvieną kūrinio perpardavimą po to, kai pats autorius pirmą kartą perleidžia kūrinį, pagrindu.

2. 1 dalyje nurodyta teisė taikoma visiems perpardavimo veiksams, kuriuose, kaip pardavėjai, pirkėjai ar tarpininkai, dalyvauja meno rinkos specialistai, kaip antai dailės salonai, meno galerijos ir apskritai bet kokie prekiautojai meno kūriniais.

3. Kiekviena Šalis gali nustatyti, kad 1 dalyje nurodyta teisė būtų netaikoma perpardavimo veiksams, kai pardavėjas kūrinį tiesiogiai įsigijo iš autoriaus mažiau nei prieš trejus metus iki perpardavimo ir kai perpardavimo kaina neviršija tam tikros minimalios sumos.

4. Užmokesčio surinkimo tvarka ir jo dydis nustatomi pagal kiekvienos Šalies teisę.

86 STRAIPSNIS

Kolektyvinis teisių administravimas

1. Šalys skatina atitinkamas savo kolektyvinio teisių administravimo organizacijas bendradarbiauti, kad kūriniai ir kiti saugomi objektai būtų lengviau prieinami Šalių teritorijose ir atitinkamoms kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms būtų lengviau viena kitai perduoti pajamas už teisę naudoti kūrinius ar kitus saugomus objektus.
2. Šalys skatina kolektyvinio teisių administravimo organizacijų veiklos skaidrumą, visų pirma dėl savo surinktų pajamų už teisių naudojimą, iš savo surinktų pajamų už teisių naudojimą atskaitomų sumų, surinktų pajamų už teisių naudojimą naudojimo ir skirstymo politikos bei jų repertuaro.
3. Kiekviena Šalis skatina jos teritorijoje įsisteigusias kolektyvinio teisių administravimo organizacijas, pagal atstovavimo susitarimą atstovaujančias kitai kitos Šalies teritorijoje įsisteigusiai kolektyvinio teisių administravimo organizacijai, reguliariai ir stropiai mokėti atstovaujamoms kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms mokėtinas sumas ir teikti atstovaujamai kolektyvinio teisių administravimo organizacijai informaciją apie jos vardu surinktų pajamų už teisių naudojimą sumą ir visas iš tų pajamų už teisių naudojimą atskaitomas sumas.

87 STRAIPSNIS

Išimtys ir apribojimai

Kiekviena Šalis 79–82 straipsniuose nustatytas teisių išimtis ir apribojimus taiko tik tam tikrais specialiais atvejais, kuriais neprieštarujama įprastiniam kūrinio ar kito objekto naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžiami teisėti teisių subjektų interesai.

88 STRAIPSNIS

Techninių priemonių apsauga

1. Uzbekistano Respublikai šis straipsnis pradedamas taikyti praėjus trejiems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.
2. Kiekviena Šalis nustato deramą teisinę apsaugą nuo bet kokių veiksmingų techninių priemonių vengimo, kurį atitinkamas asmuo vykdo žinodamas arba turėdamas pagrįstų priežasčių žinoti, kad siekia to tikslo.
3. Kiekviena Šalis nustato deramą teisinę apsaugą, kad nebūtų gaminami, importuojami, platinami, parduodami, nuomojami, reklamuojami pardavimui ar nuomai arba laikomi komerciniais tikslais įtaisai, gaminiai ar jų sudedamosios dalys arba nebūtų teikiamos paslaugos:
  - a) kuriuos (-ias) skatinama pirkti, kurie (-ios) reklamuojami (-os) ar parduodami (-os) bet kokios techninės priemonės vengimo tikslais;
  - b) kurių paskirties ar panaudojimo komerciniu požiūriu svarba yra ribota, išskyrus jų paskirtį ar panaudojimą siekiant išvengti bet kokios veiksmingos techninės priemonės, arba
  - c) kurie (-ios) yra iš esmės suprojektuoti (-os), pagaminti (-os), pritaikyti (-os) ar atliekami (-os) tam, kad leistų ar padėtų išvengti bet kokios veiksmingos techninės priemonės.

4. Šiame poskirsnyje „techninės priemonės“ reiškia bet kokią technologiją, įtaisą ar sudedamąją dalį, kurių įprasta naudojimo paskirtis yra užkirsti kelią veiksams, atliekamiems su kūrinių ar kitais saugomais objektais, kurių neleidžia nacionalinės teisės aktuose numatytų autorių teisių ar gretutinių autorių teisių subjektai, arba tokius veiksmus riboti. Techninės priemonės laikomos veiksmingomis tais atvejais, kai saugomo kūrinio ar kito objekto naudojimą teisių subjektas kontroliuoja taikydamas prieigos kontrolės arba apsaugos procesą, pvz., šifravimą, kodavimą arba kitą kūrinio ar objekto transformaciją arba kopijų kontrolės mechanizmą, užtikrinantį siekiamą apsaugą.

5. Nepaisant 1 dalyje numatytos teisinės apsaugos, kiekviena Šalis, jei teisių subjektai nesiima savanoriškų priemonių, gali imtis tinkamų priemonių užtikrinti, kad pagal šį straipsnį numatyta derama teisinė apsauga nuo veiksmingų techninių priemonių vengimo neužkirstų kelio subjektams, kurie naudojami pagal 87 straipsnį numatytomis išimtimis ar apribojimais, naudotis tomis išimtimis ar apribojimais.

89 STRAIPSNIS

Pareigos, susijusios su informacija apie teisių valdymą

1. Uzbekistano Respublikai šis straipsnis pradedamas taikyti praėjus trejiems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.

2. Kiekviena Šalis nustato deramą teisinę apsaugą nuo kiekvieno asmens, kuris sąmoningai be leidimo atlieka kurį nors iš toliau nurodytų veiksmų, jei tas asmuo žino arba turi pagrįstų priežasčių žinoti, kad tai darydamas jis skatina, leidžia, lengvina arba slepia nacionalinės teisės aktuose nurodytų autorių teisių ar gretutinių teisių pažeidimą:

- a) panaikina arba pakeičia kokią nors elektroninę informaciją apie teisių valdymą ir
- b) platina, platinimo tikslais importuoja, transliuoja, viešai skelbia arba padaro viešai prieinamus pagal šį poskirsnį saugomus kūrinius ar kitus objektus, kuriuose be leidimo panaikinta arba pakeista elektroninė informacija apie teisių valdymą.

3. Šiame straipsnyje „informacija apie teisių valdymą“ reiškia bet kokią teisių subjektų pateiktą informaciją, pagal kurią identifikuojamas kūrinys ar kitas šiame straipsnyje nurodytas objektas, autorius arba bet kuris kitas teisių subjektas, arba informaciją apie kūrinio ar kito objekto naudojimo sąlygas ir bet kokius skaičius arba kodus, kuriais nurodoma tokia informacija.

4. 2 dalis taikoma, kai bet kurie iš tų informacijos elementų yra susiję su kūrinio ar kito šiame straipsnyje nurodyto objekto kopija arba jų viešu paskelbimu.

2 POSKIRSNIS

PREKIŲ ŽENKLAI

90 STRAIPSNIS

Tarptautiniai susitarimai

1. Kiekviena Šalis:
  - a) laikosi 1989 m. birželio 27 d. Madride priimto Protokolo, susijusio su Madrido susitarimu dėl tarptautinės ženklų registracijos, su pakeitimais, padarytais 2006 m. spalio 3 d. ir 2007 m. lapkričio 12 d;
  - b) taiko prekių ženklų klasifikavimo sistemą, atitinkančią 1957 m. birželio 15 d. Nicos sutartį dėl tarptautinės prekių ir paslaugų ženklų registravimo klasifikacijos su pakeitimais, padarytais 1979 m. rugsėjo 28 d., ir
  - c) deda visas pagrįstas pastangas prisijungti prie 2006 m. kovo 27 d. Singapūre priimtos Singapūro sutarties dėl prekių ženklų įstatymų.

91 STRAIPSNIS

Žymenys, galintys sudaryti prekių ženklą

Prekių ženklas gali būti sudarytas iš bet kokių žymenų, visų pirma iš žodžių, įskaitant asmenvardžius, ar piešinių, raidžių, skaitmenų, spalvų, išorinės prekių ar prekių pakuotės formos arba garsų, su sąlyga, kad tokie žymenys leidžia:

- a) atskirti vienos įmonės prekes arba paslaugas nuo kitų įmonių prekių arba paslaugų ir
- b) juos atitinkamame kiekvienos Šalies prekių ženklų registre vaizduoti tokiu būdu, kad kompetentingos institucijos ir visuomenė galėtų aiškiai ir tiksliai nustatyti savininkui suteiktos apsaugos dalyką.

92 STRAIPSNIS

Prekių ženklo suteikiamos teisės

1. Registruotasis prekių ženklas suteikia autorių teisių subjektui išimtinės teises į jį. Autorių teisių subjektas turi teisę uždrausti visiems tretiesiems asmenims be jo sutikimo vykdant komercinę veiklą naudoti bet koki žymenį:

- a) tapatų registruotajam prekių ženklui, kuriuo žymimos prekės arba paslaugos yra tapačios toms prekėms arba paslaugoms, kurioms prekių ženklas yra įregistruotas;

- b) kai dėl savo tapatumo ar panašumo į registruotąjį prekių ženklą ir dėl tuo ženklu ir žymeniu žymimų prekių arba paslaugų tapatumo ar panašumo yra galimybė suklaidinti visuomenę, įskaitant galimybę žymenį susieti su registruotuoju prekių ženklu.

2. Šalys pradeda dialogą, siekdamas, kad Uzbekistano Respublika nustatytų Sąjungos teisę atitinkančias teises priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad registruotojo prekių ženklo savininkas turėtų teisę neleisti visoms trečiosioms šalims vykdant prekybą įvežti prekes į Šalį, kurioje prekės ženklas įregistruotas, neišleidžiant jų į laisvą apyvartą toje šalyje.

93 STRAIPSNIS

Registravimo procedūra

1. Kiekviena Šalis nustato prekių ženklų registravimo sistemą, pagal kurią apie atitinkamos prekių ženklų administracijos priimtą galutinį neigiamą sprendimą, įskaitant dalinį atsisakymą registruoti, būtų raštu pranešama atitinkamam subjektui, tas sprendimas tinkamai pagrindžiamas ir gali būti apskundžiamas.
2. Kiekviena Šalis numato galimybę tretiesiems asmenims prieštarauti prekių ženklų paraiškoms arba, kai tinkama, prekių ženklų registravimui. Ši prieštaravimo procedūra grindžiama rungimosi principu.
3. Šalys sudaro galimybes naudotis vieša elektronine prekių ženklų paraiškų ir prekių ženklų registravimo duomenų baze.

94 STRAIPSNIS

Plačiai žinomi prekių ženklai

Siekdama užtikrinti plačiai žinomų prekių ženklų apsaugą, kaip nustatyta Paryžiaus konvencijos 6bis straipsnyje ir TRIPS sutarties 16 straipsnio 2 ir 3 dalyse, kiekviena Šalis atsižvelgia į Bendrą rekomendaciją dėl plačiai žinomų prekių ženklų apsaugos nuostatų priėmimo, priimtą Paryžiaus sąjungos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos asamblėjos ir PINO Generalinės asamblėjos 1999 m. rugsėjo 20–29 d. vykusiame trisdešimt ketvirto rato PINO valstybių narių asamblėjų susitikime.

95 STRAIPSNIS

Prekių ženklų suteikiamų teisių išimtys

1. Kiekviena Šalis numato ribotas prekių ženklų suteikiamų teisių išimtis, kaip antai tinkamą aprašymų, įskaitant geografines nuorodas, naudojimą, ir gali numatyti kitas ribotas išimtis, jei jomis atsižvelgiama į teisėtus prekių ženklo savininko ir trečiųjų asmenų interesus.
2. Prekės ženklu jo autorių teisių subjektui nesuteikiama teisė uždrausti trečiajam asmeniui vykdant komercinę veiklą ir vadovaujantis sąžininga pramoninės ar komercinės veiklos praktika naudoti:
  - a) trečiojo asmens asmenvardžio ar adreso, jei tas trečiasis asmuo yra fizinis asmuo;

- b) žymenų ar nuorodų, susijusių su prekių ir paslaugų rūšimi, kokybe, kiekiu, planuojama paskirtimi, verte, geografinė kilmė, prekių pagaminimo ar paslaugų suteikimo laiku arba kitomis prekių ir paslaugų charakteristikomis, ir
- c) prekių ženklo, kai būtina nurodyti prekės arba paslaugos planuojamą paskirtį, visų pirma kaip priedų ar atsarginių dalių.

3. Prekių ženklu jo autorių teisių subjektui nesuteikiama teisė uždrausti trečiajam asmeniui vykdant komercinę veiklą naudotis ankstesne teise, kuri taikoma tik tam tikroje vietovėje, jei tokia teisė pripažįstama atitinkamos Šalies įstatymais ir jei ja naudojamas tik toje teritorijoje, kurioje ji yra pripažįstama.

96 STRAIPSNIS

Panaikinimo pagrindai

1. Kiekviena Šalis nustato, kad prekių ženklas gali būti panaikintas, jei bent trejus metus iš eilės jis nebuvo faktiškai naudojamas atitinkamoje teritorijoje prekėms arba paslaugoms, kurioms jis buvo įregistruotas, žymėti ir nebuvo tinkamų priežasčių jo nenaudoti.
2. Niekas negali reikalauti, kad būtų panaikintos savininko teisės į prekių ženklą, jeigu laikotarpiu nuo ne mažiau kaip trejų metų laikotarpio pabaigos iki paraiškos panaikinti registraciją padavimo buvo faktiškai pradėtas arba atnaujintas prekių ženklo naudojimas.

3. Į ženklo naudojimą, pradėtą arba atnaujintą per trijų mėnesių laikotarpį iki paraiškos panaikinti registraciją pateikimo, kuris prasidėjo ne anksčiau nei pasibaigus nepertraukiamo bent trejų metų nenaudojimo laikotarpiui, vis dėlto neatsižvelgiama, jei savininkas ėmėsi priemonių dėl ženklo naudojimo pradėjimo arba atnaujinimo tik sužinojęs apie galimą paraiškos panaikinti registraciją pateikimą.

4. Prekių ženklas taip pat gali būti panaikintas, jei po jo įregistravimo dienos:

- a) dėl savininko veiksmų arba neveikimo jis tapo bendrinio pavadinimu prekyboje tai prekei arba paslaugai, kuriai jis buvo įregistruotas, žymėti;
- b) paties savininko arba jam sutikus prekių ženklas buvo naudojamas prekėms arba paslaugoms, kurioms jis įregistruotas, žymėti taip, kad galima suklaidinti visuomenę, ypač dėl tų prekių arba paslaugų pobūdžio, kokybės ar geografinės kilmės.

97 STRAIPSNIS

Nesąžiningos paraiškos

Prekių ženklas gali būti pripažintas negaliojančiu, jei paraišką įregistruoti prekių ženklą pareiškėjas padavė nesąžiningai. Kiekviena Šalis taip pat gali nustatyti, kad toks prekių ženklas nebūtų registruojamas.

3 POSKIRSNIS

DIZAINAS

98 STRAIPSNIS

Tarptautiniai susitarimai

Europos Sąjunga laikosi savo įsipareigojimų pagal 1999 m. liepos 2 d. Hagos priimto susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą, o Uzbekistano Respublika deda visas pagrįstas pastangas, kad ratifikuotų Ženevos aktą arba prie jo prisijungtų.

99 STRAIPSNIS

Registruotųjų dizainų apsauga

1. Kiekviena Šalis numato apsaugą nepriklausomai sukurtam, naujam ir originaliam pramoniniam dizainui. Tokia dizaino apsauga vykdoma jį įregistruojant, o jo savininkams pagal šį poskirsnį suteikiamos išimtinės teisės. Įgyvendindama šį straipsnį Šalis gali laikyti, kad originalus dizainas yra dizainas, turintis individualių savybių.

2. Registruotojo dizaino savininkas turi teisę neleisti jo sutikimo neturintiems tretiesiems asmenims atlikti bent šių veiksmų: gaminti, siūlyti parduoti, parduoti, importuoti ir sandėliuoti pardavimui gaminį, turintį ir išreiškiantį saugomą dizainą, arba naudoti elementus, turinčius ar išreiškiančius saugomą dizainą, kai tokių veiksmų imamasi komerciniais tikslais.
3. Dizainas, pritaikytas gaminiui arba įmontuotas į gaminį, kuris yra sudėtinio gaminio sudedamoji dalis, yra laikomas nauju ir originaliu tik:
- a) jeigu ta į sudėtinį gaminį įmontuota sudedamoji dalis yra matoma įprastai naudojant tą gaminį ir
  - b) tada, kai tos sudedamosios dalies matomos savybės savaime atitinka naujumo ir originalumo reikalavimus.
4. 3 dalies a punkte „įprastas naudojimas“ reiškia galutinio naudotojo atliekamą naudojimą, išskyrus techninę priežiūrą, apžiūrą ar taisymą.

100 STRAIPSNIS

Apsaugos trukmė

Kiekviena Šalis užtikrina, kad dizainas būtų saugomas bent penkerių metų laikotarpį nuo paraiškos pateikimo dienos ir kad teisių subjektas turėtų teisę pratęsti apsaugos galiojimo terminą vienam arba keliems penkerių metų laikotarpiams, kol iš viso sueina bent 15 metų nuo paraiškos pateikimo dienos.

101 STRAIPSNIS

Išimtys ir apsaugos netaikymas

1. Kiekviena Šalis gali nustatyti tam tikras dizaino apsaugos išimtis, jei jos nepagrįstai neprieštarauja įprastiniam saugomo dizaino naudojimui ir nepagrįstai nepažeidžia teisėtų saugomo dizaino savininko interesų, atsižvelgiant į teisėtus trečiųjų asmenų interesus.
2. Dizaino apsauga netaikoma dizainui, kurį lemia tik jo techniniai ar funkciniai aspektai. Dizainas negalioja, jei gaminio išvaizdos savybės turi būti būtinai atkurtos tikslios formos ir tikslių matmenų, kad tas gaminyje, kuriam dizainas taikytas ar panaudotas, galėtų būti mechaniškai su kitu gaminiu sujungtas arba į jį, aplink jį ar prie jo padėtas, kad kiekvienas gaminyje galėtų atlikti savo funkciją.
3. Dizaino teisė negalioja, jei dizainas prieštarauja viešajai tvarkai ar pripažintiems moralės principams.
4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, dizainas, laikantis 99 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, galioja, jei kuriamas tam, kad agreguotoje sistemoje būtų galima daug kartų sumontuoti arba sujungti vienas kitą pakeičiančius gaminius.

102 STRAIPSNIS

Ryšys su autorių teisėmis

Kiekviena Šalis užtikrina, kad dizainas galėtų būti saugomas pagal jo autorių teisių teisę nuo tos dienos, kai jis buvo sukurtas ar išreikštas koku nors pavidalu. Kiekviena Šalis nustato apsaugos aprėptį ir jos taikymo sąlygas, įskaitant būtiną originalumo lygį.

4 POSKIRSNIS

GEOGRAFINĖS NUORODOS

103 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šiame poskirsnyje terminas „geografinė nuoroda“ reiškia TRIPS sutarties 22 straipsnio 1 dalyje apibrėžtą geografinę nuorodą ir apima kilmės vietos nuorodas.
2. Šis poskirsnis taikomas geografinių nuorodų, kurių kilmės vieta – Šalių teritorijos, pripažinimui ir apsaugai.

3. Šalies geografinėms nuorodoms, kurias turi saugoti kita Šalis, šis poskirsnis taikomas tik tuo atveju, jei joms taikomi 104 straipsnyje nurodyti teisės aktai.

104 STRAIPSNIS

Pripažintos geografinės nuorodos

1. Ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos į 7-A priedo A skirsnyje išvardytus Uzbekistano Respublikos teisės aktus įtraukiami 7-A priedo B skirsnyje nustatyti geografinių nuorodų registravimo ir kontrolės elementai.
2. Išnagrinėjusi 7-A priedo A skirsnyje išvardytus Europos Sąjungos teisės aktus, Uzbekistano Respublika daro išvadą, kad į juos įtraukti 7-A priedo B skirsnyje nustatyti geografinių nuorodų registravimo ir kontrolės elementai.
3. Užbaigusi prieštaravimo procedūrą pagal 7-B priede nustatytus kriterijus ir išnagrinėjusi 7-C priedo A skirsnyje išvardytas Uzbekistano Respublikoje saugotinas Europos Sąjungos produktų geografines nuorodas, Europos Sąjungoje įregistruotas pagal 2 dalyje nurodytus teisės aktus, Uzbekistano Respublika taiko šioms geografinėms nuorodoms šiame poskirsnyje nustatyto lygio apsaugą.

4. 3 dalis pradama taikyti praėjus penkeriems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos. Tuo penkerių metų pereinamuoju laikotarpiu Uzbekistano Respublika imasi visų papildomųjų veiksmų ir 7-C priedo A skirsnyje išvardytas Europos Sąjungos produktų geografinės nuorodos saugo savo nacionalinės teisės aktuose nustatytu lygiu. Pereinamuoju laikotarpiu teikiamos apsaugos lygis nemažinamas.

5. Užbaigusi prieštaravimo procedūrą pagal 7-B priede nustatytus kriterijus ir išnagrinėjusi 7-C priedo B skirsnyje išvardytas Uzbekistano Respublikos produktų geografinės nuorodas, Uzbekistano Respublikoje įregistruotas pagal 1 dalyje nurodytus teisės aktus, Europos Sąjunga taiko šioms geografinėms nuorodoms šiame poskirsnio nustatyto lygio apsaugą.

105 STRAIPSNIS

Naujų geografinių nuorodų įtraukimas

7-C priede pateiktą saugotinių geografinių nuorodų sąrašą Šalys gali iš dalies keisti pagal 136 straipsnį. Naujos geografinės nuorodos įtraukiamos užbaigus prieštaravimo procedūrą ir jas išnagrinėjus, kaip nurodyta 104 straipsnio 3 arba 4 dalyje.

106 STRAIPSNIS

Geografinių nuorodų apsaugos taikymo sritis

1. 7-C priede išvardytos geografinės nuorodos, taip pat pagal 105 straipsnį įtrauktos geografinės nuorodos saugomos nuo:
  - a) bet kokio tiesioginio arba netiesioginio saugomo pavadinimo naudojimo komerciniais tikslais, įskaitant atvejus, kai tas produktas naudojamas kaip sudedamoji dalis:
    - i) panašioms produktams, kurie neatitinka produkto su saugomu pavadinimu specifikacijos, pavadinti arba
    - ii) jeigu taip naudojamosi geografinės nuorodos reputacija;
  - b) bet kokio netinkamo naudojimo, imitavimo ar mėgdžiojimo, net jei nurodoma tikroji produkto kilmė arba jei saugomas pavadinimas yra išverstas, transkribuotas ar transliteruotas arba prie jo rašomi tokie žodžiai kaip „rūšis“, „tipas“, „metodas“, „pagamintas kaip“, „imitacija“, „skonis“, „panašus“ ar pan., įskaitant atvejus, kai tas produktas naudojamas kaip sudedamoji dalis;
  - c) bet kokios kitos melagingos ar klaidinančios nuorodos į produkto kilmę, pobūdį ar esmines savybes ant produkto vidinės ar išorinės pakuotės, reklaminėje medžiagoje arba su atitinkamu produktu susijusiuose dokumentuose, ir nuo produkto pakavimo į tokią tarą, kuri gali sukelti klaidingą įspūdį apie produkto kilmę, įskaitant atvejus, kai tas produktas naudojamas kaip sudedamoji dalis, ir
  - d) bet kokios kitos praktikos, dėl kurios vartotojams gali kilti abejonių dėl tikrosios produkto kilmės.

2. 7-C priede išvardytos geografinės nuorodos Šalių teritorijose negali tapti bendriniu pavadinimu.
3. Nė viena šio Susitarimo nuostata neįpareigoja Šalies saugoti kitos Šalies geografinės nuorodos, kuri nesaugoma arba nebesaugoma jos kilmės teritorijoje. Jei geografinėi nuorodai kilmės Šalies teritorijoje apsauga nebetaikoma, Šalys apie tai praneša viena kitai. Pranešimas teikiamas pagal 136 straipsnį.
4. Nė viena šio Susitarimo nuostata nedaromas poveikis asmenų teisėms prekiaujant vartoti savo arba savo verslo pirmtako asmenvardį, išskyrus atvejus, kai vartojant tokį asmenvardį klaidinami vartotojai.

107 STRAIPSNIS

Geografinių nuorodų naudojimo teisė

1. Pagal šį Susitarimą saugomą pavadinimą gali vartoti bet koks atitinkamą specifikaciją atitinkančiu produktu prekiaujantis veiklos vykdytojas.
2. Kai geografinė nuoroda tampa saugoma pagal šį Susitarimą, tokį saugomą pavadinimą leidžiama vartoti neregistruojant vartotojų ir netaikant papildomų mokesčių.

108 STRAIPSNIS

Ryšys su prekių ženklais

1. Jei geografinė nuoroda saugoma pagal šį Susitarimą, Šalys atsisako registruoti prekių ženklą, kurio naudojimas prieštarautų 106 straipsnio 1 daliai, jei paraiška įregistruoti šį prekių ženklą pateikta po paraiškos taikyti geografinės nuorodos apsaugą susijusios Šalies teritorijoje datos.
2. Prekių ženklų, kurie buvo įregistruoti pažeidžiant 1 dalį, galiojimas panaikinamas.
3. 104 straipsnyje nurodytų geografinių nuorodų atžvilgiu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta paraiškos taikyti apsaugą pateikimo data yra prašymo taikyti geografinės nuorodos apsaugą perdavimo kitai Šaliai data.
4. 105 straipsnyje nurodytų geografinių nuorodų atžvilgiu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta paraiškos taikyti apsaugą pateikimo data yra prašymo taikyti geografinės nuorodos apsaugą perdavimo kitai Šaliai data.
5. Nedarydama poveikio šio straipsnio 7 daliai, kiekviena Šalis geografinių nuorodų apsaugą taiko ir tada, kai egzistuoja ankstesnis prekių ženklas. Ankstesnis prekių ženklas – prekių ženklas, kurio naudojimas prieštarauja 106 straipsnio 1 daliai ir kurio registravimo paraiška pateikta, kuris yra sąžiningai įregistruotas arba kurio naudojimas yra nusistovėjęs, jei tokia galimybė numatyta atitinkamais teisės aktais, vienos iš Šalių teritorijoje iki dienos, kurią kita Šalis pagal šį Susitarimą pateikia paraišką taikyti geografinės nuorodos apsaugą.

6. Ankstesnis prekių ženklas gali būti toliau naudojamas ir atnaujinamas nepaisant geografinės nuorodos apsaugos, jei pagal kiekvienos Šalies teisės aktus, kuriais reglamentuojami prekių ženklai, nėra pagrindo tą prekių ženklą pripažinti negaliojančiu arba panaikinti. Šiais atvejais saugomos geografinės nuorodos ir susijusių prekių ženklų naudojimas leidžiamas.

7. Šalis pagal šį Susitarimą neprivalo saugoti pavadinimo kaip geografinės nuorodos, jei dėl prekių ženklo reputacijos, žinomumo ir naudojimo trukmės vartotojas gali susidaryti klaidingą įspūdį apie tikrąjį produkto tapatumą.

109 STRAIPSNIS

Teisių į geografines nuorodas užtikrinimas

Šalys užtikrina 104–108 straipsniuose numatytą apsaugą tinkamomis administracinėmis ir teisminėmis priemonėmis, įskaitant jų valdžios institucijų vykdomus muitinio tikrinimo veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią neteisėtam saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų naudojimui arba jį sustabdyti. Tokias teises jos užtikrina ir bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu.

110 STRAIPSNIS

Bendrosios taisyklės

1. Šis Susitarimas taikomas nedarant poveikio kiekvienos Šalies teisėms ir pareigoms, kurių ji gali turėti pagal PPO steigimo sutartį.

2. Šalis pagal šį Susitarimą neprivalo kaip geografinės nuorodos saugoti pavadinimo, jei jis sutampa su augalo veislės arba gyvūno veislės pavadinimu ir todėl vartotojams gali kilti abejonių dėl tikrosios produkto kilmės.
3. Homonimiškas pavadinimas, kurį perskaitęs vartotojas gali klaidingai manyti, kad produktas kilęs iš kitos teritorijos, nesaugomas, net jei pavadinimas tiksliai atitinka tikrą teritorijos, regiono ar vietos, iš kurios kilęs tas produktas, pavadinimą. Nedarydamos poveikio TRIPS sutarties 23 straipsniui, Šalys bendrai sprendžia, kokios turėtų būti praktinės naudojimo sąlygos, kuriomis visiškai arba iš dalies homonimiškos geografinės nuorodos skiriamos viena nuo kitos, ir drauge atsižvelgia į poreikį atitinkamiems gamintojams užtikrinti lygias teises ir neklaidinti vartotojų.
4. Jei Šalis per derybas su trečiąja šalimi siūlo saugoti šios trečiosios šalies geografinę nuorodą, kuri yra visiškai arba dalinis kitos Šalies geografinės nuorodos homonimas, saugomas pagal šį Susitarimą, ji praneša apie tai kitai Šaliai ir suteikia jai galimybę pateikti pastabų prieš pradėdant taikyti apsaugą tai trečiosios šalies geografinėi nuorodai.
5. Visi dėl saugomų geografinių nuorodų produktų specifikacijų kylantys klausimai nagrinėjami 136 straipsniu įsteigame Intelektinės nuosavybės teisių pakomitetyje.
6. Pagal šį Susitarimą saugomų geografinių nuorodų apsaugą gali panaikinti tik to produkto kilmės Šalis.
7. Šiame Susitarime nurodytos produktų specifikacijos yra produkto kilmės teritorijos Šalies valdžios institucijų patvirtintos specifikacijos, įskaitant visus patvirtintus pakeitimus.

111 STRAIPSNIS

Techninė pagalba

Siekdama palengvinti šio poskirsnio įgyvendinimą Uzbekistano Respublikoje, Europos Sąjunga Uzbekistano Respublikos prašymu ir atsižvelgdama į jos poreikius suteikia tinkamą, Europos Sąjungos teisę atitinkančią techninę pagalbą.

5 POSKIRSNIS

PATENTAI

112 STRAIPSNIS

Tarptautiniai susitarimai

Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos teritorijoje būtų galima naudotis 1970 m. birželio 19 d. Vašingtone priimtoje Patentinės kooperacijos sutartyje nustatytais procedūromis.

113 STRAIPSNIS

Patentai ir visuomenės sveikata

1. Šalys pripažįsta 2001 m. lapkričio 14 d. Dohoje PPO ministrų konferencijos priimtos Deklaracijos dėl TRIPS sutarties ir visuomenės sveikatos (toliau – Dohos deklaracija) svarbą. Aiškindama ir įgyvendindama šiame poskirsnyje nustatytas teises ir pareigas, kiekviena Šalis užtikrina atitiktį Dohos deklaracijai.
2. Kiekviena Šalis įgyvendina 2017 m. sausio 23 d. įsigaliojusius TRIPS sutarties 31a straipsnį, TRIPS sutarties priedą ir TRIPS sutarties priedo priedėlį.

114 STRAIPSNIS

Medicinos produktų ir augalų apsaugos produktų patentinės apsaugos laikotarpio pratęsimas

1. Šalys pripažįsta, kad prieš pateikiant jų rinkoms medicinos produktus ir augalų apsaugos produktus, kurie jų atitinkamoje teritorijoje yra saugomi pagal patentą, gali reikėti atlikti administracinę leidimų išdavimo procedūrą. Šalys pripažįsta, kad dėl laikotarpio nuo patento paraiškos pateikimo iki pirmo leidimo pateikti produktą jų atitinkamai rinkai, kaip šiuo tikslu apibrėžta jų atitinkamoje teisėje, gali sutrumpėti veiksmingos patentinės apsaugos laikotarpis.

2. Medicinos produktams arba augalų apsaugos produktams, kurie saugomi pagal patentą ir kuriems taikoma administracinė leidimų išdavimo procedūra, kiekviena Šalis toliau taiko apsaugą laikotarpiu, kuris lygus 1 dalies antrame sakinyje nurodytam laikotarpiu. Tolimesnis laikotarpis gali būti sutrumpintas ne ilgesniu kaip penkerių metų laikotarpiu.
3. Tolesnės apsaugos laikotarpis negali būti ilgesnis nei penkeri metai¹.

6 POSKIRSNIS

NEATSKLEISTOS INFORMACIJOS APSAUGA

115 STRAIPSNIS

Komercinių paslapčių apsaugos taikymo sritis

1. Vykdydama įsipareigojimą laikytis TRIPS sutarties, ypač jos 39 straipsnio 1 ir 2 dalių, kiekviena Šalis numato tinkamą civilinį procesą ir teisių gynimo priemones, kad komercinės paslapties turėtojas galėtų užkirsti kelią komercinės paslapties gavimui, naudojimui ar atskleidimui, jei šie veiksmai neatitinka sąžiningos komercinės praktikos, ir turėtų teisę į žalos atlyginimą.

---

¹ Medicinos produktų, dėl kurių atlikti pediatriiniai tyrimai ir tų tyrimų rezultatai atspindi produkto informaciniuose dokumentuose, 2 dalyje nurodytas apsaugos laikotarpis gali būti pratęstas galimu papildomu apsaugos laikotarpiu.

2. Šiame poskirsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) komercinė paslaptis – informacija:

- i) kuri yra slapta, tai yra ji, kaip visuma, arba tiksli jos sudėtis ir sudedamųjų dalių konfigūracija visuotinai nežinoma arba jos negalima lengvai visuotinai gauti toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija;
- ii) kuri turi komercinės vertės, nes yra slapta, ir
- iii) kurią teisėtai valdantis asmuo imasi pagrįstų veiksmų, atsižvelgdamas į aplinkybes, kad ją išlaikytų slapta;

b) komercinės paslapties turėtojas – fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai valdantis komercinę paslaptį.

3. Šio poskirsnio tikslais laikoma, kad sąžiningos komercinės praktikos neatitinka bent šie veiksmai:

- a) komercinės paslapties gavimas be komercinės paslapties turėtojo sutikimo neteisėtai gavus prieigą prie bet kokių dokumentų, objektų, reikmenų, medžiagų ar elektroninių bylų, kuriuos teisėtai valdo komercinės paslapties turėtojas ir kuriuose yra komercinė paslaptis ar iš kurių galima išgauti komercinę paslaptį, juos pasisavinus ar padarius jų kopiją;
- b) komercinės paslapties naudojimas ar atskleidimas be komercinės paslapties turėtojo sutikimo, nustačius, kad tas asmuo atitinka kurią nors iš šių sąlygų:
  - i) jis komercinę paslaptį gavo a punkte nurodytu būdu;

ii) jis pažeidė konfidencialumo susitarimą arba bet kurią kitą pareigą neatskleisti komercinės paslapties, arba

iii) jis pažeidė sutartinę ar bet kokią kitą pareigą riboti komercinės paslapties naudojimą ir

c) komercinės paslapties gavimas, naudojimas arba atskleidimas, jei asmuo, gaudamas, naudodamas arba atskleisdamas komercinę paslaptį, žinojo arba turėjo žinoti, atsižvelgiant į aplinkybes, kad komercinė paslaptis tiesiogiai arba netiesiogiai gauta iš kito asmens, kuris komercinę paslaptį naudojo arba atskleidė neteisėtai, kaip tai suprantama b punkte.

4. Nė viena šio poskirsnio nuostata neaiškinama taip, kad reikalautų kurios nors iš Šalių laikyti, kad sąžiningos komercinės praktikos neatitinka šie veiksmai:

a) nepriklausomas atradimas arba sukūrimas;

b) gaminio, kurį teisėtai valdo jį įgijęs asmuo, neturintis teisinės pareigos riboti atitinkamos informacijos gavimą, apgrąžos inžinerija;

c) informacijos gavimas, naudojimas arba atskleidimas, kiek to reikalauja arba kiek tai leidžia Šalies teisė, ir

d) darbuotojų patirties ir gebėjimų, sąžiningai įgytų įprastomis darbo aplinkybėmis, naudojimas.

5. Nė viena šio poskirsnio nuostata neribojama saviraiškos ir informacijos laisvė, įskaitant pagal Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

Civilinis procesas ir komercinių paslapčių turėtojų teisių gynimo priemonės

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad asmenims, dalyvaujantiems 115 straipsnyje nurodytame civiliniame procese ar turintiems teisę susipažinti su dokumentais, kurie yra to teismo proceso dalis, nebūtų leidžiama naudoti ar atskleisti jokios komercinės paslapties ar tariamos komercinės paslapties, kurią kompetentingos teisminės institucijos, reaguodamos į tinkamai pagrįstą suinteresuotosios šalies paraišką, įvardijo konfidencialia ir kurią jie sužinojo dalyvaudami tokiam procese arba turėdami tokią teisę susipažinti.
2. Kiekviena Šalis nustato, kad vykstant 115 straipsnyje nurodytam civiliniam procesui jos teisminės institucijos būtų įgaliotos bent:
  - a) nurodyti pagal savo atitinkamus įstatymus ir kitus teisės aktus taikyti laikinąsias priemones, kad užkirstų kelią komercinės paslapties gavimui, naudojimui arba atskleidimui sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančiu būdu;
  - b) nurodyti taikyti draudimus, kad užkirstų kelią komercinės paslapties gavimui, naudojimui arba atskleidimui sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančiu būdu;
  - c) nurodyti pagal savo atitinkamus įstatymus ir kitus teisės aktus bet kuriam asmeniui, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad komercinė paslaptis gauta, naudota arba atskleista sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančiu būdu, atlyginti komercinės paslapties turėtojui žalą, kad deramai kompensuotų faktinę žalą, patirtą dėl tokio komercinės paslapties gavimo, naudojimo ar atskleidimo;

- d) imtis konkrečių priemonių, kad būtų išsaugotas bet kokios komercinės paslapties arba tariamos komercinės paslapties, atskleistos per civilinį procesą, susijusį su įtariamu komercinės paslapties gavimu, naudojimu arba atskleidimu sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančiu būdu, konfidencialumas. Laikantis Šalies teisės, šios konkrečios priemonės gali apimti galimybę:
  - i) visiškai arba iš dalies apriboti teisę susipažinti su tam tikrais dokumentais;
  - ii) apriboti teisę dalyvauti posėdžiuose ir susipažinti su atitinkamais įrašais arba stenogramomis ir
  - iii) pateikti nekonfidencialią teismo sprendimo versiją, iš kurios pašalinti ar pakeisti komercinę paslaptį sudarantys segmentai, arba
- e) skirti sankcijas bet kuriam kitam teismo procese dalyvaujančiam asmeniui, kuris nevykdo teismo nurodymų dėl komercinės paslapties arba tariamos komercinės paslapties apsaugos arba atsisako jas vykdyti.

3. Nė viena Šalis neprivalo numatyti 115 straipsnyje nurodyto civilinio proceso ir teisių gynimo priemonių, jei sąžiningos komercinės praktikos neatitinkančių veiksmų imamasi remiantis atitinkamais Šalies teisės aktais tam, kad būtų atskleistas nusižengimas, pažeidimas ar neteisėta veikla arba siekiant apsaugoti teisėtą ir pagal jos teisės aktus pripažįstamą interesą.

117 STRAIPSNIS

Duomenų, pateiktų medicinos produkto rinkodaros leidimui gauti, apsauga

1. Kiekviena Šalis saugo konfidencialią verslo informaciją, pateiktą medicinos produkto rinkodaros leidimui gauti (toliau – rinkodaros leidimas), nuo atskleidimo tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kai imamasi veiksmų užtikrinti, kad duomenys būtų apsaugoti nuo nesąžiningo komercinio naudojimo, arba kai atskleidimas yra būtinas dėl viršesnio viešojo intereso.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad už rinkodaros leidimo suteikimą atsakinga institucija bent 6 metus nuo pirmojo rinkodaros leidimo susijusioje Šalyje išdavimo datos nepriimtų jokių paskesnių paraiškų išduoti rinkodaros leidimą, susijusių su ikiklinikinių tyrimų ir klinikinių tyrimų rezultatais, kurie buvo pateikti paraiškoje išduoti pirmąjį rinkodaros leidimą, be aiškaus pirmojo rinkodaros leidimo turėtojo sutikimo nebent tarptautiniuose susitarimuose, kurių šalimis yra tiek Europos Sąjunga, tiek Uzbekistano Respublika, nustatyta kitaip. Ši taisyklė taikoma neatsižvelgiant į tai, ar 1 arba 2 dalyje nurodyta informacija buvo paskelbta viešai.
3. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis papildomiems apsaugos laikotarpiams, kuriuos kiekviena Šalis gali nustatyti savo teisėje.
4. Uzbekistano Respublikai šis straipsnis pradedamas taikyti praėjus dvejiems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo.

118 STRAIPSNIS

Duomenų, pateiktų augalų apsaugos produktų rinkodaros leidimui gauti, apsauga

1. Kiekviena Šalis pripažįsta laikiną bandymų arba tyrimų ataskaitos, pirmą kartą pateiktos siekiant gauti augalų apsaugos produkto rinkodaros leidimą, savininko teisę. Per šį laikotarpį bandymų arba tyrimų ataskaita nenaudojama kito asmens, siekiančio gauti augalų apsaugos produkto rinkodaros leidimą, naudai, nebent įrodoma, kad pirmasis savininkas aiškiai sutinka. Ši teisė toliau šiame straipsnyje vadinama duomenų apsauga.
2. Bandymų arba tyrimų ataskaita, pateikta augalų apsaugos produkto rinkodaros leidimui gauti, turėtų atitikti šias sąlygas:
  - a) turi būti būtina leidimui suteikti arba pakeisti, kad tuos produktus būtų galima naudoti kitiems kultūriniam augalams, ir
  - b) turi būti patvirtinta kaip atitinkanti gerosios laboratorinės praktikos arba gerosios eksperimentinės praktikos principus.
3. Duomenų apsaugos laikotarpis yra bent 10 metų nuo tos dienos, kai atitinkama institucija tos Šalies teritorijoje suteikė pirmąjį leidimą. Dėl mažos rizikos augalų apsaugos produktų šis laikotarpis gali būti pratęstas iki 13 metų.

4. Duomenų apsaugos laikotarpis pratęsiamas 3 mėnesiais kiekvieno mažos apimties naudojimo leidimo pratęsimo atveju, jei tų leidimų turėtojas paraiškas tokiam leidimui gauti pateikia ne vėliau kaip per 5 metus nuo pirmojo leidimo išdavimo dienos. Visas duomenų apsaugos laikotarpis jokių būdu negali būti ilgesnis nei 13 metų. Visas mažos rizikos augalų apsaugos produktų duomenų apsaugos laikotarpis jokių būdu negali būti ilgesnis nei 15 metų.
5. Bandymų arba tyrimų ataskaitai taip pat taikoma apsauga, jei ji buvo būtina atnaujinant arba peržiūrint leidimą. Tais atvejais duomenų apsaugos laikotarpis yra 30 mėnesių.
6. Nepaisant 3, 4 ir 5 dalių, už rinkodaros leidimo suteikimą atsakinga viešoji įstaiga neatsižvelgia į 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją dėl bet kokio vėlesnio rinkodaros leidimo, neatsižvelgiant į tai, ar ji buvo paviešinta, ar ne.
7. Kiekviena Šalis nustato priemones, kuriomis pareiškėjas ir ankstesnių leidimų turėtojai, įsisteigę atitinkamose Šalių teritorijose, įpareigojami dalytis nuosavybės teisėmis saugoma informacija, kad būtų galima išvengti bandymų su stuburiniais gyvūnais dubliavimo.
8. Uzbekistano Respublikai šis straipsnis pradedamas taikyti praėjus dvejimėms metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo.

7 POSKIRSNIS

AUGALŲ VEISLĖS

119 STRAIPSNIS

Bendrosios nuostatos

Kiekviena Šalis užtikrina augalo veislės teisinę apaugą pagal 1961 m. gruodžio 2 d. Diplomatinės konferencijos priimtą Tarptautinę konvenciją dėl naujų augalų veislių apsaugos (toliau – UPOV konvencija) su paskutiniais patikslinimais, padarytais 1991 m. kovo 19 d. Ženevoje, įskaitant neprivalomas selekcininko teisės išimtis, nurodytas UPOV konvencijos 15 straipsnio 2 dalyje. Šalys bendradarbiauja skatindamos taikyti ir užtikrinti šias teises.

3 SKIRSNIS

INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ GYNIMAS

1 POSKIRSNIS

GYNIMAS CIVILINĖMIS IR ADMINISTRACINĖMIS PRIEMONĖMIS

120 STRAIPSNIS

Bendrosios pareigos

1. Kiekviena Šalis dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą laikytis TRIPS sutarties III dalies ir numato priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones, būtinus intelektinės nuosavybės teisėms užtikrinti.

Šiame skirsnyje terminas „intelektinės nuosavybės teisės“ neapima teisių, kurioms taikomas 2 skirsnio 6 poskirsnis.

2. 1 dalyje nurodytos priemonės, procedūros ir teisių gynimo priemonės:

- a) turi būti sąžiningos ir teisingos;
- b) neturi būti nepagrįstai sudėtingos ar reikalaujančios didelių sąnaudų, taip pat dėl jų neturi būti nustatomi nepagrįsti terminai ar nepagrįstai vilkinama;

- c) turi būti veiksmingos, proporcingos bei atgrasančios ir
- d) turi būti taikomos taip, kad būtų vengiama kurti kliūčių teisėtai prekybai ir būtų numatyta apsauga nuo piktnaudžiavimo jomis.

121 STRAIPSNIS

Asmenys, turintys teisę prašyti taikyti priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones

Kiekviena Šalis pripažįsta, kad teisė prašyti taikyti šiame poskirsnyje ir TRIPS sutarties III dalyje nurodytas priemones, procedūras ir teisių gynimo priemones suteikiama:

- a) intelektinės nuosavybės teisių subjektams pagal taikytiną teisę;
- b) visiems kitiems asmenims, įgaliotiems naudotis intelektinės nuosavybės teisėmis, visų pirma licencijų turėtojams, kiek tai leidžiama ir kaip nustatyta pagal taikytiną teisę;
- c) intelektinės nuosavybės teisių kolektyvinio teisių valdymo įstaigoms, kurios reguliariai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių subjektams, kiek tai leidžiama ir kaip nustatyta pagal taikytiną teisę;
- d) profesinėms teisių gynimo įstaigoms, kurios reguliariai pripažįstamos turinčiomis teisę atstovauti intelektinės nuosavybės teisių subjektams, kiek tai leidžiama ir kaip nustatyta pagal taikytiną teisę.

122 STRAIPSNIS

Įrodymai

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad dar prieš pradėdamos tirti bylos aplinkybes, kompetentingos teisminės institucijos, gavusios šalies prašymą, kuriame pateikti pagrįstai gauti įrodymai, pagrindžiantys tos šalies teiginius, kad jos intelektinės nuosavybės teisės buvo arba netrukus bus pažeistos, galėtų nurodyti imtis neatidėliotinų ir veiksmingų laikinųjų priemonių, kad laikantis konfidencialios informacijos apsaugos nuostatų būtų išsaugoti atitinkami įrodymai, susiję su įtariamu pažeidimu. Nurodydamos taikyti tarpines arba laikinasias priemones, teisminės institucijos atsižvelgia į įtariamo pažeidėjo teisėtus interesus.
2. Tokios priemonės gali būti: išsamus aprašymas imant pavyzdžius arba jų neimant, arba prekių, pagamintų, kaip įtariama, pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, ir, tinkamais atvejais, jų gamybai arba platinimui reikalingų medžiagų, priemonių ir susijusių dokumentų fizinis konfiskavimas.
3. Kiekviena Šalis imasi būtinų priemonių, kad šalies prašymu kompetentingos teisminės institucijos, kai tinkama ir atsižvelgdamos į konfidencialios informacijos apsaugą, tais atvejais, kai intelektinės nuosavybės teisės pažeidžiamos komerciniais tikslais, galėtų nurodyti perduoti bankų, finansinius ar komercinius dokumentus, kurie yra priešingos šalies žinioje.

123 STRAIPSNIS

Teisė į informaciją

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad vykstant civiliniam procesui dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo kompetentingos teisminės institucijos, reaguodamos į pagrįstą ir proporcingą pareiškėjo prašymą, galėtų nurodyti, kad pažeidėjas arba bet koks kitas asmuo, kuris yra viena iš teismo proceso šalių arba liudytojas, pateiktą informaciją apie prekių ar paslaugų, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, kilmę ir platinimo tinklus.
2. 1 dalyje „bet koks kitas asmuo“ yra asmuo:
  - a) pas kurį aptikta komerciniams tikslams skirtų prekių, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės;
  - b) kuris, kaip nustatyta, komerciniais tikslais naudojo paslaugomis, kuriomis pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės;
  - c) kuris, kaip nustatyta, komerciniais tikslais teikė paslaugas, naudotas vykdant veiklą, kuria pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, arba
  - d) kurį šios dalies a, b arba c punkte nurodytas asmuo nurodė kaip dalyvaujantį gaminant, perdirbant ar platinant prekes arba teikiant paslaugas.
3. 1 dalyje nurodyta informacija atitinkamai apima:
  - a) gamintojų, perdirbėjų, platintojų, tiekėjų ir kitų ankstesnių prekių ar paslaugų savininkų bei numatytų didmenininkų ir mažmenininkų asmenvardžius (pavadinimus) ir adresus ir

- b) informaciją apie pagamintų, perdirbtų, pristatytų, gautų ar užsakytų prekių kiekį ir už atitinkamas prekes ar paslaugas gautą užmokestį.
4. 1 ir 2 dalys taikomos nedarant poveikio Šalies įstatymams, kuriais:
- a) teisių subjektui suteikiama teisė gauti išsamesnę informaciją;
  - b) reglamentuojamas pagal šį straipsnį pateiktos informacijos naudojimas civiliniame procese;
  - c) reglamentuojama atsakomybė už piktnaudžiavimą teise į informaciją;
  - d) suteikiama galimybė atsisakyti suteikti informaciją, kuri priverstų 1 dalyje nurodytą asmenį prisipažinti jam pačiam ar jo artimam giminaičiui dalyvavus pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, arba
  - e) reglamentuojama informacijos šaltinių konfidencialumo apsauga arba asmens duomenų tvarkymas.

Laikinosios ir atsargumo priemonės

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad teisminės institucijos pareiškėjo prašymu įtariamo pažeidėjo atžvilgiu galėtų priimti laikiną teismo draudimą, kuriuo siekiama užkirsti kelią gresiančiam intelektinės nuosavybės teisių pažeidimui arba laikinai uždrausti toliau vykdyti įtariamą teisės pažeidimą ir, kai tikslinga, nustatyti nevienkartinės baudas, jei tai numatyta tos Šalies teisėje, arba, jei teisė toliau pažeidžiama, numatyti garantijas, kuriomis būtų užtikrinama kompensacija teisių subjektui. Tokiomis pačiomis sąlygomis gali būti priimtas laikinas teismo draudimas tarpininkui, kurio paslaugomis, įskaitant interneto paslaugas, trečiasis asmuo naudojasi intelektinės nuosavybės teisėms pažeisti.
2. Laikinas teismo draudimas taip pat gali būti priimtas siekiant konfiskuoti prekes, kuriomis, įtariama, pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, arba sustabdyti jų tiekimą, kad jos nepatektų į prekybos kanalus ir jais nejudėtų.
3. Jei įtariamas pažeidimas vykdomas komerciniu mastu, kiekviena Šalis nustato, kad pareiškėjui įrodžius, jog susiklostė žalai atlyginti nepalankios aplinkybės, teisminės institucijos galėtų nurodyti imtis atsargumo priemonių ir areštuoti įtariamo pažeidėjo kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, įskaitant jo banko sąskaitų ir kito turto įšaldymą. Tuo tikslu kompetentingos institucijos gali nurodyti pateikti bankų, finansinius ar komercinius dokumentus arba sudaryti tinkamas sąlygas susipažinti su atitinkama informacija.

125 STRAIPSNIS

Teisių gynimo priemonės

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad teisminės institucijos pareiškėjo prašymu ir nedarydamos poveikio teisių subjekto, kurio teisės buvo pažeistos, teisėms į žalos atlyginimą ir be jokios kompensacijos galėtų nurodyti sunaikinti arba bent galutinai pašalinti iš prekybos kanalų prekes, kuriomis, kaip nustatyta, pažeistos intelektinės nuosavybės teisės. Jei tinkama, teisminės institucijos gali taip pat nurodyti sunaikinti medžiagas ir priemones, daugiausia naudotas tokioms prekėms sukurti arba gaminti.
2. Kiekvienos Šalies teisminės institucijos įgaliojamos nurodyti, kad 1 dalyje nurodytų teisių gynimo priemonių taikymo išlaidas atlygintų pažeidėjas, nebent dėl tam tikrų priežasčių nurodoma kitaip.
3. Nagrinėjant prašymą taikyti teisių gynimo priemones atsižvelgiama į tai, kad nustatytos priemonės turi būti proporcingos pažeidimo sunkumui, ir į trečiųjų asmenų interesus.
4. Uzbekistano Respublikai 1 dalis pradama taikyti praėjus trejiems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.

126 STRAIPSNIS

Draudimai

Kiekviena Šalis užtikrina, kad priėmus teismo sprendimą, kuriuo patvirtinamas intelektinės nuosavybės teisių pažeidimas, teisminės institucijos galėtų priimti draudimą pažeidėjui ir tarpininkui, kurio paslaugomis trečiasis asmuo naudojosi intelektinės nuosavybės teisei pažeisti, tęsti pažeidžiančią veiklą.

127 STRAIPSNIS

Alternatyvios priemonės

Kiekviena Šalis gali nustatyti, kad tinkamais atvejais ir asmens, kuriam turi būti taikomos 125 arba 126 straipsnyje numatytos priemonės, prašymu teisminės institucijos galėtų nurodyti sumokėti nukentėjusiajai šaliai piniginę kompensaciją vietoje tuose straipsniuose numatytų priemonių, jei tas asmuo pažeidimą padarė netyčia ir ne dėl aplaidumo, jei atitinkamų priemonių taikymas padarytų jam neproporcingos žalos ir jei piniginė kompensacija nukentėjusiąją šalį tenkina.

128 STRAIPSNIS

Žalos atlyginimas

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos teisminės institucijos nukentėjusiosios šalies prašymu nurodytų pažeidėjui, kuris žinodamas arba turėdamas pagrįstų priežasčių žinoti, dalyvavo teisės pažeidžiančioje veikloje, atlyginti teisių subjektui žalą, atitinkančią faktinę žalą, kurią teisių subjektas patyrė dėl pažeidimo.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad nustatydamos 1 dalyje nurodytą žalą teisminės institucijos:
  - a) atsižvelgia į visus tinkamus aspektus, kaip antai neigiamas ekonomines pasekmes, įskaitant nukentėjusiosios šalies prarastą pelną, bet kokį pažeidėjo gautą nesąžiningą pelną ir tinkamais atvejais kitus, ne ekonominius veiksnius, kaip antai dėl pažeidimo teisių subjektui padarytą moralinę žalą, arba
  - b) kita, nei a punkte numatyta galimybė – tinkamais atvejais galėtų nustatyti vienkartinę žalos atlyginimo sumą, remdamosi tam tikrais elementais, įskaitant bent autorinio atlyginimo ar kitų mokėjimų, kuriuos būtų tekę sumokėti, jei pažeidėjas būtų prašęs leidimo naudotis atitinkamomis intelektinės nuosavybės teisėmis, sumą.
3. Jei pažeidėjas dalyvavo teisės pažeidžiančioje veikloje nežinodamas arba neturėdamas pagrįstų priežasčių žinoti, Šalys gali nustatyti, kad teisminės institucijos galėtų reikalauti nukentėjusiajai šaliai grąžinti gautą pelną arba atlyginti žalą, kuri gali būti nustatyta iš anksto.

129 STRAIPSNIS

Teismo išlaidos

Kiekviena Šalis užtikrina, kad pagrįstas ir proporcingas teismo išlaidas bei kitas išlaidas, kurias patiria laimėjusi šalis, paprastai dengtų pralaimėjusioji šalis, išskyrus jei dėl teisingumo to padaryti negalima.

130 STRAIPSNIS

Teisminių institucijų sprendimų skelbimas

Kiekviena Šalis užtikrina, kad teisiniuose procesuose dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo teisminės institucijos galėtų pareiškėjo prašymu ir pažeidėjo sąskaita reikalauti taikyti tinkamas priemones informacijos apie sprendimą sklaidai, įskaitant viso ar dalies sprendimo pateikimą ir skelbimą.

131 STRAIPSNIS

Autorystės ar nuosavybės prielaida

Šalys pripažįsta, kad šiame skirsnyje numatytų priemonių, procedūrų ir teisių gynimo priemonių taikymo tikslais:

- a) tam, kad literatūros ar meno kūrinio autorius būtų laikomas autoriumi ir turėtų teisę pradėti procedūras dėl pažeidimo, jei nėra priešingų įrodymų, pakanka, kad jo vardas būtų įprastu būdu nurodytas ant kūrinio ir
- b) a punktas *mutatis mutandis* taikomas gretutinių teisių subjektams jų saugomo objekto atžvilgiu.

132 STRAIPSNIS

Administracinė tvarka

Tiek, kiek administracine tvarka išnagrinėjus bylos esmę galima įpareigoti imtis civilinių teisės gynimo priemonių, ta tvarka turi atitikti principus, iš esmės lygiaverčius nustatytiems atitinkamose šio skirsnio nuostatose.

2 POSKIRSNIS

PASIENYJE TAIKOMOS VYKDYMO UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

133 STRAIPSNIS

Pasienyje taikomos priemonės

1. Kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti muitinės prižiūrimoms prekėms taikomas procedūras, pagal kurias teisių subjektas gali pateikti prašymus, kad muitinės sustabdytų išleidimą prekių, kuriomis, kaip įtariama, pažeidžiami prekių ženklų, autorių teisių ir gretutinių teisių, geografinių nuorodų, patentų, naudingųjų modelių, pramoninio dizaino, integrinių grandynų topografijos ir augalų veislių teisinė apsauga (toliau – įtariamos prekės), arba jas sulaikytų.
2. Kiekviena Šalis įdiegia elektronines sistemas, kuriomis jos muitinė tvarko patenkintus ar įregistruotus prašymus.
3. Jei administracinėms prašymo tvarkymo ar registravimo išlaidoms padengti Šalis taiko mokestį, jis turi būti proporcingas suteiktai paslaugai ir patirtoms išlaidoms.
4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos muitinė per pagrįstą laikotarpį priimtų sprendimą dėl prašymo patenkinimo arba registravimo.
5. Kiekviena Šalis gali numatyti galimybę sieti 1 dalyje nurodytus prašymus su keliomis siuntomis.

6. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos muitinė galėtų savo iniciatyva sustabdyti muitinės prižiūrimų įtariamų prekių išleidimą arba jas sulaikyti.
7. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos muitinė įtariamoms prekėms nustatyti be kitų metodų prireikus naudotų rizikos analizę.
8. Šalis gali nustatyti arba palikti galioti procedūras, kuriomis jos kompetentingos institucijos per pagrįstą laikotarpį nuo 1 ir 5 dalyse nurodytų procedūrų inicijavimo gali priimti sprendimą, ar įtariamomis prekėmis pažeidžiamos teisės. Tokiu atveju priėmus sprendimą, kad prekėmis pažeidžiamos teisės, kompetentingos institucijos turi turėti įgaliojimus nurodyti jas sunaikinti. Šalis gali taikyti procedūras, pagal kurias būtų galima sunaikinti įtariamąs prekes be būtinybės priimti sprendimą dėl pažeidimo, jei susiję asmenys sutinka, kad prekės būtų sunaikintos, arba neprieštarauja prekių sunaikinimui.
9. Kiekviena Šalis gali būti nustačiusi procedūras, pagal kurias būtų galima greitai sunaikinti suklastotus prekių ženklus ir piratinės prekes, siunčiamas pašto arba greitojo pristatymo siuntose.
10. Kiekviena Šalis gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio importuojamoms prekėms, teisių subjektų ar jiems sutikus pateikiamoms rinkai kitoje šalyje. Šalis gali netaikyti šio straipsnio nekomercinio pobūdžio prekėms, vežamoms keliautojų asmeniniame багаže.
11. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos muitinė palaikytų nuolatinį dialogą ir skatintų bendradarbiavimą su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir kitomis institucijomis, dalyvaujančiomis ginant intelektinės nuosavybės teises.

12. Šalys susitaria bendradarbiauti tarptautinės prekybos įtariamomis prekėmis klausimais. Visų pirma Šalys susitaria dalytis informacija apie prekybą įtariamomis prekėmis, kuri daro poveikį kitai Šaliai.

13. Nedarant poveikio kitų formų bendradarbiavimui, intelektinės nuosavybės teisės reglamentuojančių teisės aktų, už kurių vykdymo užtikrinimą muitinė yra kompetentinga pagal šį straipsnį, pažeidimams taikomas Protokolas dėl savitarpio administracinės pagalbos muitinių veiklos srityje.

14. Už šio straipsnio tinkamo veikimo ir įgyvendinimo užtikrinimą, visų pirma Šalių bendradarbiavimo atžvilgiu, atsako 136 straipsnyje nurodytas pakomitetis.

15. Šalys užtikrina, kad muitinėms pasienyje įgyvendinant intelektinės nuosavybės teisių gynimo priemones, nepriklausomai nuo to, ar joms taikomas šis poskirsnis, ar ne, būtų užtikrintas nuoseklumas, ir laikosi GATT 1994 V straipsnio bei TRIPS sutarties 41 straipsnio ir III dalies 4 skirsnio.

4 SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

134 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas

1. Šalys susitaria bendradarbiauti, kad padėtų įgyvendinti pagal šį skyrių priimtus įsipareigojimus ir pareigas. Bendradarbiaudamos intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir vykdymo užtikrinimo srityje Šalys, be kita ko, vadovaujasi toliau nurodytomis sąlygomis.
2. Bendradarbiavimas gali apimti šią veiklą, bet ja neapsiriboja:
  - a) keitimąsi informacija apie teisinę sistemą, susijusią su intelektinės nuosavybės teisėmis ir atitinkamomis apsaugos ir užtikrinimo taisyklėmis;
  - b) Šalių keitimąsi patirtimi, susijusia su teisėkūros pažanga;
  - c) Šalių keitimąsi patirtimi, susijusia su intelektinės nuosavybės teisių gynimu;
  - d) Šalių keitimąsi patirtimi, susijusia su muitinės, policijos, administracinių ir teisminių institucijų atliekamu vykdymo užtikrinimu centriniu ir žemesniu lygmenimis;
  - e) veiklos koordinavimą, siekiant užkirsti kelią suklastotų prekių eksportui, be kita ko, su kitomis šalimis;

- f) techninę pagalbą, gebėjimų stiprinimą, darbuotojų mainus ir mokymą;
  - g) intelektinės nuosavybės teisių apsaugą ir gynimą bei šios srities informacijos sklaidą, *inter alia*, verslo subjektams ir pilietinei visuomenei;
  - h) vartotojų ir teisių subjektų informuotumo didinimą; aktyvesnį institucijų bendradarbiavimą, visų pirma intelektinės nuosavybės tarnybų;
  - i) visuomenės informuotumo skatinimą ir švietimą apie intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir gynimo politiką;
  - j) intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir gynimo skatinimą bendradarbiaujant viešajam ir privačiajam sektoriams ir įtraukiant mažąsias ir vidutines įmones (MVI) ir
  - k) veiksmingų strategijų tikslinėms grupėms nustatyti ir komunikacijos programų kūrimą, kad vartotojai ir žiniasklaida būtų geriau informuojami apie intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo poveikį, įskaitant grėsmę sveikatai bei saugai ir ryšį su organizuotu nusikalstamumu.
3. Kiekviena Šalis gali viešai skelbti produktų specifikacijas arba jų santrauką ir informaciją apie atitinkamus kitos Šalies geografinių nuorodų, saugomų pagal 4 poskirsnį, kontrolės ar valdymo kontaktinius punktus.
4. Šalys tiesiogiai arba per 136 straipsnyje nurodytą pakomitetį palaiko ryšius visais su šio skirsnio įgyvendinimu ir veikimu susijusiais klausimais.

Savanoriškos suinteresuotųjų subjektų iniciatyvos

Kiekviena Šalis stengiasi sudaryti palankesnes sąlygas savanoriškomis suinteresuotųjų subjektų iniciatyvoms, kuriomis siekiama mažinti intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų skaičių, be kita ko internete ir kitose prekyvietėse, daugiausia dėmesio skiriant konkrečioms problemoms ir ieškant praktinių sprendimų, kurie būtų realistiški, subalansuoti, proporcingi ir teisingi visiems suinteresuotiesiems subjektams, be kita ko, šiais būdais:

- a) kiekviena Šalis stengiasi savo teritorijoje bendru sutarimu sušaukti suinteresuotuosius subjektus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos savanoriškomis iniciatyvoms rasti sprendimus siekiant sumažinti intelektinės nuosavybės teisių pažeidimus ir spręsti nesutarimus, susijusius su intelektinės nuosavybės teisių apsauga ir gynimu;
- b) Šalys stengiasi keistis informacija viena su kita apie pastangas sudaryti palankesnes sąlygas savanoriškomis suinteresuotųjų subjektų iniciatyvoms savo atitinkamose teritorijose ir
- c) Šalys stengiasi skatinti atvirą Šalių suinteresuotųjų subjektų dialogą ir bendradarbiavimą, taip pat skatinti tuos suinteresuotuosius subjektus kartu rasti sprendimus ir spręsti nesutarimus, susijusius su intelektinės nuosavybės teisių apsauga bei gynimu ir pažeidimų skaičiaus mažinimu.

136 STRAIPSNIS

Institucinės nuostatos

1. Šalys įsteigia iš Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos atstovų sudarytą Intelektinės nuosavybės teisių pakomitetą (toliau – INT pakomitetis), kuris stebi, kaip įgyvendinamas šis skyrius, ir stiprina bendradarbiavimą bei dialogą intelektinės nuosavybės teisių klausimais.
2. INT pakomitetis renkasi į posėdžius bet kurios Šalies prašymu pakaitomis Europos Sąjungoje ir Uzbekistano Respublikoje, Šalių sutartu laiku, vietoje ir būdu (tai gali būti ir vaizdo konferencija), bet ne vėliau kaip per 90 dienų nuo prašymo pateikimo.
3. INT pakomitetis lengvina šio skyriaus įgyvendinimą ir Šalių bendradarbiavimą visais su intelektinės nuosavybės teisėmis susijusiais klausimais. Visų pirma, jam pavedama iš dalies keisti:
  - a) 7-A priedo A skirsnį, kiek tai susiję su nuorodomis į Šalių taikytiną teisę;
  - b) 7-A priedo B skirsnį, kiek tai susiję su geografinių nuorodų registravimo ir kontrolės elementais;
  - c) 7-B priedą, kiek tai susiję su kriterijais, įtrauktiniais į prieštaravimo procedūrą, ir
  - d) 7-C priedą, kiek tai susiję su geografinėmis nuorodomis.

8 SKYRIUS

KONKURENCIJA IR VALSTYBĖS VALDOMOS ĮMONĖS

A SKIRSNIS

KONKURENCIJA

137 STRAIPSNIS

Principai

Šalys pripažįsta, kad jų prekybos ir investicijų santykiams yra svarbi laisva ir neiškraipyta konkurencija. Šalys pripažįsta, kad antikonkurencinė verslo praktika ir valstybės kišimasis gali iškreipti tinkamą rinkų veikimą ir mažinti prekybos ir investicijų liberalizavimo naudą.

138 STRAIPSNIS

Konkurencinis neutralumas

Šį skyrių kiekviena Šalis taiko visoms – viešosioms ir privačiosioms – įmonėms.

1 POSKIRSNIS

ANTI KONKURENCINIAI VEIKSMAI IR SUSIJUNGIMŲ KONTROLĖ

139 STRAIPSNIS

Teisinė sistema

Kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti konkurencijos teisę, taikomą visoms visų ekonomikos sektorių¹ įmonėms, kuria veiksmingai kovojama su šia praktika:

- a) įmonių horizontaliaisiais ir vertikaliais susitarimais, įmonių asociacijų sprendimais ir suderintais veiksmais, kurių tikslas arba padarinys yra konkurencijos trukdymas, ribojimas arba iškreipimas;
- b) vienos ar kelių įmonių piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi ir
- c) įmonių koncentracija, dėl kurios galėtų kilti didelių kliūčių veiksmingai konkurencijai, ypač užėmus dominuojančią padėtį arba ją sustiprinus.

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 42 straipsnį konkurencijos teisė Sąjungoje žemės ūkio sektoriui taikoma pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (ES OL L 347, 2013 12 20, p. 671, <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

140 STRAIPSNIS

Viešojo ekonominio intereso užduotys

Taikydama konkurencijos teisę Šalis neturėtų kliudyti nei teisiškai, nei faktiškai atlikti su viešuoju interesu susijusių konkrečių užduočių, kurios gal būti pavestos įmonėms. Šalies konkurencijos teisės išimtys turėtų būti taikomos tik su viešuoju interesu susijusioms užduotims, apsiribojant tik tuo, kas būtina norimam viešosios politikos tikslui pasiekti, ir būti skaidrios.

141 STRAIPSNIS

Igyvendinimas

1. Kiekvienoje Šalyje įsteigiamos ir toliau nepriklausomai veikia institucijos, atsakingos už visapusišką konkurencijos teisės taikymą bei veiksmingą jos vykdymo užtikrinimą ir turinčios tam užtikrinti reikiamus įgaliojimus ir išteklius.
2. Kiekviena Šalis savo konkurencijos teisę taiko skaidriai, laikydamasi proceso sąžiningumo principų, įskaitant susijusių įmonių teises į gynybą, visų pirma teisę būti išklausytai ir teisę į teisminę peržiūrą.

142 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas

1. Šalys pripažįsta, kad skatinti bendradarbiavimą konkurencijos politikos ir jos vykdymo užtikrinimo srityje yra bendras jų interesas.
2. Šalių konkurencijos institucijos gali keistis informacija, laikydamosi atitinkamuose Šalių teisės aktuose nustatytų konfidencialumo taisyklių, kad palengvintų šį bendradarbiavimą.
3. Šalių konkurencijos institucijos stengiasi, kai įmanoma ir tinkama, koordinuoti savo vykdymo užtikrinimo veiklą, susijusią su tuo pačiu ar susijusiu elgesiu arba bylomis.

143 STRAIPSNIS

Nuostatų dėl ginčų sprendimo netaikymas

Šiam skirsnii 14 skyrius netaikomas.

2 POSKIRSNIS

SUBSIDIJOS

144 STRAIPSNIS

Apibrėžtis ir taikymo sritis

1. Šiame skirsnyje „subsidija“ reiškia SKP sutarties 1 straipsnio 1.1 dalyje nustatytas sąlygas atitinkančią priemonę, nepriklausomai nuo to, ar ji skirta prekes gaminančiai įmonei, ar paslaugas teikiančiai įmonei¹.
2. Šis skirsnis taikomas subsidijoms, kurios laikomos suteiktomis konkrečiam subjektui, kaip tai suprantama SKP sutarties 2 straipsnyje. Bet kokia subsidija, kuriai taikomos šio Susitarimo 148 straipsnio nuostatos, laikoma suteikta konkrečiam subjektui.
3. Šio skirsnio nuostatos nelaikomos kliudančiomis nei teisiškai, nei faktiškai atlikti su viešuoju interesu susijusių konkrečių užduočių, kurios gal būti pavestos įmonėms. Šio skirsnio taisyklių išimtys turėtų būti taikomos tik su viešuoju interesu susijusioms užduotims, apsiribojant tik tuo, kas būtina viešosios politikos tikslui pasiekti, ir būti skaidrios.
4. Šio Susitarimo 146 straipsnis netaikomas subsidijoms, susijusioms su prekyba prekėmis, kurioms taikomas Sutarties dėl žemės ūkio 1 priedas.

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad ši apibrėžtis nedaro poveikio jokių būsimų PPO diskusijų dėl subsidijų paslaugoms apibrėžties rezultatui. Atsižvelgdamos į šių diskusijų PPO lygmeniu pažangą, Šalys gali atnaujinti su tuo susijusias šio Susitarimo nuostatas.

5. 146 ir 147 straipsniai netaikomi audiovizualiniam sektoriui ir turizmo sektoriui.

145 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Kiekviena Šalis dėl jos teritorijoje suteiktos arba toliau teikiamos subsidijos viešai paskelbia šiuos duomenis:
  - a) subsidijos teisinį pagrindą ir paskirtį;
  - b) subsidijos formą;
  - c) jei įmanoma, visą subsidijos sumą arba metinę biudžete subsidijai numatytą sumą ir subsidijos gavėjo pavadinimą.
2. 1 dalies Šalis gali laikytis:
  - a) pateikdama pranešimą pagal SKP sutarties 25 straipsnį; šis pranešimas teikiamas bent kas dvejus metus;
  - b) pateikdama pranešimą pagal Sutarties dėl žemės ūkio 18 straipsnį arba¹,

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad reikalavimas pranešti pagal 145 straipsnio 2 dalies a ir b punktus Uzbekistano Respublikai bus taikomi nuo jos įstojimo į PPO dienos.

- c) užtikrindama, kad 1 dalyje nurodyta informacija iki kalendorinių metų, einančių po tų metų, kuriais subsidija buvo suteikta arba toliau taikoma, gruodžio 31 d. jos pačios arba jos vardu būtų paskelbta viešai prieinamoje interneto svetainėje.

146 STRAIPSNIS

Konsultacijos

1. Jei Šalis mano, kad subsidija daro arba gali daryti neigiamą poveikį jos prekybos arba investicijų liberalizavimo interesams, ji gali raštu išreikšti kitai Šaliai savo susirūpinimą ir paprašyti daugiau informacijos šiuo klausimu.
2. 1 dalyje nurodytame prašyme paaiškinama, kokį neigiamą poveikį subsidija gali daryti prašančiosios Šalies prekybos arba investicijų liberalizavimo interesams, kaip nurodyta 1 dalyje. Prašančioji Šalis gali prašyti informuoti apie subsidiją ir nurodyti:
  - a) subsidijos teisinį pagrindą ir paskirtį;
  - b) subsidijos formą;
  - c) subsidijos suteikimo datas, teikimo trukmę ir bet kokius kitus su ja susijusius terminus;
  - d) tinkamumo gauti subsidiją reikalavimus;
  - e) jei įmanoma, visą subsidijos sumą arba metinę biudžete subsidijai numatytą sumą ir subsidijos gavėjo pavadinimą;

- f) kitą informaciją, kuria remiantis būtų galima įvertinti galimą neigiamą subsidijos poveikį.
3. Prašomoji Šalis prašomą informaciją pateikia raštu ne vėliau kaip per 60 dienų nuo prašymo įteikimo dienos. Jei prašomoji Šalis prašomos informacijos nepateikia, ji rašytiniame atsakyme nurodo priežastis, kodėl jos nepateikia.
4. Gavusi prašomą informaciją, prašančioji Šalis gali prašyti surengti šiuo klausimu konsultacijas. Šalių konsultacijos iškeltiems susirūpinimą keliantiems klausimams aptarti surengiamos per 60 dienų nuo prašymo surengti konsultacijas pateikimo.
5. Kiekviena Šalis stengsis rasti abipusiškai priimtina klausimo sprendimą.

147 STRAIPSNIS

Subsidijos, kurioms taikomos sąlygos

1. Tiek, kiek subsidija daro neigiamą poveikį kitos Šalies prekybai ar investicijoms, kiekviena Šalis stengiasi subsidijoms taikyti tokias sąlygas:
- a) subsidijos, kuriomis valdžios sektorius garantuoja tam tikrų įmonių skolas arba įsipareigojimus, yra leidžiamos su sąlyga, kad būtų apribota šių skolų ir įsipareigojimų suma arba šios garantijos trukmė, ir

- b) subsidijos nemokioms arba sunkumų patiriančioms įmonėms yra leidžiamos, su sąlyga, kad:
- i) būtų parengtas patikimas, realiomis prielaidomis pagrįstas restruktūrizavimo planas, siekiant užtikrinti, kad nemoki arba sunkumų patirianti įmonė per pagrįstą laikotarpį vėl taptų ilgam gyvybinga, arba
  - ii) įmonė prisidėtų prie restruktūrizavimo sąnaudų. Mažosios ir vidutinės įmonės prie restruktūrizavimo sąnaudų prisidėti neprivalo.
2. 1 dalies b punktas netaikomas subsidijoms, kurios restruktūrizavimo planui parengti reikiamu laikotarpiu įmonėms teikiamos kaip laikina likvidumo parama paskolų garantijų arba paskolų forma. Ši laikina likvidumo parama neturi viršyti sumos, kurios reikia vien įmonės veiklos tęstinumui užtikrinti.
3. Leidžiamos subsidijos, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą įmonės pasitraukimą iš rinkos.
4. Šis straipsnis netaikomas subsidijoms, kurių bendros sumos arba biudžetas per trejų metų iš eilės laikotarpį nesiekia 500 000 EUR vienai įmonei.

148 STRAIPSNIS

Draudžiamos subsidijos

Išskyrus Sutartyje dėl žemės ūkio numatytus atvejus, Uzbekistano Respublikai įstojus į PPO draudžiamos šios pramoninių prekių subsidijos:

- a) subsidijos, kurių vienintelė suteikimo sąlyga (arba viena iš sąlygų) teisiškai arba faktiškai¹ yra eksporto vykdymas, ir
- b) subsidijos, kurių vienintelė suteikimo sąlyga (arba viena iš sąlygų) yra naudoti vietos, o ne importuotas prekes.

149 STRAIPSNIS

Subsidijų naudojimas

Kiekviena Šalis užtikrina, kad įmonės subsidijas naudotų tik tuo tikslu, kuriuo jos buvo suteiktos.

---

¹ Šis kriterijus tenkinamas, kai faktai rodo, kad, nors subsidijos suteikimas nėra teisiškai susietas su eksporto vykdymu, faktiškai jis priklauso nuo esamo arba numatomo eksporto arba eksporto pajamų. Vien tai, kad subsidija yra suteikta eksportą vykdančioms įmonėms, negali būti vienintelė priežastis ją laikyti eksporto subsidija, kaip tai suprantama šioje nuostatoje.

B SKIRSNIS

VALSTYBĖS VALDOMOS ĮMONĖS, ĮMONĖS, KURIOMS SUTEIKTOS SPECIALIOSIOS TEISĖS ARBA PRIVILEGIJOS, IR PASKIRTOSIOS MONOPOLIJOS

150 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skirsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. Eksporto kreditų susitarimas – atsižvelgiant į EBPO sistemą parengtas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) Susitarimas dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų arba atsižvelgiant į EBPO ar kitą sistemą parengtas vėlesnis įsipareigojimas, kurį priėmė bent 12 PPO narių steigėjų, kurios 1979 m. sausio 1 d. buvo Eksporto kreditų susitarimo dalyvės;
2. komercinė veikla – veikla, kurios galutinis rezultatas yra prekės gamyba ar paslaugos teikimas, kai tos prekės ar paslaugos bus parduodamos įmonės nustatytais kiekiais ir kainomis, ir kuri vykdoma siekiant pelno¹;
3. komerciniai sumetimai – kaina, kokybė, pasiūla, paklausa, transportavimas ir kitos pirkimo ar pardavimo sąlygos arba kiti veiksniai, į kuriuos paprastai atsižvelgtų pagal rinkos ekonomikos principus atitinkamame verslo arba pramonės sektoriuje veikiančios privačiosios įmonės, priimdamos komercinius sprendimus;

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad įmonės, kuri veikia nesiekdama pelno arba tik padengdama savo veiklos sąnaudas, vykdoma veikla nėra veikla, kuri vykdoma siekiant pelno.

4. paskirti – sukurti arba leisti sukurti monopoliją arba išplėsti monopoliją į jos veiklos sritį įtraukiant papildomą prekę arba paslaugą;
5. paskirtoji monopolija – subjektas, įskaitant konsorciumus ar valdžios sektoriaus įstaigas, Šalies teritorijoje esančioje atitinkamoje rinkoje paskirtas vieninteliu prekės tiekėju ar paslaugos teikėju arba jų pirkėju; paskirtosiomis monopolijomis nelaikomi subjektai, kuriems tik suteiktos išimtinės intelektinės nuosavybės teisės;
6. įmonė, kuriai suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos – viešoji arba privačioji įmonė, kuriai Šalis teisiškai arba faktiškai suteikė specialiąsias teises ar privilegijas paskirdama įmones, kurioms leidžiama tiekti prekę arba paslaugą, arba apribodama tokių įmonių skaičių iki dviejų arba daugiau pagal kitus kriterijus nei objektyvūs, proporcingi ir nediskriminaciniai kriterijai, tokiu būdu, kad daromas esminis poveikis kitos įmonės galimybei iš esmės lygiavertėmis sąlygomis tiekti tokią pačią prekę arba teikti tokią pačią paslaugą toje pačioje geografinėje vietovėje;
7. vykdančios valdžios funkcijas teikiama paslauga – paslauga, teikiama vykdančios valdžios funkcijas, kaip apibrėžta GATS, įskaitant, jei taikytina, finansinėms paslaugoms skirtą GATS priedą, ir
8. valstybės valdoma įmonė – įmonė, kurioje:
  - a) Šaliai nuosavybės teise tiesiogiai priklauso daugiau nei 50 proc. akcinio kapitalo;
  - b) Šalis tiesiogiai kontroliuoja daugiau kaip 50 proc. balsavimo teisių arba kitaip lygiavertiu lygiu kontroliuoja balsavimo teises;
  - c) Šalis turi įgaliojimus skirti daugumą direktorių valdybos arba bet kurio kito lygiavertio valdymo organo narių arba

- d) Šalis turi įgaliojimus kontroliuoti¹ įmonę.

151 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šis skirsnis taikomas valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtosioms monopolijoms, kurios vykdo komercinę veiklą. Jei šios įmonės arba monopolijos vykdo ir komercinę, ir nekomercinę veiklą, šis skirsnis taikomas tik komercinei veiklai.
2. Šis skirsnis taikomas visų valdymo lygmenų valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtosioms monopolijoms.
3. Šis skirsnis netaikomas valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, arba paskirtosioms monopolijoms, kai jos veikia kaip perkantieji subjektai, kuriems taikomi 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše priimtose, į PPO steigimo sutarties 4 priedą įtrauktose Sutarties dėl viešųjų pirkimų² I priedėlio Šalies priedai arba šio Susitarimo 9-A priedas, kai pirkimas vykdomas valdžios sektoriaus reikmėms, kai jos nesiekia komerciškai perparduoti įsigytų prekių ar paslaugų arba panaudoti įsigytų prekių ar paslaugų prekėms tiekti arba paslaugoms teikti komercinio pardavimo tikslais.

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nustatant kontrolės faktą kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgiama į visus susijusius teisinius ir faktinius elementus.

² Uzbekistano Respublika nėra SVP šalis [ES: šio Susitarimo pasirašymo dieną].

4. Šis skirsnis netaikomas paslaugoms, teikiamoms vykdant oficialias valdžios funkcijas.
5. 154 straipsnis netaikomas valstybės valdomos įmonės finansinių paslaugų teikimui valdžios sektoriaus įgaliojimu, jei teikiant tas finansines paslaugas:
- a) remiamas eksportas arba importas, su sąlyga, kad tos paslaugos:
    - i) nėra skirtos komerciniam finansavimui pakeisti arba
    - ii) siūlomos sąlygomis, kurios nėra palankesnės nei tos, kurios galėtų būti pasiūlytos komercinėje rinkoje panašių finansinių paslaugų atveju;
  - b) remiamos privačiosios investicijos už Šalies teritorijos ribų su sąlyga, kad šios paslaugos:
    - i) nėra skirtos komerciniam finansavimui pakeisti;
    - ii) siūlomos sąlygomis, kurios nėra palankesnės nei tos, kurios galėtų būti pasiūlytos komercinėje rinkoje panašių finansinių paslaugų atveju, arba
  - c) siūlomos sąlygomis, atitinkančiomis Eksporto kreditų susitarimą, jei tų paslaugų teikimas patenka į to susitarimo taikymo sritį.
6. 154 straipsnis netaikomas į šio Susitarimo taikymo sritį nepatenkantiems paslaugų sektoriams, kaip nustatyta 12 skyriuje.

7. Nedarant poveikio 190 straipsniui, 154 straipsnis netaikomas Šalies valstybės valdomos įmonės, įmonės, kuriai suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, arba paskirtosios monopolijos prekių ar paslaugų pirkimui ir pardavimui sektoriuose, kuriems taikomos išlygos, įtrauktos į 12-D priedą arba Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašus ir 12-A, 12-B ir 12-C priedus.

152 STRAIPSNIS

Ryšys su PPO steigimo sutartimi

1. GATT 1994 XVII straipsnio 1–3 dalys, Susitarimas dėl GATT 1994 XVII straipsnio aiškinimo ir GATS VIII straipsnio 1, 2 ir 5 dalys *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
2. Šis straipsnis pradedamas taikyti nuo Uzbekistano Respublikos įstojimo į PPO dienos arba praėjus šešeriems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

153 STRAIPSNIS

Bendrosios nuostatos

1. Nedarant poveikio kiekvienos Šalies teisėms ir pareigoms pagal šį skirsnį, nė viena šio skirsnio nuostata neužkerta kelio Šaliai įsteigti valstybės valdomas įmones arba užtikrinti, kad jos veiktų toliau, suteikti įmonėms specialiąsias teises ar privilegijas arba paskirti monopolijas ar užtikrinti, kad jos veiktų toliau.

2. Nė viena Šalis nereikalauja ir neskatina, kad valstybės valdomos įmonės, įmonės, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ar paskirtosios monopolijos elgtųsi priešingai, negu nustatyta šiame skirsnyje.

154 STRAIPSNIS

Nediskriminacinis režimas ir komerciniai sumetimai

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos valstybės valdomos įmonės, įmonės, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, arba paskirtosios monopolijos, vykdydamos komercinę veiklą, susijusią su prekių ar paslaugų pirkimu ar pardavimu, veiktų vadovaudamosi komerciniais sumetimais, išskyrus atvejus, kai jos vykdo viešųjų paslaugų teikimo įgaliojimų sąlygas, kurios neprieštarauja 2 daliai.

2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos valstybės valdomos įmonės, įmonės, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ar paskirtosios monopolijos, vykdydamos komercinę veiklą:

a) kai perka prekes ar paslaugas:

- i) kitos Šalies įmonės tiekiamoms prekėms ar teikiamoms paslaugoms taikytų režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį jos taiko Šalies įmonių tiekiamoms panašioms prekėms ar teikiamoms panašioms paslaugoms;
- ii) įmonių, kurios yra kitos Šalies investuotojų investicijos, tiekiamoms prekėms ar teikiamoms paslaugoms taikytų režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį jos taiko įmonių, kurios yra Šalies investuotojų investicijos atitinkamoje Šalies rinkoje, tiekiamoms panašioms prekėms ar teikiamoms panašioms paslaugoms, ir

b) kai perka prekes ar paslaugas:

- i) kitos Šalies įmonei taikytų režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį jos taiko Šalies įmonėms, ir
- ii) įmonėms, kurios yra kitos Šalies investuotojų investicijos, taikytų režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį jos taiko įmonėms, kurios yra Šalies investuotojų investicijos atitinkamoje Šalies rinkoje.

3. 1 ir 2 dalys neužkerta kelio valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ar paskirtosioms monopolijoms:

- a) pirkti prekes ar paslaugas arba tiekti prekes ar teikti paslaugas kitokiomis sąlygomis, įskaitant su kaina susijusias sąlygas, jei tos kitokios sąlygos ar atsisakymas yra pagrįsti komerciniais sumetimais, arba
- b) atsisakyti pirkti prekes ar paslaugas arba tiekti prekes ar teikti paslaugas, jei tokios skirtingos sąlygos ar atsisakymas yra pagrįsti komerciniais sumetimais.

4. Šis straipsnis pradedamas taikyti praėjus aštuoneriems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.

155 STRAIPSNIS

Reguliavimo sistema

1. Kiekviena Šalis kuo geriau išnaudoja atitinkamus tarptautinius standartus, įskaitant EBPO rekomendacijas dėl valstybės valdomų įmonių bendrojo valdymo.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad bet kuri jos įsteigta arba palikta toliau veikti reguliavimo įstaiga ar bet kuri kita įstaiga, vykdanči reguliavimo funkcijas:
  - a) nebūtų priklausoma nuo nė vienos jos reguliuojamos įmonės ir nebūtų jai atskaitinga ir
  - b) nešališkai¹ veiktų visų jos reguliuojamų įmonių, įskaitant valstybės valdomas įmones, įmones, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtąsias monopolijas², atžvilgiu.
3. Nedarant poveikio išlygoms, įtrauktoms į 12-A, 12-B, 12-C ir 12-D priedus, kiekviena Šalis valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ir paskirtosioms monopolijoms savo įstatymus ir kitus teisės aktus taiko nuosekliai ir nediskriminuodama.

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad įstaigos reguliavimo funkcijų vykdymo nešališkumas turi būti vertintinas pagal jos bendrąją veiklos modelį arba praktiką.

² Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad, kiek tai susiję su sektoriais, kurių atžvilgiu Šalys kituose skyriuose susitarė dėl konkrečių pareigų, susijusių su tokiais įstaigomis, atitinkamos tų skyrių nuostatos yra viršesnės.

156 STRAIPSNIS

Keitimasis informacija

1. Jei Šalis mano, kad kitos Šalies valstybės valdomos įmonės, įmonės, kuriai suteiktos specialiosios teisės arba privilegijos, ar paskirtosios monopolijos (toliau šiame straipsnyje – subjektas) komercinė veikla daro neigiamą poveikį jos interesams pagal šį skirsnį, ji gali raštu paprašyti kitos Šalies pateikti 2 dalyje nurodytą informaciją apie subjekto komercinę veiklą, susijusią su šio skirsnio įgyvendinimu.
2. Jei prašyme paaiškinta, kaip subjekto veikla galėtų daryti poveikį prašančiosios Šalies interesams pagal šį skirsnį, ir nurodyta, kurią toliau nurodytą informaciją prašoma pateikti, Šalis, kuriai pateiktas prašymas, pateikia šią prašomą informaciją:
  - a) subjekto nuosavybės teisių ir balsavimo struktūra, nurodant prašomosios Šalies, jos valdomų įmonių, įmonių, kurioms suteiktos specialiosios teisės arba privilegijos, ir paskirtųjų monopolijų suminę akcijų procentinę dalį ir suminę balsavimo teisių šiame subjekte procentinę dalį;
  - b) visų privilegijuotųjų arba specialiųjų akcijų ar specialiųjų balsavimo ar kitų teisių, priklausančių prašomajai Šaliai, ar jos valstybės valdomoms įmonėms, įmonėms, kurioms suteiktos specialiosios teisės ar privilegijos, ar paskirtosioms monopolijoms, jei šios teisės skiriasi nuo teisių, kurios yra susietos su to subjekto įprastomis akcijomis, aprašymas;
  - c) subjekto organizacinės struktūros ir jo direktorių valdybos arba kito subjekto lygiaverčio organo sudėties aprašymas;

- d) subjektą reguliuojančių arba prižiūrinčių valdžios institucijų ar viešųjų įstaigų aprašymas, tų valdžios institucijų arba įstaigų jam nustatytų ataskaitų teikimo reikalavimų aprašymas ir tų institucijų arba įstaigų teisių ir praktikos, susijusių su subjekto aukščiausiųjų vadovų ir direktorių valdybos arba kito lygiaverčio valdymo organo narių paskyrimu, atleidimu arba užmokesčiu, aprašymas;
- e) pastarųjų trejų metų, kurių informacijos turima, subjekto metinės pajamos ir bendra turto suma;
- f) duomenys apie bet kokias išimtis, imunitetą ir susijusias priemones, kurie subjektui taikomi pagal prašomosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, ir
- g) bet kokia viešai prieinama papildoma informacija apie subjektą, įskaitant metines finansines ataskaitas ir trečiųjų asmenų atliktą auditą.

3. Pagal 1 ir 2 dalių nuostatas nereikalaujama, kad Šalis atskleistų konfidencialią informaciją, kurios atskleidimas būtų nesuderinamas su jos įstatymais ir kitais teisės aktais, trukdytų teisės vykdymo užtikrinimui ar kitaip prieštarautų viešajam interesui arba kenktų konkrečių įmonių teisėtiems komerciniams interesams.

4. Jei prašomoji Šalis prašomos informacijos neturi, ji kitai Šaliai, kuri paprašė informacijos, raštu paaiškina, kodėl jos neturi.

5. Šis straipsnis netaikomas MVL.

9 SKYRIUS

VIEŠIEJI PIRKIMAI

157 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) komercinės prekės ar paslaugos – prekės ar paslaugos, kurios paprastai parduodamos arba siūlomos parduoti komercinėje rinkoje ne valdžios sektoriaus pirkėjams ne valdžios sektoriaus tikslais arba yra jų perkamos;
- b) statybos paslauga – paslauga, kuria siekiama įvairiais būdais atlikti civilinės inžinerijos ar pastatų statybos darbus, nustatytus Jungtinių Tautų laikinojo svarbiausiojo produktų klasifikatoriaus (CPC) 51 skyriuje;
- c) elektroninis aukcionas – kartotinis procesas, vykdomas elektroninėmis priemonėmis, kuriomis tiekėjai praneša apie naujas kainas arba naujas kiekybinių ne kainomis grindžiamų pasiūlymo elementų vertes, susijusias su vertinimo kriterijais, arba ir viena, ir kita; pagal šias naujas kainas ir vertes nustatoma arba peržiūrima pasiūlymų eilės tvarka;
- d) raštu arba rašytinis – žodžiais arba skaitmenimis pateikta informacija, kuri gali būti perskaityta, atgaminta ir vėliau perduota. Tai gali būti ir elektroninėmis priemonėmis perduodama bei saugoma informacija;

- e) ribotas konkursas – viešojo pirkimo būdas, kai perkantysis subjektas pats susisieks su pasirinktu (-ais) tiekėju (-ais);
- f) priemonė – įstatymas, kitas teisės aktas, procedūra, administracinės gairės, praktika arba perkančiojo subjekto veiksmas, susijęs su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu;
- g) daugkartinis sąrašas – sąrašas, kuriame nurodomi tiekėjai, kuriuos perkantysis subjektas laiko atitinkančiais įtraukimo į sąrašą sąlygas, ir kuriuo jis ketina naudotis daugiau nei vieną kartą;
- h) skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą – perkančiojo subjekto paskelbtas skelbimas, kuriuo suinteresuotieji tiekėjai kviečiami teikti prašymus dalyvauti konkurse arba konkurso pasiūlymus, arba abiem atvejais;
- i) kompensacijos – bet kokios sąlygos ar įsipareigojimai, kuriais skatinamas vietinis vystymasis arba gerinamas Šalies sąskaitų mokėjimų balansas, pvz., vietinio turinio naudojimas, technologijų licencijavimas, investicijos, kompensacinė prekyba ar panašus veiksmas arba reikalavimas;
- j) atviras konkursas – viešojo pirkimo būdas, kai pasiūlymus gali teikti visi suinteresuotieji tiekėjai;
- k) perkantysis subjektas – subjektas, kuriam taikomas 9 priedo 1, 2 arba 3 skirsnis;
- l) tinkamas tiekėjas – tiekėjas, kurį perkantysis subjektas laiko atitinkančiu dalyvavimo sąlygas;
- m) atrankinis konkursas – viešojo pirkimo būdas, kai perkantysis subjektas pasiūlymus teikti kviečia tik tinkamus tiekėjus;

- n) paslaugos – taip pat statybos paslaugos, jei nenurodyta kitaip;
- o) standartas – pripažintos institucijos patvirtintas dokumentas, kuriame nustatytos visuotiniam ir daugiartiniam naudojimui skirtos taisyklės, gairės ar prekių arba paslaugų, arba susijusių procesų bei gamybos būdų savybės, kurių laikytis neprivaloma; jame taip pat gali būti nurodyti ar pateikti vien terminijos, simbolių, pakuotės, žymėjimo ar ženklinimo reikalavimai, kiek jie taikytini prekei, paslaugai, procesui ar gamybos būdai;
- p) tiekėjas – asmuo arba asmenų grupė, kurie tiekia ar gali tiekti prekes arba teikia ar gali teikti paslaugas, ir
- q) techninė specifikacija – konkurso reikalavimas, kuriame:
  - i) išdėstomos įsigytinų prekių ar paslaugų savybės, įskaitant kokybę, technines savybes, saugą, ir matmenis, arba jų gamybos ir tiekimo procesai bei metodai, arba
  - ii) nurodomi prekei ar paslaugai taikytini terminijos, simbolių, pakuotės, žymėjimo ar ženklinimo reikalavimai.

158 STRAIPSNIS

Taikymo sritis ir aprėptis

Susitarimo taikymas

1. Šis skyrius pradamas taikyti praėjus dešimčiai metų nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos.
2. Šis skyrius taikomas priemonėms, susijusioms su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu, neatsižvelgiant į tai, ar jis vykdomas vien tik arba iš dalies elektroninėmis priemonėmis, ar ne.
3. Šiame skyriuje „į taikymo sritį patenkantis viešasis pirkimas“ reiškia viešąjį pirkimą valstybės reikmėms:
  - a) prekių, paslaugų ar bet kokio jų derinio:
    - i) kaip nurodyta 9 priede ir
    - ii) kurių viešieji pirkimai rengiami ne komerciniais ar perpardavimo tikslais arba nesiekiant jų naudoti prekėms gaminti ar tiekti arba paslaugoms teikti komerciniais ar perpardavimo tikslais;
  - b) vykdomą bet kokiomis sutartinėmis priemonėmis, įskaitant pirkimą ir nuomą arba išsimokėtinį pirkimą su išsipirkimo galimybe arba be jos;
  - c) kurio vertė, apskaičiuota pagal 6–8 dalis, skelbimo paskelbimo pagal 162 straipsnį metu yra lygi 9 priede nurodytai atitinkamai ribinei vertei arba už ją didesnė;

- d) kurį vykdo perkantysis subjektas ir
  - e) kuris nėra priskiriamas viešiesiems pirkimams, kuriems šis Susitarimas netaikomas pagal 3 dalį arba 9 priedą.
4. Jei 9 priede nenurodyta kitaip, šis skyrius netaikomas:
- a) žemės, esamų pastatų arba kito nekilnojamojo turto ar su juo susijusių teisių įsigijimui arba nuomai;
  - b) nesutartiniams susitarimams ar Šalies teikiamai bet kokios formos paramai, įskaitant bendradarbiavimo susitarimus, dotacijas, paskolas, kapitalo investicijas, garantijas ir fiskalines paskatas;
  - c) fiskalinės įstaigos ar depozitoriumo paslaugų, likvidavimo ir valdymo paslaugų, skirtų reglamentuojamoms finansų įstaigoms, ar valstybės skolos vertybinių popierių, įskaitant paskolas ir vyriausybės obligacijas, vekselius ir kitus vertybinius popierius, pardavimo, išpirkimo ir platinimo paslaugų viešajam pirkimui arba įsigijimui;
  - d) viešojo sektoriaus darbo sutartims;
  - e) viešiesiems pirkimams, vykdomiems:
    - i) siekiant konkretaus tikslo teikti tarptautinę paramą, įskaitant paramą vystymuisi;
    - ii) laikantis konkrečios procedūros ar sąlygų, nustatytų tarptautiniu susitarimu, susijusiu su karinių dalinių dislokavimu arba su pasirašiusių valstybių bendru projekto įgyvendinimu, arba

- iii) laikantis tarptautinės organizacijos konkrečios tvarkos ar sąlygų arba gaunant finansavimą tarptautinėmis dotacijomis, paskolomis ar kita parama, jei ta taikoma tvarka ar sąlygos prieštarauja šio skyriaus nuostatoms.

5. Kiekviena Šalis savo atitinkamuose 9 priedo poskirniuose nurodo šią informaciją:

- a) 1 skirsnyje – centrinės valdžios subjektai, kurių viešiesiems pirkimams taikomas šis skyrius;
- b) 2 skirsnyje – centrinei valdžiai pavaldūs subjektai, kurių viešiesiems pirkimams taikomas šis skyrius;
- c) 3 skirsnyje – visi kiti subjektai, kurių viešiesiems pirkimams taikomas šis skyrius;
- d) 4 skirsnyje – prekės, kurioms taikomas šis skyrius;
- e) 5 skirsnyje – paslaugos, išskyrus statybų paslaugas, kurioms taikomas šis skyrius;
- f) 6 skirsnyje – statybos paslaugos, kurioms taikomas šis skyrius, ir
- g) 7 skirsnyje – bendrosios pastabos;
- h) 8 skirsnyje – informacijos sklaidos priemonės, kuriose kiekviena Šalis skelbia savo skelbimus apie viešuosius pirkimus, skelbimus apie sutarčių skyrimą ir kitą šiame skyriuje nustatytą su jos viešųjų pirkimų sistema susijusią informaciją.

6. Jei perkantysis subjektas, vykdydamas į taikymo sritį patenkančią viešąjį pirkimą, reikalauja, kad asmuo, nenurodytas 9 priede, dalyvautų pirkime laikydamasis specialių reikalavimų, tiems reikalavimams *mutatis mutandis* taikomas 160 straipsnis.

Vertės nustatymas

7. Apskaičiuodamas viešojo pirkimo vertę, kad nustatytų, ar viešasis pirkimas yra į taikymo sritį patenkantis viešasis pirkimas, perkantysis subjektas:

- a) neskaido viešojo pirkimo į atskirus pirkimus ir nepasirenka bei netaiko konkretaus viešojo pirkimo vertės nustatymo metodo siekdamas, kad viešajam pirkimui šio skyriaus nuostatos būtų visiškai ar iš dalies netaikomos, ir
- b) nurodo didžiausią apskaičiuotą bendrą viešojo pirkimo vertę visu pirkimo laikotarpiu, nepriklausomai nuo to, ar viešojo pirkimo sutartis skirta vienam tiekėjui ar keliems tiekėjams, atsižvelgdamas į visas užmokesčio formas, įskaitant:
  - i) priemokas, honorarus, komisinius ir palūkanas ir
  - ii) jei vykdant viešąjį pirkimą numatyta galimybė pasirinkti – tokių pasirinkimo galimybių bendrą vertę.

8. Jei dėl atskiro viešajam pirkimui taikomo reikalavimo skiriama daugiau kaip viena sutartis arba sutartys skiriamos atskirais etapais (toliau – kartotinio pirkimo sutartys), didžiausia apskaičiuota bendra vertė nustatoma remiantis:

- a) tokios pat rūšies prekės ar paslaugos kartotinio pirkimo sutarčių, skirtų per paskutinius 12 mėnesių arba perkančiojo subjekto praėjusiais finansiniais metais, vertė, kai įmanoma, koreguota dėl numatomų perkamos prekės ar paslaugos kiekio arba vertės pokyčių per ateinančius 12 mėnesių, arba

- b) apskaičiuota tokios pat rūšies prekės ar paslaugos kartotinio pirkimo sutarčių, kurios bus skirtos per 12 mėnesių nuo pradinės sutarties skyrimo arba per perkančiojo subjekto finansinius metus, verte.

9. Jei viešasis pirkimas vykdomas prekių ar paslaugų nuomos ar išsimokėtinio pirkimo būdu arba jei visa viešojo pirkimo kaina nenurodoma, vertė nustatoma:

- a) terminuotų sutarčių atveju:
  - i) jei sutarties terminas ne ilgesnis kaip 12 mėnesių – pagal didžiausią apskaičiuotą bendrą vertę per visą terminą, arba
  - ii) jei sutarties terminas ilgesnis kaip 12 mėnesių – pagal didžiausią apskaičiuotą bendrą vertę, įskaitant bet kokią apskaičiuotą likutinę vertę;
- b) jei sutartis neterminuota – pagal apskaičiuotą mėnesio sumą, padaugintą iš 48, ir
- c) jei neaišku, ar sutartis bus terminuota, taikomas b punktas.

159 STRAIPSNIS

Saugumo ir bendrosios išimtys

1. Nė viena šio skyriaus nuostata nelaikoma kliūtimi Šaliai imtis veiksmų arba neatskleisti informacijos, kurią ji laiko būtina ginti savo svarbiausiems saugumo interesams, susijusiems su viešuoju pirkimu:

- a) ginklų, šaudmenų arba karinės paskirties medžiagų;
- b) būtinu nacionaliniam saugumui arba
- c) nacionalinės gynybos tikslais.

2. Atsižvelgiant į reikalavimą, pagal kurį esant tapačioms sąlygoms kita Šalis negali būti priemonėmis šališkai ar nepagrįstai diskriminuojama arba siekiama užslėptai riboti tarptautinę prekybą, nė viena šio skyriaus nuostata nelaikoma kliūtimi Šaliai nustatyti arba vykdyti priemones, kurios:

- a) būtinų visuomenės dorovei apsaugoti, viešajai tvarkai palaikyti ar saugai užtikrinti;
- b) būtinų žmonių, gyvūnų arba augalų gyvybei ar sveikatai apsaugoti;
- c) būtinų intelektinei nuosavybei apsaugoti arba
- d) susijusios su neįgaliųjų, labdaros įstaigų ar kalinių pagamintomis prekėmis arba teikiamomis paslaugomis.

160 STRAIPSNIS

Bendrieji principai

Nediskriminavimas

1. Imdamasi bet kokių su į taikymo sritį patenkančiais viešaisiais pirkimais susijusių priemonių kiekviena Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, kitos Šalies prekėms bei paslaugoms ir kitos Šalies tiekėjams, siūlanties tokias prekes arba paslaugas, iškart besąlygiškai taiko režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ta Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, taiko savo prekėms, paslaugoms ir tiekėjams.
2. Imdamasi bet kokių su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu susijusių priemonių Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus:
  - a) vietoje įsteigtam tiekėjui netaiko mažiau palankaus režimo nei kitam vietoje įsteigtam tiekėjui dėl to, kad jį sieja tam tikri priklausomybės ar nuosavybės santykiai su užsienio asmeniu, arba
  - b) nediskriminuoja vietoje įsteigto tiekėjo dėl to, kad to tiekėjo konkrečiam viešajam pirkimui siūlomos prekės arba paslaugos yra kitos Šalies prekės arba paslaugos.

Elektroninių priemonių naudojimas

3. Vykdydamas į taikymo sritį patenkančią viešąjį pirkimą elektroninėmis priemonėmis, perkantysis subjektas:

- a) užtikrina, kad viešasis pirkimas vyktų naudojant informacinių technologijų sistemas ir programinę įrangą, įskaitant su informacijos autentiškumo patvirtinimu ir šifravimu susijusias sistemas bei programinę įrangą, kurios yra visuotinai prieinamos ir sąveikauja su kitomis visuotinai prieinamomis informacinių technologijų sistemomis ir programine įranga;
- b) nustato mechanizmus, kuriais užtikrinamas prašymų dalyvauti ir pasiūlymų vientisumas, įskaitant jų gavimo laiko nustatymą ir neleistinos prieigos prie jų prevenciją, ir
- c) skelbimams ir konkurso dokumentams per viešųjų pirkimų procedūras paskelbti ir, kiek įmanoma, pasiūlymams pateikti naudoja elektronines informacijos ir ryšių priemones.

Viešųjų pirkimų vykdymas

4. Perkantysis subjektas į taikymo sritį patenkančius viešuosius pirkimus vykdo skaidriai ir nešališkai:

- a) laikydamasis šio skyriaus ir taikydamas tokius metodus kaip atviras konkursas, atrankinis konkursas ir ribotas konkursas;
- b) vengdamas interesų konflikto ir
- c) užkirsdamas kelią korupcijai.

Kilmės taisyklės

5. Vykdydama į taikymo sritį patenkančius viešuosius pirkimus, Šalis iš kitos Šalies importuojamoms prekėms arba teikiamoms paslaugoms negali taikyti kitokių kilmės taisyklių negu tos, kurias Šalis tuo pačiu metu taiko įprastomis prekybos sąlygomis tų pačių prekių arba paslaugų importui arba tiekimui ar teikimui iš Šalies.

Kompensacijos

6. Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, vykdydama į taikymo sritį patenkančius viešuosius pirkimus, nesiekia jokių kompensacijų, neatsižvelgia į jas, jų nenustato ar neužtikrina jų vykdymo.

Priemonės, kurios nėra susijusios vien su viešaisiais pirkimais

7. 1 ir 2 dalys netaikomos:

- a) visų rūšių muitams ir kitiems privalomiesiems mokėjimams, nustatytiems importuojamoms prekėms arba dėl jų;
- b) tokių muitų ir privalomųjų mokėjimų surinkimo būdui ir
- c) kitoms importo taisyklėms ar formalumams ir priemonėms, kurios daro poveikį prekybai paslaugomis ir kurios nėra priemonės, kuriomis reglamentuojami į taikymo sritį patenkantys viešieji pirkimai.

Kovos su korupcija priemonės

8. Kiekviena Šalis užtikrina, kad turėtų tinkamų priemonių, kuriomis būtų galima kovoti su korupcija viešųjų pirkimų srityje. Tokios priemonės gali apimti procedūras, kuriomis neribotam laikui arba nustatytam laikotarpiui nustatoma, kad Šalies viešuosiuose pirkimuose yra netinkami dalyvauti tiekėjai, kurie galutiniu Šalies teisminių institucijų sprendimu nustatyti kaip tos Šalies teritorijoje sukčiavę arba dalyvavę kitoje neteisėtoje su viešaisiais pirkimais susijusioje veikloje. Kiekviena Šalis taip pat užtikrina, kad būtų nustačiusi politiką ir procedūras, kuriomis būtų galima kiek įmanoma pašalinti arba suvaldyti bet kokius galimus viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių arba jiems įtakos turinčių asmenų interesų konfliktus.

161 STRAIPSNIS

Informacija apie viešųjų pirkimų sistemą

1. Kiekviena Šalis:
  - a) nedelsdama paskelbia visus įstatymus, kitus teisės aktus, teismo sprendimus, visuotinio taikymo administracinius sprendimus bei procedūras, įstatymu ar kitu teisės aktu nustatytas tipines sutarčių sąlygas, į kurias nuoroda pateikiama su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu susijusiuose skelbimuose arba konkurso dokumentuose bei procedūrose, ir visus jų pakeitimus oficialiai tam nustatytose elektroninėse informacijos sklaidos priemonėse arba popieriniuose leidiniuose, kurie plačiai platinami ir yra nuolat lengvai prieinami visuomenei, ir
  - b) kitos Šalies prašymu pateikia a punkte nurodytos informacijos paaiškinimus.

2. Kiekviena Šalis 9 priedo 8 skirsnyje išvardija:
  - a) elektronines arba popierines informacijos sklaidos priemonės, kurias ta Šalis naudoja skelbdama 1 dalyje nurodytą informaciją;
  - b) elektronines arba popierines informacijos sklaidos priemonės, kurias ta Šalis naudoja skelbdama pagal 162, 164 ir 171 straipsnius privalomus skelbimus, ir
  - c) interneto svetainės arba svetainių, kuriose kiekviena Šalis pagal 171 straipsnio 2 dalį skelbia savo skelbimus apie skiriamas sutartis, adresus.
3. Kiekviena Šalis nedelsdama praneša prekybos klausimams skirta sudėti veikiančiam Bendradarbiavimo komitetui apie visus 9 priedo 8 skirsnyje išvardytų informacijos priemonių pakeitimus.

162 STRAIPSNIS

Skelbimai

Skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą

1. Dėl kiekvieno į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo, išskyrus 168 straipsnyje aprašytus atvejus, perkantysis subjektas paskelbia skelbimą apie numatomą viešąjį pirkimą.

Visi skelbimai (skelbimai apie numatomą pirkimą, sutrumpintas skelbimas ir skelbimas apie planuojamą pirkimą) turi būti tiesiogiai ir nemokamai prieinami elektroninėmis priemonėmis per vieną bendrą prieigos tašką internete. Be to, šie skelbimai taip pat gali būti skelbiami tinkamoje popierinėje informacijos sklaidos priemonėje, kuri plačiai išplatinama ir yra lengvai prieinama visuomenei bent tol, kol baigsis skelbime nustatytas terminas.

Kiekviena Šalis 9 priedo 8 skirsnyje išvardija atitinkamas popierines ir elektronines informacijos sklaidos priemones.

2. Jei šiame skyriuje nenurodyta kitaip, kiekviename skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą:
  - a) nurodomas perkančiojo subjekto pavadinimas ir adresas bei kita informacija, būtina norint susisiekti su perkančiuoju subjektu ir gauti visus su viešuoju pirkimu susijusius dokumentus, taip pat kainą ir atsiskaitymo sąlygas, jei taikoma;
  - b) pateikiamas viešojo pirkimo aprašymas, įskaitant prekių arba paslaugų, kurias numatoma pirkti, pobūdį ir kiekį arba, jei kiekis nežinomas, numatomą kiekį;
  - c) dėl kartotinio pirkimo sutarčių, jei įmanoma, nurodomas tikėtinas kitų skelbimų apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo laikas;
  - d) pateikiamas pasirinkimo galimybių aprašymas;
  - e) nurodomi prekių tiekimo ar paslaugų teikimo terminai arba sutarties galiojimo trukmė;
  - f) nurodomas pasirinktas viešojo pirkimo metodas ir informacija apie tai, ar pagal jį vyks derybos arba elektroninis aukcionas;

- g) jei taikytina, nurodomas prašymų dalyvauti viešajame pirkime pateikimo adresas ir terminas;
- h) nurodomas pasiūlymų pateikimo adresas ir galutinis terminas;
- i) nurodoma (-os) kalba (-os), kuria (-iomis) galima teikti pasiūlymus arba prašymus dalyvauti, jei juos leidžiama teikti kita, o ne valstybine perkančiojo subjekto Šalies kalba;
- j) pateikiamas visų tiekėjų dalyvavimo sąlygų sąrašas ir trumpas aprašas, įskaitant bet kokius su tuo susijusius reikalavimus dėl konkrečių dokumentų arba pažymų, kuriuos tiekėjai turi pateikti, nebent tokie reikalavimai yra nustatyti konkurso dokumentuose, kurie visiems suinteresuotiesiems tiekėjams pateikiami tuo pačiu metu kaip ir skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą;
- k) jei pagal 164 straipsnį perkantysis subjektas ketina atrinkti ribotą skaičių tinkamų tiekėjų, kurie bus pakviesti dalyvauti konkurse, nurodomi jų atrankos kriterijai ir, jei taikytina, didžiausias tiekėjų, kuriems bus leista dalyvauti konkurse, skaičius, ir
- l) nurodoma, kad viešajam pirkimui taikomas šis skyrius.

Sutrumpintas skelbimas

3. Kiekvieno numatomo viešojo pirkimo atveju perkantysis subjektas anglų k. paskelbia lengvai prieinamą sutrumpintą skelbimą, kuris skelbiamas tuo pačiu metu kaip ir skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą. Sutrumpintame skelbime pateikiama bent ši informacija:

- a) viešojo pirkimo dalykas;
- b) pasiūlymų pateikimo terminas arba, jei taikytina, prašymų dalyvauti viešajame pirkime arba prašymų įtraukti į daugkartinį sąrašą terminas ir
- c) adresas, kuriuo gali būti prašoma su viešuoju pirkimu susijusių dokumentų.

Skelbimas apie planuojamą pirkimą

4. Perkantieji subjektai raginami kiekvienais finansiniais metais kuo anksčiau 8 skirsnyje nurodytoje atitinkamoje elektroninėje ir, jei yra, popierinėje informacijos sklaidos priemonėje paskelbti skelbimą apie savo būsimus viešųjų pirkimų planus (toliau – skelbimas apie planuojamą pirkimą). Skelbimas apie planuojamą pirkimą taip pat paskelbiamas 8 skirsnyje nurodytoje vieno bendro prieigos taško svetainėje. Skelbime apie planuojamą pirkimą turėtų būti nurodytas viešojo pirkimo dalykas ir planuojama skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo data arba laikotarpis.

5. Perkantysis subjektas, kuriam taikomas 2 arba 3 skirsnis, skelbimą apie planuojamą pirkimą gali naudoti kaip skelbimą apie numatomą pirkimą, su sąlyga, kad skelbime apie planuojamą pirkimą pateikiama visa subjekto turima informacija, nurodyta 3 dalyje, ir pareiškimas, kad suinteresuotieji tiekėjai perkančiajam subjektui turėtų pranešti apie savo susidomėjimą viešuoju pirkimu.

163 STRAIPSNIS

Dalyvavimo sąlygos

1. Perkantysis subjektas taiko tik tokias dalyvavimo viešajame pirkime sąlygas, kurios būtinos siekiant užtikrinti, kad tiekėjas turėtų pakankamų teisinių ir finansinių išteklių ir komercinių bei techninių galimybių su atitinkamu viešuoju pirkimu susijusiems įsipareigojimams įvykdyti.
2. Nustatydamas dalyvavimo sąlygas perkantysis subjektas:
  - a) nenustato sąlygos, kad tiekėjui, norinčiam dalyvauti viešajame pirkime, Šalies perkantysis subjektas anksčiau turėjo būti skyręs vieną ar daugiau sutarčių, tačiau gali reikalauti, kad tiekėjas turėtų anksčiau įgytos patirties, kuri būtina viešojo pirkimo reikalavimams įvykdyti, ir
  - b) kaip viešojo pirkimo sąlygos nenustato ankstesnės patirties Šalies teritorijoje reikalavimo, tačiau, kai tikslinga, gali reikalauti, kad konkurso dalyvis įrodytų ankstesnę patirtį, įgytą specifinėmis klimato ar topografinėmis sąlygomis.
3. Vertindamas, ar tiekėjas atitinka dalyvavimo sąlygas, perkantysis subjektas:
  - a) įvertina tiekėjo finansines, komercines ir technines galimybes, atsižvelgdamas į to tiekėjo verslo veiklą tiek perkančiojo subjekto Šalies teritorijoje, tiek už jos ribų, ir
  - b) atlikdamas vertinimą remiasi savo iš anksto skelbimuose arba konkurso dokumentuose nurodytomis sąlygomis.

4. Jei yra tai patvirtinančių įrodymų, Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, gali neleisti tiekėjui dalyvauti dėl tokių priežasčių kaip:

- a) bankrotas;
- b) melagingi pareiškimai;
- c) dideli arba nuolatiniai trūkumai vykdant bet kokią esminį reikalavimą ar pareigą pagal kurią nors ankstesnę sutartį ar sutartis;
- d) galutiniai sprendimai dėl sunkių nusikaltimų arba kitų sunkių pažeidimų;
- e) profesiniai nusižengimai arba veiksmai ar neveikimas, dėl kurių galima abejoti tiekėjo verslo sąžiningumu,
- f) mokesčių nemokėjimas arba
- g) tiekėjas neteko teisės dalyvauti pagal 160 straipsnio 9 dalį.

164 STRAIPSNIS

Tiekėjų tinkamumo vertinimas

Registravimo sistemos ir tinkamumo vertinimo procedūros

1. Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, gali taikyti tiekėjų registravimo sistemą, pagal kurią suinteresuotieji tiekėjai privalėtų užsiregistruoti ir pateikti tam tikrą informaciją. Tokiu atveju Šalis užtikrina, kad suinteresuotieji tiekėjai turėtų prieigą prie informacijos apie registravimo sistemą ir galėtų bet kada prašyti juos užregistruoti. Perkantysis subjektas arba kita institucija, atsakinga už tiekėjų registracijos sistemą, per pagrįstą laikotarpį informuoja suinteresuotuosius tiekėjus apie sprendimą patenkinti arba atmesti jų prašymą. Jei prašymas atmetamas, sprendimas turi būti tinkamai pagrįstas.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad:
  - a) jos perkantieji subjektai stengtųsi kuo labiau sumažinti savo tinkamumo vertinimo procedūrų skirtumus ir
  - b) registravimo sistemas taikantys perkantieji subjektai stengtųsi kuo labiau sumažinti savo registravimo sistemų skirtumus.
3. Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, nepriima ar netaiko jokių registravimo sistemų ar tinkamumo vertinimo procedūrų, kuriomis būtų siekiama sudaryti arba sudaroma nereikalingų kliūčių kitos Šalies tiekėjams dalyvauti jos viešuosiuose pirkimuose.

Atrankinis konkursas

4. Jei perkantysis subjektas ketina rengti atrankinį konkursą, jis:

- a) skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą pateikia bent 162 straipsnio 3 dalies a, b, f, g, j, k ir l punktuose nurodytą informaciją ir ragina tiekėjus teikti prašymus dalyvauti ir
- b) iki pasiūlymų teikimo laikotarpio pradžios tinkamiems tiekėjams, kuriems apie tai praneša pagal 166 straipsnio 3 dalies b punktą, pateikia bent 162 straipsnio 3 dalies c, d, e, h ir i punktuose nurodytą informaciją.

5. Perkantysis subjektas leidžia konkrečiame viešajame pirkime dalyvauti visiems tinkamiems tiekėjams, nebent perkantysis subjektas skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą nustato tiekėjų, kuriems bus leista dalyvauti konkurse, skaičiaus ribojimą ir kriterijus, pagal kuriuos atrenkamas ribotas tiekėjų skaičius. Kvietimas pateikti pasiūlymus skiriamas tokiam tiekėjų skaičiui, kuris būtinas veiksmingai konkurencijai užtikrinti.

6. Jei konkurso dokumentai nėra paskelbiami viešai nuo 4 dalyje nurodyto skelbimo paskelbimo dienos, perkantysis subjektas užtikrina, kad visi pagal 5 dalį atrinkti tinkami tiekėjai juos gautų tuo pačiu metu.

Daugkartiniai sąrašai

7. Perkantysis subjektas gali turėti parengęs daugkartinį tiekėjų sąrašą su sąlyga, kad skelbimas, kuriuo suinteresuotieji tiekėjai kviečiami teikti prašymus įtraukti į sąrašą, būtų:

- a) skelbiamas kasmet ir
- b) jei skelbiamas elektroninėmis priemonėmis, būtų nuolat prieinamas tinkamoje 8 skirsnyje nurodytoje informacijos sklaidos priemonėje.

8. 7 dalyje numatytame skelbime pateikiama:

- a) prekių arba paslaugų, kurias perkant galima naudotis sąrašu, arba jų kategorijų aprašymas;
- b) dalyvavimo sąlygos, kurias turi atitikti tiekėjai, kad būtų įtraukti į sąrašą, ir metodai, kuriais perkantysis subjektas tikrins, ar tiekėjas atitinka šias sąlygas;
- c) perkančiojo subjekto pavadinimas ir adresas bei kita informacija, būtina norint susisiekti su subjektu ir gauti visus su sąrašu susijusius dokumentus;
- d) sąrašo galiojimo trukmė, jo atnaujinimo arba panaikinimo būdai, arba, jei galiojimo trukmė nenurodoma, informacija apie tai, kaip bus pranešama apie sąrašo galiojimo nutraukimą, ir
- e) pateikiama pastaba, kad sąrašas gali būti naudojamas vykdant viešuosius pirkimus pagal šį skyrių.

9. Nepaisant 7 dalies, jei daugkartinis sąrašas galioja trejus metus arba trumpiau, perkantysis subjektas 7 dalyje nurodytą skelbimą gali paskelbti tik vieną kartą sąrašo galiojimo laikotarpio pradžioje su sąlyga, kad:

- a) skelbime nurodomas galiojimo laikotarpis ir kad daugiau skelbimų nebus skelbiama, ir
- b) skelbimas skelbiamas elektroninėmis priemonėmis ir yra prieinamas visą jo galiojimo laiką.

10. Perkantysis subjektas leidžia tiekėjams bet kada pateikti prašymą įtraukti juos į daugkartinį sąrašą ir per pagrįstai trumpą laikotarpį įtraukia į sąrašą visus tinkamus tiekėjus.

11. Jei į daugkartinį sąrašą neįtrauktas tiekėjas per 166 straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį pateikia prašymą dalyvauti viešajame pirkime, kuris organizuojamas remiantis daugkartiniu sąrašu, ir visus reikiamus dokumentus, perkantysis subjektas jo prašymą išnagrinėja. Perkantysis subjektas negali neleisti tiekėjui dalyvauti viešajame pirkime dėl to, kad jam nepakanka laiko tiekėjo prašymui išnagrinėti, nebent išimtiniais atvejais, kai dėl viešojo pirkimo procedūros sudėtingumo perkantysis subjektas negali išnagrinėti prašymo per nustatytą pasiūlymų teikimo laikotarpį.

2 ir 3 skirsniuose išvardyti subjektai

12. Perkantieji subjektai, kuriems taikomi 9 priedo 2 ir 3 skirsniai, skelbimą, kuriame tiekėjai raginami teikti prašymus įtraukti į daugkartinį sąrašą, gali naudoti kaip skelbimą apie numatomą viešąjį pirkimą, su sąlyga, kad:

- a) skelbimas paskelbtas pagal šio straipsnio 7 dalį ir jame pateikta pagal šio straipsnio 8 dalį reikalaujama informacija, kuo išsamesnė pagal 162 straipsnio 3 dalį reikalaujama informacija ir pareiškimas, kad šis skelbimas yra laikomas skelbimu apie numatomą viešąjį pirkimą arba kad tik į daugkartinį sąrašą įtraukti tiekėjai gaus kitus skelbimus apie viešąjį pirkimą pagal daugkartinį sąrašą, ir
- b) subjektas nedelsdamas pateikia tiekėjams, išreiškusiems susidomėjimą subjekto rengiamu viešuoju pirkimu, pakankamai informacijos, kad jie galėtų įvertinti savo susidomėjimą viešuoju pirkimu, įskaitant visą kitą turimą pagal 162 straipsnio 3 dalį reikalaujamą informaciją.

13. Perkantysis subjektas, kuriam taikomi 9 priedo 2 ir 3 skirsniai, gali leisti tiekėjui, paprašiusiam jį įtraukti į daugkartinį sąrašą pagal 10 dalį, dalyvauti atitinkamame viešajame pirkime, jei perkantysis subjektas turi pakankamai laiko išnagrinėti, ar tiekėjas tenkina dalyvavimo sąlygas.

14. Perkantysis subjektas nedelsdamas praneša visiems prašymus dalyvauti viešajame pirkime arba įtraukti į daugkartinį sąrašą pateikusiems tiekėjams apie savo sprendimus dėl šių prašymų.

15. Jei perkantysis subjektas tiekėjo prašymą dalyvauti viešajame pirkime arba įtraukti į daugkartinį sąrašą atmeta, nebelaiko tiekėjo tinkamu arba tiekėją išbraukia iš daugkartinio sąrašo, jis apie tai nedelsdamas praneša tiekėjui ir tiekėjo prašymu nedelsdamas raštu paaiškina savo sprendimo priežastis.

165 STRAIPSNIS

Techninės specifikacijos ir konkurso dokumentai

Techninės specifikacijos

1. Perkantysis subjektas nerengia, nepriima arba netaiko jokių techninių specifikacijų arba nenustato jokių atitikties vertinimo procedūrų, kuriomis siektų sukurti arba sukurtų nereikalingų kliūčių Šalių tarpusavio prekybai.
2. Nustatydamas perkamų prekių arba paslaugų technines specifikacijas, jei tinkama, perkantysis subjektas:
  - a) technines specifikacijas išdėsto kaip veiksmingumo ir funkcinius reikalavimus, o ne pateikia dizaino ar aprašomąsias savybes, ir
  - b) technines specifikacijas grindžia Šalies pripažįstamais tarptautiniais standartais; kitais atvejais jos rengiamos remiantis nacionaliniais techniniais reglamentais, pripažintais nacionaliniais standartais arba statybos kodeksais.

3. Jei techninėse specifikacijose naudojamos dizaino arba aprašomosios savybės, perkantysis subjektas, jei tinkama, į konkurso dokumentus turėtų įtraukti tokius žodžius kaip „arba lygiavertis“ ir nurodyti, kad jis nagrinės pasiūlymus dėl lygiaverčių prekių ar paslaugų, kurios akivaizdžiai atitinka viešojo pirkimo reikalavimus.
4. Perkantysis subjektas nenustato techninių specifikacijų, pagal kurias būtų privalomi arba nurodomi konkretūs prekių ženklai ar pavadinimai, patentai, autorių teisės, dizainas ar tipas, konkreti kilmė, gamintojas arba tiekėjas, nebent nėra jokio kito būdo pakankamai tiksliai arba suprantamai apibūdinti viešojo pirkimo reikalavimus; perkantysis subjektas tokiais atvejais konkurso dokumentuose įrašo žodžius „arba lygiavertis“ ar panašius žodžius.
5. Perkantysis subjektas jokia konkurenciją ribojančiu būdu neprašo ir nesutinka gauti konsultacijų, kuriomis būtų galima remtis rengiant ar patvirtinant bet kokias konkrečias viešojo pirkimo technines specifikacijas, iš asmens, galinčio turėti su tuo viešuoju pirkimu susijusių komercinių interesų.
6. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, gali laikydamasi šio straipsnio nuostatų parengti, priimti arba taikyti technines specifikacijas, kuriomis skatinama tausoti gamtos išteklius arba saugoti aplinką.

Šalis gali:

- a) leisti perkančiosioms organizacijoms per visą viešųjų pirkimų procedūrą atsižvelgti į aplinkos ir socialinius aspektus, jei šie aspektai yra nediskriminaciniai ir susiję su sutarties dalyku, ir
- b) imtis tinkamų priemonių siekdama užtikrinti aplinkos, socialinės ir darbo teisės srityse prisiimtų įsipareigojimų laikymąsi, įskaitant įsipareigojimus pagal 10 skyrių.

Konkurso dokumentai

7. Perkantysis subjektas tiekėjams pateikia konkurso dokumentus su visa reikiama informacija, kad tiekėjai galėtų parengti ir pateikti tinkamus pasiūlymus. Išskyrus atvejus, kai tai jau nurodyta skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą, šiuose dokumentuose išsamiai aprašoma:

- a) pats viešasis pirkimas, nurodant prekių ar paslaugų, kurias ketinama pirkti, pobūdį ir kiekį arba, jei kiekis nežinomas, numatomą kiekį, taip pat visus privalomus reikalavimus, įskaitant bet kokias technines specifikacijas, atitikties vertinimo patvirtinimą, planus, brėžinius ar instrukcijas;
- b) visos tiekėjų dalyvavimo sąlygos, įskaitant su tomis dalyvavimo sąlygomis susijusios informacijos ir dokumentų, kuriuos tiekėjai turi pateikti, sąrašą;
- c) visi vertinimo kriterijai, kuriais remdamasis perkantysis subjektas skirs sutartį, ir, išskyrus atvejus, kai vienintelis kriterijus – kaina, santykinė tokių kriterijų svarba;
- d) jei perkantysis subjektas viešąjį pirkimą vykdys elektroninėmis priemonėmis, visi informacijos autentiškumo patvirtinimo ir šifravimo reikalavimai arba kiti reikalavimai dėl informacijos pateikimo elektroninėmis priemonėmis;
- e) jei perkantysis subjektas rengs elektroninį aukcioną, tokio aukciono vykdymo taisyklės, įskaitant taisyklės dėl su vertinimo kriterijais susijusių pasiūlymo elementų nustatymo;

- f) jei vokai su pasiūlymais bus atplėšiami viešai, vokų atplėšimo procedūros diena, laikas, vieta ir, jei tinkama, dalyvauti įgalioti asmenys;
- g) visos kitos sąlygos, įskaitant atsiskaitymo sąlygas ir bet kokius apribojimus, susijusius su pasiūlymų teikimo būdais, pvz., ar pasiūlymai turi būti teikiami popieriuje, ar elektroninėmis priemonėmis, ir
- h) prekių pristatymo ar paslaugų suteikimo datos.

8. Nustatydamas bet koki perkamų prekių pristatymo arba paslaugų suteikimo terminą perkantysis subjektas atsižvelgia į tokius veiksnius kaip viešojo pirkimo procedūros sudėtingumas, numatomas subrangos mastas ir kiek realiai laiko reikia prekėms pagaminti, sukomplektuoti ir išvežti iš tiekimo vietos arba paslaugoms suteikti.

9. Skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą arba konkurso dokumentuose nustatyti vertinimo kriterijai gali apimti, be kita ko, kainą ir kitus su sąnaudomis susijusius veiksnius, kokybę, techninę vertę, aplinkosaugos aspektus ir pristatymo sąlygas.

10. Perkantysis subjektas nedelsdamas:

- a) pateikia konkurso dokumentus, kad suinteresuotieji tiekėjai turėtų pakankamai laiko tinkamiems pasiūlymams pateikti;
- b) gavęs prašymą pateikia konkurso dokumentus bet kuriam suinteresuotajam tiekėjui ir
- c) atsako į visus pagrįstus bet kurio suinteresuotojo ar dalyvaujančio tiekėjo prašymus suteikti susijusios informacijos su sąlyga, kad žinodamas tą informaciją tiekėjas neįgis pranašumo prieš kitus tiekėjus.

Pakeitimai

11. Jei perkantysis subjektas pakeičia skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą arba viešajame pirkime dalyvaujantiems tiekėjams pateiktuose konkurso dokumentuose nustatytus kriterijus ar reikalavimus arba iš dalies pakeičia ar pakartotinai paskelbia skelbimą arba konkurso dokumentus, jis apie visus tokius pakeitimus arba iš dalies pakeistą ar pakartotinai paskelbtą skelbimą arba konkurso dokumentus praneša raštu:

- a) visiems tiekėjams, kurie informacijos keitimo, dalinio pakeitimo arba pakartotinio paskelbimo metu dalyvauja viešajame pirkime, jei tokie tiekėjai jam yra žinomi, ir visais kitais atvejais tuo pačiu būdu, kuriuo informacija buvo pateikta iš pradžių, ir
- b) pakankamai iš anksto, kad tokie tiekėjai atitinkamai galėtų pakeisti ir iš naujo pateikti iš dalies pakeistus pasiūlymus.

166 STRAIPSNIS

Laikotarpiai

1. Perkantysis subjektas, atsižvelgdamas į pagrįstus savo poreikius, suteikia tiekėjams pakankamai laiko prašymams dalyvauti ir tinkamiems pasiūlymams parengti ir pateikti, atsižvelgdamas į tokius veiksnius kaip:

- a) viešojo pirkimo pobūdis ir sudėtingumas;
- b) numatomas subrangos mastas ir

- c) laikas, būtinas pasiūlymams perduoti ne elektroninėmis priemonėmis iš užsienio šalių ir savo šalies vietovių tais atvejais, jei elektroninės priemonės nenaudojamos.

Šie laikotarpiai ir bet kokie jų pratęsimai turi būti vienodi visiems suinteresuotiesiems arba dalyvaujantiems tiekėjams.

2. Perkantysis subjektas, taikantis atrankinio konkurso metodą, nustato, kad galutinis prašymų dalyvauti konkurse terminas paprastai negali būti mažiau kaip 25 dienos nuo skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos. Jei dėl perkančiojo subjekto tinkamai pagrįsto skubos atvejo šio laikotarpio praktiškai neįmanoma laikytis, jis gali būti sutrumpintas iki ne trumpesnio kaip 10 dienų.

3. Išskyrus 4, 5, 7 ir 8 dalyse numatytus atvejus, perkantysis subjektas nustato, kad pasiūlymų pateikimo terminas yra bent 40 dienų nuo:

- a) atviro konkurso atveju – skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos, arba
- b) atrankinio konkurso atveju – dienos, kurią subjektas praneša tiekėjams, kad jie bus kviečiami teikti pasiūlymus, neatsižvelgiant į tai, ar subjektas naudoja daugkartiniu sąrašu, ar ne.

4. Perkantysis subjektas gali sutrumpinti pasiūlymų teikimo laikotarpį iki ne mažiau kaip 20 dienų, jei:

- a) perkantysis subjektas paskelbė skelbimą apie planuojamą pirkimą pagal 162 straipsnio 4 dalį ne vėliau kaip 40 dienų ir ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos ir jei skelbime apie planuojamą viešąjį pirkimą pateikta:
  - i) viešojo pirkimo aprašymas;

- ii) apytiksliai konkurso pasiūlymų arba prašymų dalyvauti pateikimo terminai;
  - iii) pareiškimas, kad suinteresuotieji tiekėjai turėtų išreikšti perkančiajam subjektui savo susidomėjimą viešuoju pirkimu;
  - iv) adresas, kuriuo galima gauti su viešuoju pirkimu susijusius dokumentus, ir
  - v) visa turima informacija, pateiktina skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą pagal 162 straipsnio 2 dalį;
- b) kartotinio pirkimo sutarčių atveju perkantysis subjektas pradiniam skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą nurodo, kad vėlesniuose skelbimuose pasiūlymų teikimo laikotarpiai bus nurodomi remiantis šia dalimi, arba
  - c) dėl perkančiojo subjekto tinkamai pagrįsto skubos atvejo pagal 3 dalį nustatyto pasiūlymų teikimo laikotarpio praktiškai neįmanoma laikytis.
5. Perkantysis subjektas gali sutrumpinti pagal 3 dalį nustatytą pasiūlymų teikimo laikotarpį penkiomis dienomis dėl kiekvienos iš šių aplinkybių:
- a) skelbimas apie numatomą viešąjį pirkimą skelbiamas elektroninėmis priemonėmis;
  - b) visi konkurso dokumentai pateikiami elektroninėmis priemonėmis nuo skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos ir
  - c) subjektas priima pasiūlymus elektroninėmis priemonėmis.

6. Taikant 5 dalį kartu su 4 dalimi, pagal 3 dalį nustatomas pasiūlymų teikimo laikotarpis jokių atveju negali būti trumpesnis nei 10 dienų nuo skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo dienos.

7. Nepaisant kitų šio straipsnio nuostatų, jeigu perkantysis subjektas perka komercines prekes ar paslaugas arba bet kokių jų derinį pagal 3 dalį, jis nustatytą pasiūlymų teikimo laikotarpį gali sutrumpinti iki ne mažiau kaip 13 dienų su sąlyga, kad jis tuo pačiu metu elektroninėmis priemonėmis paskelbia skelbimą apie numatomą viešąjį pirkimą ir konkurso dokumentus. Be to, jei subjektas leidžia teikti komercinių prekių ar paslaugų pasiūlymus elektroninėmis priemonėmis, pagal 3 dalį nustatytą laikotarpį jis gali sutrumpinti iki ne mažiau kaip 10 dienų.

8. Jeigu perkantysis subjektas, kuriam taikomas 9 priedo 2 arba 3 skirsnis, atrinko visus ar tam tikrą skaičių tinkamų tiekėjų, pasiūlymų teikimo laikotarpis gali būti nustatytas perkančiojo subjekto ir atrinktų tiekėjų abipusiu sutarimu. Jeigu nesusitariama, taikomas ne trumpesnis kaip 10 dienų laikotarpis.

167 STRAIPSNIS

Derybos

1. Šalis savo perkantiesiems subjektams gali numatyti galimybę vykdyti derybas su tiekėjais:
  - a) jei perkantysis subjektas apie savo ketinimą rengti derybas nurodo skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą, kurį privaloma pateikti pagal 162 straipsnio 2 dalį, arba

- b) jei atlikus vertinimą paaiškėja, kad pagal konkrečius vertinimo kriterijus, nustatytus skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą arba konkurso dokumentuose, nė vienas pasiūlymas nėra akivaizdžiai pranašesnis už visus kitus pasiūlymus.

2. Perkantysis subjektas:

- a) užtikrina, kad sprendimas pašalinti derybose dalyvaujančius tiekėjus būtų priimamas vadovaujantis skelbime apie numatomą viešąjį pirkimą arba konkurso dokumentuose nustatytais kriterijais, ir
- b) užbaigus derybas likusiems dalyviams nustato bendrą naujų arba patikslintų pasiūlymų pateikimo terminą.

168 STRAIPSNIS

Ribotas konkursas

1. Su sąlyga, kad perkantysis subjektas nenaudos šios nuostatos siekdamas išvengti tiekėjų konkurencijos, diskriminuodamas kitos Šalies tiekėjus arba užtikrindamas apsaugą vidaus tiekėjams, jis gali taikyti ribotą konkursą ir nuspręsti netaikyti 162–164 straipsnių, 165 straipsnio 7–11 dalių ir 166, 167, 169 bei 170 straipsnių bet kuria iš šių aplinkybių:
  - a) su sąlyga, kad konkurso dokumentuose nustatyti reikalavimai nėra iš esmės pakeisti, jeigu:
    - i) nepateikta nė vieno pasiūlymo arba nė vienas tiekėjas nepateikė prašymo dalyvauti;
    - ii) nepateikta nė vieno pasiūlymo, atitinkančio esminius konkurso dokumentuose nustatytus reikalavimus;
    - iii) nė vienas tiekėjas neatitiko dalyvavimo sąlygų arba
    - iv) pasiūlymai pateikti remiantis slaptu tiekėjų sutarimu;
  - b) jei prekes tiekti arba paslaugas teikti gali tik konkretus tiekėjas ir nėra pagrįstų alternatyvių ar pakaitinių prekių arba paslaugų dėl bet kurios iš šių priežasčių:
    - i) reikalaujama meno kūrinio;

- ii) dėl patentų, autorių teisių ar kitų išimtinių teisių apsaugos arba
  - iii) konkurencijos nebuvimo dėl techninių priežasčių;
- c) dėl pirminio tiekėjo tiekiamų papildomų prekių ar teikiamų papildomų paslaugų, kurios nebuvo įtrauktos į pradinį viešąjį pirkimą, jeigu pakeisti tokių prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo negalima:
- i) dėl ekonominių ar techninių priežasčių, pvz., dėl pakeičiamumo arba sąveikos su esama įranga, programine įranga, paslaugomis arba įrenginiais, įsigytais per pradinį viešąjį pirkimą, ir
  - ii) nes dėl to perkančiajam subjektui kiltų didelių nepatogumų arba labai padidėtų jo išlaidos;
- d) tik kai tai tikrai būtina, jei dėl itin didelės skubos priežasčių, atsiradusių dėl įvykių, kurių perkantysis subjektas negalėjo numatyti, prekių ar paslaugų nebūtų galima įsigyti laiku atviro ar atrankinio konkurso tvarka;
- e) dėl prekių, įsigyjamų biržos prekių rinkoje;
- f) jei perkantysis subjektas įsigyja prototipą arba pirmąją prekę ar paslaugą, kurie perkančiojo subjekto prašymu sukurti vykdant ar rengiantis vykdyti konkrečią mokslinių tyrimų, bandymų, studijų ar kūrimo sutartį. Pirmosios prekės ar paslaugos sukūrimas gali apimti ribotą gamybą ar tiekimą siekiant atsižvelgti į bandymų rezultatus ir įrodyti, kad ta prekė ar paslauga yra tinkama gamybai arba tiekimui tokiais kiekiais, kokie atitinka priimtinus kokybės standartus, tačiau neapima gamybos ar tiekimu tokiais kiekiais, kokiais siekiama įtvirtinti komercinį perspektyvumą arba padengti mokslinių tyrimų ir plėtros sąnaudas;

- g) perkama ypač palankiomis sąlygomis, atsirandančiomis labai trumpam, kai prekės išparduodamos neįprastomis sąlygomis, pvz., likvidavimo, bankrutavimo ar turto perdavimo valdyti administratoriams atvejais, o ne įprastai perkant iš įprastinių tiekėjų, arba
- h) jei sutartis skiriama projekto konkurso nugalėtojui su sąlyga, kad:
  - i) konkursas surengtas laikantis šio skyriaus principų, visų pirma dėl skelbimo apie numatomą viešąjį pirkimą paskelbimo, ir
  - ii) dalyvių vertina nepriklausoma komisija, kad projektavimo sutartis būtų skirta nugalėtojui.

2. Perkantysis subjektas raštu parengia ataskaitą dėl kiekvienos pagal 1 dalį skirtos sutarties. Ataskaitoje nurodomas perkančiojo subjekto pavadinimas, perkamų prekių ar paslaugų vertė ir rūšis, taip pat pažymima, kuriomis iš 1 dalyje nurodytų aplinkybių ir sąlygų remiantis buvo surengtas ribotas konkursas.

169 STRAIPSNIS

Elektroniniai aukcionai

Jei perkantysis subjektas ketina vykdyti į taikymo sritį patenkančią viešąją pirkimą elektroninio aukciono būdu, prieš pradėdamas elektroninį aukcioną jis kiekvienam dalyviui nurodo:

- a) automatinio vertinimo metodą, įskaitant matematinę formulę, pagrįstą konkurso dokumentuose nustatytais vertinimo kriterijais, kuris bus naudojamas aukciono metu automatiškai nustatant arba keičiant pasiūlymų eilės tvarką;
- b) bet kokio jo pasiūlymo elementų pirminio vertinimo rezultatus, jei sutartis turi būti skiriama atsižvelgiant į naudingiausią pasiūlymą, ir
- c) visą kitą su aukciono vykdymu susijusią aktualią informaciją.

170 STRAIPSNIS

Pasiūlymų nagrinėjimas ir sutarčių skyrimas

Pasiūlymų nagrinėjimas

1. Perkantysis subjektas visus pasiūlymus gauna, vokus su jais atplėšia ir juos nagrinėja tokia tvarka, kuria užtikrinamas sąžiningas ir nešališkas viešojo pirkimo procesas ir pasiūlymų konfidencialumas.

2. Perkantysis subjektas nesukuria nepalankios padėties tiekėjui, kurio pasiūlymas gaunamas praėjus nustatytam pasiūlymų gavimo laikui, jei vėluojama tik dėl perkančiojo subjekto netinkamų veiksmų.

3. Jeigu perkantysis subjektas nuo vokų su pasiūlymais atplėšimo iki sutarties skyrimo tiekėjui suteikia galimybę ištaisyti netyčines formos klaidas, jis tokią pačią galimybę suteikia visiems dalyvaujantiems tiekėjams.

Sutarčių skyrimas

4. Kad būtų svarstoma galimybė skirti sutartį, pasiūlymas turi būti pateiktas raštu, vokų atplėšimo metu turi atitikti skelbimuose ir konkurso dokumentuose nustatytus esminius reikalavimus ir turi būti gautas iš dalyvavimo sąlygas atitinkančio tiekėjo.

5. Išskyrus atvejus, kai perkantysis subjektas, atsižvelgdamas į viešąjį interesą, nusprendžia neskirti sutarties, jis sutartį skiria tiekėjui, kuris, subjekto nuomone, gali įvykdyti sutarties sąlygas ir, vertinant tik pagal skelbimuose ir konkurso dokumentuose nustatytus kriterijus, pateikė:

- a) naudingiausią pasiūlymą arba
- b) mažiausią kainą, jei kaina yra vienintelis kriterijus.

6. Jei perkančiajam subjektui pateikiamas pasiūlymas, kuriame siūloma kaina yra neįprastai mažesnė nei kituose pateiktuose pasiūlymuose nurodytos kainos, jis gali patikrinti, ar tiekėjas tenkina dalyvavimo sąlygas ir ar jis gali įvykdyti sutarties sąlygas. Perkantysis subjektas taip pat gali tikrinti, ar tiekėjas yra gavęs subsidijų. Jei jis jų yra gavęs, pasiūlymas gali būti atmestas remiantis vien šiuo pagrindu, nebent tiekėjas per pakankamą perkančiojo subjekto nustatytą terminą gali įrodyti, kad subsidija buvo suteikta laikantis šiame Susitarime nustatytų su subsidijomis susijusių taisyklių.
7. Perkantysis subjektas nesinaudoja pasirinkimo galimybėmis, neatšaukia viešojo pirkimo ir nekeičia skirtų sutarčių taip, kad išvengtų šiame skyriuje nustatytų pareigų.
8. Kiekviena Šalis paprastai užtikrina atidėjimo laikotarpį nuo sutarties skyrimo iki jos sudarymo, siekdama suteikti konkurso nelaimėjusiems dalyviams pakankamai laiko sprendimui dėl sutarties skyrimo peržiūrėti ir užginčyti.

171 STRAIPSNIS

Informacijos apie viešuosius pirkimus skaidrumas

Tiekėjams teikiama informacija

1. Perkantysis subjektas nedelsdamas informuoja viešajame pirkime dalyvaujančius tiekėjus apie savo sprendimus skirti sutartis ir tiekėjo prašymu šią informaciją pateikia raštu. Atsižvelgdamas į 172 straipsnio 2 ir 3 dalis, konkurso nelaimėjusio tiekėjo prašymu perkantysis subjektas paaiškina priežastis, kodėl nepasirinko to tiekėjo pasiūlymo, ir nurodo laimėjusio tiekėjo pasiūlymo santykinius pranašumus.

Informacijos apie sutarties skyrimą paskelbimas

2. Ne vėliau kaip per 72 dienas nuo kiekvienos sutarties, kuriai taikomas šis skyrius, skyrimo perkantysis subjektas 9 priedo 8 skirsnyje nurodytoje tinkamoje popierinėje arba elektroninėje informacijos sklaidos priemonėje paskelbia skelbimą. Jei subjektas skelbimą paskelbia tik elektroninėje informacijos sklaidos priemonėje, užtikrinama, kad informacija būtų prieinama pagrįstą laikotarpį. Skelbime pateikiama bent ši informacija:

- a) pirktų prekių ar paslaugų aprašymas;
- b) perkančiojo subjekto pavadinimas ir adresas;
- c) konkursą laimėjusio tiekėjo pavadinimas ir adresas;
- d) konkursą laimėjusio pasiūlymo vertė arba didžiausios ar mažiausios kainos pasiūlymai, į kuriuos atsižvelgta skiriant sutartį;
- e) sutarties skyrimo data ir
- f) taikytas viešojo pirkimo metodas, o jei taikytas ribotas konkursas pagal 168 straipsnį – riboto konkurso procedūros taikymą pagrindžiančių aplinkybių aprašymas.

Dokumentų ir ataskaitų saugojimas ir elektroninis atsekamumas

3. Kiekvienas perkantysis subjektas bent trejus metus nuo sutarties skyrimo dienos saugo:
  - a) su konkurso procedūromis ir sutarčių skyrimu susijusius į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo dokumentus ir ataskaitas, įskaitant pagal 168 straipsnio 2 dalį reikalaujamas ataskaitas, ir
  - b) duomenis, kuriais užtikrinamas tinkamas į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo vykdymo elektroninėmis priemonėmis duomenų atsekamumas.

172 STRAIPSNIS

Informacijos atskleidimas

Informacijos teikimas Šalims

1. Kitos Šalies prašymu Šalis nedelsdama pateikia visą informaciją, kuri būtina norint nustatyti, ar viešasis pirkimas vykdytas sąžiningai, nešališkai ir laikantis šio skyriaus, įskaitant informaciją apie konkursą laimėjusio pasiūlymo savybes ir santykinius pranašumus. Tais atvejais, kai tokios informacijos atskleidimas pažeistų konkurenciją būsimuose konkursuose, informaciją gavusi Šalis jos neatskleidžia jokiems tiekėjams, išskyrus atvejus, kai su informaciją pateikusia Šalimi dėl to tartasi ir gautas jos sutikimas.

Informacijos neatskleidimas

2. Nepaisant kitų šio skyriaus nuostatų, Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, jokiame konkrečiame tiekėjui neteikia informacijos, kuri galėtų pakenkti sąžiningai tiekėjų konkurencijai.
3. Nė viena šio skyriaus nuostata nelaikoma reikalavimu, kad Šalis, įskaitant jos perkančiuosius subjektus, valdžios ir skundų nagrinėjimo institucijas, atskleistų konfidencialią informaciją, kai tai:
  - a) kliudytų teisės vykdymo užtikrinimui;
  - b) galėtų pakenkti sąžiningai tiekėjų konkurencijai;
  - c) pažeistų konkrečių asmenų teisėtus komercinius interesus, įskaitant intelektinės nuosavybės apsaugą, arba
  - d) kitaip prieštarautų viešajam interesui.

Keitimasis statistiniais duomenimis

4. Kiekviena Šalis kasmet kitai Šaliai pateikia dvišalių viešųjų pirkimų statistinius duomenis.

173 STRAIPSNIS

Peržiūros procedūros

1. Kiekviena Šalis numato laiku taikomą, veiksmingą, skaidrią ir nediskriminacinę administracinės arba teisminės peržiūros procedūrą, pagal kurią tiekėjas, kuris yra ar buvo suinteresuotas į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu, galėtų:

- a) pateikti skundą dėl šio skyriaus pažeidimo, kylančio dėl į taikymo sritį patenkančio viešojo pirkimo, arba
- b) jei pagal tos Šalies teisės aktus tiekėjas neturi teisės tiesiogiai pateikti skundo dėl šio skyriaus pažeidimo, Šalies priemonių, kuriomis įgyvendinamos šio skyriaus nuostatos, nesilaikymo.

Visiems skundams pagal šią dalį taikomos procedūrinės taisyklės nustatomos raštu ir yra visuotinai prieinamos.

2. Jei tiekėjas pateikia su į taikymo sritį patenkančiu viešuoju pirkimu, dėl kurio jis yra arba buvo pareiškęs susidomėjimą, susijusį skundą dėl 1 dalyje nurodyto pažeidimo arba priemonių netaikymo, viešąjį pirkimą vykdančio perkančiojo subjekto Šalis subjektą ir tiekėją ragina skundą išspręsti per konsultacijas. Subjektas nešališkai ir laiku apsversto bet kokį gautą skundą taip, kad tiekėjui nesukliudytų dalyvauti tuo metu vykstančiame ar vyksiančiame viešajame pirkime arba nebūtų pažeista jo teisė administracinės ar teisminės peržiūros tvarka siekti, kad būtų imtasi taisomųjų priemonių.

3. Kiekvienam tiekėjui suteikiama pakankamai laiko skundui parengti ir pateikti, ir šis laikotarpis bet koku atveju turi būti ne trumpesnis kaip 10 dienų, skaičiuojant nuo tada, kai tiekėjas sužinojo arba pagrįstai turėjo sužinoti apie aplinkybes, dėl kurių teikiamas skundas.

4. Kiekviena Šalis įsteigia arba paskiria bent vieną nešališką nuo jos perkančiųjų subjektų nepriklausomą administracinę arba teisminę instituciją, kuri priimtų ir nagrinėtų tiekėjų skundus dėl į taikymo sritį patenkančių viešųjų pirkimų.
5. Jei skundą pirmiausia nagrinėja ne 4 dalyje nurodyta institucija, o kita įstaiga, Šalis užtikrina, kad tiekėjas jos pirminį sprendimą galėtų apskusti nešališkai administracinei arba teisminei institucijai, nepriklausomai nuo perkančiojo subjekto, dėl kurio viešojo pirkimo pateiktas skundas.
6. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jei pagal 4 dalį įsteigta ar paskirta institucija nėra teisminė, jos sprendimai galėtų būti peržiūrimi teisme arba būtų nustatytos procedūros, kuriomis būtų užtikrinama, kad:
- a) perkantysis subjektas turėtų atsakyti į skundą raštu ir pateikti skundų nagrinėjimo institucijai visus susijusius dokumentus;
  - b) proceso dalyviai (toliau – dalyviai) turėtų teisę būti išklausyti prieš skundų nagrinėjimo institucijai priimant sprendimą dėl skundo;
  - c) dalyviai turėtų teisę būti atstovaujami ir lydimi;
  - d) dalyviams būtų leidžiama dalyvauti visuose proceso etapuose;
  - e) dalyviai turėtų teisę prašyti, kad procesas vyktų viešai ir kad jame galėtų dalyvauti liudytojai, ir
  - f) skundų nagrinėjimo institucija laiku priimtų savo sprendimus arba rekomendacijas, išdėstytų juos (jas) raštu ir paaiškintų kiekvieno sprendimo ar rekomendacijos pagrindą.

7. Kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti procedūras, pagal kurias numatoma:
- a) skubios laikinosios priemonės, kuriomis išsaugoma tiekėjo galimybė dalyvauti viešajame pirkime. Taikant šias laikinasias priemones gali būti sustabdomas viešojo pirkimo procesas. Pagal šias procedūras gali būti nustatyta, kad priimant sprendimą dėl tokių priemonių taikymo gali būti atsižvelgta į neigiamas pasekmes svarbiausiems susijusiems interesams, įskaitant viešąjį interesą. Pagrįstos priežastys, dėl kurių nusprendžiama nesiimti veiksmų, nurodomos raštu ir
  - b) jei skundų nagrinėjimo institucija nustato, kad buvo pažeistas skyrius arba netaikytos priemonės, kaip nurodyta 1 dalyje, imtis taisomųjų veiksmų arba skirti kompensaciją už patirtus nuostolius ar žalą, kuriais gali būti laikomos tik pasiūlymo rengimo sąnaudos arba tik su skundu susijusios sąnaudos, arba ir viena, ir kita.

174 STRAIPSNIS

Taikymo srities pakeitimai ir ištaisymai

1. Šalis gali pasiūlyti iš dalies pakeisti arba ištaisyti 9 priedą, kiek tai susiję su nuostatomis, pagal kurias nustatomi jos į taikymo sritį patenkantys viešieji pirkimai.

Pakeitimai

2. Šalis, ketinanti siūlyti pakeisti 9 priedą:
- a) raštu apie tai praneša kitai Šaliai ir

b) pranešime kitai Šaliai pasiūlo tinkamą kompensacinį sureguliovimą, kad būtų išlaikytas su ankstesniu (iki pakeitimo) palyginamas taikymo srities lygis.

3. Nepaisant 2 dalies b punkto, Šalis neturi taikyti kompensacinio sureguliovimo, jei pakeitimas taikomas perkančiajam subjektui, kurio Šalis faktiškai nebekontroliuoja ar nebeturi jam įtakos.

4. Kita Šalis per 45 dienas nuo 2 dalies a punkte nurodyto pranešimo gavimo gali raštu paprieštarauti, jei ji nesutinka, kad:

a) pagal 2 dalies b punktą pasiūlytas sureguliovimas yra pakankamas, kad būtų išlaikytas palyginamas abipusiškai sutartos taikymo srities lygis, arba

b) pakeitimas taikomas subjektui, kurio Šalis faktiškai nebekontroliuoja ar nebeturi jam įtakos pagal 3 dalį.

Jei kita Šalis per nustatytą laikotarpį nepareiškia prieštaraavimo, laikoma, kad ji pritaria sureguliovimui ar pakeitimui.

Ištaisymai

5. Toliau išvardyti 9 priedo pakeitimai laikomi vien techninio pobūdžio ištaisymais, jei jie neturi įtakos šiame skyriuje numatytai abipusiškai sutartai taikymo sričiai:

a) perkančiojo subjekto pavadinimo pakeitimas;

b) dviejų arba daugiau į 9 priedą įtrauktų perkančiųjų subjektų susijungimas ir

- c) į 9 priedą įtraukto perkančiojo subjekto padalijimas į du arba daugiau perkančiųjų subjektų, jei jie visi įtraukiami į 9 priede pateiktą perkančiųjų subjektų sąrašą.

Vien tokį techninio pobūdžio ištaisymą atliekanti šalis neprivalo numatyti kompensacinio sureguliuavimo.

6. Kiekviena Šalis apie siūlomus 9 priedo ištaisymus praneša kitai Šaliai kartą per dvejus metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo.
7. Per 45 dienas nuo pranešimo gavimo Šalis gali pateikti kitai Šaliai prieštaravimą dėl siūlomo ištaisymo. Prieštaravimą pateikianti Šalis nurodo priežastis, kodėl, jos manymu, siūlomas ištaisyimas neatitinka 5 dalies, ir apibūdina poveikį, kurį siūlomas ištaisyimas darytų šiame Susitarime numatytai abipusiškai sutartai taikymo sričiai. Jei per 45 dienas nuo 6 dalyje nurodyto pranešimo gavimo rašytinis prieštaravimas nepateikiamas, laikoma, kad kita Šalis sutiko su siūlomu ištaisymu. Kita Šalis gali raštu paprašyti papildomo laiko siūlomiems ištaisymams išnagrinėti, jei dėl siūlomų pakeitimų reikia papildomai patikrinti informaciją arba pasiūlymą pateikusiųs Šalies papildomų paaiškinimų.

Konsultacijos ir ginčų sprendimas

8. Jei kita Šalis prieštarauja siūlomam pakeitimui arba ištaisymui, abi Šalys siekia išspręsti šį klausimą per konsultacijas. Jei Šalys per 60 dienų nuo prieštaravimo gavimo nesusitaria, Šalis, siekianti pakeisti arba ištaisyti 9 priedą, gali perduoti klausimą spręsti ginčų sprendimo tvarka pagal šią antraštinę dalį.

175 STRAIPSNIS

Institucinės nuostatos

Bendradarbiavimo komitetas, susirinkęs prekybos klausimams skirta sudėtimi, Šalies prašymu nagrinėja su šio skyriaus įgyvendinimu ir veikimu susijusius klausimus, pvz.:

- a) dėl 9 priedo tikslinimo, ištaisymo ar keitimo;
- b) su šio skyriaus veikimu susijusius klausimus;
- c) visus kitus su viešaisiais pirkimais susijusius klausimus.

10 SKYRIUS

PREKYBA IR DARNUS VYSTYMASIS

176 STRAIPSNIS

Aplinkybės ir tikslai

1. Šalys primena 1992 m. Jungtinių Tautų konferencijos dėl aplinkos ir vystymosi „Darbotvarkę 21“, 1998 m. TDO deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, 2006 m. JT Ekonominės ir Socialinės Tarybos priimtą ministrų deklaraciją dėl visiško užimtumo ir deramo darbo, 2008 m. TDO deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos ir 2015 m. JT darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. su joje nustatytais darnaus vystymosi tikslais (toliau – DVT).
2. Šalys pripažįsta, kad ekonominė plėtra, socialinis vystymasis ir aplinkos apsauga yra vienas nuo kito priklausantys ir darnų vystymąsi stiprinantys veiksniai. Šalys patvirtina savo įsipareigojimą skatinti tarptautinės prekybos ar investicijų plėtrą taip, kad padėtų siekti darnaus vystymosi tikslo, visų pirma išreikšto jų daugiašaliuose įsipareigojimuose dėl darbo ir aplinkos.

177 STRAIPSNIS

Teisė reglamentuoti ir apsaugos lygis

1. Šalys pripažįsta kiekvienos Šalies teisę savo nuožiūra formuoti savo darnaus vystymosi politiką ir prioritetus, nustatyti vidaus aplinkos ir darbuotojų apsaugos lygius ir atitinkamai priimti arba keisti susijusią teisę ir politiką. Tokie įstatymai ir politika turi atitikti kiekvienos Šalies įsipareigojimus laikytis 178 straipsnyje nurodytų tarptautiniu mastu pripažintų susitarimų ir standartų.
2. Kiekviena Šalis siekia užtikrinti, kad jos atitinkamuose įstatymuose ir politikoje būtų numatyta ir skatinama aukšto lygio aplinkos ir darbuotojų apsauga.
3. Šalys pripažįsta, kad yra netinkama skatinti prekybą arba investicijas silpninant arba mažinant apsaugos lygį, užtikrinamą jų atitinkamais aplinkos arba darbo teisės aktais ir standartais.
4. Šalis nesiekia skatinti prekybos arba investicijų atsisakydama taikyti savo aplinkos arba darbo teisę arba nukrypdamą nuo šios teisės arba nuosekliais ar pasikartojančiais veiksmais arba neveikimu neužtikrindama veiksmingo aplinkos ar darbo teisės vykdymo.

178 STRAIPSNIS

Daugiašaliai aplinkos susitarimai ir darbo konvencijos

1. Šalys pripažįsta tarptautinio aplinkos valdymo ir susitarimų, kuriais tarptautinė bendruomenė reagoja į darnaus vystymosi iššūkius, susijusius su aplinka, taip pat visiško ir našaus užimtumo ir deramo darbo visiems svarbą, nes tai yra pagrindiniai darnaus vystymosi elementai.
2. Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgdama į 290–295 straipsnius kiekviena Šalis veiksmingai įgyvendina daugiašalius aplinkos susitarimus, kuriuos ji atitinkamai ratifikavo, įskaitant 2015 m. Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos ir 1992 m. gegužės 9 d. Niujorke priimtą JT bendrąją klimato kaitos konvenciją.
3. Atsižvelgdama į 314 straipsnį, kiekviena Šalis veiksmingai įgyvendina tarptautiniu mastu pripažintus pagrindinius darbo standartus, apibrėžtus pagrindinėse TDO konvencijose, taip pat kitose TDO konvencijose, kurias atitinkamai ratifikavo Uzbekistano Respublika ir valstybės narės. Šalys dės pastangas siekdamas ratifikuoti kitas konvencijas ir protokolus, kuriuos TDO priskiria prie aktualių. Kiekviena Šalis priims ir įgyvendins priemones ir politiką, susijusias su darbuotojų sveikata ir sauga, ir taikys veiksmingą darbo inspekcijos sistemą, atitinkančias atitinkamas TDO konvencijas, kurių šalimi ji yra arba gali tapti.

Darniam vystymuisi palanki prekyba ir investicijos

1. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą stiprinti prekybos vaidmenį siekiant darnaus vystymosi tikslo. Atitinkamai jos skatina įmonių socialinę atsakomybę ir (arba) atsakingo verslo praktiką, prekybą aplinkosaugos prekėmis ir paslaugomis ir investicijas į jas, taip pat naudoti tvarumo užtikrinimo programas, pavyzdžiui, sąžiningos ir etiškos prekybos ir ekologinio ženklavimo.
2. Šalys keičiasi informacija ir dalijasi patirtimi, susijusiomis su jų veiksmomis, kuriais skatinama, kad prekybos, socialinė ir aplinkos politika derėtų tarpusavyje ir viena kitą papildytų, ir stiprina dialogą bei bendradarbiavimą darnaus vystymosi klausimais, kurių kyla palaikant prekybos santykius.
3. Į tokį dialogą ir bendradarbiavimą įtraukiami susiję suinteresuotieji subjektai, pirmiausia socialiniai partneriai, taip pat kitos pilietinės visuomenės organizacijos, palaikant pagal 341 straipsnį nustatytą pilietinės visuomenės bendradarbiavimą.

180 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas

Ginčams pagal šį skyrių 250–254 straipsniai netaikomi. Kilus tokių ginčų, kolegijai pagal 248 ir 249 straipsnius pateikus savo galutinę ataskaitą Šalys į ją atsižvelgdamos aptaria tinkamas įgyvendintinas priemones. Bendradarbiavimo komitetas stebi tokių priemonių įgyvendinimą ir klausimo sprendimo raidą, be kita ko, pasinaudodamas 179 straipsnio 3 dalyje nurodytu mechanizmu.

11 SKYRIUS

SKAIDRUMAS

181 STRAIPSNIS

Tikslas

Pripažindamos poveikį, kurį jų atitinkama reglamentavimo aplinka galėtų daryti jų tarpusavio prekybai ir investicijoms, Šalys siekia sukurti nuspėjamą reglamentavimo aplinką ir veiksmingas procedūras ekonominės veiklos vykdytojams, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

182 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) administracinis sprendimas – teisinę galią turintis sprendimas, aktas arba veiksmas, kuris konkrečiu atveju taikomas konkrečiam asmeniui, prekei arba paslaugai ir kuris apima administracinio sprendimo nepriėmimo atvejus, nors tai numatyta pagal Šalies teisę;
- b) suinteresuotasis asmuo – asmuo, kurį gali paveikti visuotinio taikymo priemonė, ir
- c) visuotinio taikymo priemonė – visuotinai taikomi įstatymai, kiti teisės aktai, procedūros, administraciniai sprendimai ir teismo sprendimai, susiję su bet kuriuo klausimu, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, kaip numatyta Šalies teisėje.

183 STRAIPSNIS

Paskelbimas

Kiekviena Šalis užtikrina, kad su bet kuriuo dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, susijusi visuotinio taikymo priemonė:

- a) būtų nedelsiant skelbiama oficialiai nustatytomis informacijos sklaidos priemonėmis ir, kai įmanoma, elektroninėmis priemonėmis, arba kitaip pavišinama, kad su jai susipažinti galėtų bet kuris asmuo;

- b) būtų paaiškinama ir pagrindžiamas jos tikslas ir
- c) būtų skiriama pakankamai laiko nuo įstatymų ir kitų teisės aktų paskelbimo iki įsigaliojimo, bent jau tada, kai dėl jų ekonominės veiklos vykdytojams tenka didesnė našta, nebent tai neįmanoma dėl skubos priežasčių. Šis punktas netaikomas teismo ar administraciniam sprendimams.

184 STRAIPSNIS

Užklausos

1. Kiekviena Šalis nustato tinkamus mechanizmus, skirtus atsakyti į bet kurio asmens užklausas dėl įstatymų ar kitų teisės aktų, susijusių su bet koku klausimu, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, arba užtikrina, kad tokie mechanizmai toliau veiktų.
2. Šalies prašymu kita Šalis nedelsdama pateikia informaciją ir atsako į klausimus dėl bet kurio galiojančio ar rengiamo įstatymo ar kito teisės akto, susijusio su bet koku klausimu, kuriam taikoma ši antraštinė dalis.

185 STRAIPSNIS

Visuotinio taikymo priemonių įgyvendinimas

1. Kiekviena Šalis užtikrina objektyvų, nešališką ir pagrįstą visuotinio taikymo priemonių, susijusių su bet kuriuo dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, administravimą.

2. Taikydama 1 dalyje nurodytas priemones konkrečioms kitos Šalies asmenims, prekėms arba paslaugoms, kiekviena Šalis konkrečiais atvejais:

- a) stengiasi asmenims, kuriems administracinė procedūra daro tiesioginį poveikį, pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus, kai procedūra yra inicijuota, pateikti pagrįstą pranešimą, kuriame aprašomas procedūros pobūdis, nurodomas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis inicijuojama procedūra, ir pateikiamas bendras visų ginčytinų klausimų aprašymas, ir
- b) prieš priimdama bet kokią galutinę administracinę sprendimą, suteikia asmenims pagrįstą galimybę pateikti faktų ir argumentų, kuriais grindžiama jų pozicija, jei tai įmanoma atsižvelgiant į laiką, procedūros pobūdį ir viešąjį interesą.

186 STRAIPSNIS

Peržiūra ir apskundimas

1. Siekdama, kad administraciniai sprendimai, susiję su bet kuriuo dalyku, kuriam taikoma ši antraštinė dalis, būtų greitai peržiūrimi ir, jei pagrįsta, ištaisomi, kiekviena Šalis įsteigia bendrosios kompetencijos, arbitražo arba administracinius teismus ir nustato teismines, arbitražo arba administracines procedūras arba užtikrina, kad jie veiktų toliau. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos teismai apskundimo ir peržiūros procedūras taikytų nediskriminuodami ir nešališkai. Tie teismai turi būti nešališki ir nepriklausomi nuo valdžios institucijos, kuriai pavesta užtikrinti administracinį vykdymą, ir neturi jokių interesų, susijusių su klausimo sprendimo rezultatu.

2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad 1 dalyje nurodytos procedūros šalims būtų užtikrinta teisė į:
  - a) pagrįstą galimybę remti arba ginti savo atitinkamas pozicijas ir
  - b) į tai, kad būtų priimtas sprendimas, pagrįstas įrodymais ir pateiktais pareiškimais, arba, kai to reikalaujama pagal jos teisę, administracinės institucijos surinkta atitinkama bylos medžiaga.
3. 2 dalies b punkte nurodytą sprendimą, kuris apskūstas arba peržiūrimas, kaip numatyta jos teisėje, įgyvendina institucija, kuriai pavestas administracinis vykdymo užtikrinimas.

187 STRAIPSNIS

Ryšys su kitais skyriais

Šiuo skyriumi nedaromas poveikis konkrečioms kituose šios antraštinės dalies skyriuose nustatytoms taisyklėms.

12 SKYRIUS

INVESTICIJOS IR PREKYBA PASLAUGOMIS

1 SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

188 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šalys, patvirtindamos savo įsipareigojimą sukurti geresnę aplinką investicijoms ir tarpusavio prekybai, nustato tvarką, būtiną abipusėms investicijų ir prekybos paslaugomis sąlygoms pagerinti.
2. Šalys patvirtina savo teisę savo atitinkamoje teritorijoje reglamentuoti ir priimti naujus reglamentus taip, kad siektų teisėtų politikos tikslų, be kita ko, susijusių su visuomenės sveikatos apsauga, socialinėmis paslaugomis, valstybiniu švietimu, sauga, aplinka, įskaitant klimato kaitos klausimus, visuomenės dorove, socialine ar vartotojų apsauga, privatumu ir duomenų apsauga ir kultūros įvairovės skatinimu bei apsauga.
3. Šis skyrius netaikomas priemonėms, kurios daro poveikį kitoje Šalyje įsidarbinti siekiantiems Šalies fiziniams asmenims, ir priemonėms, susijusioms su nacionaliniu subjektiškumu ar pilietybe, nuolatine gyvenamąja vieta arba nuolatiniu darbu.

4. Šiuo skyriumi Šaliai neužkertamas kelias taikyti fizinių asmenų atvykimą arba laikiną buvimą jos teritorijoje reglamentuojančių priemonių, įskaitant priemones, kurios reikalingos jos sienų vientisumui apsaugoti ir tvarkingam fizinių asmenų judėjimui per jas užtikrinti, jeigu tokios priemonės taikomos taip, kad neišnyktų ir nesumažėtų nauda¹, kurią kita Šalis įgyja pagal šį skyrių.

5. Šis skyrius netaikomas jokiai Šalies priemonei, susijusiai su valdžios sektoriaus ar įstaigos vykdomu prekių ar paslaugų pirkimu valstybės reikmėms, ir kai Šalis nesiekia jų perparduoti komerciniais tikslais arba panaudoti prekėms tiekti ar paslaugoms teikti komercinėje prekyboje, nepriklausomai nuo to, ar toks pirkimas yra viešasis pirkimas, kaip tai suprantama 9 skyriuje.

6. Šis skyrius netaikomas Šalių teikiamoms subsidijoms ar dotacijoms, įskaitant vyriausybės remiamas paskolas bei garantijas ir draudimą.

7. Šis skyrius netaikomas:

- a) oro susisiekimo paslaugoms ar susijusioms pagalbinėms oro susisiekimo paslaugoms², kitoms nei:
  - i) orlaivių remonto ir techninės priežiūros paslaugos;
  - ii) kompiuterinės rezervavimo sistemos (KRS) paslaugos;

---

¹ Vien tai, kad tam tikrų šalių fiziniai asmenys privalo turėti vizą, o kitų – ne, nereiškia, kad nauda pagal šį skyrių išnyksta arba sumažėja.

² Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad oro susisiekimo paslaugos ar susijusios pagalbinės oro susisiekimo paslaugos, be kita ko, yra šios: oro susisiekimas; paslaugos, teikiamos naudojant orlaivį, kurio pirminė paskirtis nėra krovinių ar keleivių vežimas, kaip antai mokymo gesinti gaisrus iš oro, pramoginių skrydžių, purškimo, stebėjimo, kartografavimo, fotografavimo, šuolių su parašiutais, sklandytuvų vilkimo, medienos ruošos ir statybos naudojant sraigtasparnius ir kitos ore teikiamos žemės ūkio, pramonės ir tikrinimų paslaugos; orlaivių su įgula nuoma ir oro uostų eksploatavimo paslaugos.

- iii) antžeminės paslaugos ir
- iv) oro transporto paslaugų pardavimas ir rinkodara;
- b) audiovizualinėms paslaugoms;
- c) vidaus vandenų kelių ir
- d) nacionaliniam jūrų kabotažui¹.

189 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skyriuje:

- a) orlaivių remonto ir techninės priežiūros paslaugos – su orlaiviu ar jo dalimi susijusi veikla, vykdoma, kai orlaivis nenaudojamas, prie kurios nepriskiriama vadinamoji linijinė techninė priežiūra;
- b) vykdančios valdžios funkcijas vykdoma veikla arba teikiama paslauga – nekomerciniais tikslais ir nekonkuruojant su vienu arba daugiau ekonominės veiklos vykdytojų vykdoma veikla arba teikiamos paslaugos;

---

¹ Nedarant poveikio tam, kokia veikla pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus gali būti laikoma kabotažu, Europos Sąjungos atveju nacionalinis jūrų kabotažas pagal šį skyrį apima keleivių ar prekių vežimą iš Europos Sąjungos valstybėje narėje esančio uosto ar vietos į kitą toje pačioje Europos Sąjungos valstybėje narėje esantį uostą ar vietą, įskaitant jos kontinentinį šelfą, kaip numatyta Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje, taip pat vežimo operacijas, kurios pradedamos ir baigiamos tame pačiame Europos Sąjungos valstybės narės uoste ar vietoje.

- c) kompiuterinės rezervavimo sistemos (KRS) paslaugos – paslaugos, teikiamos naudojant kompiuterines sistemas, kuriose teikiama informacija apie oro vežėjų tvarkaraščius, laisvas vietas, bilietų kainas bei taisykles ir per kurias galima rezervuoti vietas ar įsigyti bilietus;
- d) įmonė, kuriai taikomas šis Susitarimas – kitos Šalies juridinio asmens pagal h punktą Šalies teritorijoje įsteigta įmonė, vadovaujantis taikytina teise, jau įsteigta šio Susitarimo įsigaliojimo dieną arba įsteigta vėliau;
- e) tarpvalstybinė prekyba paslaugomis – paslaugų teikimas:
  - i) iš vienos Šalies teritorijos į kitos Šalies teritoriją arba
  - ii) vienos Šalies teritorijoje kitos Šalies paslaugų vartotojui;
- f) ekonominė veikla – pramoninio, komercinio ar profesinio pobūdžio veikla arba amatininkų veikla, įskaitant paslaugų teikimą, išskyrus su valdžios įstaigų pavestų funkcijų vykdymu susijusią veiklą;
- g) įmonė – juridinis asmuo arba juridinio asmens filialas ar atstovybė;
- h) įsisteigimas – juridinio asmens įsteigimas arba tokio asmens įsigijimas, įskaitant dalyvavimą valdant kapitalą, arba juridinio asmens filialo arba atstovybės įsteigimas Šalies teritorijoje, siekiant sukurti arba toliau palaikyti ilgalaikius ekonominius ryšius;
- i) esamas – galiojantis šio Susitarimo pasirašymo dieną;

- j) antžeminės paslaugos – šios už mokestį arba pagal sutartį oro uoste teikiamos paslaugos: oro transporto bendrovės atstovavimas, administravimas ir priežiūra; keleivių aptarnavimas; bagažo tvarkymas; perone teikiamos paslaugos; aprūpinimas maistu ir gėrimais; krovinių ir pašto siuntų tvarkymas; orlaivių aprūpinimas kuru; orlaivių priežiūra ir valymas; antžeminis transportas ir skrydžių vykdymas, įgulų administravimas ir skrydžių planavimas; terminas „antžeminės paslaugos“ neapima: saviteikos; saugumo; orlaivių remonto ir techninės priežiūros arba orlaivių remonto ir techninės priežiūros arba pagrindinės centralizuotos oro uosto infrastruktūros, pvz., ledo šalinimo įrenginių, degalų skirstymo sistemų, bagažo tvarkymo sistemų ir fiksuotų oro uosto vidaus transporto sistemų, eksploatavimo ar valdymo;
- k) juridinis asmuo – juridinis subjektas, įsteigtas ar kitaip organizuotas pagal taikytiną teisę, siekiantis ar nesiekiantis pelno, valdomas privačios ar valstybinės nuosavybės teise, įskaitant bet kokią korporaciją, patikos fondą, ūkinę bendriją, bendrąją įmonę, individualiąją įmonę ar asociaciją;
- l) Šalies juridinis asmuo¹:
- i) Europos Sąjungos atveju:
- A) juridinis asmuo, įsteigtas arba organizuotas pagal Sąjungos arba bent vienos iš jos valstybių narių teisę ir Europos Sąjungos teritorijoje vykdomas didelę ūkinės veiklos dalį², ir

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad šiame punkte minimos laivybos bendrovės laikomos Šalies juridiniais asmenimis tik tiek, kiek tai susiję su jų veikla, susijusia su jūrų transporto paslaugų teikimu.

² Atsižvelgdama į savo pranešimą apie Europos bendrijos steigimo sutartį PPO (WT/REG39/1) Europos Sąjunga laiko, kad sąvoka „veiksminga ir nuolatinė sąsaja“ su Europos Sąjungos valstybės narės ūkiu, įtvirtinta SESV 54 straipsnyje, yra lygiavertė sąvokai „didelė ūkinės veiklos dalis“.

B) laivybos bendrovė, kuri įsteigta už Europos Sąjungos ribų ir kurią kontroliuoja valstybės narės fizinis asmuo, kurio laivas yra įregistruotas valstybėje narėje ir plaukioja su tos valstybės narės vėliava;

ii) Uzbekistano Respublikos atveju:

A) juridinis asmuo, įsteigtas arba organizuotas pagal Uzbekistano Respublikos teisę ir Uzbekistano Respublikos teritorijoje vykdančią didelę ūkinės veiklos dalį, ir

B) laivybos bendrovė, kuri įsteigta už Uzbekistano Respublikos ribų ir kurią kontroliuoja Uzbekistano Respublikos fizinis asmuo, kurio laivas yra įregistruotas Uzbekistano Respublikoje ir plaukioja su jos vėliava;

m) Šalies priemonė – priemonė, kurią nustato arba palieka galioti¹:

i) centrinė, regiono ar vietos valdžia arba jos institucijos ir

ii) nevyriausybinių organizacijų, vykdančių centrines, regiono ar vietos valdžios arba jos institucijų perduotus įgaliojimus;

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad terminas „Šalies priemonė“ apima 1 punkto i ir ii papunkčiuose išvardytų subjektų priemones, kurios nustatomos arba paliekamos galioti tiesiogiai arba netiesiogiai duodant nurodymus, vadovaujant šių priemonių atžvilgiu vykdomai kitų subjektų veiklai arba ją kontroliuojant.

- n) Šalies fizinis asmuo:
- i) Europos Sąjungos atveju – vienos iš valstybių narių pilietis pagal jos teisę¹ ir
  - ii) Uzbekistano Respublikos atveju – Uzbekistano Respublikos pilietis pagal jos teisę;
- o) veikimas – įmonės veikla, valdymas, priežiūra, naudojimas, naudojimasis ja ar jos pardavimas arba kitoks perdavimas;
- p) oro transporto paslaugų pardavimas ir rinkodara – oro vežėjui suteikta galimybė laisvai parduoti savo oro transporto paslaugas ir vykdyti jų rinkodarą, įskaitant visus rinkodaros aspektus, kaip antai rinkos tyrimus, reklamą ir platinimą, tačiau neįskaitant oro transporto paslaugų kainų ir taikytinų sąlygų nustatymo;
- q) paslauga – bet kuriame sektoriuje teikiamos paslaugos, išskyrus paslaugas, teikiamas vykdant oficialias valdžios funkcijas;
- r) paslaugų teikėjas – asmuo, siekiantis teikti arba teikiantis paslaugas.

---

¹ Europos Sąjungos atveju terminas „Šalies fizinis asmuo“ taip pat reiškia asmenis, kurie nuolat gyvena Latvijos Respublikoje, bet nėra Latvijos Respublikos ar bet kurios kitos valstybės piliečiai, tačiau pagal Latvijos Respublikos teisę turi teisę gauti nepiliečio pasą.

190 STRAIPSNIS

Horizontalusis paslaugų apribojimas

1. Nepaisant kitų šio skyriaus nuostatų, iš Šalies nereikalaujama dėl į GATS taikymo sritį patenkančių sektorių arba priemonių taikyti palankesnę režimą, nei ta Šalis turi taikyti pagal GATS; ir tai taikoma dėl kiekvieno paslaugų sektoriaus, subsektoriaus ir paslaugų teikimo būdo. Ši dalis pradama taikyti nuo dienos, kurią lieka vienas mėnuo iki kiekvieno atitinkamo Šalies įsipareigojimo pagal GATS įsigaliojimo dienos.
2. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad, kiek tai susiję su paslaugomis, Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašai, įskaitant išlygas ir jo priedą dėl II straipsnio išimčių (didžiausio palankumo režimo išimčių sąrašas), yra įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
3. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad iki Uzbekistano Respublikos įstojimo į PPO Uzbekistano Respublikos konkrečių įsipareigojimų sąrašas, įskaitant išlygas, yra sąrašas, pateiktas 12-B, 12-C ir 12-D prieduose.

191 STRAIPSNIS

Ekonominės integracijos susitarimai

Pagal šį skyrį suteiktas režimas netaikomas režimui, Šalies taikomam pagal susitarimą, kuriuo iš esmės liberalizuojama prekyba paslaugomis (įskaitant įsisteigimą paslaugų srityje), atitinkantį GATS V ir *Vbis* straipsnių kriterijus, arba susitarimą, kuriuo iš esmės liberalizuojamas įsisteigimas kitos ekonominės veiklos srityje, atitinkantį tuos pačius kriterijus šios veiklos atžvilgiu.

Skaidrumas ir konfidencialios informacijos atskleidimas

1. Šalis nedelsdama atsako į visus kitos Šalies prašymus pateikti konkrečią informaciją apie visas savo visuotinio taikymo priemones, įskaitant investuotojų ir paslaugų teikėjų licencijavimo ir sertifikavimo standartus ir kriterijus, taip pat informaciją apie atitinkamą reguliavimo ar kitą įstaigą ar tarptautinius susitarimus, susijusius su klausimais, patenkančiais į šio skyriaus taikymo sritį, arba darančius jiems poveikį. Kiekviena Šalis įsteigia vieną ar daugiau informacijos centrų ir praneša kitai Šaliai jų kontaktinius duomenis. Gavę prašymą, tie informacijos centrai kitos Šalies investuotojams ir paslaugų teikėjams teikia konkrečią informaciją visais šiais klausimais.
2. Kiekviena Šalis nedelsdama paskelbia visas visuotinio taikymo priemones, kurios yra susijusios su šio skyriaus veikimu arba daro jam poveikį. Jei toks paskelbimas praktiškai neįmanomas, informacija apie tokias priemones paviešinama kitaip.
3. Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma reikalavimu Šaliai pateikti konfidencialią informaciją, kurios atskleidimas trukdytų teisėsaugai ar kitaip prieštarautų viešajam interesui, ar pakenktų konkrečios viešosios ar privačiosios įmonės teisėtiems komerciniams interesams.

2 SKIRSNIS

INVESTICIJOS

193 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Šis skirsnis taikomas Šalies priemonėms, darančioms poveikį toliau nurodytų subjektų steigimui arba veikimui jos teritorijoje siekiant vykdyti ekonominę veiklą:

- a) kitos Šalies juridiniams asmenims ir
- b) įmonėms, kurioms taikomas šis Susitarimas.

194 STRAIPSNIS

Didžiausio palankumo režimas ir nacionalinis režimas

1. Nedarant poveikio į šio Susitarimo 12-A priedą ir Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašus bei šio Susitarimo 12-B priedą įtrauktoms išlygoms, kiekviena Šalis kitos Šalies juridiniams asmenims ir įmonėms, kurioms taikomas šis Susitarimas, dėl įsisteigimo ir veiklos jos teritorijoje taiko režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį panašiomis aplinkybėmis ji taiko trečiosios šalies juridiniams asmenims ir jų įmonėms.

2. Nedarant poveikio į 12-A priedą ir Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašus bei 12-B priedą įtrauktoms išlygoms, kiekviena Šalis kitos Šalies juridiniams asmenims ir įmonėms, kurioms taikomas šis Susitarimas, dėl įsisteigimo ir veiklos jos teritorijoje taiko režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį panašiomis aplinkybėmis ji taiko savo pačios juridiniams asmenims ir jų įmonėms.

3. Pagal 2 dalį taikomas režimas yra:

- a) kalbant apie Uzbekistano Respublikos regioninio ar vietos lygmens valdžią – režimas, kuris yra ne mažiau palankus nei didžiausio palankumo režimas, kurį panašiose situacijose to lygmens valdžia taiko savo teritorijoje Uzbekistano Respublikos juridiniams asmenims ir jų įmonėms, ir
- b) kalbant apie valstybės narės visų lygmenų valdžios sektorių – režimas, kuris yra ne mažiau palankus nei didžiausio palankumo režimas, kurį panašiose situacijose tas valdžios sektorius taiko savo teritorijoje tos valstybės narės juridiniams asmenims ir jų įmonėms.

4. Šis straipsnis nelaikomas įpareigojančiu Šalį suteikti kitos Šalies juridiniams asmenims arba įmonėms, kurioms taikomas šis Susitarimas, pagal kurį nors režimą teikiamą naudą, gaunamą dėl:

- a) tarptautinio dvigubo apmokestinimo išvengimo susitarimo arba bet kurio kito tarptautinio susitarimo ar tvarkos, visiškai ar daugiausia susijusių su apmokestinimu, arba
- b) priemonių, kuriomis numatomas, be kita ko, standartų ar kriterijų, taikomų fizinio asmens ar įmonės leidimų, licencijų ir sertifikatų išdavimui ekonominei veiklai vykdyti, arba prudencinių priemonių pripažinimas, kaip nurodyta GATS priedo dėl finansinių paslaugų 3 dalyje.

5. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad 1 dalyje nurodytas režimas neapima ginčų sprendimo procedūrų, numatytų kituose tarptautiniuose susitarimuose.

6. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad esminės nuostatos pagal kitus Šalies su trečiąja šalimi sudarytus tarptautinius susitarimus savaime nėra laikomos 1 dalyje nurodytu režimu. Pagal tas nuostatas Šalies taikomos priemonės¹ gali būti laikomos tokiu režimu ir taip pažeisti šį straipsnį.

195 STRAIPSNIS

Vyresnioji vadovybė ir direktorių valdybos

Nedarant poveikio į 12-A priedą ir Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašą bei 12-B priedą įtrauktoms išlygoms, Šalis nereikalauja, kad įmonė, kuriai taikomas šis Susitarimas, į valdytojų, vadovų ar direktorių valdybos narių pareigas skirtų kurios nors konkrečios pilietybės asmenis.

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad vien kitų Šalies su trečiąja šalimi sudarytų tarptautinių susitarimų esminių nuostatų perkėlimas į savo vidaus teisę, tiek, kiek to reikia, kad jos būtų įtrauktos į vidaus teisinę tvarką, savaime nelaikomas priemone.

196 STRAIPSNIS

Atsisakymas taikyti palankias nuostatas

Šalis gali atsisakyti taikyti palankias nuostatas pagal šį skirsnį kitos Šalies juridiniam asmeniui arba įmonei, kuriai taikomas šis Susitarimas, jei palankias nuostatas taikyti atsisakanti Šalis nustato arba palieka galioti priemones, susijusias su tarptautinės taikos ir saugumo palaikymu, įskaitant žmogaus teisių apsaugą:

- a) kuriomis draudžiama sudaryti sandorius su tuo juridiniu asmeniu ar įmone, kuriai taikomas šis Susitarimas, arba
- b) kurios būtų pažeistos ar apeitos, jei juridiniam asmeniui arba įmonei, kuriems taikomas šis Susitarimas, būtų pritaikytos šio skirsnio palankios nuostatos, įskaitant atvejus, kai priemonėmis draudžiama sudaryti sandorius su asmeniu, kuriam tas juridinis asmuo ar įmonė priklauso nuosavybės teise ar kuris tą juridinį asmenį ar įmonę kontroliuoja.

3 SKIRSNIS

TARPVALSTYBINĖ PREKYBA PASLAUGOMIS

197 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Šis skirsnis taikomas Šalies priemonėms, darančioms poveikį kitos Šalies paslaugų teikėjų vykdomai tarpvalstybinei prekybai paslaugomis.

198 STRAIPSNIS

Nacionalinis režimas

1. Nedarant poveikio 190 straipsniui, sektoriuose, dėl kurių įsipareigojimai yra įtraukti į Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašus ir šio Susitarimo 12-C priedą, kiekviena Šalis kitos Šalies paslaugoms ir paslaugų teikėjams taiko režimą, ne mažiau palankų nei tas, kurį ji panašiose situacijose taiko savo paslaugoms ir paslaugų teikėjams.
2. Šalis gali tenkinti 1 dalies reikalavimą taikydama kitos Šalies paslaugoms ir paslaugų teikėjams režimą, kurio forma yra tapati režimui, kurį ji taiko savo pačios paslaugoms ir paslaugų teikėjams, arba nuo jo skiriasi.
3. Tapačios arba skirtingos formos režimas laikomas mažiau palankiu, jeigu juo konkurencijos sąlygos keičiamos Šalies paslaugų arba paslaugų teikėjų naudai, palyginti su kitos Šalies paslaugoms ar paslaugų teikėjams taikomomis sąlygomis.
4. Nė viena šio straipsnio nuostata nėra laikoma reikalavimu Šaliai kompensuoti neišvengiamą nepalankią konkurencinę padėtį, kuri atsiranda dėl atitinkamų paslaugų ar paslaugų teikėjų užsienio statuso.

199 STRAIPSNIS

Laipsniškas tolesnis liberalizavimas

1. Šalys stengiasi pagal šį skirsnį imtis būtinų priemonių, kad būtų toliau laipsniškai sudaromos sąlygos tarpvalstybinei prekybai paslaugomis, atsižvelgiant į Šalių paslaugų sektorių plėtrą.
2. Prekybos klausimams skirta sudėti veikiančio Bendradarbiavimo komitetas teikia 1 dalies įgyvendinimo rekomendacijas.
3. Šalys stengiasi vengti priimti bet kokią priemonę, dėl kurios tarpvalstybinės prekybos paslaugomis sąlygos taptų labiau ribojančios, palyginti su padėtimi dieną iki šio Susitarimo pasirašymo dienos.

200 STRAIPSNIS

Atsisakymas taikyti palankias nuostatas

Šalis gali atsisakyti taikyti palankias nuostatas pagal šį skirsnį kitos Šalies paslaugų teikėjui, jei palankias nuostatas taikyti atsisakanti Šalis nustato arba palieka galioti priemones, susijusias su tarptautinės taikos ir saugumo palaikymu, įskaitant žmogaus teisių apsaugą:

- a) kuriomis draudžiama sudaryti sandorius su tuo paslaugų teikėju arba

- b) kurios būtų pažeistos ar apeitos, jei tam paslaugų teikėjui būtų pritaikytos šio skirsnio palankios nuostatos, įskaitant atvejus, kai priemonėmis draudžiama sudaryti sandorius su asmeniu, kuriam jis priklauso nuosavybės teise ar kuris jį kontroliuoja.

4 SKIRSNIS

FIZINIŲ ASMENŲ ATVYKIMAS IR LAIKINAS BUVIMAS VERSLO REIKALAIS

201 STRAIPSNIS

Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

1. Šis skirsnis taikomas Šalies priemonėms, darančioms poveikį paslaugų teikimui, kai tas paslaugas teikia į jos teritoriją atvykstantys ir joje laikinai būnantys kitos Šalies fiziniai asmenys, priskiriami šioms kategorijoms:
  - a) įsisteigimo reikalais atvykstantys verslo svečiai;
  - b) paslaugų teikėjai pagal sutartis ir
  - c) bendrovės viduje perkeliama asmenys.

2. Jei pagal šį skirsnį įsipareigojimų neprisiimta, toliau taikomi visi Šalies teisėje nustatyti reikalavimai dėl fizinių asmenų atvykimo ir laikino buvimo, įskaitant buvimo trukmę reglamentuojančius teisės aktus.
3. Nepaisant šio skirsnio nuostatų, toliau taikomi visi Šalies teisėje nustatyti reikalavimai dėl darbo ir socialinės apsaugos priemonių, įskaitant minimalų darbo užmokestį ir kolektyvines sutartis dėl darbo užmokesčio reglamentuojančius teisės aktus.
4. Įsipareigojimai dėl fizinių asmenų atvykimo ir laikino buvimo verslo reikalais netaikomi tais atvejais, kai atvykus ir laikinai būnant ketinama trukdyti ar kitaip daryti poveikį arba trukdoma ar kitaip daromas poveikis darbuotojų ar vadovybės ginčų ar derybų rezultatams arba fizinių asmenų, kurie dalyvauja tokiuose ginčiuose ar derybose, įdarbinimui.
5. Šiame skirsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:
- a) įsisteigimo reikalais atvykstantys verslo svečiai – Šalies juridiniam asmeniui dirbantys ir aukštesnes pareigas užimantys fiziniai asmenys, kurie:
- i) atsakingi už tokio juridinio asmens įmonės įsteigimą Šalies teritorijoje;
  - ii) nesiūlo ir neteikia jokių paslaugų ir nevykdo jokios kitos ekonominės veiklos, išskyrus tą, kuri yra būtina tos įmonės įsteigimo tikslais, ir
  - iii) negauna užmokesčio iš kitoje Šalyje esančio šaltinio;

- b) paslaugų teikėjai pagal sutartis – fiziniai asmenys, pasamdyti Šalies juridinio asmens kitaip nei per įdarbinimo ir aprūpinimo darbuotojais agentūras, kuris nėra įsisteigęs kitos Šalies teritorijoje, tačiau yra sudaręs *bona fide* sutartį¹ teikti paslaugas galutiniam vartotojui kitoje Šalyje, pagal kurią joje laikinai turi būti jo darbuotojai², kurie:
- i) ne trumpiau kaip vienus metus, einančius iš karto prieš prašymo leisti atvykti ir laikinai būti pateikimo dieną, yra siūlę tokias paslaugas kaip juridinio asmens darbuotojai;
  - ii) tą dieną:
    - A) Europos Sąjungos fizinių asmenų atveju turi bent trejų metų, o Uzbekistano Respublikos fizinių asmenų atveju – bent penkerių metų profesinės patirties atitinkamame veiklos sektoriuje³;
    - B) turi universitetinį išsilavinimą arba kvalifikaciją, įrodančius lygiaverčio lygio žinias⁴, ir
    - C) turi profesinę kvalifikaciją, kurios teisiškai reikalaujama norint vykdyti tą veiklą kitoje Šalyje, ir
  - iii) negauna užmokesčio iš kitoje Šalyje esančio šaltinio;

---

¹ Europos Sąjungos atveju *bona fide* sutartis gali galioti ne ilgiau kaip 12 mėnesių.

² b punkte nurodyta paslaugų teikimo sutartis turi atitikti Šalies, kurioje ta sutartis vykdoma, teisės reikalavimus.

³ Įgytos sulaukus pilnametystės.

⁴ Jei išsilavinimą ar kvalifikaciją asmuo įgijo ne toje Šalyje, kurioje teikiama paslauga, Šalis gali įvertinti atitiktį jos teritorijoje reikalaujamam universitetiniam išsilavinimui.

- c) bendrovės viduje perkeliami asmenys – fiziniai asmenys:
- i) kurie ne trumpiau kaip vienus metus, einančius iš karto prieš prašymo leisti atvykti ir laikinai būti kitoje Šalyje pateikimo dieną, buvo įdarbinti Šalies juridinio asmens ar jo filialo arba buvo jame partneriu;
  - ii) kurie prašymo pateikimo metu gyvena už kitos Šalies teritorijos ribų;
  - iii) yra laikinai perkeliami į kitos Šalies teritorijoje esančią to juridinio asmens įmonę¹, kuri priklauso tai pačiai grupei kaip ir pagrindinis juridinis asmuo arba filialas, įskaitant jo atstovybę, patronuojamąją įmonę, filialą ar pagrindinę bendrovę, ir
  - iv) kurie Europos Sąjungos atveju priskiriami šioms kategorijoms:
    - A) vadovai – daugiausia direktorių valdybos arba akcininkų ar jiems lygiaverčio organo vadovaujami ir jų nurodymus gaunantys asmenys, einantys aukštesnes pareigas ir visų pirma vadovaujantys kitos Šalies įmonės valdymui² ir atliekantys šias funkcijas:
      - 1) vadovavimas įmonei arba jos skyriui ar padaliniui;

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad vadovų ir specialistų gali būti reikalaujama įrodyti, kad jie turi profesinę kvalifikaciją ir yra įgiję patirties, kurios reikia juridiniame asmenyje, į kurį jie perkeliami.

² Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nors vadovai ar vadovaujantieji darbuotojai tiesiogiai nevykdo faktinio paslaugų teikimo užduočių, tai jiems neužkerta kelio vykdant pirmiau nurodytas pareigas atlikti užduotis, kurios gali būti būtinos paslaugoms teikti.

- 2) kitų priežiūrą atliekančių darbuotojų, specialistų ar administracijos darbuotojų darbo priežiūra ir kontrolė ir
  - 3) įgaliojimai rekomenduoti įdarbinti ir atleisti darbuotojus arba atlikti kitus su personalu susijusius veiksmus, arba
- B) specialistai – asmenys, turintys specializuotą įmonei būtiną jos veiklos sričių, metodų arba valdymo žinių, kurios vertinamos atsižvelgiant ne tik į konkrečiai įmonei svarbias žinias, bet ir į tai, ar asmuo turi aukštą kvalifikaciją, įskaitant tinkamą profesinę patirtį, susijusią su darbu arba veikla, kuriems reikia konkrečių techninių žinių, įskaitant ir tai, ar asmuo yra akredituotos profesijos atstovas, arba
- v) kurie Uzbekistano Respublikos atveju vykdo savo veiklą tos Šalies teritorijoje, nėra Uzbekistano Respublikos piliečiai ir atitinka bent šiuos kriterijus:
- A) yra įgiję aukštąjį išsilavinimą, susijusį su atitinkama profesine veikla;
  - B) turi bent 5 metų patirtį numatytoje veiklos srityje ir
  - C) Uzbekistano Respublikoje gauna metinį darbo užmokestį (atlyginimą), kurio dydis ne mažesnis nei 22 000 SST atitinkanti suma.

202 STRAIPSNIS

Bendrovės viduje perkeliami asmenys ir įsisteigimo reikalais atvykstantys verslo svečiai

1. Sektoriuose, subsektoriuose ir veiklos srityse, išvardytuose Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašuose arba šio Susitarimo 12-B priede, ir atsižvelgdama į visas juose išvardytas išlygas¹:
  - a) Šalis leidžia:
    - i) atvykti ir laikinai būti bendrovės viduje perkeliamiems asmenims ir įsisteigimo reikalais atvykstantiems verslo svečiams ir
    - ii) įdarbinti savo teritorijoje bendrovės viduje perkeliamus kitos Šalies asmenis ir
  - b) Šalis nei pagal teritorinį padalinimą, nei visos savo teritorijos mastu nepalieka galioti arba nenustato fizinių asmenų, kuriuos konkrečiame sektoriuje įmonė gali įdarbinti kaip įsisteigimo reikalais atvykstančius verslo svečius ir kaip bendrovės viduje perkeliamus asmenis, bendro skaičiaus apribojimų, taikomų kiekybinių kvotų arba ekonominių poreikių analizės, arba diskriminacinių apribojimų forma.
2. Bendrovės viduje perkeliamiems asmenims leidžiama būti ne ilgiau kaip trejus metus, o įsisteigimo reikalais atvykstantiems verslo svečiams – iki 90 dienų².

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad jei Šalis į 12-D arba 12-A priedą yra įtraukusi išlygą, ta išlyga taip pat yra šio straipsnio išlyga tiek, kiek ja nustatyta arba leidžiama priemonė daro poveikį režimui, taikomam į kitos Šalies teritoriją verslo tikslais atvykstančiam ir laikinai joje būnančiam fiziniam asmeniui.

² Europos Sąjungos atveju devyniasdešimt dienų laikotarpis apskaičiuojamas imant bet kurį šešių mėnesių laikotarpį.

203 STRAIPSNIS

Paslaugų teikėjai pagal sutartis

1. Sektoriuose, subsektoriuose ir veiklos srityse, išvardytuose Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašuose arba šio Susitarimo 12-D priede, ir atsižvelgdama į visas juose išvardytas išlygas¹, Šalis nenustato arba nepalieka galioti kitos Šalies paslaugų teikėjų pagal sutartis, kuriems leista laikinai atvykti, bendro skaičiaus apribojimų, taikomų kiekybinių kvotų arba ekonominių poreikių analizės, arba diskriminacinių apribojimų forma.
2. Pagal šį straipsnį leidžiama teikti tik tas paslaugas, kurios yra numatytos sutartyje, ir teisė naudotis profesiniu vardu Šalyje, kurioje ta paslauga teikiama, nesuteikiama.
3. Asmenų, kuriems taikoma paslaugų teikimo sutartis, skaičius negali viršyti skaičiaus, reikalingo sutarčiai įvykdyti, kaip to gali reikėti pagal Šalies, kurioje teikiama paslauga, teisę.
4. Leidžiama buvimo trukmė – ne ilgiau kaip iš viso trys mėnesiai per bet kurį dvylikos mėnesių laikotarpį arba ne ilgiau, nei galioja sutartis, atsižvelgiant į tai, kuris iš šių laikotarpių yra trumpesnis.

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad jei Šalis į 12-A arba 12-B priedą yra įtraukusi išlygą, ta išlyga taip pat yra šio straipsnio išlyga tiek, kiek ja nustatyta arba leidžiama priemonė daro poveikį režimui, taikomam į kitos Šalies teritoriją verslo tikslais atvykstančiam ir laikinai joje būnančiam fiziniam asmeniui.

204 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Kiekviena Šalis viešai skelbia 201 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie atitinkamas priemones, susijusias su kitos Šalies fizinių asmenų atvykimu ir laikinu buvimu.
2. 1 dalyje nurodyta informacija, kiek įmanoma, apima, *inter alia*, šią su fizinių asmenų atvykimu ir laikinu buvimu susijusią informaciją:
  - a) atvykimo sąlygas;
  - b) dokumentų, kurių gali prireikti siekiant patikrinti, ar įvykdytos sąlygos, orientacinį sąrašą;
  - c) orientacinę nagrinėjimo trukmę;
  - d) taikomas mokesčius;
  - e) apskundimo procedūras, kai aktualu, ir
  - f) atitinkamus visuotinio taikymo įstatymus, susijusius su fizinių asmenų atvykimu ir laikinu buvimu.

5 SKIRSNIS

REGULIAVIMO SISTEMA

A POSKIRSNIS

VIDAUS REGLAMENTAVIMAS

205 STRAIPSNIS

Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

1. Šis skirsnis taikomas tik tiems sektoriams, dėl kurių į šio Susitarimo 12-A priedą ir Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašus bei šio Susitarimo 12-B, 12-C ir 12-D priedus yra įtraukti įsipareigojimai, susiję su licencijų išdavimo reikalavimais ir procedūromis, kvalifikaciniais reikalavimais ir procedūromis, kurie daro poveikį:
  - a) tarpvalstybinei prekybai paslaugomis;
  - b) įsisteigimui ar veikimui, arba
  - c) 201 straipsnyje nurodytų kategorijų fizinių asmenų paslaugų teikimui per Šalies fizinį asmenį, esantį kitos Šalies teritorijoje.

2. Šiame skirsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) kompetentinga institucija – centrinė, regioninė ar vietos valdžia ar institucija arba nevyriausybinė organizacija, turinti centrinės, regioninės arba vietos valdžios ar jos institucijų suteiktus įgaliojimus, turinti teisę priimti sprendimą dėl leidimo teikti paslaugą, įskaitant per įsteigtą įmonę, arba dėl leidimo įsteigti įmonę, kad galėtų vykdyti kitą ekonominę veiklą, išskyrus paslaugų teikimą;
- b) licencijų išdavimo procedūros – administracinės arba procedūrinės taisyklės, kurių privalo laikytis asmuo, norėdamas gauti leidimą vykdyti 1 dalies a–c punktuose nurodytą veiklą, be kita ko, norėdamas iš dalies pakeisti leidimą ar jį pratęsti, kad įrodytų atitiktį licencijų išdavimo reikalavimams;
- c) licencijų išdavimo reikalavimai – esminiai reikalavimai, išskyrus kvalifikacinius, kuriuos asmuo turi įvykdyti, kad gautų leidimą vykdyti 1 dalies a–c punktuose nurodytą veiklą, kad toks leidimas būtų iš dalies pakeistas arba pratęstas;
- d) kvalifikacinės procedūros – administracinės arba procedūrinės taisyklės, kurių privalo laikytis fizinis asmuo, norėdamas gauti leidimą teikti paslaugą, kad įrodytų atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams, ir
- e) kvalifikaciniai reikalavimai – esminiai reikalavimai, susiję su fizinio asmens kompetencija teikti paslaugą, kurią fizinis asmuo turi įrodyti, kad gautų leidimą teikti paslaugą.

Licencijų išdavimo ir kvalifikacijos patvirtinimo sąlygos

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad priemonės, susijusios su licencijų išdavimo reikalavimais ir procedūromis bei kvalifikaciniais reikalavimais ir procedūromis, būtų grindžiamos kriterijais, kuriais kompetentingoms institucijoms neleidžiama šališkai naudotis savo vertinimo įgaliojimais. Tokie kriterijai nustatomi iš anksto, jie turi būti aiškūs, nedviprasmiški, objektyvūs bei skaidrūs ir prieinami visuomenei ir suinteresuotiesiems asmenims.
2. Kompetentinga institucija išduoda leidimą arba licenciją iš karto, kai, atlikus atitinkamą tyrimą, nustatoma, kad pareiškėjas atitinka jų gavimo sąlygas.
3. Kiekvienoje Šalyje turi toliau veikti bendrosios kompetencijos, arbitražo arba administraciniai teismai (arba turi būti toliau taikomos atitinkamos procedūros), į kuriuos paveiktas kitos Šalies paslaugų teikėjas ar juridinis asmuo galėtų kreiptis (arba kuriomis jis galėtų pasinaudoti) siekdamas, kad būtų greitai persvarstyti jam poveikį padarę atitinkami administraciniai sprendimai, susiję su įsisteigimu, tarpvalstybine prekyba paslaugomis ar laikinu fizinių asmenų buvimu šalyje verslo reikalais, ir, kai pagrįsta, taikomos tinkamos teisių gynimo priemonės. Jeigu šios procedūros nėra atsietos nuo atitinkamą administracinį sprendimą priimančios institucijos, kiekviena Šalis užtikrina, kad administraciniai sprendimai pagal tas procedūras būtų veiksmingai peržiūrimi objektyviai ir nešališkai.
4. Jei išduodamų licencijų vykdyti tam tikrą veiklą skaičius yra ribotas dėl gamtos išteklių arba techninių pajėgumų stokos, kiekviena Šalis potencialiems kandidatams taiko atrankos procedūrą, kuria visiškai užtikrinamas nešališkumas ir skaidrumas, visų pirma tinkamai paskelbdama apie procedūros pradžią, eigą ir pabaigą. Nustatydamą atrankos procedūros taisykles, kiekviena Šalis gali atsižvelgti į teisėtus politikos tikslus, įskaitant sveikatos, saugos, aplinkos apsaugos ir kultūros paveldo išsaugojimo aspektus.

Licencijų išdavimo ir kvalifikacinės procedūros

1. Licencijų išdavimo ir kvalifikacinės procedūros ir formalumai turi būti aiškūs, skelbiami viešai iš anksto ir patys savaime neturi riboti paslaugų teikimo ar bet kokios kitos ekonominės veiklos vykdymo. Kiekviena Šalis stengiasi, kad tokios procedūros ir formalumai būtų kuo paprastesni, ir be reikalo neapsunkina ar nevilkina paslaugų teikimo ar bet kokios kitos ekonominės veiklos vykdymo. Visi licencijų ar leidimų išdavimo mokesčiai¹ turėtų būti pagrįsti, skaidrūs ir jais pačiais neturi būti ribojamas atitinkamos paslaugos teikimas ar atitinkamos ekonominės veiklos vykdymas.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad kompetentingų institucijų taikomos procedūros ir priimami sprendimai būtų nešališki visų pareiškėjų atžvilgiu. Kompetentinga institucija sprendimus turėtų priimti būdama nepriklausoma ir neatskaitinga jokiam paslaugų ar kitos ekonominės veiklos, kurioms reikia licencijos ar leidimo, teikėjui ar vykdytojiui.
3. Jeigu nustatytas konkretus laikotarpis, per kurį pareiškėjas privalo pateikti prašymą, tas laikotarpis turi būti pagrįstas. Prašymą kompetentinga institucija pradeda tvarkyti nepagrįstai nedelsdama. Jei įmanoma, elektroninėmis priemonėmis teikiami prašymai turėtų būti priimami tokiais pačiomis sąlygomis kaip popieriniai prašymai.
4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad prašymas būtų išnagrinėtas ir galutinis sprendimas dėl jo būtų priimtas per pagrįstą laikotarpį nuo visiškai užpildyto prašymo pateikimo. Kiekviena Šalis stengiasi nustatyti ir viešai paskelbti orientacinį prašymų nagrinėjimo tvarkaraštį.

---

¹ Licencijų ar leidimų išdavimo mokesčiai neapima aukciono, konkurso mokesčių ar kitų nediskriminacinių priemonių, kuriomis suteikiamos koncesijos, arba pagal įgaliojimus skirtų įnašų už universaliųjų paslaugų teikimą.

5. Pareiškėjo prašymu kompetentinga institucija nepagrįstai nedelsdama pateikia informaciją apie prašymo tvarkymo būseną.
6. Kai kompetentinga institucija mano, kad prašyme pateikta ne visa informacija, ji per pagrįstos trukmės laikotarpį po prašymo gavimo apie tai praneša pareiškėjui, kiek įmanoma nurodo, kokios papildomos informacijos reikia prašymui užpildyti, ir suteikia galimybę ištaisyti trūkumus.
7. Kompetentinga institucija turėtų, jei įmanoma, vietoje dokumentų originalų priimti patvirtintas jų kopijas.
8. Jei kompetentinga institucija prašymą atmeta, ji nepagrįstai nedelsdama apie tai raštu informuoja pareiškėją. Jei pareiškėjas to prašo, jam taip pat pranešamos prašymo atmetimo priežastys ir nurodomas laikotarpis, per kurį tą sprendimą galima apskųsti. Pareiškėjui turėtų būti leista per pagrįstos trukmės laikotarpį dar kartą pateikti prašymą.
9. Kiekviena Šalis užtikrina, kad suteikta licencija ar leidimas įsigalioję nepagrįstai nedelsiant pagal juose nurodytas sąlygas.

B POSKIRSNIS

PRISTATYMO PASLAUGOS

208 STRAIPSNIS

Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

1. Šiame skirsnyje nustatomi reguliavimo sistemos principai, taikomi pristatymo paslaugų, dėl kurių įsipareigojimai yra įtraukti į šio Susitarimo 12-A priedą ir Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašus bei šio Susitarimo 12-B, 12-C ir 12-D priedus, teikimui.
2. Šiame skirsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:
  - a) pristatymo paslaugos – pašto paslaugos, skubių siuntų pristatymo paslaugos arba greitojo pašto paslaugos, kurios apima šią veiklą: pašto siuntų surinkimą, rūšiavimą, vežimą ir pristatymą;
  - b) skubių siuntų pristatymo paslaugos – pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas greičiau ir patikimiau, ir gali apimti tokius papildomos vertės aspektus, kaip surinkimas iš kilmės vietos, asmeninis pristatymas adresatui, paieška ir lokalizavimas, paskirties vietos ir adresato pakeitimas kelyje, gavimo patvirtinimas;
  - c) greitojo pašto paslaugos – tarptautinės skubių siuntų pristatymo paslaugos, teikiamos per greitojo pašto paslaugų kooperatyvą, kuris yra savanoriška paskirtųjų pašto operatorių asociacija Pasaulinėje pašto sąjungoje;

- d) licencija – leidimas, kurį gali suteikti Šalies kompetentinga reguliavimo institucija pristatymo paslaugų teikėjui kaip teisę teikti pašto, skubių siuntų pristatymo arba greitojo pašto paslaugas;
- e) pašto siunta – ne daugiau kaip 31,5 kg sverianti, adresuota ir išsiųsti paruošta siunta, kurią turi pristatyti pristatymo paslaugų teikėjas, ir kuri apima tokias siuntas kaip laiškas ar siuntinys;
- f) monopolis – išimtinė teisė Šalies teritorijoje arba jos dalyje teikti nurodytas pristatymo paslaugas pagal teisėkūros priemonę ir
- g) universalioji paslauga – visoje Šalies teritorijoje arba jos dalyje visiems naudotojams už prieinamą kainą nuolat teikiama nustatytos kokybės pristatymo paslauga.

209 STRAIPSNIS

Universaliosios paslaugos

1. Kiekviena Šalis turi teisę nustatyti, kokius universaliųjų paslaugų įsipareigojimus ji nori palikti galioti, ir nuspręsti dėl jų aprėpties ir įgyvendinimo. Bet koks universaliųjų paslaugų įsipareigojimas administruojamas skaidriai, nediskriminuojamai ir neutraliai visų teikėjų, kuriems jis taikomas, atžvilgiu.
2. Jei Šalis reikalauja, kad gaunamo greitojo pašto paslaugos būtų teikiamos kaip universaliosios paslaugos, ji toms paslaugoms netaiko lengvatinio režimo, palyginti su kitomis tarptautinio skubių siuntų pristatymo paslaugomis.

210 STRAIPSNIS

Universaliųjų paslaugų finansavimas

Šalis nenustato rinkliavų ar kitų privalomųjų mokėjimų už neuniversaliųjų pristatymo paslaugų teikimą universaliųjų paslaugų teikimui finansuoti¹.

211 STRAIPSNIS

Rinką iškreipiančios veiklos prevencija

Kiekviena Šalis užtikrina, kad pristatymo paslaugų teikėjai, kurie turi vykdyti universaliųjų paslaugų įsipareigojimą, arba pašto monopoliai nevykdytų rinką iškreipiančios veiklos.

212 STRAIPSNIS

Licencijos

1. Jei Šalis reikalauja, kad pristatymo paslaugų teikėjas turėtų licenciją, ji viešai skelbia:
  - a) visus licencijos išdavimo reikalavimus ir laikotarpį, per kurį paprastai priimamas sprendimas dėl prašymo išduoti licenciją, ir

---

¹ Siekiant didesnio aiškumo, ši dalis netaikoma visuotinai taikomoms apmokestinimo priemonėms ar administraciniams mokesčiams.

b) licencijų išdavimo sąlygas.

2. Su licencija susijusios procedūros, pareigos ir reikalavimai turi būti skaidrūs, nediskriminaciniai ir grindžiami objektyviais kriterijais.

3. Jei kompetentinga institucija atmeta prašymą išduoti licenciją, ji pareiškėjui raštu praneša apie atmetimo priežastis. Kiekviena Šalis nustato skundų teikimo nepriklausomai įstaigai procedūrą, kuria gali naudotis pareiškėjai, kurių prašymas išduoti licenciją buvo atmestas. Ta nepriklausoma įstaiga gali būti teismas.

213 STRAIPSNIS

Reguliavimo įstaigos nepriklausomumas

1. Kiekviena Šalis įsteigia arba palieka veikti reguliavimo įstaigą, kuri yra teisiškai atskirta ir funkciškai nepriklausoma nuo bet kurio pristatymo paslaugų teikėjo. Jeigu Šaliai nuosavybės teise priklauso pristatymo paslaugų teikėjas arba ta Šalis jį kontroliuoja, ji užtikrina, kad reguliavimo funkcija būtų veiksmingai struktūriškai atskirta nuo veiklos, susijusios su nuosavybės teise ir kontrole.

2. Reguliavimo įstaigos savo užduotis turi vykdyti skaidriai, reikiamu laiku ir turi turėti tinkamų finansinių ir žmogiškųjų išteklių joms pavestoms užduotims atlikti. Jų sprendimai turi būti nešališki visų rinkos dalyvių atžvilgiu.

C POSKIRSNIS

TELEKOMUNIKACIJŲ PASLAUGOS

214 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Šiame skirsnyje nustatomi reguliavimo sistemos principai, darantys poveikį telekomunikacijų tinklams ir paslaugoms, dėl kurių įsipareigojimai yra įtraukti į šio Susitarimo 12-A priedą ir Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašus bei šio Susitarimo 12-B, 12-C ir 12-D priedus.

215 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šiame skirsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) susijusios priemonės – su telekomunikacijų tinklu arba paslauga susijusios paslaugos, fizinė infrastruktūra ir kitos priemonės, kurios leidžia ar padeda teikti paslaugas per tą tinklą ar paslaugą arba galėtų tai daryti;

- b) pagrindinės priemonės – viešojo telekomunikacijų tinklo ar paslaugos priemonės:
  - i) kurias išimtinai ar daugiausia teikia vienas paslaugų teikėjas arba ribotas teikėjų skaičius ir
  - ii) kurių negalima ekonomiškai arba techniškai pakeisti norint teikti paslaugą;
- c) tinklų sujungimas – viešųjų telekomunikacijų tinklų, kuriais naudojasi tie patys ar skirtingi telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjai, susiejimas, kad vieno paslaugų teikėjo paslaugų naudotojai galėtų naudotis tarpusavio ryšiu su to paties ar kito paslaugų teikėjo paslaugų naudotojais arba gauti kito paslaugų teikėjo teikiamas paslaugas. Paslaugas gali teikti susiję paslaugų teikėjai ar bet kuris kitas prieigą prie tinklo turintis paslaugų teikėjas;
- d) skirtoji linija – du ar daugiau paskirtųjų taškų jungiančios telekomunikacijų paslaugos ar priemonės, įskaitant virtualiąsias, skirtos specialioms reikmėms ar konkrečiam naudotojui;
- e) didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas – telekomunikacijų tinklų arba paslaugų teikėjas, galintis daryti materialinį poveikį dalyvavimo tam tikroje telekomunikacijų tinklų arba paslaugų rinkoje sąlygoms kainos ir pasiūlos požiūriu, nes kontroliuoja pagrindines priemones arba turi galimybę pasinaudoti savo padėtimi rinkoje;
- f) tinklo elementas – priemonė arba įranga, skirta telekomunikacijų paslaugai teikti, įskaitant ypatybes, funkcijas ir galimybes, kuriomis galima pasinaudoti, kai naudojamosi šia priemone ar įranga;

- g) viešasis telekomunikacijų tinklas – telekomunikacijų tinklas, naudojamas vien tik ar didžiąja dalimi viešosioms telekomunikacijų paslaugoms teikti iš vieno tinklo galinio taško į kitą;
- h) viešoji telekomunikacijų paslauga – bet kokia plačiai visuomenei teikiama telekomunikacijų paslauga;
- i) telekomunikacijos – signalų perdavimas ir priėmimas elektromagnetinėmis priemonėmis;
- j) telekomunikacijų tinklas – perdavimo sistemos ir, kai taikytina, komutavimo ar maršruto parinkimo įranga bei kitos priemonės, įskaitant neaktyvius tinklo elementus, leidžiančios perduoti ir priimti signalus laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis;
- k) telekomunikacijų reguliavimo institucija – įstaiga (-os), kuriai (-ioms) Šalis pavedė reguliuoti telekomunikacijų tinklus ir paslaugas, kurioms taikomas šis skirsnis;
- l) telekomunikacijų paslauga – paslauga, kurią visiškai arba daugiausia sudaro signalų, įskaitant transliavimo signalus, perdavimas ir priėmimas telekomunikacijų tinklais, įskaitant naudojamus transliavimui, tačiau nėra telekomunikacijų tinklais ar naudojant paslaugas perduodamos informacijos turinio teikimo ar redakcinės turinio kontrolės paslauga;
- m) universalioji paslauga – minimalus rinkinys nustatytos kokybės paslaugų, kurios visoje Šalies teritorijoje arba jos dalyje turi būti teikiamos visiems paslaugų gavėjams arba jų daliai, nepaisant geografinės vietos, už prieinamą kainą, ir

- n) naudotojas – bet kuris asmuo, kuris naudojasi viešąja telekomunikacijų paslauga.

216 STRAIPSNIS

Telekomunikacijų reguliavimo institucija

1. Kiekviena Šalis įsteigia arba palieka veikti telekomunikacijų reguliavimo instituciją, kuri:
  - a) yra teisiškai atskirta ir funkciškai nepriklausoma nuo bet kurio telekomunikacijų tinklų, telekomunikacijų paslaugų ar telekomunikacijų įrangos teikėjo;
  - b) taiko procedūras ir priima sprendimus, kurie yra nešališki visų rinkos dalyvių atžvilgiu;
  - c) veikia nepriklausomai ir nesiekia gauti ir nepriima jokios kitos įstaigos nurodymų, susijusių su teisės aktais jai pavestų užduočių vykdymu, siekiant užtikrinti 218–220, 222 ir 223 straipsniuose nustatytų pareigų vykdymą;
  - d) turi reguliavimo įgaliojimus, taip pat pakankamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius šioms užduotims vykdyti;
  - e) turi įgaliojimus užtikrinti, kad telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjai joms greitai pateiktų, kai prašoma, visą informaciją, įskaitant finansinę informaciją, kuri yra būtina toms užduotims vykdyti,

f) informaciją, gautą pagal e punkte pateiktą prašymą, tvarko laikantis konfidencialumo reikalavimų ir

g) savo įgaliojimus vykdo skaidriai ir laiku.

2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad telekomunikacijų reguliavimo institucijos užduotys būtų skelbiamos viešai lengvai prieinama ir aiškia forma, ypač jei tos užduotys pavestos daugiau nei vienai institucijai.

3. Šalis, kuriai nuosavybės teise priklauso telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjai, arba kuri juos kontroliuoja, stengiasi užtikrinti, kad reguliavimo funkcija būtų veiksmingai struktūriškai atskirta nuo veiklos, susijusios su nuosavybės teise ar kontrole.

4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad telekomunikacijų tinklų ar paslaugų naudotojas ar teikėjas, kuriam telekomunikacijų reguliavimo institucijos sprendimas daro poveikį, turėtų teisę tokį sprendimą apskųsti tiek nuo reguliavimo institucijos, tiek nuo kitų paveiktų šalių nepriklausomai apeliacinei institucijai. Kol nagrinėjamas skundas, sprendimas galioja, išskyrus tuos atvejus, kai pagal Šalies teisę nustatomos laikinosios priemonės.

217 STRAIPSNIS

Leidimas teikti telekomunikacijų tinklus arba paslaugas

1. Jei Šalis reikalauja leidimo teikti telekomunikacijų tinklus ar paslaugas, ji viešai paskelbia, kokių rūšių paslaugoms reikalingas leidimas, ir visus leidimo išdavimo kriterijus, taikomas procedūras ir apskritai su atitinkamu leidimu susijusias sąlygas.

2. Jei Šalis reikalauja oficialaus sprendimo išduoti leidimą, ji nurodo pagrįstą laikotarpį, kuris paprastai yra reikalingas tokiam sprendimui gauti, ir praneša apie tai laikydamasi skaidrumo reikalavimų. Ji stengiasi užtikrinti, kad sprendimas būtų priimtas per nustatytą laikotarpį.
3. Visi leidimo išdavimo kriterijai ir taikomos procedūros turi būti objektyvūs, skaidrūs, nediskriminaciniai ir proporcingi. Visi leidimams nustatyti arba su jais susiję įpareigojimai ir sąlygos turi būti skaidrūs, nediskriminaciniai, proporcingi ir susiję su teikiamomis paslaugomis.
4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad pareiškėjas raštu būtų informuotas apie priežastis, dėl kurių atsisakyta išduoti leidimą, jis buvo atšauktas arba jam buvo nustatytos konkrečios sąlygos. Tokiais atvejais pareiškėjas turi teisę pateikti skundą apeliacinei institucijai.
5. Tiekėjams taikomi administraciniai mokesčiai turi būti pagrįsti, skaidrūs ir nediskriminaciniai.

218 STRAIPSNIS

Tinklų sujungimas

Kiekviena Šalis užtikrina, kad viešųjų telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjas turėtų teisę ir, kai to prašo kitas viešųjų telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjas, būtų įpareigotas derėtis dėl tinklų sujungimo viešiesiems telekomunikacijų tinklams ar paslaugoms teikti.

219 STRAIPSNIS

Prieiga ir naudojimas

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad bet kuriai kitos Šalies juridinio asmens įsteigta įmonei arba kitos Šalies paslaugų teikėjui būtų suteikta prieiga prie viešųjų telekomunikacijų tinklų arba paslaugų ir galimybė jais naudotis pagrįstomis ir nediskriminacinėmis¹ sąlygomis. Ši pareiga taikoma, *inter alia*, taikant 2–5 dalis.
2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad kitos Šalies juridinių asmenų įsteigtoms įmonėms arba kitos Šalies paslaugų teikėjams būtų suteikta prieiga prie visų viešųjų telekomunikacijų tinklų ar paslaugų, įskaitant privačias skirtąsias linijas, jos teritorijoje ar už jos ribų ir būtų užtikrinta galimybė jais naudotis, todėl tuo tikslu užtikrina, laikydamasi 5 dalies nuostatų, kad tokioms įmonėms ir teikėjams būtų leidžiama:
  - a) įsigyti ar nuomoti ir prijungti galinius ar kitus su tinklu sąsają turinčius įrenginius, kurie yra jiems reikalingi jų veiklai vykdyti;
  - b) sujungti privačias nuomojamas ar nuosavybės teise jiems priklausančias linijas su viešaisiais telekomunikacijų tinklais arba kitos įmonės ar paslaugų teikėjo nuomojamomis ar nuosavybės teise jiems priklausančiomis linijomis ir
  - c) vykdant veiklą naudotis jų pačių pasirinktais protokolais, išskyrus atvejus, kai būtina užtikrinti visuomenei galimybę naudotis telekomunikacijų paslaugomis.

---

¹ Šiame straipsnyje terminas „nediskriminacinės“ reiškia didžiausio palankumo režimą ir nacionalinį režimą, kaip apibrėžta 194 straipsnyje, taip pat ne mažiau palankiomis sąlygomis nei tos, kurios panašiose situacijose taikomos kitam panašių viešųjų telekomunikacijų tinklų arba paslaugų naudotojui.

3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad kitos Šalies juridinių asmenų įsteigtos įmonės ar kitos Šalies paslaugų teikėjai galėtų naudoti viešuosius telekomunikacijų tinklus ir paslaugas informacijai jos teritorijoje ar už jos ribų perduoti, įskaitant jų bendrovės vidaus komunikaciją, ir turėtų prieigą prie duomenų bazėse ar kitokia kompiuterine forma bet kurios iš Šalių teritorijoje laikomos informacijos.

4. Nepaisant 3 dalies nuostatų, Šalis gali imtis tokių priemonių, kurios yra būtinos ryšių saugumui ir konfidencialumui užtikrinti, laikantis reikalavimo, kad taikant tas priemones nebūtų užslėptai ribojama prekyba paslaugomis arba šališkai ar nepagrįstai diskriminuojama arba panaikinama ar sumažinama nauda, teikiama pagal šį skyrį.

5. Kiekviena Šalis užtikrina, kad nebūtų nustatoma jokių viešųjų telekomunikacijų tinklų arba paslaugų prieigos ar naudojimo sąlygų, išskyrus būtinas:

- a) užtikrinti, kad viešųjų telekomunikacijų tinklų arba paslaugų teikėjai vykdytų pareigas visuomenei, visų pirma gebėtų sudaryti visuomenei galimybę naudotis jų paslaugomis, arba
- b) apsaugoti viešųjų telekomunikacijų tinklų arba paslaugų techninį vientisumą.

6. Šis straipsnis pradedamas taikyti praėjus penkeriems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos arba nuo Uzbekistano Respublikos įstojimo į PPO dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė.

220 STRAIPSNIS

Ginčų telekomunikacijų klausimais sprendimas

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad kilus telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjų ginčui, susijusiam su šiame skirsnyje nustatytais teisėmis ir pareigomis, ginče dalyvaujančios šalies prašymu telekomunikacijų reguliavimo institucija per pagrįstą laikotarpį priimtų privalomą vykdyti sprendimą ginčui išspręsti.
2. Telekomunikacijų reguliavimo institucijos sprendimas skelbiamas viešai, atsižvelgiant į verslo konfidencialumo reikalavimus. Atitinkamoms šalims nurodomos visos priežastys, kuriomis grindžiamas sprendimas, ir jos turi teisę jį apskųsti, kaip nurodyta 217 straipsnio 4 dalyje.
3. 1 ir 2 dalyse nurodyta procedūra susijusiai šaliai netrukdo kreiptis į teisminę instituciją.

221 STRAIPSNIS

Didelę įtaką turintiems paslaugų teikėjams taikomos konkurencijos apsaugos priemonės

Kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti tinkamas priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią viešųjų telekomunikacijų tinklų arba paslaugų teikėjams, kurie atskirai arba kartu laikomi didelę įtaką turinčiais paslaugų teikėjais, imtis antikonkurencinių veiksmų ar toliau juos vykdyti.

Antikonkurenciniams veiksams visų pirma priskiriami šie veiksmai:

- a) antikonkurencinis kryžminis subsidijavimas;
- b) konkurenciją pažeidžiančios informacijos, gautos iš konkurentų, naudojimas ir
- c) techninės informacijos apie pagrindines priemones ir komerciškai aktualios informacijos, kuri yra būtina kitiems paslaugų teikėjams teikiant paslaugas, nepateikimas laiku.

Sujungimas su didelę įtaką turinčių paslaugų teikėjų tinklais

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad didelę įtaką turintys viešųjų telekomunikacijų tinklų arba paslaugų teikėjai užtikrintų tinklų sujungimą bet kuriame tinklo taške, kur tai techniškai įmanoma. Tokia sujungimo galimybė teikiama:
  - a) taikant nediskriminacines sąlygas, įskaitant dėl tarifų, techninių standartų, specifikacijų, kokybės ir techninės priežiūros, ir užtikrinant ne prastesnę kokybę nei ta, kurią didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas užtikrina savo paties panašių paslaugų atžvilgiu arba kurią jo patronuojamosios įmonės ar susijusios įmonės užtikrina panašių paslaugų atžvilgiu;
  - b) laiku ir taikant tokias sąlygas, įskaitant dėl tarifų, techninių standartų ir specifikacijų, kokybės ir techninės priežiūros, kurios yra skaidrios, tinkamos, ekonomiškai pagrįstos ir pakankamai atsietos, kad teikėjui netektų mokėti už tinklo elementus ar priemones, kurių jam nereikia paslaugai teikti, ir
  - c) jei prašoma, kituose taškuose nei daugumai naudotojų siūlomi galiniai tinklo taškai už mokestį, grindžiamą būtinų papildomų priemonių įrengimo sąnaudomis.
2. Sujungimui su didelę įtaką turinčio paslaugų teikėjo tinklais taikomos procedūros skelbiamos viešai.
3. Didelę įtaką turintys paslaugų teikėjai atitinkamai viešai skelbia savo tinklų sujungimo sutartis arba pavyzdinius tinklų sujungimo pasiūlymus.

Galimybė naudotis didelę įtaką turinčių paslaugų teikėjų pagrindinėmis priemonėmis

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos teritorijoje veikiantis didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas viešųjų telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjams suteiktą galimybę pagrįstomis, skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis savo pagrindinėmis priemonėmis viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikimo tikslais, kai tai būtina veiksmingai konkurencijai užtikrinti.
2. Kai telekomunikacijų reguliavimo institucija turi priimti sprendimą, kad būtų užtikrintas 1 dalies nuostatų laikymasis:
  - a) toks sprendimas pagrindžiamas nustatytais faktais ir telekomunikacijų reguliavimo institucijos atliktu rinkos įvertinimu;
  - b) telekomunikacijų reguliavimo institucija turi turėti įgaliojimus:
    - i) nustatyti, kurias pagrindines priemones didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas turi padaryti prieinamomis, ir
    - ii) reikalauti, kad didelę įtaką turintis paslaugų teikėjas suteiktų atsietą prieigą prie savo tinklo elementų, kurie yra pagrindinės priemonės.

224 STRAIPSNIS

Riboti ištekliai

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad ribotų išteklių, įskaitant radijo spektrą, numerius ir panaudos teises, skirstymo ir naudojimo teisių suteikimo procedūros būtų vykdomos atvirai, objektyviai, laiku, skaidriai, nediskriminuojant ir proporcingai ir siekiant bendrojo intereso tikslų. Su naudojimo teisėmis susijusios procedūros ir sąlygos bei pareigos grindžiamos objektyviais, skaidriais, nediskriminaciniais ir proporcingais kriterijais.
2. Informacija apie paskirtų dažnio juostų naudojimą skelbiama viešai, bet nereikalaujama išsamiai nurodyti konkrečioms valdžios sektoriaus reikmėms skirtą radijo spektro.

225 STRAIPSNIS

Universaliosios paslaugos

1. Kiekviena Šalis turi teisę nustatyti, kokius universaliųjų paslaugų įsipareigojimus ji nori palikti galioti, ir nuspręsti dėl jų aprėpties ir įgyvendinimo.
2. Kiekviena Šalis universaliųjų paslaugų įsipareigojimus administruoja skaidriai, objektyviai, nediskriminuodama ir nedarydama poveikio konkurencijai bei nesukurdama didesnės naštos nei būtina atsižvelgiant į jos nustatytos universaliosios paslaugos pobūdį.

3. Jei Šalis nusprendžia paskirti universaliųjų paslaugų teikėją, ji užtikrina, kad universaliųjų paslaugų teikėjų paskyrimo procedūros būtų atviros visiems viešųjų telekomunikacijų tinklų ar paslaugų teikėjams. Paskyrimas atliekamas pasitelkiant veiksmingą, skaidrų ir nediskriminacinį mechanizmą.
4. Jei Šalis nusprendžia universaliųjų paslaugų teikėjams skirti kompensaciją, ji užtikrina, kad tokia kompensacija neviršytų grynujų sąnaudų, patiriamų dėl universaliųjų paslaugų įsipareigojimo.

226 STRAIPSNIS

Informacijos konfidencialumas

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad paslaugų teikėjai, gavę informacijos iš kito teikėjo derybų dėl tvarkos procese pagal 219, 220, 223 ir 224 straipsnius, ją naudotų tik tuo tikslu, kuriuo ji buvo pateikta, ir visuomet užtikrintų perduotos arba saugomos informacijos konfidencialumą.
2. Kiekviena Šalis užtikrina ryšių ir susijusių srauto duomenų, perduodamų naudojantis viešaisiais telekomunikacijų tinklais arba paslaugomis, konfidencialumą, laikydamosi reikalavimo, kad tuo tikslu taikomomis priemonėmis nebūtų šališkai ar nepagrįstai diskriminuojama arba užslėptai ribojama prekyba paslaugomis.

D POSKIRSNIS

FINANSINĖS PASLAUGOS

227 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šis skirsnis taikomas priemonėms, darančioms poveikį finansinių paslaugų, dėl kurių įsipareigojimai yra įtraukti į šio Susitarimo 12-A priedą ir Europos Sąjungos GATS konkrečių įsipareigojimų sąrašus bei šio Susitarimo 12-B, 12-C ir 12-D priedus, teikimui.
2. Šiame skirsnyje 189 straipsnio b punkte nurodyta vykdant oficialias valdžios funkcijas vykdoma veikla arba teikiamos paslaugos yra:
  - a) centrinio banko ar pinigų politiką vykdančios institucijos arba bet kokio kito viešojo subjekto, vykdančio pinigų arba valiutos kurso politiką, veikla;
  - b) veikla, kuri yra įstatymais nustatytos socialinės apsaugos sistemos arba valstybinės senatvės pensijos plano dalis, ir
  - c) Šalies ar jos viešųjų subjektų vardu arba su jų garantija arba naudojant jų finansinius išteklius viešojo subjekto vykdoma kita veikla.

3. 189 straipsnio q punkto tikslais: jei Šalis leidžia, kad jos finansinių paslaugų teikėjai bet kurios iš šio straipsnio 2 dalies b arba c punktuose nurodytų rūšių veiklą vykdytų konkuruodami su viešuoju subjektu arba finansinių paslaugų teikėju, sąvoka „paslauga“ apima tą veiklą.

4. 189 straipsnio b punktas netaikomas paslaugoms, kurioms taikomas šis skirsnis.

228 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Šioje antraštinėje dalyje:

a) finansinė paslauga – finansinio pobūdžio paslauga, kurią siūlo Šalies finansinių paslaugų teikėjas, apimanti šią veiklą:

i) draudimas ir su draudimu susijusios paslaugos:

A) tiesioginis draudimas (įskaitant bendrąjį draudimą):

1) gyvybės;

2) ne gyvybės;

B) perdraudimas ir pakartotinis perdraudimas (retrocesija);

- C) draudimo tarpininkavimas, kaip antai brokerio paslaugos ir atstovavimas, ir
  - D) su draudimu susijusios pagalbinės paslaugos, pavyzdžiui, konsultavimas, aktuario paslaugos, rizikos vertinimas ir žalos sureguliuavimo paslaugos;
- ii) bankų ir kitos finansinės paslaugos (išskyrus draudimą):
- A) indėlių ir kitų grąžintinų sumų priėmimas iš gyventojų;
  - B) visų rūšių skolinimas, įskaitant vartojimo kreditus, hipotekos kreditus, faktoringą ir komercinių sandorių finansavimą;
  - C) finansinė nuoma;
  - D) visos mokėjimo ir pinigų pervedimo paslaugos, įskaitant kredito ir debeto korteles bei debeto korteles su atidėtojo lėšų nurašymo funkcija, kelionės čekius ir banko vekselius;
  - E) garantijos ir įsipareigojimai;
  - F) prekyba savo arba klientų sąskaita biržoje, nebiržinėje rinkoje ar kitur šiomis priemonėmis:
    - 1) pinigų rinkos priemonėmis (įskaitant čekius, vekselius, indėlių sertifikatus);
    - 2) užsienio valiuta;

- 3) išvestinėmis priemonėmis, įskaitant ateities ir pasirinkimo sandorius, bet ne vien jais;
  - 4) valiutų kurso ir palūkanų normų priemonėmis, įskaitant tokius produktus kaip apsikeitimo sandoriai, išankstiniai palūkanų normų sandoriai;
  - 5) perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais;
  - 6) kitomis perleidžiamosiomis priemonėmis ir finansiniu turtu, įskaitant tauriųjų metalų lydinius;
- G) dalyvavimas leidžiant visų rūšių vertybinius popierius, įskaitant vertybinių popierių platinimo garantavimą ir agento paslaugas (viešai ar neviešai) platinant vertybinius popierius, ir su tokiu vertybinių popierių leidimu susijusių paslaugų teikimą;
- H) tarpininkavimas pinigų rinkoje;
- I) turto valdymas, kaip antai grynųjų pinigų arba portfelio valdymas, visų formų kolektyvinių investicijų valdymas, pensijų fondų valdymas, pasaugos, depozitoriumo ir patikos fondų paslaugos;
- J) atsiskaitymas už finansinį turtą, įskaitant vertybinius popierius, išvestines priemones ir kitas perleidžiamąsias priemones, ir tarpuskaita;
- K) finansinės informacijos teikimas ir perdavimas bei finansinių duomenų tvarkymas ir susijusios programinės įrangos teikimas ir

- L) konsultavimo, tarpininkavimo ir kitos pagalbinės finansinės paslaugos, susijusios su veikla, nurodyta A–K punktuose, įskaitant informaciją apie kreditus ir jų analizę, investicijų ir investicinių portfelių tyrimus bei konsultacijas dėl jų, konsultacijas dėl įsigijimo ir įmonių pertvarkymo bei strategijos;
- b) finansinių paslaugų teikėjas – Šalies asmuo, ketinantis teikti arba teikiantis finansines paslaugas, bet ne viešasis subjektas;
- c) viešasis subjektas:
- i) Šalies valdžios sektorius, centrinis bankas ar pinigų politiką vykdanči institucija arba Šaliai nuosavybės teise priklausantis ar jos kontroliuojamas subjektas, kurio pagrindinė veikla – vykdyti valdžios sektoriaus pavestas funkcijas arba veiklą valdžios sektoriaus tikslais, neįskaitant subjektų, kurių pagrindinė veikla – teikti finansines paslaugas komercinėmis sąlygomis, arba
  - ii) privatus subjektas tuo atveju, kai jis atlieka įprastines centrinio banko ar pinigų politiką vykdančios institucijos funkcijas;
- d) savireguliacijos organizacija – ne valdžios sektoriaus organizacija, įskaitant vertybinių popierių ar ateities sandorių biržą ar rinką, tarpuskaitos agentūrą, kitą organizaciją ar asociaciją, kai taikytina, pagal statutą ar centrinės, regioninės ar vietos valdžios ar jos institucijų įgaliojimu vykdanči finansinių paslaugų teikėjų reguliacijos ar priežiūros funkcijas.

229 STRAIPSNIS

Prudencinė išlyga

1. Nė viena šio Susitarimo nuostata Šaliai neužkertamas kelias nustatyti arba palikti galioti priemones dėl prudencinių priežasčių, kaip antai siekiant:
  - a) apsaugoti investuotojus, indėlininkus, draudėjus ar finansinių paslaugų teikėjų patikėtiniu paskyrusius asmenis;
  - b) užtikrinti Šalies finansų sistemos vientisumą ir stabilumą.
2. Jei tokios priemonės neatitinka šio Susitarimo, jomis neturi būti naudojamosi siekiant išvengti Šalies įsipareigojimų arba pareigų pagal šį Susitarimą.
3. Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma reikalavimu Šaliai atskleisti informaciją, susijusią su atskirų vartotojų reikalais ir sąskaitomis, arba viešųjų subjektų turimą konfidencialią ar privačią informaciją.

230 STRAIPSNIS

Tarptautiniai standartai

Šalis deda pastangas užtikrinti, kad jų teritorijoje būtų įgyvendinami ir taikomi tarptautiniu mastu sutarti reguliavimo ir priežiūros, kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu, taip pat kovos su mokesčių slėpimu ir vengimu finansinių paslaugų sektoriuje standartai. Tokius tarptautiniu mastu priimtus standartus, *inter alia*, yra priėmę Bazelio bankų priežiūros komitetas (BBPK), visų pirma savo Pagrindinį veiksmingos bankų priežiūros principą, Tarptautinė draudimo priežiūros institucijų asociacija (IAIS), visų pirma savo Pagrindinius draudimo principus, Tarptautinė vertybinių popierių komisijų organizacija (IOSCO), visų pirma savo Vertybinių popierių reglamentavimo tikslus ir principus, FATF ir EBPO Pasaulinis skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių tikslais forumas.

231 STRAIPSNIS

Savireguliacijos organizacijos

Jeigu Šalis reikalauja, kad kitos Šalies finansinių paslaugų teikėjai, norintys teikti finansines paslaugas jos teritorijoje, būtų savireguliacijos organizacijos nariai, dalyvautų tokioje organizacijoje ar galėtų jai priklausyti, ta Šalis užtikrina, kad tokios savireguliacijos organizacijos laikytųsi 194 straipsnyje nustatytų pareigų.

232 STRAIPSNIS

Tarpuskaitos ir mokėjimo sistemos

Kiekviena Šalis leidžia jos teritorijoje įsisteigusiems kitos Šalies finansinių paslaugų teikėjams pagal nacionalinio režimo taikymo sąlygas naudotis viešųjų subjektų valdomomis mokėjimo ir tarpuskaitos sistemomis, taip pat valstybinio finansavimo ir refinansavimo priemonėmis, prieinamomis vykdant įprastinę veiklą. Šiuo straipsniu nesuteikiama galimybė naudotis Šalies teikiamomis skubios paramos likvidumui padidinti priemonėmis.

E POSKIRSNIS

TARPTAUTINIO JŪRŲ TRANSPORTO PASLAUGOS

233 STRAIPSNIS

Taikymo sritis ir pareigos

1. Šiame straipsnyje nustatomi tarptautinio jūrų transporto paslaugų liberalizavimo principai.
2. Šio skirsnio tikslais tarptautinis jūrų transportas apima vežimo nuo durų iki durų ir daugiarūšio transporto operacijas, t. y. prekių vežimą naudojant daugiau nei vienos rūšies transportą, įskaitant vežimo jūra etapą, su vienu bendru transporto dokumentu ir šiuo tikslu įskaitant tarptautinio jūrų transporto tiekėjų teisę tiesiogiai sudaryti sutartis su kitų rūšių transporto paslaugų teikėjais.

3. Kiek tai susiję su 4 dalyje nurodyta veikla, kurią laivybos agentūros vykdo teikdamos paslaugas tarptautiniam jūrų transportui, kiekviena Šalis leidžia kitos Šalies juridiniams asmenims jos teritorijoje įsisteigti ir turėti patronuojamąsias įmones arba filialus, ne mažiau palankiomis įsisteigimo ir veiklos sąlygomis nei tos, kurias ji taiko savo pačios juridiniams asmenims arba bet kurios trečiosios šalies juridinių asmenų patronuojamosioms įmonėms ar filialams, atsižvelgdama į tai, kurios sąlygos yra palankesnės.

4. 3 dalyje nurodyta veikla apima:

- a) jūrų transporto ir susijusių paslaugų rinkodarą ir pardavimą palaikant tiesioginį ryšį su klientais nuo kainos nustatymo iki sąskaitų faktūrų išrašymo;
- b) transporto ir su juo susijusių paslaugų, įskaitant vidaus vandenų transporto paslaugas, reikalingas įvairiarūšio vežimo paslaugoms teikti, pirkimą ir perpardavimą;
- c) važtos, muitinės ar kitų su vežamų prekių kilme ir pobūdžiu susijusių dokumentų rengimą;
- d) verslo informacijos teikimą bet kokiomis priemonėmis, įskaitant kompiuterizuotas informacines sistemas ir keitimąsi elektroniniais duomenimis (laikantis visų nediskriminacinių apribojimų, taikomų telekomunikacijoms);
- e) verslo susitarimų sudarymą su kitomis laivybos agentūromis ir
- f) veiklą juridinių asmenų vardu, *inter alia*, organizuojant laivo įplaukimą į uostą arba prireikus krovinių perėmimą.

5. Atsižvelgiant į esamą Šalių tarptautinio jūrų transporto liberalizavimo lygį, kiekviena Šalis:
- a) veiksmingai taiko neribojamo patekimo į tarptautines rinkas ir prekybos komercinėmis ir nediskriminacinėmis sąlygomis principą ir
  - b) laivams, plaukiojantiems su kitos Šalies vėliava arba eksploatuojamiems kitos Šalies paslaugų teikėjų, taiko režimą, kuris yra ne mažiau palankus nei režimas, kurį ji taiko savo laivams ar bet kurios trečiosios šalies laivams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas yra palankesnis, *inter alia*, patekimo į uostus, naudojimosi uostų infrastruktūra bei paslaugomis ir naudojimosi pagalbinėmis jūrų transporto paslaugomis, taip pat susijusių mokesčių ir privalomųjų mokėjimų, muitinės infrastruktūros ir prieplaukų bei krovinių pakrovimo ir iškrovimo įrangos skyrimo atžvilgiu.
6. Taikydamos šiame straipsnyje nurodytus principus Šalys:
- a) būsimuose susitarimuose su trečiosiomis šalimis dėl jūrų transporto paslaugų, įskaitant sausų ir skystų paltinių krovinių vežimo ir linijinės laivybos paslaugas, nenustato krovinių dalijimosi tvarkos ir per pagrįstą laikotarpį baigia taikyti tokią krovinių dalijimosi tvarką, jei ji yra nustatyta esamuose susitarimuose, ir
  - b) panaikina vienašales priemones ir administracines, technines bei kitas kliūtis, kurios galėtų būti užslėptas apribojamas arba turėtų diskriminacinį poveikį laisvam tarptautinio jūrų transporto paslaugų teikimui, ir jų nenustato.

7. Kiekviena Šalis kitos Šalies tarptautinio jūrų transporto paslaugų teikėjams suteikia galimybę uostuose pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis šiomis paslaugomis: laivų vedimo, vilkimo pagalbos, aprūpinimo maistu, kuru ir vandeniu, šiukšlių surinkimo ir vandens balasto šalinimo, uosto kapitono, navigacijos pagalbos, skubaus remonto, inkaravimo, krantinės ir švartavimo, taip pat pakrantės paslaugomis, būtinomis laivams eksploatuoti, įskaitant aprūpinimą ryšiais, vandeniu ir elektra.

13 SKYRIUS

KAPITALO JUDĖJIMAS, MOKĖJIMAI, PERVEDIMAI IR APSAUGOS PRIEMONĖS

234 STRAIPSNIS

Einamoji sąskaita ir kapitalo judėjimas

1. Nedarant poveikio kitoms šio Susitarimo nuostatoms, kiekviena Šalis leidžia laisvai konvertuojama valiuta¹ ir pagal 1944 m. liepos 22 d. Jungtinių Tautų konferencijoje pinigų ir finansų klausimais priimtą Tarptautinio valiutos fondo steigimo sutartį, kaip taikytina, atlikti mokėjimus ir pervedimus į mokėjimų balanso einamąją sąskaitą sandorių, kuriems taikomas šis Susitarimas, atžvilgiu.

---

¹ Šiame skyriuje laisvai konvertuojama valiuta – valiuta, kurią galima laisvai keisti į valiutas, kuriomis plačiai prekiaujama tarptautinėse užsienio valiutų rinkose ir kurios plačiai naudojamos vykdant tarptautinius sandorius. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad valiutos, kuriomis plačiai prekiaujama tarptautinėse užsienio valiutų rinkose ir kurios plačiai naudojamos tarptautiniuose sandoriuose, apima Tarptautinio valiutos fondo pagal Tarptautinio valiutos fondo steigimo sutartį apibrėžtas laisvai naudojamas valiutas.

2. Nedarant poveikio kitoms šio Susitarimo nuostatomis, kiekviena Šalis sandorių, įtraukiamų į mokėjimų balanso kapitalo ir finansinę sąskaitą, atžvilgiu leidžia laisvą kapitalo judėjimą, susijusį su tiesioginėmis investicijomis, atliekamomis pagal jos teritorijoje taikytiną teisę ir 12 skyrių, įskaitant šių investicijų ir iš jų gauto pelno likvidavimą arba repatrijavimą.
3. Nedarant poveikio kitoms šio Susitarimo nuostatomis, Šalis nenustato jokių naujų užsienio valiutos apribojimų kapitalo judėjimui ir su juo susijusiems einamiesiems mokėjimams tarp Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos rezidentų ir negriežtina esamų susitarimų.
4. Šalys konsultuojasi tarpusavyje, siekdamas palengvinti tarpusavio kapitalo judėjimą, kad būtų skatinama prekyba ir investicijos.

235 STRAIPSNIS

Įstatymų ir kitų teisės aktų,
susijusių su kapitalo judėjimu, mokėjimais ar pervedimais, taikymas

1. 234 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys nelaikomos kliūtimi Šaliai taikyti savo įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su:
  - a) bankrotu, nemokumu arba kreditorių teisių apsauga;
  - b) vertybinių popierių ar ateities sandorių, pasirinkimo sandorių ir kitų finansinių priemonių išleidimu ar prekyba jais;

- c) kapitalo judėjimo, mokėjimų ar pervedimų finansine atskaitomybe ar apskaita, kai būtina padėti teisėtvarkos arba finansų reguliavimo įstaigoms;
  - d) nusikalstama ar baudžiamąja veika, apgaule arba sukčiavimu;
  - e) užtikrinimu, kad būtų laikomasi teisminių ar administracinių procedūrų nutarčių ar sprendimų, arba
  - f) socialinės apsaugos, valstybinės senatvės pensijos ar privalomosiomis taupymo sistemomis.
2. 1 dalyje nurodyti įstatymai ir kiti teisės aktai neturi būti taikomi šališkai arba diskriminuojamai arba jais neturi būti užslėptai ribojamas kapitalo judėjimas, mokėjimai ar pervedimai.

236 STRAIPSNIS

Laikinosios apsaugos priemonės

1. Išskirtinėmis aplinkybėmis, kai Europos Sąjungos ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui kyla arba gali kilti didelių sunkumų arba kai didelių sunkumų kyla arba gali kilti pinigų ar valiutos kurso politikos veikimui euro zonai nepriklausančiose valstybėse narėse ir Uzbekistano Respublikoje, Europos Sąjunga, jos valstybės narės arba Uzbekistano Respublika gali ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui nustatyti arba palikti galioti apsaugos priemones kapitalo judėjimui, mokėjimams ar pervedimams.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės taikomos tik tiek, kiek tikrai būtina.

Apribojimai, taikomi mokėjimų balanso ir išorės finansinių sunkumų atveju

1. Šalis, patirianti didelių mokėjimų balanso ar išorės finansinių sunkumų arba jų grėsmę, gali nustatyti arba palikti galioti ribojamąsias priemones kapitalo judėjimui, mokėjimams ar pervedimams¹.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės:
  - a) jei taikytina, atitinka Tarptautinio valiutos fondo steigimo sutarties straipsnius;
  - b) nėra griežtesnės, negu būtina susidarius 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms;
  - c) yra laikinos ir palaipsniui nutraukiamos, 1 dalyje nurodytai padėčiai gerėjant;
  - d) nedaro nereikalingos žalos kitos Šalies komerciniams, ekonominiams ir finansiniams interesams;
  - e) yra nediskriminacinės, palyginti su trečiosiomis šalimis panašiose situacijose.

---

¹ Kai šių sunkumų kyla arba gali kilti Europos Sąjungai, šių priemonių gali imtis viena iš valstybių narių kitose nei 236 straipsnyje nurodytose situacijose, darančiose poveikį šios valstybės narės ekonomikai. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad didelius mokėjimų balanso ar išorės finansinius sunkumus arba jų grėsmę, be kitų veiksnių, gali lemti dideli sunkumai, susiję su pinigų ir valiutos kurso politika, arba jų grėsmė.

3. Norėdama apsaugoti savo išorės finansinę poziciją arba mokėjimų balansą kiekviena Šalis gali nustatyti ribojamąsias priemones, skirtas prekybai prekėmis. Tokios priemonės turi atitikti GATT 1994 ir Susitarimą dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos Mokėjimų balanso nuostatų.
4. Norėdama apsaugoti savo išorės finansinę poziciją arba mokėjimų balansą kiekviena Šalis gali nustatyti ribojamąsias priemones, skirtas prekybai paslaugomis. Šios priemonės turi atitikti GATS XII straipsnį.
5. Toliau taikydama arba nustačiusi 1 ir 2 dalyse nurodytas priemones Šalis nedelsdama apie jas praneša kitai Šaliai.
6. Jei pagal šį straipsnį nustatomi arba paliekami galioti apribojimai, Šalys nedelsdamos surengia konsultacijas Bendradarbiavimo komitete, išskyrus atvejus, kai konsultacijos rengiamos kituose forumuose. Per konsultacijas įvertinami mokėjimų balanso arba išorės finansiniai sunkumai, dėl kurių imtasi atitinkamų priemonių, atsižvelgiant į, *inter alia*, šiuos veiksnius:
  - a) mokėjimų balanso arba išorės finansinių sunkumų pobūdį ir mastą;
  - b) tarptautinę ekonominę ir prekybos aplinką ir
  - c) galimas kitas taisomąsias priemones.

7. Per 6 dalyje nurodytas konsultacijas aptariama, ar ribojamosios priemonės atitinka 1 ir 2 dalis. Remiamasi visais atitinkamais statistinio arba faktinio pobūdžio duomenimis, kuriuos pateikia Tarptautinis valiutos fondas, jei tokių duomenų yra, o darant išvadas atsižvelgiama į Tarptautinio valiutos fondo atliktą atitinkamos Šalies mokėjimų balanso ir išorės finansinės padėties vertinimą.

14 SKYRIUS

GINČŲ SPRENDIMAS

1 SKIRSNIS

TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

238 STRAIPSNIS

Tikslas

Šio skyriaus tikslas – nustatyti efektyvų ir veiksmingą bet kokio Šalių tarpusavio ginčo dėl šios antraštinės dalies aiškinimo ir taikymo išvengimo ir sprendimo mechanizmą, siekiant, jei įmanoma, rasti abipusiškai priimtina sprendimą.

239 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Jei šiame Susitarime nenustatyta kitaip, šis skyrius taikomas Šalių tarpusavio ginčams dėl šios antraštinės dalies (toliau – atitinkamos nuostatos) aiškinimo ir taikymo.

2 SKIRSNIS

KONSULTACIJOS

240 STRAIPSNIS

Konsultacijos

1. Šalys stengiasi išspręsti bet kokius 239 straipsnyje nurodytus ginčus, surengdamos sąžiningas konsultacijas, kad rastų abipusiškai priimtina sprendimą.
2. Šalis dėl konsultacijų kreipiasi kitai Šaliai įteikdama rašytinį prašymą, kuriame nurodo ginčijamą priemonę ir atitinkamas nuostatas, kurias ji laiko taikytinomis.

3. Šalis, kuriai įteiktas prašymas surengti konsultacijas, į jį atsako nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 dienų nuo jo įteikimo dienos. Konsultacijos surengiamos per 30 dienų nuo prašymo surengti konsultacijas įteikimo dienos ir vyksta Šalies, kuriai įteiktas prašymas surengti konsultacijas, teritorijoje, nebent Šalys susitartų kitaip. Konsultacijos laikomos užbaigtomis praėjus 30 dienų nuo prašymo įteikimo dienos, nebent Šalys susitaria jas tęsti.
4. Konsultacijos ypatingos skubos klausimais, be kita ko, dėl greitai gendančių prekių arba sezoninių prekių ar paslaugų, surengiamos per 15 dienų nuo prašymo surengti konsultacijas įteikimo dienos. Konsultacijos laikomos užbaigtomis praėjus toms 15 dienų, nebent Šalys susitaria jas tęsti.
5. Konsultacijų metu kiekviena Šalis pateikia pakankamai faktinės informacijos, kad būtų galima išsamiai išnagrinėti, kaip ginčijamoji priemonė galėtų paveikti šios antraštinės dalies taikymą. Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad konsultacijose dalyvautų jos kompetentingų valdžios institucijų darbuotojai, išmanantys klausimą, dėl kurio konsultuojamasi.
6. Konsultacijos ir visų pirma visa informacija, nurodyta kaip konfidenciali, taip pat pozicijos, kurių Šalys laikosi konsultacijų metu, yra konfidencialios ir nedaro poveikio nė vienos Šalies teisėms jokiuose tolesniuose procesuose.

3 SKIRSNIS

Kolegijos procedūros

241 STRAIPSNIS

Kolegijos procedūrų inicijavimas

1. Surengti konsultacijas pagal 240 straipsnį paprašiusi Šalis gali prašyti sudaryti kolegiją, jei:
  - a) Šalis atsakovė neatsako į prašymą per 10 dienų nuo jo įteikimo dienos;
  - b) konsultacijos nesurengiamos per 240 straipsnio 3 arba 4 dalyje nustatytą laikotarpį;
  - c) Šalys susitaria konsultacijų nerengti arba
  - d) konsultacijos buvo užbaigtos nepasiekus abipusiškai priimtino sprendimo.
2. Šalis (toliau – Šalis ieškovė) sudaryti kolegiją prašo įteikdama rašytinį prašymą Šaliai, kuri įtariama pažeidusi atitinkamas nuostatas (toliau – Šalis atsakovė) ir, jei taikytina, bet kuriam pagal 3 dalį įgaliotam išorės organui (toliau – prašymas sudaryti kolegiją). Šalis ieškovė prašyme sudaryti kolegiją nurodo ginčijamą priemonę ir tokiu būdu, kad tai būtų pakankamai aiškus skundo teisinis pagrindas, paaiškina, kaip ta priemonė pažeidžia atitinkamas nuostatas.

3. Bendradarbiavimo komitetas gali priimti sprendimą išorės organui pavesti vadovavimo ginčų sprendimo procedūroms pagal šį skyrių arba paramos teikimo užduotis. Tokiame Sprendime taip pat aptariamos su įgaliojimu susijusios išlaidos.

242 STRAIPSNIS

Kolegijos sudarymas

1. Kolegiją sudaro trys nariai.

2. 15 dienų nuo prašymo sudaryti kolegiją įteikimo dienos Šalys konsultuojasi, kad susitartų dėl kolegijos sudėties.

3. Jei Šalys nesusitaria dėl kolegijos sudėties per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį, kiekviena Šalis per penkias dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nustatyto laikotarpio pabaigos paskiria kolegijos narį iš tos Šalies sąrašo dalies, sudarytos pagal 243 straipsnį. Jei Šalis per šio straipsnio 3 dalyje nustatytą laikotarpį nepaskiria kolegijos nario iš savo sąrašo dalies, Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis per penkias dienas nuo šio straipsnio 3 dalyje numatyto laikotarpio pabaigos burtų keliu atranka kolegijos narį iš tos Šalies sąrašo dalies. Tokią kolegijos nario atranką burtų keliu Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis gali deleguoti.

4. Jei Šalys dėl kolegijos pirmininko nesusitaria per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą laikotarpį, jį per penkias dienas nuo to laikotarpio pabaigos iš pirmininkų sąrašo dalies, sudarytos pagal 243 straipsnį, burtų keliu atranka Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis. Tokią atranką burtų keliu Šaliai ieškovei atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis gali deleguoti.

5. Kolegija laikoma sudaryta praėjus 15 dienų nuo tada, kai trys atrinkti kolegijos nariai pagal 14-A priedą sutinka su jų paskyrimu, nebent Šalys susitartų kitaip. Kiekviena Šalis nedelsdama viešai paskelbia kolegijos sudarymo datą.

6. Jei kuris nors iš 243 straipsnyje numatytų sąrašų nėra sudarytas arba jame nėra pakankamai pavardžių tuo metu, kai pagal šio straipsnio 3 ar 4 dalį pateikiamas prašymas, kolegijos nariai burtų keliu atrenkami iš asmenų, kuriuos pagal 14-A priedą yra oficialiai pasiūliusi viena Šalis arba abi Šalys.

243 STRAIPSNIS

Kolegijos narių sąrašai

1. Bendradarbiavimo komitetas ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos sudaro bent 15 asmenų, kurie pageidauja ir gali būti kolegijos nariais, sąrašą. Sąrašą sudaro trys dalys:

a) viena asmenų sąrašo dalis sudaroma remiantis Europos Sąjungos pasiūlymais;

- b) viena asmenų sąrašo dalis sudaroma remiantis Uzbekistano Respublikos pasiūlymais ir
  - c) viena sąrašo dalis sudaroma iš asmenų, kurie nėra nė vienos iš Šalių piliečiai ir tinka būti kolegijos pirmininkais.
2. Į kiekvieną sąrašo dalį įtraukiami bent penki asmenys. Bendradarbiavimo komitetas užtikrina, kad kiekviename sąrašė visuomet būtų toks minimalus asmenų skaičius.
3. Bendradarbiavimo komitetas gali sudaryti papildomus asmenų, turinčių patirties konkrečiuose sektoriuose, kuriems taikoma ši antraštinė dalis, sąrašus. Šalims pritarus, tokie papildomi sąrašai naudojami siekiant sudaryti kolegiją 242 straipsnyje nustatyta tvarka.

244 STRAIPSNIS

Kolegijos nariams taikomi reikalavimai

1. Kiekvienas kolegijos narys:
- a) turi įrodyti turintis patirties teisės, tarptautinės prekybos ir kitais klausimais, kuriems taikoma ši antraštinė dalis;
  - b) turi būti nepriklausomas nuo nė vienos iš Šalių, nesusijęs nė su viena iš Šalių ar nevykdyti jų nurodymų;
  - c) turi veikti kaip individualus asmuo ir nevykdyti jokių organizacijų ar valdžios institucijų nurodymų, susijusių su ginčo klausimais, ir

d) turi laikytis 14-B priedo.

2. Pirmininkas turi turėti ginčų sprendimo procedūrų patirties.

3. Atsižvelgdamos į konkretaus ginčo dalyką, Šalys gali susitarti nukrypti nuo 1 dalies a punkte išvardytų reikalavimų.

245 STRAIPSNIS

Kolegijos funkcijos

Kolegija:

- a) objektyviai įvertina gautą klausimą, be kita ko, objektyviai įvertina atvejo faktus ir atitinkamų nuostatų taikomumą ir atitiktį joms;
- b) savo sprendimuose ir ataskaitose išdėsto faktines aplinkybes, atitinkamų nuostatų taikomumą ir pagrindžia padarytas išvadas, ir
- c) turėtų reguliariai konsultuotis su Šalimis ir suteikti tinkamas galimybes parengti abipusiškai priimtina sprendimą.

246 STRAIPSNIS

Įgaliojimai

1. Nebent per penkias dienas nuo kolegijos sudarymo dienos Šalys susitartų kitaip, kolegijos įgaliojimai yra tokie: „atsižvelgiant į Šalių nurodytas susijusias šios antraštinės dalies nuostatas, nagrinėti prašyme sudaryti kolegiją nurodytą klausimą, padaryti išvadas dėl ginčijamos priemonės atitikties 239 straipsnyje nurodytoms šios antraštinės dalies nuostatomis ir pateikti ataskaitą pagal 248 ir 249 straipsnius.“
2. Jei Šalys susitaria dėl kitų įgaliojimų nei nustatyti 1 dalyje, apie sutartus įgaliojimus jos kolegijai praneša per 1 dalyje nurodytą laikotarpį.

247 STRAIPSNIS

Sprendimai dėl skubių atvejų

1. Šalies prašymu kolegija per 10 dienų nuo jos įsteigimo nusprendžia, ar atvejis susijęs su skubiais klausimais.
2. Jei kolegija nusprendžia, kad ginčas susijęs su skubiai sprendiniais klausimais, šio skyriaus 3 skirsnyje nustatyti taikytini laikotarpiai sutrumpinami perpus, išskyrus 242 ir 246 straipsniuose nurodytus laikotarpius.

248 STRAIPSNIS

Tarpinė ataskaita

1. Kolegija per 90 dienų nuo kolegijos sudarymo dienos pateikia Šalims tarpinę ataskaitą. Jei, kolegijos manymu, šio termino laikytis neįmanoma, kolegijos pirmininkas apie tai raštu praneša Šalims ir nurodo vėlavimo priežastis ir dieną, kurią kolegija ketina ją pateikti. Bet kokiomis aplinkybėmis kolegija tarpinę ataskaitą turi pateikti ne vėliau kaip per 120 dienų nuo jos įsteigimo dienos.
2. Kiekviena Šalis per 10 dienų nuo tarpinės ataskaitos pateikimo gali pateikti kolegijai rašytinį prašymą peržiūrėti konkrečius šios ataskaitos aspektus. Per šešias dienas nuo prašymo pateikimo Šalis gali pateikti pastabų dėl kitos Šalies prašymo.
3. Jei per 2 dalyje nurodytą terminą negaunamas nė vienos iš Šalių rašytinis prašymas peržiūrėti konkrečius tarpinės ataskaitos aspektus, tarpinė ataskaita tampa galutine ataskaita.

249 STRAIPSNIS

Galutinė ataskaita

1. Kolegija per 120 dienų nuo kolegijos sudarymo dienos pateikia Šalims galutinę ataskaitą. Jei, kolegijos manymu, šio termino laikytis neįmanoma, kolegijos pirmininkas apie tai raštu praneša Šalims ir nurodo vėlavimo priežastis ir dieną, kurią kolegija ketina ją pateikti. Bet kokiomis aplinkybėmis kolegija galutinę ataskaitą turi pateikti ne vėliau kaip per 150 dienų nuo jos įsteigimo dienos.

2. Galutinėje ataskaitoje aptariamas bet koks Šalių rašytinis prašymas dėl tarpinės ataskaitos, kaip nurodyta 248 straipsnio 1 dalyje, ir aiškiai išnagrinėjamos Šalių pastabos.

250 STRAIPSNIS

Įgyvendinimo priemonės

1. Jei kolegija padaro išvadą, kad ginčijama priemonė neatitinka atitinkamų nuostatų, Šalis atsakovė imasi visų reikiamų priemonių, reikalingų nedelsiant atsižvelgti į galutinėje ataskaitoje nustatytus faktus bei išvadas, kad užtikrintų atitiktį atitinkamoms nuostatom.
2. Šalis atsakovė ne vėliau kaip per 30 dienų nuo galutinės ataskaitos pateikimo įteikia Šaliai ieškovei pranešimą apie priemones, kurių ėmėsi arba ketina imtis atitikčiai užtikrinti.

251 STRAIPSNIS

Pagrįstas laikotarpis

1. Jei atitikties neįmanoma užtikrinti iš karto, Šalis atsakovė ne vėliau kaip per 30 dienų nuo galutinės ataskaitos pateikimo dienos praneša Šaliai ieškovei tokiai atitikčiai užtikrinti reikalingo pagrįsto laikotarpio trukmę. Šalys stengiasi susitarti dėl galutinei ataskaitai įgyvendinti reikalingo pagrįsto laikotarpio trukmės.

2. Jei Šalys dėl pagrįsto laikotarpio trukmės nesusitaria, Šalis ieškovė ne anksčiau kaip po 20 dienų nuo 1 dalyje nurodyto pranešimo įteikimo dienos gali raštu prašyti pirmosios kolegijos nustatyti pagrįsto laikotarpio trukmę. Kolegija savo sprendimą Šalims pateikia per 20 dienų nuo tokio prašymo įteikimo dienos.
3. Ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki pagal 2 dalį nustatyto pagrįsto laikotarpio pabaigos Šalis atsakovė įteikia Šaliai ieškovei rašytinį pranešimą apie pažangą, padarytą užtikrinant atitiktį galutinei ataskaitai.
4. Šalys gali susitarti pratęsti pagal 2 dalį nustatytą pagrįstą laikotarpį.

252 STRAIPSNIS

Atitikties užtikrinimo peržiūra

1. Ne vėliau kaip 251 straipsnyje nurodyto pagrįsto laikotarpio pabaigos dieną Šalis atsakovė raštu praneša Šaliai ieškovei apie priemones, kurių ji ėmėsi galutinei ataskaitai įgyvendinti.
2. Jei Šalys nesutaria, ar galutinei ataskaitai įgyvendinti imtasi priemonių arba ar tokios priemonės dera su atitinkamomis nuostatomis, Šalis ieškovė pirmajai kolegijai gali įteikti rašytinį prašymą priimti sprendimą šiuo klausimu. Tokiame prašyme nurodoma ginčijama priemonė ir tokiu būdu, kad būtų pakankamai aiškus skundo teisinis pagrindas, paaiškinama, kaip ta priemonė pažeidžia atitinkamas nuostatas. Kolegija savo sprendimą Šalims pateikia per 46 dienas nuo tokio prašymo įteikimo dienos.

253 STRAIPSNIS

Laikinos taisomosios priemonės

1. Šalis atsakovė Šalies ieškovės prašymu ir su ja pasikonsultavusi pateikia pasiūlymą dėl laikinos kompensacijos, jei:
  - a) Šalis atsakovė pateikia Šaliai ieškovei pranešimą, kad atitikties galutinei ataskaitai užtikrinti neįmanoma, arba
  - b) Šalis atsakovė per 250 straipsnyje nurodytą terminą arba iki pagrįsto laikotarpio pabaigos dienos nepateikia pranešimo apie priemones, kurių ėmėsi galutinei ataskaitai įgyvendinti, arba
  - c) kolegija konstatuoja, kad nesiimta jokių priemonių galutinei ataskaitai įgyvendinti arba kad priemonė, kurios imtasi galutinei ataskaitai įgyvendinti, yra nesuderinama su atitinkamomis nuostatomis.
2. Bet kuriomis iš 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytų aplinkybių Šalis ieškovė gali pateikti Šaliai atsakovei rašytinį pranešimą apie ketinimą sustabdyti pareigų vykdymą pagal atitinkamas nuostatas, jeigu:
  - a) Šalis ieškovė nusprendžia neteikti prašymo pagal 1 dalį arba
  - b) Šaliai ieškovei įteikus prašymą pagal šio straipsnio 1 dalį, Šalys per 20 dienų nuo 251 straipsnyje nurodyto pagrįsto laikotarpio pabaigos arba kolegijos sprendimo pateikimo pagal 252 straipsnio 2 dalį nesusitaria dėl laikinos kompensacijos.

3. Pranešime nurodoma, koku mastu ketinama sustabdyti pareigų vykdymą.
4. Šalis ieškovė gali sustabdyti pareigų vykdymą praėjus 10 dienų nuo 2 dalyje nurodyto pranešimo įteikimo dienos, nebent Šalis atsakovė įteikia rašytinį prašymą pagal 6 dalį.
5. Pareigų vykdymo sustabdymas neturi būti didesnio masto negu lygiavertis dėl pažeidimo prarastai arba sumažėjusiai naudai.
6. Jei Šalis atsakovė mano, kad pareigų vykdymo sustabdymas, apie kurį pranešta, yra didesnio masto negu lygiavertis dėl pažeidimo prarastai arba sumažėjusiai naudai, ji gali iki 4 dalyje nurodyto 10 dienų laikotarpio pabaigos pateikti pirmajai kolegijai prašymą šiuo klausimu priimti sprendimą. Kolegija savo sprendimą dėl pareigų vykdymo sustabdymo masto Šalis paskelbia per 30 dienų nuo to prašymo dienos. Kol kolegija nėra paskelbusi sprendimo, pareigų vykdymas nestabdomas. Pareigų vykdymo sustabdymas turi būti suderinamas su tuo sprendimu.
7. Šiame straipsnyje nurodytas pareigų vykdymo sustabdymas arba kompensacija yra laikini ir netaikomi po to, kai:
  - a) Šalis rado abipusiškai priimtina sprendimą pagal 269 straipsnį;
  - b) Šalis susitaria, kad imdamasi atitinkamai užtikrinti skirtos priemonės Šalis atsakovė įvykdo atitinkamas nuostatas, arba
  - c) priemonė, kurios imtasi galutinei ataskaitai įgyvendinti ir kuri, kaip nustatė kolegija, nesuderinama su atitinkamomis nuostatomis, buvo atšaukta arba iš dalies pakeista taip, kad Šalis atsakovė įvykdytų tas nuostatas.

Priemonių, kurių imtasi galutinei ataskaitai įgyvendinti
priėmus laikinas taisomąsias priemones, peržiūra

1. Šalis atsakovė pateikia pranešimą Šaliai ieškovei apie kiekvieną priemonę, kurios ėmėsi atitinkčiai užtikrinti, sustabdžius pareigų vykdymą arba, nelygu atvejis, pritaikius laikiną kompensaciją. Išskyrus 2 dalyje nurodytus atvejus, Šalis ieškove per 30 dienų nuo pranešimo pateikimo dienos nutraukia pareigų vykdymo sustabdymą. Tais atvejais, kai taikyta kompensacija, išskyrus 2 dalyje išvardytus atvejus, Šalis atsakovė gali nutraukti tokios kompensacijos taikymą per 30 dienų nuo pranešimo apie galutinės ataskaitos įgyvendinimą pateikimo.
2. Jei Šalis per 30 dienų nuo pranešimo pateikimo dienos nesusitaria, ar priėmusi priemonę, apie kurią pranešta, Šalis atsakovė įvykdo atitinkamas nuostatas, Šalis ieškove pateikia pirmajai kolegijai rašytinį prašymą priimti sprendimą šiuo klausimu. Kolegija savo sprendimą Šalis pateikia per 46 dienas nuo prašymo pateikimo dienos. Kolegijai nusprendus, kad priemonė, kurios imtasi atitinkčiai užtikrinti, yra suderinama su atitinkamomis nuostatomis, pareigų vykdymo sustabdymas nutraukiamas arba, nelygu atvejis, kompensacija nebetaikoma. Kai aktualu, Šalis ieškove pareigų vykdymo sustabdymo arba kompensacijos mastą koreguoja atsižvelgdama į kolegijos sprendimą.
3. Jei Šalis atsakovė mano, kad Šalies ieškovės įgyvendintas sustabdymas yra didesnio masto negu lygiavertis dėl pažeidimo prarastai arba sumažėjusiai naudai, ji gali pateikti pirmajai kolegijai rašytinį prašymą priimti sprendimą šiuo klausimu. Kolegija savo sprendimą priima per 46 dienas nuo prašymo pateikimo dienos.

255 STRAIPSNIS

Kolegijos narių pakeitimas

Jeigu bet kurios ginčų sprendimo procedūros pagal šį skirsnį metu kolegijos narys negali dalyvauti, pasitraukia arba turi būti pakeistas dėl to, kad neatitinka 14-B priedo, taikoma 242 straipsnyje nustatyta procedūra. Kolegijos ataskaitos ar sprendimo pateikimo laikotarpis pratęsiamas tiek, kiek reikia naujam kolegijos nariui paskirti.

256 STRAIPSNIS

Darbo tvarkos taisyklės

1. Kolegijos procedūros reglamentuojamos šiuo skirsniu ir 14-A priedu.
2. Jei 14-C priede nenumatyta kitaip, visi kolegijos posėdžiai yra vieši.

257 STRAIPSNIS

Sustabdymas ir nutraukimas

1. Abiejų Šalių prašymu kolegija bet kuriuo metu sustabdo savo darbą Šalių sutartam laikotarpiui, neviršijančiam 12 iš eilės einančių mėnesių.

2. Kolegija atnaujinama savo darbą iki sustabdymo laikotarpio pabaigos abiejų Šalių rašytiniu prašymu arba sustabdymo laikotarpio pabaigoje kurios nors iš Šalių rašytiniu prašymu. Prašančioji Šalis atitinkamai pateikia pranešimą kitai Šaliai. Jei pasibaigus sustabdymo laikotarpiui pagal šią dalį kolegija neatnaujinama veiklos, kolegijos įgaliojimai nustoja galioti ir ginčų sprendimo procedūra nutraukiama.
3. Jei kolegijos darbas sustabdomas, atitinkami šiame skirsnyje nustatyti laikotarpiai pratęsimi tokiam pat laikotarpiui, kuriam kolegijos darbas buvo sustabdytas.

258 STRAIPSNIS

Teisė prašyti informacijos

1. Šalies prašymu arba savo iniciatyva kolegija gali prašyti Šalių pateikti susijusią informaciją, kurią laiko būtina ir tinkama. Šalys nedelsdamos ir išsamiai atsako į kiekvieną kolegijos prašymą pateikti tokią informaciją.
2. Šalies prašymu arba savo iniciatyva kolegija gali prašyti bet kokio šaltinio pateikti informaciją, kurią laiko tinkama. Kai taikytina, Kolegija taip pat gali prašyti ekspertų nuomonės, laikydamasi Šalių sutartų sąlygų, jei mano, kad tai tikslinga.
3. Laikydamasi 14-A priedo kolegija atsižvelgia į Šalies fizinių asmenų arba Šalyje įsisteigusių juridinių asmenų *amicus curiae* pareiškimus.
4. Bet kokia informacija, kurią kolegija gavo pagal šį straipsnį, atskleidžiama Šalims ir Šalys gali dėl jos pateikti pastabų.

259 STRAIPSNIS

Aiškinimo taisyklės

1. Kolegija atitinkamas nuostatas aiškina pagal paprotines tarptautinės viešosios teisės aiškinimo taisykles, įskaitant Vienos konvencijoje dėl tarptautinių sutarčių teisės kodifikuotas taisykles.
2. Kolegija taip pat atsižvelgia į susijusius aiškinimus, pateiktus PPO ginčų sprendimo tarybos priimtose PPO kolegijų ir Apeliacinio komiteto ataskaitose.
3. Kolegijos ataskaitos ir sprendimai nepapildo ar nesumažina Šalių teisių ir pareigų pagal šį Susitarimą.

260 STRAIPSNIS

Kolegijos ataskaitos ir sprendimai

1. Kolegijos svarstymai yra konfidencialūs. Kolegija deda visas pastangas, kad ataskaitos būtų rengiamos, o sprendimai priimami bendru sutarimu. Jei tai neįmanoma, kolegija sprendimą priima balsų dauguma. Jokių būdu neskelbiamos atskiros kolegijos narių nuomonės.
2. Šalys besąlygiškai sutinka su kolegijos sprendimais ir ataskaitomis. Jais nenustatoma jokių teisių arba pareigų fizinių ar juridinių asmenų atžvilgiu.

3. Kiekviena Šalis viešai skelbia kolegijos ataskaitas bei sprendimus ir savo pareiškimus, laikydamosi konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimų.
4. Kolegija ir Šalys konfidencialia laiko bet kokią informaciją, kurią Šalis pateikė kolegijai pagal 14-A priedą.

261 STRAIPSNIS

Forumo pasirinkimas

1. Jei ginčas kyla dėl konkrečios priemonės, kuria, kaip įtariama, pažeidžiamos atitinkamos nuostatos ir iš esmės lygiavertis įsipareigojimas pagal bet kurį kitą tarptautinį susitarimą, prie kurio abi Šalys yra prisijungusios, įskaitant PPO steigimo sutartį, ginčo sprendimo forumą pasirenka Šalis ieškovė.
2. Šaliai pasirinkus forumą ir inicijavus ginčo sprendimo procedūras pagal šį skirsnį ar bet kurį kitą tarptautinį susitarimą, ji negali ginčo sprendimo procedūrų dėl konkrečios 1 dalyje nurodytos priemonės inicijuoti pagal kurį nors kitą susitarimą, nebent pirmasis pasirinktas forumas nepadaro išvadų dėl procesinių ar jurisdikcinių priežasčių.
3. Šio straipsnio tikslais:
  - a) laikoma, kad ginčų sprendimo procedūros pagal šį skirsnį inicijuojamos Šalies prašymu sudaryti kolegiją pagal 241 straipsnį;

- b) laikoma, kad ginčo sprendimo procedūras pagal PPO steigimo sutartį Šalis inicijuoja prašymu sudaryti kolegiją pagal PPO susitarimo dėl ginčų sprendimo taisyklių ir tvarkos 6 straipsnį, ir
- c) laikoma, kad ginčo sprendimo procedūros pagal kurį nors kitą susitarimą yra inicijuotos pagal atitinkamas to tarptautinio prekybos susitarimo nuostatas.

4. Nedarant poveikio 2 daliai, nė viena šio Susitarimo nuostata Šaliai netrukdoma sustabdyti pareigų vykdymo gavus PPO ginčų sprendimo tarybos leidimą arba leidimą pagal ginčų sprendimo procedūras, nustatytas bet kuriuo kitu tarptautiniu prekybos susitarimu, prie kurių abi ginčo Šalys yra prisijungusios. Šalis nesinaudoja PPO steigimo sutartimi ar kuriuo nors kitu Šalių sudarytu tarptautiniu prekybos susitarimu, kad sutrukdytų Šaliai sustabdyti pareigų pagal šį skirsnį vykdymą.

4 SKIRSNIS

TARPININKAVIMAS

262 STRAIPSNIS

Tikslas

Tarpininkavimo mechanizmo tikslas – laikantis išsamios ir greitos procedūros su tarpininko pagalba padėti rasti abipusiškai priimtina sprendimą.

263 STRAIPSNIS

Prašymas pateikti informaciją

1. Prieš inicijuodama tarpininkavimo procedūrą Šalis gali bet kuriuo metu pateikti kitai Šaliai rašytinį prašymą pateikti informaciją apie priemonę, kuri daro neigiamą poveikį Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms. Šalis, kuriai pateikiamas šis prašymas, per 20 dienų nuo prašymo pateikimo dienos pateikia rašytinį atsakymą su pastabomis dėl prašomos informacijos.
2. Jei atsakymą teikianti Šalis mano, kad negalės pateikti atsakymo per 20 dienų nuo prašymo pateikimo dienos, ji nedelsdama praneša prašančiajai Šaliai nurodydama vėlavimo priežastis ir galimą trumpiausią laikotarpį, per kurį ji galės pateikti atsakymą.
3. Prašymą pateikti informaciją pagal 1 dalį Šalis paprastai turėtų pateikti prieš inicijuojant tarpininkavimo procedūrą.

264 STRAIPSNIS

Tarpininkavimo procedūros inicijavimas

1. Šalis bet kuriuo metu gali prašyti pradėti tarpininkavimo procedūrą dėl bet kurios Šalies priemonės, kuri daro neigiamą poveikį Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms.

2. 1 dalyje nurodytas prašymas p kitai Šaliai pateikiamas raštu. Prašyme aiškiai bei pakankamai išsamiai išdėstomi prašančiajai Šaliai susirūpinimą keliantys klausimai ir:

- a) nurodoma konkreti ginčijama priemonė;
- b) nurodomas neigiamas poveikis, kurį, prašančiosios Šalies manymu, priemonė daro arba darys Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms, ir
- c) paaiškinama, kaip, prašančiosios Šalies manymu, šis poveikis yra susijęs su priemone.

3. Tarpininkavimo procedūra gali būti inicijuojama tik Šalims susitarus tarpusavyje, siekiant išnagrinėti galimybes pasiekti abipusiškai priimtina sprendimą ir apsvarstyti visas tarpininko rekomendacijas bei pasiūlytus sprendimus. Šalis, kuriai pateikiamas prašymas pradėti tarpininkavimo procedūrą, palankiai jį apsvarsto ir per 10 dienų nuo jo įteikimo prašymą pateikusiai Šaliai raštu praneša apie jo priėmimą arba atmetimą. Jei Šalis, kuriai pateiktas prašymas, per šį laikotarpį rašytinio priėmimo arba atmetimo nepateikia, laikoma, kad prašymas atmestas.

265 STRAIPSNIS

Tarpininko atranka

1. Šalys stengiasi susitarti dėl tarpininko per 10 dienų nuo tarpininkavimo procedūros inicijavimo.

2. Jei per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį Šalys dėl tarpininko nesusitaria, bet kuri iš Šalių gali prašyti, kad pradėti tarpininkavimo procedūrą prašančiai Šaliai atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis per penkias dienas nuo prašymo atrinktų tarpininką burtų keliu iš pagal 243 straipsnį sudarytos pirmininkų sąrašo dalies. Pradėti tarpininkavimo procedūrą prašančiai Šaliai atstovaujantis Bendradarbiavimo komiteto bendrapirmininkis tokią tarpininko atranką burtų keliu gali deleguoti.
3. Jei 243 straipsnyje nurodyta pirmininkų sąrašo dalis nėra sudaryta tuo metu, kai pateikiamas prašymas pagal 264 straipsnį, tarpininkas burtų kelių atrenkamas iš asmenų, kuriuos tai sąrašo daliai yra oficialiai pasiūliusi viena iš Šalių arba abi Šalys.
4. Tarpininkas negali būti kurios nors Šalies pilietis arba įdarbintas kurios nors Šalies, nebent Šalys susitartų kitaip.
5. Tarpininkas laikosi 14-B priede nustatyto Kolegijos narių ir tarpininkų elgesio kodekso.

266 STRAIPSNIS

Tarpininkavimo procedūros taikymo taisyklės

1. Per 10 dienų nuo tarpininko paskyrimo tarpininkavimo procedūrą inicijavusi Šalis įteikia tarpininkui ir kitai Šaliai išsamų jai susirūpinimą keliančių klausimų rašytinį aprašymą ir visų pirma apibūdina ginčijamos priemonės veikimą ir galimą neigiamą poveikį Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms. Per 20 dienų nuo šio aprašymo įteikimo dienos kita Šalis gali raštu pateikti pastabas dėl šio aprašymo. Aprašyme arba pastabose Šalys gali pateikti bet kokią, jų nuomone, svarbią informaciją.

2. Tarpininkas skaidriai padeda Šalims išsiaiškinti su atitinkama priemone susijusius klausimus ir galimą jos neigiamą poveikį Šalių tarpusavio prekybai arba investicijoms. Konkrečiai tarpininkas gali rengti Šalių susitikimus, konsultuotis su Šalimis kartu arba atskirai, prašyti susijusių ekspertų ir suinteresuotųjų subjektų pagalbos arba su jais konsultuotis ir teikti papildomą Šalių prašomą pagalbą. Prieš prašydamas susijusių ekspertų ir suinteresuotųjų subjektų pagalbos arba su jais konsultuodamasis, tarpininkas pasikonsultuoja su Šalimis.
3. Tarpininkas gali pateikti rekomendacijų ir pasiūlyti galimą sprendimą Šalims apsvarstyti. Šalys gali sutikti su siūlomu sprendimu, jį atmesti arba susitarti dėl kitokio sprendimo. Tarpininkas neteikia rekomendacijų ar pastabų dėl ginčijamos priemonės suderinamumo su šia antraštine dalimi.
4. Tarpininkavimo procedūra vyksta Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje arba, bendru sutarimu, bet kurioje kitoje vietoje ar kitomis priemonėmis.
5. Šalys stengiasi rasti abipusiškai priimtina sprendimą per 60 dienų nuo tarpininko paskyrimo. Kol galutinis sprendimas nepriimtas, Šalys gali apsvarstyti galimus tarpinius sprendimus, ypač jei priemonė susijusi su greitai gendančiomis prekėmis arba sezoninėmis prekėmis ar paslaugomis.
6. Abipusiškai priimtinas sprendimas gali būti priimamas Bendradarbiavimo komiteto sprendimu. Bet kuri Šalis gali nurodyti, kad abipusiškai priimtinas sprendimas priimamas su sąlyga, kad užbaigtos būtinos vidaus procedūros. Abipusiškai priimtini sprendimai skelbiami viešai. Viešai paskelbtoje versijoje negali būti informacijos, kurią Šalis nurodė esant konfidencialią.

7. Bet kurios iš Šalių prašymu tarpininkas pateikia Šalims faktinės ataskaitos projektą, kuriame:
- a) trumpai apibūdinama ginčijama priemonė;
  - b) nurodomos taikytos procedūros ir
  - c) jei taikytina, nurodomas priimtas abipusiškai priimtinas sprendimas, įskaitant galimus tarpinius sprendimus.
8. Tarpininkas skiria Šalims 15 dienų pastaboms dėl faktinės ataskaitos projekto pateikti. Apsvarstęs Šalių pastabas, tarpininkas per 15 dienų pateikia Šalims galutinę faktinę ataskaitą. Galutinėje faktinėje ataskaitoje nepateikiama šios antraštinės dalies išaiškinimų.
9. Procedūra baigiama:
- a) Šalims priėmus abipusiškai priimtina sprendimą – jo priėmimo dieną;
  - b) Šalių bendru susitarimu bet kuriuo procedūros etapu – to susitarimo dieną;
  - c) po konsultacijų su Šalimis – rašytiniu tarpininko pareiškimu, kuriame nurodoma, kad tolesni tarpininkavimo veiksmai būtų nenaudingi, – to pareiškimo dieną arba
  - d) Šalies rašytiniu pareiškimu, kuris pateikiamas išnagrinėjus abipusiškai priimtus sprendimus pagal tarpininkavimo procedūrą ir apsvarsčius visas tarpininko rekomendacijas bei siūlomus sprendimus, – to pareiškimo dieną.

267 STRAIPSNIS

Konfidencialumas

Nebent Šalys susitartų kitaip, visi tarpininkavimo procedūros etapai, įskaitant visas rekomendacijas arba pasiūlytus sprendimus, yra konfidencialūs. Kiekviena Šalis gali pavišinti, kad vyksta tarpininkavimo procedūra.

268 STRAIPSNIS

Ryšys su ginčų sprendimo procedūromis

1. Tarpininkavimo procedūra nedaromas poveikis Šalių teisėms ir pareigoms pagal 2 ir 3 skirsnius arba pagal bet kokiame kitame tarptautiniame susitarime nustatytas ginčų sprendimo procedūras.
2. Taikydama kitas ginčų sprendimo procedūras pagal šią antraštinę dalį arba bet kokius kitus tarptautinius susitarimus Šalis pagrindimui nenaudoja ar neteikia kaip įrodymų toliau išvardytų dalykų, o kolegija į juos neatsižvelgia:
  - a) pozicijų, kurių kita Šalis laikėsi per tarpininkavimo procedūrą, arba informacijos, kuri buvo surinkta tik pagal 266 straipsnio 2 dalį;
  - b) to, kad kita Šalis nurodė norinti sutikti su sprendimu dėl priemonės, dėl kurios pradėta tarpininkavimo procedūra, arba
  - c) tarpininko pateiktų rekomendacijų arba pasiūlymų.

3. Nebent Šalys susitartų kitaip, tarpininkas negali būti kolegijos narys pagal šią antraštinę dalį arba bet kurį kitą tarptautinį susitarimą vykdomose ginčų sprendimo procedūrose, jei jos susijusios su tuo pačiu klausimu, kuriuo jis tarpininkavo.

5 SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

269 STRAIPSNIS

Abipusiškai priimtinas sprendimas

1. Šalys gali bet kuriuo metu susitarti dėl bet kurio 239 straipsnyje nurodyto ginčo abipusiškai priimtino sprendimo.
2. Jei abipusiškai priimtinas sprendimas pasiekiamas per kolegijos arba tarpininkavimo procedūrą, Šalys kartu apie jį praneša atitinkamai kolegijos pirmininkui arba tarpininkui. Apie jį pranešus, kolegijos procedūra arba tarpininkavimo procedūra užbaigiama.
3. Kiekviena Šalis imasi bet kokios reikiamos priemonės, kad abipusiškai priimtinas sprendimas būtų įgyvendintas per sutartą laikotarpį.
4. Sprendimą įgyvendinanti Šalis iki sutarto laikotarpio pabaigos raštu praneša kitai Šaliai apie visas priemones, kurių ji ėmėsi abipusiškai priimtinam sprendimui įgyvendinti.

270 STRAIPSNIS

Laikotarpiai

1. Visi šiame skyriuje nustatyti laikotarpiai skaičiuojami kalendorinėmis dienomis nuo kitos dienos po veiksmo, kurio atžvilgiu jie nurodyti.
2. Kiekvienas šiame skyriuje nustatytas laikotarpis gali būti pakeistas Šalių abipusiu sutarimu.
3. Kalbant apie 3 skirsnį, kolegija gali bet kuriuo metu pasiūlyti Šalims pakeisti bet kurį šiame skyriuje sustatytą laikotarpį, nurodydama pasiūlymo priežastis.

271 STRAIPSNIS

Išlaidos

1. Kiekviena šalis padengia savo išlaidas, susijusias su dalyvavimu kolegijos procedūroje arba tarpininkavimo procedūroje.
2. Šalys po lygiai pasidalija išlaidas, susijusias su organizaciniais klausimais, įskaitant kolegijos narių ir tarpininkų užmokestį bei išlaidas.
3. Bendradarbiavimo komitetas gali priimti sprendimą, kuriuo nustatomi kolegijos narių ir tarpininkų užmokesčio ir išlaidų, įskaitant visas susijusias išlaidas, kurios galėtų būti patirtos vykstant procesui, kompensavimo parametrai ar kitos nuostatos. Kol bus priimtas šis sprendimas, kolegijos narių ir tarpininkų užmokestis ir išlaidų bei visų susijusių išlaidų kompensavimas nustatomi pagal 14-A priedo 10 taisyklę.

272 STRAIPSNIS

Priedų pakeitimai

Bendradarbiavimo komitetas gali iš dalies keisti 14-A ir 14-B priedus.

15 SKYRIUS

IŠIMTYS

273 STRAIPSNIS

Bendrosios išimtys

1. 2, 4, 8 ir 12 skyrių tikslais GATT 1994 XX straipsnis, įskaitant jo pastabas ir papildomas nuostatas, *mutatis mutandis* įtraukiami į šį Susitarimą ir tampa jo dalimi.
2. Atsižvelgiant į reikalavimą, pagal kurį esant panašioms sąlygoms tokiomis priemonėmis negali būti šališkai ar nepateisinamai diskriminuojamos Šalys arba siekiama užslėptai riboti investicijas ar prekybą paslaugomis, nė viena 8 ir 12 skyrių nuostata neaiškinama kaip kliūtis Šaliai nustatyti arba vykdyti priemones, kurios:
  - a) būtinos visuomenės saugumui užtikrinti, visuomenės dorovei apsaugoti ar viešajai tvarkai palaikyti¹;

---

¹ Išimtys dėl visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos gali būti taikomos tik tada, kai vienam iš pagrindinių visuomenės interesų kyla tikras ir pakankamai didelis pavojus.

- b) būtinos žmonių, gyvūnų ar augalų gyvybei arba sveikatai apsaugoti;
  - c) būtinos norint užtikrinti atitiktį šiam Susitarimui neprieštaraujantiems įstatymams ir kitiems teisės aktams, įskaitant nuostatas, susijusias su:
    - i) apgaulės ir sukčiavimo prevencija;
    - ii) sutarčių nevykdymo padariniais;
    - iii) asmenų privatumo apsauga tvarkant ir teikiant asmens duomenis ir su asmens dokumentų ir sąskaitų konfidencialumo apsauga ir
    - iv) sauga.
3. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad Šalys susitaria, jog taikant 1 ir 2 dalis:
- a) GATT 1994 XX straipsnio b punkte ir šio straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos priemonės apima ir aplinkos apsaugos priemones, būtinas žmonių, gyvūnų ar augalų gyvybei arba sveikatai apsaugoti;
  - b) GATT 1994 XX straipsnio g punktas taikomas gyvųjų ir negyvųjų senkančių gamtos išteklių išsaugojimo priemonėms ir
  - c) priemonės, kurių imamasi daugiašaliams aplinkos srities susitarimams įgyvendinti, gali būti grindžiamos GATT 1994 XX straipsnio b arba g punktais arba šio straipsnio 2 dalies b punktu.

4. Prieš imdamasi bet kurių GATT 1994 XX straipsnio i ir j punktuose nurodytų priemonių, ta Šalis kitai Šaliai pateikia visą susijusią informaciją ir siekia abiem Šalims priimtino sprendimo. Jei nesusitariama per 30 dienų nuo tokios informacijos pateikimo, Šalis, ketinanti imtis priemonių, gali imtis atitinkamų priemonių. Jei dėl susiklosčiusių ypatingų ir kritiškų aplinkybių, dėl kurių reikia imtis neatidėliotinų veiksmų, neįmanoma iš anksto pateikti informacijos ar ją išnagrinėti, Šalis, ketinanti imtis priemonių, gali nedelsdama imtis atsargumo priemonių, būtinų padėčiai ištaisyti. Ta Šalis nedelsdama apie tai informuoja kitą Šalį.

274 STRAIPSNIS

Apmokestinimas

1. Nė viena šios antraštinės dalies nuostata nedaro poveikio Europos Sąjungos ar valstybių narių arba Uzbekistano Respublikos teisėms ir pareigoms pagal bet kurią tarptautinę sutartį dėl mokesčių. Jei šio Susitarimo nuostatos neatitinka bet kurios tarptautinės sutarties dėl mokesčių nuostatų, vadovaujamaši tos tarptautinės sutarties dėl mokesčių nuostatomis.
2. Šio Susitarimo 33 ir 194 straipsniai netaikomi pagal tarptautinę sutartį dėl mokesčių Šalies suteikiamam pranašumui.

3. Atsižvelgiant į reikalavimą, pagal kurį esant panašioms sąlygoms tokiomis priemonėmis negali būti šališkai ar nepateisinamai diskriminuojamos kitos Šalys arba siekiama užslėptai riboti prekybą ir investicijas, nė viena šios antraštinės dalies nuostata neaiškinama kaip kliūtis Šaliai priimti, toliau taikyti ar vykdyti bet kokią priemonę, kuria siekiama užtikrinti teisingą arba veiksmingą tiesioginių mokesčių taikymą arba surinkimą ir kuria:

- a) diferencijuojami mokesčių mokėtojai pagal jų padėtį, visų pirma pagal jų gyvenamąją vietą arba jų kapitalo investavimo vietą, arba
- b) siekiama užkirsti kelią mokesčių vengimui arba slėpimui pagal kurią nors tarptautinę sutartį dėl mokesčių arba vidaus mokesčių teisės aktus.

4. Šiame straipsnyje:

- a) gyvenamoji vieta – gyvenamoji vieta mokesčių tikslais ir
- b) tarptautinė sutartis dėl mokesčių – dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis arba bet kuris kitas tarptautinis susitarimas ar tvarka, visiškai ar daugiausia susiję su apmokestinimu, prie kurių yra prisijungusi Europos Sąjunga arba valstybės narės, arba Uzbekistano Respublika.

275 STRAIPSNIS

Informacijos atskleidimas

1. Nė viena šios antraštinės dalies nuostata nelaikoma reikalavimu Šaliai pateikti turimą konfidencialią informaciją, kurios atskleidimas trukdytų teisės vykdymo užtikrinimui, kitaip prieštarautų viešajam interesui arba pakenktų teisėtiems komerciniams konkrečių viešųjų ar privačiųjų įmonių interesams, išskyrus tuos atvejus, kai šios konfidencialios informacijos reikia kolegijai ginčų sprendimo procese pagal 14 skyrių. Tokiais atvejais konfidencialios informacijos tvarkymas reglamentuojamas atitinkamomis 14 skyriaus nuostatomis.
2. Jei Šalis kitai Šaliai, taip pat ir per pagal šį Susitarimą įsteigtus organus, pateikia informaciją, kuri laikoma konfidencialia pagal jos teisę, kita Šalis tą informaciją taip pat laiko konfidencialia, nebent ją pateikusi Šalis sutinka, kad ji nebūtų tokia laikoma.

276 STRAIPSNIS

Laikinas atleidimas nuo įsipareigojimų PPO

Jei šioje antraštinėje dalyje nustatytas įsipareigojimas iš esmės yra lygiavertis PPO steigimo sutartyje nustatytam įsipareigojimui, bet kuri priemonė, kurios imamasi laikantis laikino atleidimo nuo įsipareigojimų, priimto pagal PPO steigimo sutarties IX straipsnį, atitinka iš esmės lygiavertę šio Susitarimo nuostatą.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS EKONOMIKOS IR DARNAUS VYSTYMOSI SRITYJE

277 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo ekonominio dialogo srityje tikslai

1. Šalys bendradarbiauja ekonominės reformos srityje gerindamos bendrą supratimą apie ekonominę padėtį Uzbekistano Respublikoje ir Europos Sąjungoje bei ekonominės politikos formavimą bei įgyvendinimą.
2. Uzbekistano Respublika imasi tolesnių veiksmų siekdama sukurti gerai veikiančią ir tvarią rinkos ekonomiką, įskaitant investavimo aplinkos gerinimą ir didesnę privačiojo sektoriaus įtraukimą. Šalys bendradarbiauja siekdamos užtikrinti patikimą makroekonominę politiką ir viešųjų finansų valdymą, suderinamus su pagrindiniais efektyvumo, skaidrumo ir atskaitomybės principais.

Bendrieji bendradarbiavimo ekonominio dialogo srityje principai

Šalys:

- a) keičiasi patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su darnaus vystymosi strategijomis, įskaitant ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių propagavimą;
- b) keičiasi informacija apie makroekonominės tendencijas ir politiką, taip pat apie struktūrines reformas;
- c) keičiasi praktine patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais tokiose srityse kaip viešieji finansai, pinigų ir valiutos kurso politikos programos, finansų sektoriaus politika ir ekonominė statistika;
- d) keičiasi informacija ir patirtimi regionų ekonominės integracijos klausimais, įskaitant Europos ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą ir
- e) peržiūri dvišalio bendradarbiavimo ekonomikos, finansų ir statistikos srityse būklę.

Viešųjų finansų valdymas, viešasis išorės auditas ir vidaus finansų kontrolė

Šalys bendradarbiauja patikimų viešųjų finansų valdymo sistemų, viešojo išorės audito ir vidaus finansų kontrolės srityse, siekdamos šių tikslų:

- a) toliau stiprinti Uzbekistano Respublikos audito rūmus kaip aukščiausią viešojo išorės audito ir vidaus finansų kontrolės instituciją, kiek tai susiję su jos finansiniu, organizaciniu ir veiklos nepriklausomumu ir gebėjimų stiprinimu pagal tarptautiniu mastu pripažintus išorės audito (INTOSAI) standartus;
- b) remti centrinį derinimo padalinį (Biudžeto metodikos, išdo vykdymo, finansų kontrolės ir vidaus audito departamentas), siekiant toliau plėtoti Uzbekistano Respublikos viešąją vidaus finansų kontrolę ir stiprinti jos kompetenciją bei statusą;
- c) toliau plėtoti ir įgyvendinti viešosios vidaus finansų kontrolės sistemą, grindžiamą vadovybės atskaitomybės principu, įskaitant funkciškai nepriklausomą vidaus audito funkciją visame viešajame sektoriuje, suderintą su visuotinai pripažintais tarptautiniais standartais ir metodikomis bei Europos Sąjungos gerąja praktika;
- d) sukurti tinkamą finansų tikrinimo sistemą, kuri papildytų vidaus audito funkciją (bet jos nedubliuotų);
- e) užtikrinti veiksmingą finansų valdymo ir kontrolės, audito ir tikrinimo subjektų bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą su biudžeto, išdo ir apskaitos subjektais, siekiant skatinti valdymo plėtojimą, ir

- f) keistis informacija, patirtimi ir gerosios praktikos pavyzdžiais viešųjų finansų valdymo, viešojo išorės audito ir vidaus finansų kontrolės srityse.

280 STRAIPSNIS

Geras mokesčių srities valdymas

Šalys įsipareigoja įgyvendinti gero mokesčių srities valdymo principus, įskaitant visuotinius skaidrumo, keitimosi informacija bei sąžiningo apmokestinimo standartus ir minimaliuosius kovos su mokesčių bazės erozija ir pelno perkėlimu (BEPS) standartus. Šalys skatina gerą valdymą mokesčių srityje, stiprina tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje ir lengvina teisėtų mokesčių pajamų rinkimą.

281 STRAIPSNIS

Statistika

1. Šalys skatina Europos ir tarptautinius standartus bei statistinių metodų ir praktikos derinimą, įskaitant statistinės informacijos rinkimą ir platinimą naudojantis profesionaliai nepriklausoma, darnia ir veiksminga ir nacionaline statistikos sistema.
2. Bendradarbiaujant statistikos srityje daugiausia dėmesio skiriama keitimuisi žiniomis, gerosios praktikos skatinimui ir JT pagrindinių oficialiosios statistikos principų bei 2017 m. lapkričio 16 d. Europos statistikos sistemos komiteto priimto peržiūrėto Europos statistikos praktikos kodekso laikymuisi.

282 STRAIPSNIS

Junglumas

Šalys skatina tvarų junglumą regione ir už jo ribų. Šiuo tikslu Šalys bendradarbiauja bendro intereso klausimais, siekdamos skatinti ekonominiu, fiskaliniu, aplinkos ir socialiniu atžvilgiais ilginiui tvarias ir su tarptautiniu mastu sutartomis taisyklėmis bei teisės aktais derančias junglumo iniciatyvas.

283 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo energetikos srityje tikslai

1. Šalys bendradarbiauja energetikos klausimais ir plėtoja reikiamą teisinę sistemą, siekdamos skatinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą ir naudojimą, energijos vartojimo efektyvumą ir energetinį saugumą.
2. Bendradarbiavimas grindžiamas visapusiška partneryste ir vykdomas atsižvelgiant į abipusį interesą, abipusiškumą, skaidrumą ir nuspėjamumą pagal rinkos ekonomikos principus ir Energetikos chartijos sutartį. Bendradarbiavimu taip pat siekiama skatinti regioninį bendradarbiavimą energetikos srityje, ypatingą dėmesį skiriant Vidurinės Azijos šalių tarpusavio integracijai ir integracijai į tarptautines rinkas bei koridorius.

Bendradarbiavimas energetikos sektoriuje

Bendradarbiavimas energetikos sektoriuje apima, *inter alia*, šias sritis:

- a) atsinaujinančiųjų energijos išteklių didinimą, energijos vartojimo efektyvumo ir energetinio saugumo, ypač energijos tiekimo patikimumo, saugumo ir tvarumo didinimą, įskaitant energetikos įrenginių saugos užtikrinimą ir gamybos pajėgumų energijos vartojimo efektyvumo didinimą, skatinant regioninį bendradarbiavimą energetikos srityje, įskaitant regioninių energijos rinkų kūrimą ir regionų vidaus ir tarpreregioninės prekybos energija ir energijos mainų lengvinimą;
- b) energetikos strategijų ir politikos įgyvendinimą, perspektyvų ir scenarijų, įskaitant pasaulines rinkos sąlygas energetikos produktams, aptarimą ir energetikos sektoriaus statistikos sistemos tobulinimą;
- c) patrauklios ir stabilios investavimo aplinkos kūrimą ir nediskriminacinį bei skaidrų tarpusavio investicijų energetikos srityje skatinimą;
- d) veiksmingus mainus su Europos investicijų banku, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku ir kitomis susijusiomis tarptautinėmis finansų įstaigomis bei priemonėmis energetikos srityje;
- e) mokslinius ir techninius mainus siekiant plėtoti energetikos technologijas, ypatingą dėmesį skiriant efektyvaus energijos vartojimo ir aplinkai nekenkiančioms technologijoms;
- f) bendradarbiavimą daugiašaliuose energetikos forumuose, iniciatyvose ir institucijose ir

- g) keitimąsi žiniomis ir patirtimi, taip pat technologijų perdavimą inovacijų srityje, be kita ko, valdymo ir energetikos technologijų bei energetikos pramonės skaitmeninimo srityse, įskaitant vartojimo stebėsenos automatizavimą ir nuostolių mažinimą.

285 STRAIPSNIS

Atsinaujinantieji energijos ištekliai

Bendradarbiavimas vykdomas, *inter alia*:

- a) diegiant ir plėtojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius ekonomiškai patikimu ir aplinkai saugiu būdu, įskaitant bendradarbiavimą reglamentavimo, sertifikavimo, standartizavimo ir technologinės plėtros srityse;
- b) lengvinant Šalių institucijų, laboratorijų ir privačiojo sektoriaus subjektų mainus, siekiant įgyvendinti geriausią praktiką ir taip kurti ateities energiją bei žaliąją ekonomiką, ir
- c) rengiant bendrus seminarus, konferencijas, mokymo programas, keičiantis moksline ir praktine informacija bei atviraisiais statistiniais duomenimis, taip pat informacija apie atsinaujinančiųjų energijos šaltinių plėtojimą.

Efektyvus energijos vartojimas ir energijos taupymas

Bendradarbiavimas efektyvaus energijos vartojimo ir energijos taupymo srityje, be kita ko, anglies sektoriuje, dujų deginimo (ir naftos dujų naudojimo), pastatų, įrenginių ir transporto srityse, vykdomas, *inter alia*:

- a) keičiantis informacija apie efektyvaus energijos vartojimo politiką, teisinę bei reguliavimo sistemas ir veiksmų planus;
- b) sudarant palankesnes sąlygas keistis patirtimi ir praktinėmis žiniomis efektyvaus energijos vartojimo ir energijos taupymo srityje;
- c) inicijuojant ir įgyvendinant projektus, įskaitant parodomuosius projektus, kuriais siekiama pradėti naudoti inovatyvias efektyvaus energijos vartojimo ir energijos taupymo technologijas ir sprendimus, ir
- d) rengiant mokymo programas ir kursus efektyvaus energijos vartojimo srityje, norint pasiekti šio straipsnio tikslus.

Angliavandenilinė energija ir elektros energija

Su angliavandeniline energija susijęs bendradarbiavimas plėtojamas šiose srityse:

- a) modernizuojama ir stiprinama esama bei plėtojama nauja su bendrais interesais susijusi energetikos infrastruktūra, remiantis rinkos principais, įskaitant tuos, kuriais siekiama didinti energijos išteklių, tiekėjų ir transportavimo maršrutų ir metodų įvairovę, be to, plėtojami nauji energijos gamybos pajėgumai ir užtikrinamas energetikos infrastruktūros, įskaitant elektros energijos infrastruktūrą, vientisumas, veiksmingumas, sauga ir saugumas;
- b) plėtojamos konkurencingos, skaidrios ir nediskriminacinės energetikos rinkos, vykdant reglamentavimo reformas ir laikantis geriausios praktikos;
- c) didinamas ir stiprinamas ilgalaikis prekybos energija stabilumas ir saugumas, taip pat užtikrinamas energijos paklausos numatomumas ir stabilumas pagal nediskriminavimo principą, kartu kuo mažiau kenkiant aplinkai ir keliant jai kuo mažesnę grėsmę;
- d) skatinama aukšto lygio aplinkos apsauga ir tvarų vystymasis energetikos sektoriuje, įskaitant gavybą, perdirbimą, transportavimą, paskirstymą ir vartojimą, ir
- e) stiprinama angliavandenilių žvalgybos ir gavybos veiklos sauga, keičiantis avarijų prevencijos, įvykusių avarijų analizės, reagavimo į jas ir padėties ištaisymo politikos patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su atsakomybe ir teisine praktika nelaimių atveju.

Bendrieji bendradarbiavimo transporto srityje tikslai

Šalys bendradarbiauja transporto srityje siekdamos šių tikslų:

- a) skatinti savo transporto sektorių tarpusavio papildomumą;
- b) gerinti savo transporto tinklų junglumą ir jungtis tarp savo teritorijų;
- c) skatinti transporto infrastruktūros gerinimą ir sąveikumą;
- d) skatinti veiksmingas ir saugias transporto operacijas ir sistemas;
- e) didinti transporto saugos lygį;
- f) plėtoti tvarias transporto sistemas, įskaitant jų ekonominius, fiskalinius, aplinkos ir socialinius aspektus, ir
- g) gerinti keleivių ir prekių judėjimą, didinti transporto srautų sklandumą šalinant administracines, technines bei kitas kliūtis ir skatinti glaudesnę rinkos integraciją.

Bendradarbiavimas transporto srityje

Bendradarbiavimas transporto srityje, *inter alia*, apima:

- a) keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su transporto politika;
- b) keitimąsi informacija ir bendros veiklos vykdymą regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, įskaitant tarptautinių susitarimų ir konvencijų, prie kurių Šalys yra prisijungusios, įgyvendinimą;
- c) keitimąsi patirtimi transporto sistemoms skirtų žaliųjų technologijų srityje, taip pat susijusia su tuo, kaip pradėti naudoti ekologišką transportą;
- d) keitimąsi patirtimi transporto ir logistikos sistemos skaitmeninimo srityje, taip pat sąveikiųjų standartų ir technologijų diegimą projektuojant, statant ir rekonstruojant transporto infrastruktūrą;
- e) pagalbą atsižvelgiant į Uzbekistano Respublikos prisijungimą prie Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) tarptautinių daugiašalių susitarimų ir konvencijų, reglamentuojančių tarptautinį transportą, ir
- f) palankesnių sąlygų sudarymą abiejų Šalių motorinių transporto priemonių vairuotojų, vykdančių tarptautinio kelių transporto veiklą, judumui pagal taikytinas taisykles.

290 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo aplinkos srityje tikslai

Šalys plėtoja ir stiprina bendradarbiavimą aplinkos srityje, taip prisidėdamos prie darnaus vystymosi ir gero valdymo aplinkos apsaugos srityje.

291 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas aplinkos srityje

1. Bendradarbiaujant siekiama išsaugoti, apsaugoti, pagerinti ir atkurti aplinkos kokybę, apsaugoti žmonių sveikatą, racionaliai ir tausiai naudoti gamtos išteklius ir skatinti imtis tarptautinio lygmens priemonių, kuriomis būtų sprendžiamos regioninės arba pasaulinės aplinkos problemos, be kita ko, šiose srityse:
  - a) aplinkos valdymo ir horizontaliųjų klausimų, įskaitant strateginį planavimą, poveikio aplinkai vertinimą ir strateginį poveikio aplinkai vertinimą, švietimą ir mokymą, stebėseną ir aplinkos informacijos sistemas, tikrinimą ir vykdymo užtikrinimą, atsakomybę už žalą aplinkai, kovą su nusikaltimais aplinkai, aplinkos atkūrimą, tarpvalstybinį bendradarbiavimą, visuomenės dalyvavimą ir galimybę visuomenei gauti informacijos apie aplinką, sprendimų priėmimo procesus ir veiksmingas administracinės bei teisminės peržiūros procedūras;
  - b) Aralo jūros nusekinimo padarinių aplinkai šalinimo, be kita ko, skatinant regioninius veiksmus;

- c) aplinkos stebėsenos sistemos kūrimo;
- d) miestų žalinimo;
- e) oro kokybės;
- f) vandens kokybės ir vandens išteklių valdymo, įskaitant potvynių rizikos valdymą, vandens trūkumą ir sausras;
- g) išteklių ir atliekų tvarkymo;
- h) efektyvaus išteklių naudojimo, žaliosios ir žiedinės ekonomikos;
- i) gamtos apsaugos, įskaitant miškininkystę, saugomų teritorijų tinklo kūrimą ir biologinės įvairovės išsaugojimą;
- j) pramoninės taršos ir pavojų ir
- k) cheminių medžiagų tvarkymo.

2. Bendradarbiaujant taip pat siekiama įtraukti aplinką į kitas nei aplinkos politika politikos sritis, siekiant padėti įgyvendinti Darnaus vystymosi darbotvarę iki 2030 m.

292 STRAIPSNIS

Aplinkos įtraukimas į kitus sektorius

1. Šalys intensyvina bendradarbiavimą regioniniu lygmeniu ir įgyvendindamos atitinkamus daugiašalius aplinkos apsaugos susitarimus.
2. Šalys keičiasi patirtimi, kaip skatinti įtraukti aplinkos aspektus į kitus sektorius, įskaitant keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais, žinių gerinimą ir kompetencijos didinimą, švietimą ir informuotumo didinimą aplinkos klausimais šiame skyriuje nurodytose srityse.
3. Šalys remia su aplinka susijusią veiklą vykdančių mokslo institucijų bendradarbiavimo ryšių užmezgimą bei plėtojimą ir, konkrečiau, propaguoja žiedinės ekonomikos principus, taip pat racionalų ir tausų gamtos išteklių naudojimą.

293 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo klimato kaitos klausimais tikslai

Šalys plėtoja ir stiprina bendradarbiavimą siekdamos kovoti su klimato kaita ir prie jos prisitaikyti, kad padėtų siekti Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos tikslų. Bendradarbiaujama paisant kiekvienos Šalies interesų, vadovaujantis lygybės ir abipusės naudos principais ir atsižvelgiant į dvišalių ir daugiašalių tos srities įsipareigojimų tarpusavio priklausomybę.

Bendradarbiavimas klimato kaitos srityje nacionaliniu, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis

Bendradarbiaujant skatinama imtis priemonių vidaus, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, be kita ko, dėl:

- a) klimato kaitos švelninimo;
- b) prisitaikymo prie klimato kaitos;
- c) neigiamo klimato kaitos poveikio prevencijos, mažinimo ir šalinimo;
- d) klimato kaitos problemos sprendimo su rinka susijusiais ir nesusijusiais būdais;
- e) naujų, inovatyvių, saugių ir tvarių mažo anglies dioksido kiekio ir prisitaikymo technologijų skatinimo;
- f) Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos įgyvendinimo;
- g) klimato klausimų įtraukimo į bendrąją ir konkrečių sektorių politiką ir
- h) informuotumo didinimo, švietimo ir mokymo.

Bendradarbiavimas klimato kaitos srityje

1. Šalys, *inter alia*:

- a) keičiasi informacija ir praktine patirtimi;
- b) vykdo bendrą mokslinių tyrimų veiklą ir keičiasi informacija apie švaresnes ir žaliąsias technologijas ir
- c) vykdo bendrą veiklą regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, be kita ko, susijusią su Šalių ratifikuotais daugiašaliais aplinkos susitarimais, pvz., 1992 m. Jungtinių Tautų bendrąja klimato kaitos konvencija ir Paryžiaus susitarimu dėl klimato kaitos.

2. Bendradarbiavimas, *inter alia*, apima:

- a) priemones, kuriomis stiprinami gebėjimai imtis efektyvių klimato srities veiksmų;
- b) ilgalaikių išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu grindžiamų vystymosi strategijų ir veiksmų planų rengimą;
- c) su klimato kaita susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimų rengimą;
- d) žinių ir administracinių gebėjimų, susijusių su prisitaikymu prie klimato kaitos ir jos švelninimu, plėtojimą;

- e) prisitaikymo prie klimato kaitos prioritetų ir priemonių, įskaitant priemones, kuriomis klimato kaita integruojama į vystymosi pastangas, planus, politiką ir programavimą, nustatymą ir plėtojimą;
  - f) ilgalaikių priemonių klimato kaitai švelninti įgyvendinimą mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kieki;
  - g) su klimatu susijusių nelaimių rizikos mažinimo, valdymo ir pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemones;
  - h) priemones, skirtas pasirengti prekybai anglies dioksidu pagal Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos;
  - i) technologijų perdavimo skatinimo priemones;
  - j) klimato klausimų įtraukimo į konkrečius sektoriams skirtą politiką priemones ir
  - k) priemones, susijusias su ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis ir fluorintomis dujomis.
3. Šalys skatina regionų vidaus ir tarpregioninį bendradarbiavimą.

296 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo pramonės ir įmonių politikos srityje tikslai

Šalys stengiasi plėtoti ir stiprinti bendradarbiavimą pramonės ir įmonių politikos srityje, taip gerindamos verslo aplinką visiems ekonominės veiklos vykdytojams, ypač MVĮ.

Bendradarbiavimas pramonės ir įmonių politikos srityje

Bendradarbiavimas pramonės ir įmonių politikos srityje apima:

- a) keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, siekiant remti verslumą ir MVĮ plėtros politiką;
- b) keitimąsi informacija ir gerosios praktikos pavyzdžiais našumo ir efektyvaus išteklių naudojimo klausimais, įskaitant energijos vartojimo mažinimą ir švaresnę gamybą;
- c) keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, siekiant stiprinti verslo ir pramonės socialinę atsakomybę užtikrinant darnų vystymąsi ir pagarbą žmogaus teisėms;
- d) pramonės sektorių viešojo rėmimo priemonės, grindžiamas PPO reikalavimais ir kitomis Šalims taikytinomis tarptautinėmis taisyklėmis;
- e) keitimąsi informacija ir gerosios praktikos pavyzdžiais, siekiant skatinti inovacijų politikos plėtojimą komercializuojant mokslinių tyrimų ir plėtros rezultatus (įskaitant paramos priemones technologijomis grindžiamiems verslo startuoliams), klasterių plėtrą ir galimybes gauti finansavimą;
- f) Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos įmonių verslo iniciatyvų ir pramoninio bendradarbiavimo skatinimą;

- g) verslui palankesnės aplinkos skatinimą, siekiant didinti augimo potencialą ir prekybos bei investicijų galimybes, ir
- h) glaudžių ryšių tarp Šalių verslininkų užmezgimą ir verslo misijų organizavimą, verslo forumų, pristatymų, apskritojo stalo diskusijų rengimą, dalyvavimą parodose ir mugėse Europos Sąjungoje ir Uzbekistano Respublikoje.

298 STRAIPSNIS

Bendrovių teisė

1. Šalys pripažįsta, kad norint užtikrinti veikiančią rinkos ekonomiką ir nuspėjamą bei skaidrią verslo aplinką, svarbu nustatyti veiksmingas bendrovių teisės, įmonių valdymo, apskaitos ir audito taisykles bei praktiką, ir pabrėžia reguliavimo konvergencijos skatinimo šioje srityje svarbą.
2. Šalys bendradarbiauja šiais klausimais:
  - a) keitimosi geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su tuo, kaip užtikrinti skaidrų ir paprastą informacijos apie registruotų bendrovių struktūrą ir atstovavimą teikimą ir prieigą prie jos;
  - b) tolesnio įmonių valdymo politikos plėtojimo pagal tarptautinius, visų pirma EBPO standartus;
  - c) tolesnio tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų įgyvendinimo ir nuoseklaus taikymo tvarkant biržinių bendrovių konsoliduotąsias sąskaitas;

- d) apskaitos taisyklių ir finansinės atskaitomybės, be kita ko, MVĮ atžvilgiu;
- e) auditorių profesinės veiklos reguliavimo ir priežiūros ir
- f) tarptautinių audito standartų ir etikos kodeksų, kaip antai Tarptautinės buhalterių federacijos etikos kodeksas, siekiant didinti auditorių profesionalumą ir užtikrinti, kad profesinės ir audito organizacijos bei auditoriai laikytųsi standartų ir etikos normų.

299 STRAIPSNIS

Bankininkystė, draudimas ir kitos finansinės paslaugos

1. Šalys pripažįsta veiksmingų finansinių paslaugų srities teisės aktų ir praktikos svarbą ir gali bendradarbiauti siekdamos šių tikslų:
  - a) tobulinti finansinių paslaugų reglamentavimą;
  - b) užtikrinti veiksmingą ir tinkamą investuotojų ir finansinių paslaugų vartotojų teisių apsaugą, ypač plėtojant vertybinių popierių rinkas;
  - c) skatinti įvairių finansų sistemos subjektų, įskaitant reguliavimo ir priežiūros institucijas, bendradarbiavimą, ir
  - d) skatinti nepriklausomą ir veiksmingą priežiūrą.

2. Šalys skatina reguliavimo konvergenciją su pripažintais tarptautiniais patikimų finansų sistemų standartais.

300 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės srityje tikslai

Šalys skatina bendradarbiavimą skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės plėtojimo klausimais, kad piliečiai ir įmonės turėtų galimybę plačiai naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis (IRT) ir gautų geresnės kokybės elektronines paslaugas už prieinamą kainą, pirmiausia prekybos ir e. prekybos, sveikatos, švietimo ir apskritai valdymo bei administravimo srityse. Šiuo bendradarbiavimu siekiama skatinti konkurencijos formavimą IRT rinkose ir jų atvirumą bei investicijas į šį sektorių.

301 STRAIPSNIS

Bendrasis bendradarbiavimas skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės srityje

Bendradarbiaujama, *inter alia*:

- a) keičiantis informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su nacionalinių skaitmeninių strategijų įgyvendinimu informacinių technologijų, telekomunikacijų, e. valdžios ir skaitmeninės ekonomikos srityse, įskaitant, *inter alia*, iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti plačiąjuosę prieigą, tobulinti tarpvalstybinio duomenų perdavimo bei tinklų saugumo taisykles ir plėtoti viešąsias internetines paslaugas, ir

- b) keičiantis informacija, geriausios praktikos pavyzdžiais ir patirtimi, siekiant skatinti sukurti išsamią elektroninių ryšių reguliavimo sistemą, įskaitant nepriklausomas nacionalines reguliavimo institucijas, skatinti geriau naudoti spektro išteklius ir Šalių elektroninių ryšių infrastruktūros sąveikumą.

302 STRAIPSNIS

Reguliavimo institucijų bendradarbiavimas skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės srityje

Šalys skatina Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimą telekomunikacijų, informacinių technologijų, e. valdžios ir skaitmeninės ekonomikos srityse.

303 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo turizmo srityje tikslai

Šalys stengiasi bendradarbiauti turizmo srityje, siekdamos aktyviau vystyti konkurencingą darnaus turizmo pramonę, kuri skatintų ekonomikos augimą, įgalėjimą, užimtumą, švietimą ir turizmo sektoriaus mainus.

304 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo turizmo srityje principai

Bendradarbiavimas turizmo srityje grindžiamas šiais tvaraus turizmo principais:

- a) vietos bendruomenių vientisumo ir interesų puoselėjimo, ypač kaimo vietovėse;
- b) kultūros, istorinio ir gamtos paveldo išsaugojimo svarbos;
- c) teigiamos turizmo ir aplinkos išsaugojimo sąveikos ir
- d) turizmo socialinės atsakomybės, be kita ko, vietos bendruomenių atžvilgiu.

305 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas turizmo srityje

Bendradarbiavimas turizmo srityje gali apimti, *inter alia*:

- a) keitimąsi informacija ir verslo praktikos pavyzdžiais, susijusiais su statistika, standartais ir investicijomis į turizmą, inovatyviomis technologijomis, naujais rinkos poreikiais ir kultūros paveldo vietų naudojimu turizmo tikslais;

- b) darnaus ir atsakingo turizmo plėtros modelių skatinimą ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais, patirtimi bei praktinėmis žiniomis;
- c) keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais turizmo srities mokymo ir gebėjimų stiprinimo aspektais ir
- d) geresnius privačiųjų ir viešųjų suinteresuotųjų subjektų, atsakingų už turizmo sektorių, ryšius, taip pat ryšius su bendruomenių suinteresuotaisiais subjektais Europos Sąjungoje ir Uzbekistano Respublikoje.

306 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje tikslai

Šalys bendradarbiauja siekdamos skatinti žemės ūkio ir kaimo plėtrą, visų pirma keisdamosi žiniomis, geriausios praktikos pavyzdžiais ir laipsniškai derindamos politiką ir teisės aktus abiejų Šalių interesų srityse.

307 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje

Šalių bendradarbiavimas žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje, *inter alia*, apima:

- a) tarpusavio supratimo apie žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką lengvinimą;
- b) keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais, kaip stiprinti administracinius pajėgumus centriniu ir vietos lygmenimis planuojant, vertinant ir įgyvendinant politiką;
- c) žemės ūkio gamybos modernizavimo ir tvarumo skatinimą, įskaitant metodų po derliaus nuėmimo modernizavimą;
- d) dalijimąsi kaimo plėtros politikos žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais, siekiant skatinti ekonominę kaimo bendruomenių gerovę ir jų ekonominės veiklos įvairinimą;
- e) žemės ūkio sektoriaus konkurencingumo, rinkų našumo ir skaidrumo gerinimą;
- f) kokybės užtikrinimo politikos ir jos kontrolės mechanizmų, visų pirma geografinių nuorodų, ir ekologinio ūkininkavimo skatinimą;
- g) žinių sklaidą ir konsultavimo paslaugų teikimą žemės ūkio produktų gamintojams;

- h) keitimąsi patirtimi įgyvendinant politiką, susijusią su darniu žemės ūkio veiklos vystymu ir žemės ūkio produktų apdorojimu ir platinimu;
- i) verslininkų bendradarbiavimo abiem Šalims svarbiuose sektoriuose skatinimą ir
- j) prekybos žemės ūkio produktais skatinimą.

308 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo kasybos ir žaliavų srityje tikslai

Šalys plėtoja ir stiprina bendradarbiavimą kasybos ir žaliavų gavybos srityse, siekdamos skatinti tarpusavio supratimą, gerinti verslo aplinką, keistis informacija ir bendradarbiauti ne energetikos klausimais, visų pirma susijusiais su saugiu ir tvariu metalo rūdų ir pramoninių nemetalo mineralų žvalgymu ir kasyba.

309 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kasybos ir žaliavų srityje

Bendradarbiavimas kasybos ir žaliavų srityje, *inter alia*, apima:

- a) keitimąsi informacija apie atitinkamų savo kasybos ir žaliavų sektorių raidą;

- b) keitimąsi informacija su prekyba žaliavomis susijusiais klausimais, siekiant skatinti tarpusavio mainus;
- c) keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais kasybos pramonės tvarios plėtros klausimais, įskaitant švarių technologijų taikymą kasybos procesams;
- d) keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su kasybos pramonės darbuotojų sveikatos ir saugos užtikrinimu ir
- e) bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje naudojant esamas finansavimo priemones bendroms mokslinėms ir technologinėms iniciatyvoms plėtoti.

310 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje tikslai

Šalys skatina bendradarbiavimą mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų srityse, remdamosi bendrais interesais, abipuse nauda ir, jei įmanoma, abipusiškumu, laikydamosi savo vidaus taisyklių ir nuostatų. Bendradarbiavimu siekiama skatinti socialinį ir ekonominį vystymąsi, spręsti pasaulinius ir regioninius visuomenės uždavinius, siekti mokslinės kompetencijos, skatinti mokslinių tyrimų etiką ir stiprinti Šalių santykius.

Bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje

Bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, *inter alia*, apima:

- a) dialogus politikos klausimais ir keitimąsi informacija bei geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su paramos moksliniams tyrimams ir inovacijoms priemonėmis;
- b) prieigos prie kiekvienos Šalies atitinkamų mokslinių tyrimų ir inovacijų programų, mokslinių tyrimų infrastruktūros ir priemonių, mokslinių publikacijų ir mokslinių duomenų lengvinimą;
- c) Uzbekistano Respublikos mokslinių tyrimų subjektų ir universitetų mokslinių tyrimų pajėgumų didinimą ir, kai tinkama, palankesnių sąlygų Uzbekistano Respublikos mokslinių tyrimų subjektams dalyvauti Europos Sąjungos bendrojoje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje ir valstybių narių nacionalinėse iniciatyvose sudarymą;
- d) bendradarbiavimo mokslinių tyrimų, atliekamų prieš pradedant rengti standartus, ir standartizacijos srityje skatinimą;
- e) abiejų Šalių aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų institucijų tinklų ir ryšių puoselėjimą;
- f) mokslininkų, tyrėjų ir kitų darbuotojų, dalyvaujančių mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje abiejose Šalyse, mokymo veiklos ir judumo programų organizavimą, derinant su jų atitinkamomis aukštojo mokslo ir profesinio mokymo sektoriaus programomis;

- g) bendrų teisingo ir nešališko požiūrio į intelektinės nuosavybės teises mokslinių tyrimų ir inovacijų projektuose principų skatinimą;
- h) bendrų mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų rezultatų komercializacijos skatinimą;
- i) keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su paramos priemonėmis technologijomis grindžiamiems verslo startuoliams, klasterių plėtra ir galimybėmis gauti finansavimą;
- j) naujų technologijų patekimo į Šalių vidaus rinkas lengvinimą;
- k) socialinių ir viešųjų inovacijų programų, kuriomis siekiama gerinti regionų socialinį vystymąsi, ypač piliečių gyvenimo kokybę, rėmimą ir
- l) į šio Susitarimo taikymo sritį patenkančioje veikloje dalyvaujančių tyrėjų, mokslininkų, ekspertų, studentų ir verslininkų laisvo judėjimo ir tarpvalstybinio prekių, skirtų naudoti tokioje veikloje, judėjimo lengvinimą pagal taikytinus teisės aktus.

Mokslinių tyrimų ir inovacijų srities veiklos skatinimas

Šalys skatina toliau nurodytą veiklą, kurioje savanoriškai dalyvauja vyriausybės organizacijos, viešieji ir privatieji mokslinių tyrimų centrai, aukštojo mokslo įstaigos, inovacijų agentūros ir tinklai, taip pat kiti suinteresuotieji subjektai, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones:

- a) bendrą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, įskaitant teminius tinklus, bendro intereso srityse;
- b) bendras iniciatyvas siekiant didinti informuotumą apie mokslo, technologijų, inovacijų ir gebėjimų stiprinimo programas ir galimybes dalyvauti viena kitos programose;
- c) bendrus susitikimus ir praktinius seminarus siekiant keistis informacija bei geriausios praktikos pavyzdžiais ir nustatyti sritis, kuriose reikėtų bendrų mokslinių tyrimų;
- d) abipusiškai pripažįstamą mokslinio ir inovacijų srities bendradarbiavimo ir atitinkamų rezultatų sklaidos vertinimą ir įvertinimą;
- e) studentų, tyrėjų ir darbuotojų judumo bendro intereso srityse didinimą bendromis pastangomis ir
- f) kitų formų bendru sutarimu grindžiamą bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, be kita ko, laikantis Europos Sąjungos regioninio požiūrio ir imantis regioninių iniciatyvų.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

KITOS BENDRADARBIAVIMO SRITYS

313 STRAIPSNIS

Vartotojų apsauga

Šalys pripažįsta aukšto vartotojų apsaugos lygio užtikrinimo svarbą ir šiuo tikslu stengiasi bendradarbiauti vartotojų politikos srityje. Toks bendradarbiavimas, kiek įmanoma, apima:

- a) keitimąsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su atitinkamomis jų vartotojų apsaugos sistemomis, įskaitant vartotojų srities įstatymus, vartojimo prekių saugą, žalos atlyginimą vartotojams ir vartotojų srities teisės aktų vykdymo užtikrinimą;
- b) nepriklausomų vartotojų asociacijų vystymo skatinimą bei vartotojų atstovų tarpusavio ryšių palaikymą ir
- c) keitimąsi informacija ir bendros abiejų Šalių vartotojų organizacijų veiklos pagal jų tarpusavio susitarimą skatinimą.

314 STRAIPSNIS

Bendrasis bendradarbiavimas užimtumo, socialinės politikos ir lygių galimybių srityje

1. Šalys, atsižvelgdamos į JT darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir 8-ąją DVT dėl visiško bei našaus užimtumo ir deramo darbo, pripažįsta, kad visiškas ir našus užimtumas ir deramas darbas visiems yra pagrindiniai darnaus vystymosi elementai.
2. Šalys stiprina tarpusavio dialogą ir bendradarbiavimą TDO deramo darbo darbotvarkės, užimtumo politikos, gyvenimo ir darbo sąlygų, darbuotojų saugos ir sveikatos, socialinio dialogo, socialinės apsaugos, socialinės įtraukties, lyčių lygybės ir nediskriminavimo klausimais ir taip padeda skatinti kurti daugiau ir geresnių darbo vietų, didinti socialinę sanglaudą, užtikrinti darnų vystymąsi ir gerinti gyvenimo kokybę bei standartus.
3. Šalys siekia glaudžiau bendradarbiauti deramo darbo, užimtumo ir socialinės politikos klausimais visuose atitinkamuose forumuose ir organizacijose.
4. Kiekviena Šalis užkerta kelią visų formų priverstiniam ar vaikų darbui ir jį naikina.

315 STRAIPSNIS

TDO konvencijos ir suinteresuotųjų subjektų įtraukimas

1. Šalys dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą įgyvendinti TDO konvencijas, kurių šalys jos yra, ir skatinti tolesnį prisijungimą. Jos dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą užtikrinti veiksmingą darbo inspekcijų sistemą, atitinkančią TDO standartus, taip pat veiksmingus vykdymo užtikrinimo mechanizmus ir galimybę pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis.

2. Šalys pagal 1998 m. TDO deklaraciją dėl pagrindinių darbo principų ir teisių ir 2008 m. TDO deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos ragina įtraukti visus susijusius suinteresuotuosius subjektus, visų pirma socialinius partnerius, į atitinkamos savo socialinės politikos rengimo veiklą ir Europos Sąjungos bei Uzbekistano Respublikos bendradarbiavimą pagal šį Susitarimą.

316 STRAIPSNIS

Papildomas bendradarbiavimas užimtumo, socialinės politikos ir lygių galimybių srityje

Bendradarbiavimas užimtumo, socialinės politikos ir lygių galimybių srityje, remiantis keitimusi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, gali apimti šių sričių klausimus:

- a) gyvenimo lygio didinimą ir socialinės sanglaudos, įtraukiant darbo rinkų ir pažeidžiamų asmenų integracijos stiprinimą;
- b) skatinimą kurti daugiau ir geresnių darbo vietų, užtikrinant deramas darbo sąlygas, visų pirma siekiant mažinti neformalią ekonomiką, neoficialų užimtumą ir gerinti gyvenimo sąlygas;
- c) darbo sąlygų gerinimą, visų pirma darbuotojų teisių apsaugą ir užtikrinimą, pvz., visų formų priverstinio ar vaikų darbo ir šiuolaikinių vergovės formų prevenciją ir panaikinimą, taip pat sveikatos apsaugos ir saugos darbe lygio didinimą;
- d) lyčių lygybės didinimą, skatinant moteris dalyvauti socialiniame ir ekonominiame gyvenime ir užtikrinant lygias vyrų ir moterų užimtumo, švietimo ir mokymo, ekonomines, visuomenines ir sprendimų priėmimo galimybes;

- e) kovą su visų formų diskriminacija užimtumo ir socialinių reikalų srityse, atsižvelgiant į kiekvienos Šalies įsipareigojimus pagal tarptautinius standartus ir konvencijas;
- f) socialinės apsaugos visiems lygio didinimą ir socialinės apsaugos sistemų modernizavimą kokybės, tinkamumo, prieinamumo ir finansinio tvarumo atžvilgiais ir
- g) socialinių partnerių dalyvavimo stiprinimą ir socialinio dialogo skatinimą, be kita ko, stiprinant socialinių partnerių gebėjimus.

317 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas atsakingo tiekimo grandinių valdymo srityje

1. Šalys pripažįsta atsakingo tiekimo grandinių valdymo svarbą laikantis atsakingo verslo ir įmonių socialinės atsakomybės praktikos ir užtikrinant palankią aplinką. Kiekviena Šalis remia atitinkamų tarptautinės teisės aktų, kaip antai EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms, priimtų 1976 m. birželio 21 d. kaip Deklaracijos dėl tarptautinių investicijų ir tarptautinių įmonių dalis, TDO trišalės deklaracijos dėl principų, susijusių su daugiašalėmis įmonėmis ir socialine politika, priimtą Ženevoje 1977 m. lapkričio 16 d., Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo, pradėto Niujorke 2000 m. liepos 26 d., ir Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, patvirtintų JT Žmogaus teisių tarybos 2011 m. birželio 16 d. Rezoliucija 17/4., sklaidą ir naudojimą.
2. Šalys keičiasi informacija, geriausios praktikos pavyzdžiais ir, kai tinkama, bendradarbiauja su kita Šalimi regioniniuose ir tarptautiniuose forumuose į šio straipsnio taikymo sritį patenkančiais klausimais.

318 STRAIPSNIS

Bendrieji bendradarbiavimo sveikatos srityje tikslai

Šalys plėtoja tarpusavio bendradarbiavimą visuomenės sveikatos srityje, siekdamos didinti žmonių sveikatos apsaugos lygį ir skatinti lygias galimybes sveikatos srityje, vadovaudamosi bendromis sveikatos apsaugos srities vertybėmis ir principais, ir sutardamos, kad tai yra būtina darnaus vystymosi ir ekonomikos augimo sąlyga.

319 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas sveikatos srityje

Bendradarbiaujant sveikatos srityje sprendžiami užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų prevencijos ir kontrolės klausimai, be kita ko, keičiantis sveikatos srities informacija, skatinant laikytis požiūrio, kad sveikatos aspektus reikia įtraukti į visas politikas sritis, bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma Pasaulio sveikatos organizacija (toliau – PSO), ir skatinant įgyvendinti tarptautinius sveikatos srities susitarimus, kaip antai PSO tabako kontrolės pagrindų konvenciją, priimtą Ženevoje 2003 m. gegužės 21 d., ir PSO tarptautines sveikatos priežiūros taisykles, priimtas 2005 m. gegužės 23 d. PSO Pasaulio sveikatos asamblėjoje.

320 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kovojant su narkotikais, psichotropinėmis medžiagomis ir jų pirmtakais

1. Šalys ketina per sutartą laikotarpį pradėti keistis patirtimi, susijusia su kovos su narkotikais politikos rengimu ir įgyvendinimu Vidurinėje Azijoje.
2. Europos Sąjunga ketina per sutartą laikotarpį pradėti teikti pagalbą Uzbekistano Respublikai, kad būtų sukurtos tinkamos ankstyvojo perspėjimo apie naujas psichoaktyvias medžiagas ir jų keliamos rizikos vertinimo sistemos, siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą.
3. Europos Sąjunga per sutartą laikotarpį sustiprins koordinavimą su Uzbekistano Respublika dėl suderinto ir integruoto požiūrio į narkotikų klausimus rengiant mokymo programas, kurios gali būti aktualios kovojant su prekyba narkotikais kibernetinėje erdvėje.

321 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas švietimo, mokymo ir jaunimo srityje

1. Šalys bendradarbiauja švietimo ir mokymo srityje, siekdamos skatinti mokymąsi visą gyvenimą, bendradarbiavimą ir skaidrumą visais švietimo ir mokymo lygmenimis, ypatingą dėmesį skirdamos profesiniam ir aukštajam mokslui.
2. Bendradarbiaujant švietimo ir mokymo srityje daugiausia dėmesio skiriama, *inter alia*:
  - a) mokymosi visą gyvenimą, kuris yra svarbus ekonomikos augimui, darbo vietų kūrimui ir gali sudaryti sąlygas piliečiams visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime, skatinimui;

- b) švietimo ir mokymo sistemų modernizavimui, įskaitant viešojo sektoriaus (valstybės tarnybos) darbuotojų gebėjimų stiprinimo, mokymo ir perkvalifikavimo sistemas, ir kokybės, aktualumo ir prieinamumo visais švietimo etapais – nuo ankstyvojo ugdymo ir priežiūros iki tretinio mokslo, didinimui;
- c) konvergencijos ir koordinuotų reformų skatinimui aukštojo mokslo ir profesinio rengimo srityje;
- d) tarptautinio akademinio bendradarbiavimo stiprinimui, siekiant aktyvesnio dalyvavimo Europos Sąjungos bendradarbiavimo programose ir didinti studentų, darbuotojų bei tyrėjų judumą;
- e) švietimo sektoriaus ir darbo rinkos ryšių stiprinimui;
- f) tolesniam nacionalinės kvalifikacijų sandaros plėtojimui, siekiant didinti aukštojo mokslo ir profesinio rengimo bei mokymo kvalifikacijų ir kompetencijų skaidrumą ir gerinti jų pripažinimą;
- g) bendradarbiavimo stiprinimui siekiant toliau plėtoti profesinį rengimą ir mokymą, kartu atsižvelgiant į gerąją praktiką Europos Sąjungoje;
- h) Uzbekistano Respublikos universitetų tarptautinimo rėmimui, kartu užtikrinant kokybišką švietimą ir atitinkamas sąlygas;
- i) investicijų į Uzbekistano Respublikos švietimo sektorių skatinimui ir
- j) bendradarbiavimo kuriant mokymo ir prisitaikymo bei profesinio mokymo centrus įvairiose srityse Uzbekistano Respublikos teritorijoje skatinimui.

3. Šalys taip pat bendradarbiauja jaunimo srityje siekdamos:
- a) stiprinti bendradarbiavimą ir mainus jaunimo politikos ir jaunimo bei jaunų darbuotojų neformaliojo švietimo srityse;
  - b) lengvinti aktyvų viso jaunimo dalyvavimą visuomenės gyvenime;
  - c) remti jaunimo ir jaunų darbuotojų judumą kaip galimybę skatinti kultūrų dialogą ir žinių, įgūdžių bei kompetencijos įgijimą už formaliojo švietimo sistemų ribų, be kita ko, dalyvaujant savanoriškoje veikloje, ir
  - d) skatinti jaunimo organizacijas bendradarbiauti ir remti pilietinę visuomenę.

322 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas kultūros srityje

1. Šalys imasi tinkamų priemonių, siekdamos skatinti kultūrinius mainus, jungtines iniciatyvas įvairiose kultūros ir kūrybos srityse ir keistis geriausios praktikos pavyzdžiais menininkų, kultūros ir kūrybos srities specialistų bei organizacijų mokymo bei gebėjimų stiprinimo srityje.
2. Šalys bendradarbiauja pagal daugiašales tarptautines sutartis ir tarptautinėse organizacijose, įskaitant Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizaciją (toliau – UNESCO), siekdamos remti kultūros įvairovę, saugoti kultūros ir istorinį paveldą ir pripažinti jo vertę.

323 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas audiovizualinės politikos ir žiniasklaidos srityje

1. Šalys skatina bendradarbiavimą žiniasklaidos ir audiovizualinės politikos srityje, pirmiausia keisdamosi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su audiovizualine ir žiniasklaidos politika, taip pat žurnalistų bei kitų žiniasklaidos, kino ir audiovizualinio sektoriaus specialistų mokymu.
2. Šalys bendradarbiauja siekdamos didinti žiniasklaidos nepriklausomumą ir profesionalumą, remdamosi taikomose tarptautinėse konvencijose, įskaitant, kai tinkama, UNESCO ir Europos Tarybos konvencijas, nustatytais standartais.
3. Šalys bendradarbiauja tarptautiniuose forumuose, kaip antai UNESCO.

324 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas sporto ir fizinio aktyvumo srityje

Šalys skatina bendradarbiavimą sporto ir fizinio aktyvumo srityje, siekdamos propaguoti sveiką gyvenimo būdą, gerą valdymą, taip pat socialines ir švietimo vertybes sporte ir kovoti su sportui kylančiomis grėsmėmis, pavyzdžiui, dopingu, susitarimais dėl varžybų baigties, rasizmu ir smurtu. Bendradarbiaujant visų pirma keičiamasi informacija ir gerosios praktikos pavyzdžiais.

325 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas ekstremaliųjų situacijų ir civilinės saugos srityje

1. Šalys bendradarbiauja siekdamos gerinti gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių prevencijos, švelninimo, pasirengimo joms, reagavimo į jas ir atkūrimo po jų veiklą, kad būtų sumažintas tokių nelaimių poveikis ir padidintas Šalių visuomenių bei infrastruktūros atsparumas. Šalys bendradarbiauja tinkamais lygmenimis, kad pagerintų nelaimių rizikos valdymą.
2. Šalys stengiasi keistis informacija ir ekspertinėmis žiniomis ir įgyvendinti bendrą veiklą, kai tinkama ir jei yra pakankamai išteklių.

326 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas regionų vystymosi srityje

Šalys skatina tarpusavio supratimą ir dvišalį bendradarbiavimą regioninės politikos srityje tokiais klausimais kaip regionų vystymosi politikos formavimo ir įgyvendinimo būdai, daugiapakopis valdymas ir partnerystė, ypač daug dėmesio skirdamos palankių sąlygų neturinčių vietovių vystymui ir teritoriniam bendradarbiavimui, siekdamos gerinti gyvenimo sąlygas, skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir stiprinti nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijų keitimąsi informacija bei patirtimi ir socialinių, ekonominių subjektų bei pilietinės visuomenės dalyvavimą.

327 STRAIPSNIS

Regioninė politika ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas

Šalys remia ir didina vietos ir regioninių valdžios institucijų įsitraukimą į bendradarbiavimą regioninės politikos srityje ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą, siekiant skatinti tarpusavio supratimą ir keitimąsi informacija, rengti gebėjimų stiprinimo priemones, skatinti kurti atitinkamas struktūras bei teisinę sistemą ir stiprinti tarpvalstybinius ekonominius bei verslo tinklus.

328 STRAIPSNIS

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas kitose srityse

Šalys toliau stiprina ir skatina plėtoti tarpvalstybinį bendradarbiavimą kitose šio Susitarimo taikymo srityse, pvz., prekybos, transporto, energetikos, vandens, aplinkos, klimato, skaitmeninės ekonomikos, ryšių tinklų, kultūros, švietimo, mokslinių tyrimų ir turizmo.

329 STRAIPSNIS

Regionų bendradarbiavimas

Šalys skatina valstybių narių ir Uzbekistano Respublikos regionų bendradarbiavimą.

330 STRAIPSNIS

Įgyvendinimas ir pajėgumų stiprinimas

1. Šalys laikosi požiūrio, kad svarbus Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos ryšių stiprinimo aspektas yra laipsniškas Uzbekistano Respublikos teisės aktų derinimas su Europos Sąjungos teisės aktais konkrečiose srityse, kurioms taikomas šis Susitarimas.
2. Šiuo bendradarbiavimu siekiama, *inter alia*, stiprinti Uzbekistano Respublikos administracinius ir institucinius pajėgumus tiek, kiek būtina šiam Susitarimui įgyvendinti, reikiamoms struktūrinėms reformoms vykdyti ir reglamentavimui derinti.
3. Europos Sąjunga stengiasi teikti Uzbekistano Respublikai techninę pagalbą šioms priemonėms įgyvendinti, *inter alia*:
  - a) keisdamosi ekspertais;
  - b) teikdama išankstinę informaciją, visų pirma susijusią su atitinkamais teisės aktais;
  - c) rengdama seminarus ir
  - d) vykdydama mokomąją veiklą.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSINIS IR TECHNINIS BENDRADARBIAVIMAS

331 STRAIPSNIS

Finansinė parama ir techninė pagalba

1. Šio Susitarimo tikslams įgyvendinti Uzbekistano Respublika gali gauti Europos Sąjungos finansinę paramą dotacijomis ir paskolomis, galbūt palaikant partnerystę su Europos investicijų banku ir kitomis tarptautinėmis finansų įstaigomis. Uzbekistano Respublika taip pat gali gauti techninę pagalbą.
2. Finansinė parama gali būti teikiama pagal atitinkamas su išorės veiksmams susijusias Europos Sąjungos finansines priemones. Europos Sąjungos teikiamam finansavimui taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046¹ ir Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012².

---

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 2 (ES OL L 193, 2018 7 30, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

² 2012 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių taikymo taisyklių (ES OL L 362, 2012 12 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2012/1268/oj).

3. Finansinė parama grindžiama metinėmis veiksmų programomis, kurias Europos Sąjunga rengia pasikonsultavusi su Uzbekistano Respublika.
4. Europos Sąjunga ir Uzbekistano Respublika gali finansuoti programas ir projektus bendrai. Šalys koordinuoja finansinio ir techninio bendradarbiavimo programas bei projektus ir keičiasi informacija apie visus paramos ir pagalbos šaltinius.
5. Siekdama užtikrinti Europos Sąjungos finansinės ir techninės pagalbos teikimo Uzbekistano Respublikai proceso skaidrumą, Europos Sąjunga reguliariai teikia Uzbekistano Respublikos kompetentingoms institucijoms informaciją apie išlaidas pagal kiekvieną programą ir projektą, skirtą Uzbekistano Respublikai pagal Europos Sąjungos dvišales programas.
6. Europos Sąjunga teikia finansinę paramą Uzbekistano Respublikai, remdamasi pagalbos veiksmingumu, kaip nustatyta 2005 m. kovo 2 d. priimtoje EBPO Paryžiaus deklaracijoje dėl pagalbos veiksmingumo, Europos Sąjungos techninio bendradarbiavimo reformų pagrindų strategijoje, Europos Audito Rūmų ataskaitose, ir patirtimi, sukaupta Uzbekistano Respublikoje įgyvendinant ankstesnes ir tebetęsiamas Europos Sąjungos bendradarbiavimo programas.

Bendrieji principai

1. Šalys įgyvendina finansinę paramą laikydamosi patikimo finansų valdymo bei skaidrumo principų ir bendradarbiauja užtikrindamos Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos finansinių interesų apsaugą. Šalys imasi veiksmingų sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veiklos, kuri kenkia Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos finansiniams interesams, prevencijos ir kovos su jais priemonių.
2. Nedarant poveikio tiesioginiam 3 dalies taikymui, į bet kurią paskesnę susitarimą arba finansinę priemonę, dėl kurios Šalys susitars Susitarimo įgyvendinimo laikotarpiu, įtraukiamos konkrečios finansinio bendradarbiavimo sąlygos dėl patikrų vietoje, inspektavimų, kontrolės ir kovos su sukčiavimu priemonių, įskaitant tas, kurias vykdo Europos Audito Rūmai ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (toliau – OLAF).
3. Uzbekistano Respublikoje įgyvendinamoms dotacijoms ir kitiems Europos Sąjungos finansuojamiems plėtros projektams ir susijusioms paslaugoms bei prekėms Uzbekistano Respublikoje netaikomi mokesčiai, muitai ar panašūs privalomieji mokėjimai Uzbekistano Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

333 STRAIPSNIS

Paramos teikėjų koordinavimas

Siekdamos optimaliai naudotis turimais ištekliais, kiekviena Šalis užtikrina, kad Europos Sąjungos įnašai būtų teikiami juos glaudžiai koordinuojant su kitų šaltinių, trečiųjų šalių ir tarptautinių finansų įstaigų įnašais. Šiuo tikslu Šalys reguliariai keičiasi informacija apie visus paramos šaltinius. Uzbekistano Respublika gali bendrai finansuoti Europos Sąjungos finansinę paramą.

334 STRAIPSNIS

Prevenција ir komunikacija

Kai Uzbekistano Respublikos kompetentingos institucijos yra įgaliotos įgyvendinti Europos Sąjungos lėšas arba jos yra Europos Sąjungos lėšų gavėjos pagal tiesioginio valdymo principą, jos imasi visų tinkamų priemonių, kad užkirstų kelią pažeidimams, sukčiavimui, korupcijai ir bet kokiai kitai neteisėtai veiklai, darančiai žalą Europos Sąjungos lėšoms ir, kai taikoma, Uzbekistano Respublikos bendro finansavimo lėšoms. Uzbekistano Respublikos kompetentingos institucijos nedelsdamos perduoda Europos Komisijai ir OLAF visą gautą informaciją apie įtariamus ar faktinius sukčiavimo, korupcijos ar bet kokio kito su Europos Sąjungos lėšomis susijusio pažeidimo, įskaitant interesų konfliktą, atvejus.

Bendradarbiavimas su OLAF

1. Įgyvendinant šį Susitarimą, OLAF suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekiant nustatyti, ar būta sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Europos Sąjungos finansiniams interesams pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹ ir Tarybos reglamentus (Euratomas, EB) Nr. 2185/96² ir (EB, Euratomas) Nr. 2988/95³.
2. Patikrinimus ir inspektavimus vietoje OLAF rengia glaudžiai bendradarbiaudama su Uzbekistano Respublikos kompetentingomis institucijomis, atsižvelgdama į Uzbekistano Respublikos teisės aktų reikalavimus.

---

¹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (ES OL L 248, 2013 9 18, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. spalio 26 d. Reglamentu (ES, Euratomas) 2016/2030 (ES OL L 317, 2016 11 23, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

² 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (ES OL L 292, 1996 11 15, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2030/oj>).

³ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (ES OL L OL L 312, 1995 12 23, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

3. Jei ekonominės veiklos vykdytojas priešinasi patikrai vietoje arba inspektavimui, Uzbekistano Respublikos kompetentingos institucijos suteikia reikiamą pagalbą OLAF, kad ji galėtų įvykdyti savo pareigą atlikti patikras vietoje arba inspektavimus.
4. Uzbekistano Respublikos kompetentingos institucijos, gavusios prašymą, su OLAF keičiasi informacija, kuri gali būti svarbi Europos Sąjungos finansinių interesų apsaugai.
5. Perduodant asmens duomenis taikomos perduodančiosios šalies taisyklės dėl asmens duomenų apsaugos.
6. OLAF gali susitarti su Uzbekistano Respublikos kompetentingomis institucijomis dėl tolesnio bendradarbiavimo kovos su sukčiavimu veiksų srityje, be kita ko, sudaryti administracinius susitarimus.

336 STRAIPSNIS

Tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas

Uzbekistano Respublikos kompetentingos institucijos užtikrina įtariamų ir faktinių sukčiavimo, korupcijos ir bet kokios kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Europos Sąjungos lėšoms, atvejų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą pagal Uzbekistano Respublikos teisės aktus. Kai tikslinga ir gavusi Uzbekistano Respublikos kompetentingų institucijų rašytinį prašymą, OLAF padeda Uzbekistano Respublikos kompetentingoms institucijoms atlikti šią užduotį.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

INSTITUCINĖS NUOSTATOS

337 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo taryba

1. Įsteigiama Bendradarbiavimo taryba, kuri stebi, kaip siekiama šio Susitarimo tikslų, ir prižiūri jo įgyvendinimą. Ji nagrinėja visus svarbius taikant šį Susitarimą kylančius klausimus ir visus kitus dvišalius arba tarptautinius abipusio intereso klausimus.
2. Bendradarbiavimo taryba renkasi į posėdžius reguliariai, paprastai kas metus arba kaip abipusiškai sutarta.
3. Bendradarbiavimo tarybą sudaro Šalių atstovai ministrų lygmeniu arba jų paskirti asmenys. Bendradarbiavimo taryba abipusiu sutarimu renkasi į posėdžius bet kokios reikiamos sudėties. Kai Bendradarbiavimo taryba sprendžia su šio Susitarimo IV antraštine dalimi susijusius klausimus, ją sudaro Europos Sąjungos ir Uzbekistano Respublikos atstovai, atsakingi už su prekyba susijusius klausimus.
4. Bendradarbiavimo taryba nustato savo ir Bendradarbiavimo komiteto darbo tvarkos taisykles.

5. Bendradarbiavimo tarybai pakaitomis pirmininkauja Europos Sąjungos atstovas ir Uzbekistano Respublikos atstovas.
6. Bendradarbiavimo taryba turi įgaliojimus priimti sprendimus ir teikti atitinkamas rekomendacijas, kaip nustatyta šiame Susitarime ir vadovaudamasi savo darbo tvarkos taisyklėmis. Šalių abipusiu sutarimu Bendradarbiavimo taryba turi įgaliojimus priimti sprendimus ir teikti rekomendacijas šio Susitarimo I, II, III, V, VI, VII, VIII ir IX antraštinių dalių taikymo srityje. Sprendimai Šalims yra privalomi ir jos imasi visų būtinų priemonių jiems įgyvendinti.
7. Bendradarbiavimo taryba gali deleguoti Bendradarbiavimo komitetui bet kurią iš savo funkcijų, įskaitant įgaliojimą priimti privalomus sprendimus.

338 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo komitetas

1. Įsteigiamas Bendradarbiavimo komitetas, kuris padeda Bendradarbiavimo tarybai vykdyti jai pavestas pareigas.
2. Bendradarbiavimo komitetas yra atsakingas už bendrą šio Susitarimo įgyvendinimą.
3. Bendradarbiavimo komitetui pakaitomis pirmininkauja Europos Sąjungos atstovas ir Uzbekistano Respublikos atstovas.

4. Bendradarbiavimo komitetą sudaro Šalių atstovai, kurie yra vyresnieji pareigūnai, arba kiti kiekvienos Šalies paskirti asmenys.
5. Visiems šio Susitarimo IV antraštinės dalies klausimams spręsti Bendradarbiavimo komitetas gali susirinkti specialios sudėties. Kai Bendradarbiavimo komitetas sprendžia su šio Susitarimo IV antraštine dalimi susijusius klausimus, jį sudaro kiekvienos Šalies atstovai, atsakingi už su prekyba susijusius klausimus.
6. Bendradarbiavimo komitetas posėdžiauja pakaitomis Briuselyje ir Taškente kartą per metus arba abipusiu sutarimu iš anksto Šalių sutartą datą pagal iš anksto Šalių sutartą darbotvarkę, arba abipusiu sutarimu nuotoliu bet kokiomis Šalių turimomis technologinėmis priemonėmis. Bet kurios Šalies prašymu abipusiu sutarimu gali būti sušaukiami specialūs posėdžiai.
7. Bendradarbiavimo komitetas turi įgaliojimus priimti sprendimus šiame Susitarime numatytais atvejais arba kai Bendradarbiavimo taryba jam yra perdavusi tokius įgaliojimus. Sprendimai Šalims yra privalomi ir jos imasi visų būtinų priemonių jiems įgyvendinti. Vykdydamas deleguotuosius įgaliojimus Bendradarbiavimo komitetas sprendimus priima pagal Bendradarbiavimo tarybos darbo tvarkos taisykles.

339 STRAIPSNIS

Pakomitečiai ir kiti organai

1. Bendradarbiavimo komitetas gali steigti pakomitečius arba kitus organus, padedančius vykdyti jo pareigas, atlikti konkrečias užduotis arba spręsti konkrečius klausimus. Jis gali pakeisti bet kurio pakomitečio ar kitų pagal šios dalies pirmą sakinį įsteigtų organų užduotis arba juos išformuoti.

2. Bendradarbiavimo komitetas priima pagal 1 dalį įsteigtų pakomitečių ar kitų organų darbo tvarkos taisykles.
3. Pakomitečiai ir kiti organai posėdžiauja bet kurios Šalies arba Bendradarbiavimo komiteto prašymu, išskyrus atvejus, kai šiame Susitarime numatyta kitaip arba Šalys susitaria kitaip. Posėdžiuose dalyvaujama asmeniškai arba abipusiu sutarimu nuotoliniu būdu bet kokiomis Šalių turimomis technologinėmis priemonėmis. Posėdžiai, kuriuose dalyvaujama asmeniškai, rengiami pakaitomis Briuselyje ir Taškente.
4. Jei šiame Susitarime nenumatyta kitaip arba Šalys nesusitaria kitaip, pakomitečiai ir kiti pagal šį Susitarimą arba Bendradarbiavimo komiteto įsteigti organai reguliariai arba paprašyti teikia ataskaitas apie savo veiklą Bendradarbiavimo komitetui.
5. Pakomitečio ar kitų organų įsteigimas ar buvimas netrukdo Šaliai bet kuriuo klausimu kreiptis tiesiogiai į Bendradarbiavimo komitetą.

340 STRAIPSNIS

Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas

1. Įsteigiamas Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas. Jį sudaro Europos Parlamento nariai ir Uzbekistano Respublikos Parlamento (Oliy Majlis) nariai.

2. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas yra forumas, kuriame galima susitikti ir apsikeisti nuomonėmis, siekiant plėtoti ir stiprinti Šalių santykius. Posėdžių periodiškumą nustato pats komitetas.
3. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas nustato savo darbo tvarkos taisykles.
4. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetui pranešama apie Bendradarbiavimo tarybos sprendimus ir rekomendacijas.
5. Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas gali teikti rekomendacijas Bendradarbiavimo tarybai.

341 STRAIPSNIS

Pilietinės visuomenės dalyvavimas

Siekdamos informuoti pilietinę visuomenę ir konsultuotis su ja šio Susitarimo įgyvendinimo klausimais, kaip nurodyta 6 straipsnyje, Šalys pagal 339 straipsnyje nustatytą tvarką šiuo tikslu gali įsteigti specialų organą.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

342 STRAIPSNIS

Teritorinis taikymas

1. Šis Susitarimas taikomas:
  - a) teritorijoms, kuriose taikoma Europos Sąjungos sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, pagal tose sutartyse nustatytas sąlygas, ir
  - b) teritorijai, kurioje Uzbekistano Respublika turi suverenias teises ir jurisdikciją, kaip nustatyta jos nacionalinės teisės aktuose, laikantis tarptautinės teisės.
2. Terminas „teritorija“ šiame Susitarime suprantamas pagal 1 dalį, išskyrus atvejus, kai aiškiai nustatyta kitaip.
3. Šiame Susitarime „teritorija“ apima oro erdvę ir teritorinę jūrą, kaip nurodyta 1982 m. gruodžio 10 d. Montego Bėjuje priimtoje Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje.

4. Kiek tai susiję su šio Susitarimo nuostatomis dėl muitinių bendradarbiavimo, šis Susitarimas Europos Sąjungos atžvilgiu taip pat taikomas tose Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas¹, 4 straipsnyje nurodytose Europos Sąjungos muitų teritorijos srityse, kurioms netaikomas šio straipsnio 1 dalies a punktas.

343 STRAIPSNIS

Pareigų vykdymas ir sustabdymas

1. Šalys imasi visų priemonių, kurių reikia jų pareigoms pagal šį Susitarimą įvykdyti.
2. Jei kuri nors Šalis mano, kad kita Šalis neįvykdė kurių nors šio Susitarimo IV antraštinėje dalyje nurodytų pareigų, taikomi specialūs toje antraštinėje dalyje nurodyti mechanizmai.
3. Jei kuri nors Šalis mano, kad kita Šalis neįvykdė kurios nors iš 2 straipsnyje ir 11 straipsnyje nurodytų pareigų, ji nedelsdama praneša kitai Šaliai ketinanti imtis tinkamų priemonių. Bet kurios iš Šalių prašymu surengtos konsultacijos trunka ne ilgiau kaip 15 dienų nuo dienos, kurią kuri nors iš Šalių pranešė ketinanti imtis tinkamų priemonių. Pasibaigus tam laikotarpiui gali būti imtasi tinkamų priemonių. Taikant šią dalį terminas „tinkamos priemonės“ gali apimti dalinį arba visišką šio Susitarimo taikymo sustabdymą.

---

¹ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (ES OL L 269, 2013 10 10, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

4. Kuri nors Šalis, mananti, kad kita Šalis neįvykdė kurios nors pareigos pagal šį Susitarimą, išskyrus į šio straipsnio 2 ir 3 dalies taikymo sritį patenkančias pareigas, apie tai praneša kitai Šaliai. Dalyvaujant Bendradarbiavimo tarybai, Šalys surengia konsultacijas, kad galėtų pasiekti abiem pusėms priimtina sprendimą. Jei Bendradarbiavimo tarybai nepavyksta pasiekti abiem pusėms priimtino sprendimo, pranešančioji Šalis gali imtis tinkamų priemonių. Taikant šią dalį terminas „tinkamos priemonės“ gali apimti tik šio Susitarimo I, II, III, V, VI, VII, VIII ir IX antraštinių dalių taikymo sustabdymą.

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytų tinkamų priemonių imamasi visapusiškai laikantis tarptautinės teisės ir jos yra proporcingos pareigų pagal šį Susitarimą pažeidimui. Pirmenybė teikiama mažiausiai šio Susitarimo veikimą trikdančioms priemonėms.

344 STRAIPSNIS

Saugumo išimtys

Nė viena šio Susitarimo nuostata neaiškinama kaip:

- a) reikalavimas Šaliai suteikti prieigą arba sudaryti sąlygas gauti prieigą prie informacijos, kurios atskleidimas, jos manymu, prieštarauja esminiams jos saugumo interesams, arba

- b) reikalavimas Šaliai imtis, jos nuomone, esminiems jos saugumo interesams užtikrinti būtinų veiksmų:
- i) susijusių su ginklų, šaudmenų ir karinių medžiagų gamyba ar prekyba jais ir tokia prekyba bei sandoriais, susijusiais su kitomis prekėmis ir medžiagomis, paslaugomis ir naudojamomis technologijomis, taip pat su ekonomine veikla, vykdoma tiesiogiai arba netiesiogiai karinio objekto aprūpinimo tikslu;
  - ii) susijusių su daliosiomis ir termobranduolinėmis daliosiomis medžiagomis arba medžiagomis, iš kurių šios gautos, arba
  - iii) kurių imamasi karo metu ar susidarius kitai ekstremaliai tarptautinių santykių padėčiai, arba
- c) kliūtis Šaliai imtis veiksmų, vykdant savo tarptautinius įsipareigojimus pagal JT Chartiją dėl tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo.

345 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas ir laikinas taikymas

1. Šis Susitarimas turi būti ratifikuotas, priimtas ar patvirtintas pagal Šalių procedūras, ir Šalys informuoja viena kitą apie tam būtinų procedūrų užbaigimą.
2. Šis Susitarimas įsigalioja pirmą antro mėnesio, einančio po dienos, kurią buvo pateiktas 1 dalyje numatytas paskutinis pranešimas, dieną.

Tų pranešimų tikslais Uzbekistano Respublika Europos Sąjungai ir valstybėms narėms įteikia savo pranešimą Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui, o Europos Sąjungos Tarybos generalinis sekretorius Uzbekistano Respublikai įteikia Europos Sąjungos ir valstybių narių pranešimą. Europos Sąjungos ir valstybių narių pranešime pateikiami kiekvienos valstybės narės pranešimai, kuriais patvirtinama, kad toje valstybėje narėje atliktos šiam susitarimui įsigalioti būtinos procedūros.

3. Nepaisant 2 dalies, Europos Sąjunga ir Uzbekistano Respublika visą šį Susitarimą arba jo dalį gali taikyti laikinai pagal atitinkamas savo vidaus procedūras. Laikinas taikymas prasideda pirmą antro mėnesio, einančio po dienos, kurią Europos Sąjunga ir Uzbekistano Respublika viena kitai pateikė toliau nurodytus pranešimus, dieną:

- a) Europos Sąjungos atveju – pranešimą apie šiam tikslui būtinų vidaus procedūrų užbaigimą, kartu nurodant tas susitarimo dalis, kurias Europos Sąjunga siūlo laikinai taikyti, ir
- b) Uzbekistano Respublikos atveju – pranešimą apie šiam tikslui būtinų vidaus procedūrų užbaigimą, kartu nurodant tas susitarimo dalis, kurias Europos Sąjunga siūlo laikinai taikyti, patvirtinant savo pritarimą, kad jos būtų laikinai taikomos.

4. Bet kuri Šalis gali kitai Šaliai raštu pranešti apie ketinimą nutraukti šio Susitarimo laikinę taikymą. Šio Susitarimo laikino taikymo nutraukimas įsigalioja pirmąją antro mėnesio po to pranešimo dieną.

5. Šio Susitarimo laikino taikymo tikslu terminas „šio Susitarimo įsigaliojimas“ reiškia laikino taikymo pradžios dieną. Šio Susitarimo laikino taikymo laikotarpiu Bendradarbiavimo taryba, Bendradarbiavimo komitetas ir jo pakomitečiai bei kiti pagal šį Susitarimą įsteigti organai gali vykdyti savo funkcijas. Vykdam šias funkcijas priimti sprendimai netenka galios, jei šio Susitarimo laikinas taikymas nutraukiamas pagal 4 dalį.

6. Jei pagal 3 dalį Šalys šio Susitarimo nuostatą taiko laikinai, bet kuri nuoroda tokioje nuostatoje į įsigaliojimo dieną laikoma nuoroda į dieną, nuo kurios Šalys susitaria laikinai taikyti tą nuostatą.

346 STRAIPSNIS

Pakeitimai

1. Šalys gali raštu susitarti iš dalies pakeisti šį Susitarimą. Tokių pakeitimų įsigaliojimui taikomas 345 straipsnis.

2. Bendradarbiavimo taryba gali priimti sprendimus, kuriais iš dalies keičiamas šis Susitarimas, 27 ir 28 straipsniuose nurodytais atvejais.

347 STRAIPSNIS

Kiti susitarimai

1. Įsigaliojus šiam Susitarimui, 1996 m. birželio 21 d. Florencijoje pasirašytas Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas, nustatantis Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Uzbekistano Respublikos partnerystę, panaikinamas ir pakeičiamas šiuo Susitarimu.
2. Visuose kituose Šalių susitarimuose daromos nuorodos į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą Susitarimą laikomos nuorodomis į šį Susitarimą.
3. Šalys gali papildyti šį Susitarimą, sudarydamos specialius susitarimus bet kurioje į šio Susitarimo taikymo sritį patenkančioje bendradarbiavimo srityje. Šie specialūs susitarimai yra neatsiejama bendrų dvišalių šiuo Susitarimu reglamentuojamų santykių dalis ir jiems taikoma šiuo Susitarimu nustatyta institucinė sistema.

348 STRAIPSNIS

Priedai, priedėliai, protokolai, pastabos ir išnašos

Šio Susitarimo priedai, priedėliai, protokolai, pastabos ir išnašos yra neatskiriama jo dalis.

Naujų valstybių narių stojimas

1. Europos Sąjunga informuoja Uzbekistano Respubliką apie visus trečiųjų šalių prašymus įstoti į Europos Sąjungą.
2. Europos Sąjunga praneša Uzbekistano Respublikai apie bet kokios sutarties dėl trečiosios šalies stojimo į Europos Sąjungą (toliau – Stojimo sutartis) įsigaliojimą.
3. Naujoji valstybė narė prie šio Susitarimo prisijungia Bendradarbiavimo tarybos nustatytais sąlygomis. Jei 4 dalyje nenurodyta kitaip, prisijungimas įsigalioja nuo naujosios valstybės narės įstojimo į Europos Sąjungą dienos, o šis Susitarimas iš dalies pakeičiamas Bendradarbiavimo tarybos sprendimu, kuriuo nustatomos prisijungimo sąlygos.
4. Naujajai valstybei narei ir Uzbekistano Respublikai IV antraštinė dalis taikoma nuo šios naujosios valstybės narės įstojimo į Europos Sąjungą dienos.
5. Siekdamas palengvinti šio straipsnio 4 dalies įgyvendinimą nuo Stojimo sutarties pasirašymo dienos, prekybos klausimams skirta sudėti veikiančias Bendradarbiavimo komitetas išnagrinėja visą stojimo poveikį šiam Susitarimui. Bendradarbiavimo komitetas priima sprendimą dėl būtinų šio Susitarimo 7-A, 7-C ir 9 priedų techninių pakeitimų ir kitų būtinų pataisymų arba pereinamojo laikotarpio priemonių. Visi Bendradarbiavimo komiteto sprendimai įsigalioja naujosios valstybės narės įstojimo į Europos Sąjungą dieną.

350 STRAIPSNIS

Privačių asmenų teisės

Nė viena šio Susitarimo nuostata nereiškia, kad asmenims suteikiama teisių ar nustatoma pareigų, išskyrus pagal tarptautinę viešąją teisę nustatytas Šalių tarpusavio teises ir pareigas, ar leidžiama ši Susitarimą tiesiogiai taikyti Šalių vidaus teisinėse sistemose.

351 STRAIPSNIS

Nuorodos į įstatymus, kitus teisės aktus ir kitus susitarimus

1. Jeigu nenurodyta kitaip, kai IV antraštinėje dalyje daroma nuoroda į Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, laikoma, kad tie įstatymai ir kiti teisės aktai apima ir jų pakeitimus.
2. Jei IV antraštinėje dalyje nenurodyta kitaip, kai šiame Susitarime daroma nuoroda į tarptautinius susitarimus arba kai visi tokie susitarimai ar jų dalis įtraukiami į šią dalį, laikoma, kad jie apima ir jų pakeitimus arba juos pakeitusius susitarimus, abiem Šalims įsigaliojusius šio Susitarimo pasirašymo dieną arba vėliau. Jeigu dėl minėtų pakeitimų ar esamus susitarimus pakeitusių susitarimų dėl šio Susitarimo įgyvendinimo ar taikymo iškyla klausimų, Šalys bet kurios iš Šalių prašymu gali surengti tarpusavio konsultacijas, kad prireikus rastų abipusiškai priimtina sprendimą.

352 STRAIPSNIS

Trukmė

Šis Susitarimas sudarytas neribotam laikui.

353 STRAIPSNIS

Termino „Šalys“ apibrėžtis

Šiame susitarime terminas „Šalys“ – Europos Sąjunga ar jos valstybės narės arba Europos Sąjunga ir jos valstybės narės pagal atitinkamas jų kompetencijos sritis ir Uzbekistano Respublika.

354 STRAIPSNIS

Nutraukimas

Bet kuri Šalis gali nutraukti šį Susitarimą, apie tai raštu pranešdama kitai Šaliai. Šis Susitarimas nustoja galioti pirmą šešto mėnesio, einančio po mėnesio, kurį pateikiamas pranešimas apie nutraukimą, dieną.

355 STRAIPSNIS

Pranešimai

Pranešimai pagal šio Susitarimo 345, 346 ir 353 straipsnius Europos Sąjungos ir jos valstybių narių atveju siunčiami Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui, o Uzbekistano Respublikos atveju – Uzbekistano Respublikos užsienio reikalų ministrui.

356 STRAIPSNIS

Autentiški tekstai

Šis Susitarimas sudaromas dviem egzemplioriais anglų, airių, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovākų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių ir uzbekų kalbomis; visi tekstai yra vienodai autentiški.

TAI PATVIRTINDAMI, šį Susitarimą pasirašė toliau nurodyti tinkamai įgalioti atstovai.

Priimta ... .. m. ... .. d.

Belgijos Karalystės vardu,

Bulgarijos Respublikos vardu,

Čekijos Respublikos vardu,

Danijos Karalystės vardu,

Vokietijos Federacinės Respublikos vardu,

Estijos Respublikos vardu,

Airijos vardu,

Graikijos Respublikos vardu,

Ispanijos Karalystės vardu,

Prancūzijos Respublikos vardu,

Kroatijos Respublikos vardu

Italijos Respublikos vardu,

Kipro Respublikos vardu,

Latvijos Respublikos vardu,

Lietuvos Respublikos vardu,

Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės vardu,

Vengrijos vardu,

Maltos Respublikos vardu,

Nyderlandų Karalystės vardu,

Austrijos Respublikos vardu,

Lenkijos Respublikos vardu,

Portugalijos Respublikos vardu,

Rumunijos vardu,

Slovėnijos Respublikos vardu,

Slovakijos Respublikos vardu,

Suomijos Respublikos vardu,

Švedijos Karalystės vardu,

Europos Sąjungos vardu

Uzbekistano Respublikos vardu